

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
IV. GENEL KURUL
TUTANAĞI

8 - 9 - Ocak 1971, Adana

GENEL KURULA KATILAN DELEGELER

<u>Adana</u> :	<u>Izmir</u> :
Ibrahim Günay, Saadettin Tokbey	Cengiz İlhan, Enver Arslanalp
<u>Afyon</u> :	Hulusi Selek
Mustafa Akalın, Demirali Özakıncı	<u>Kastamonu</u> :
<u>Amasya</u> :	Muhittin Erbaş, Yavuz Ballık
Zeki Gönenç, Rasim Tekinli	<u>Kayseri</u> :
<u>Ankara</u> :	Ömer Gözübüyük, Nevzat Türkten
Faruk Erem, Mehmet Nomer	<u>Kırklareli</u> :
Rahmi Mağat, Atilâ Sav	Behzat Güre, İsmet Akın
Erdoğan Bigat, Ayhan Erol	<u>Kocaeli</u> :
Sabahattin Bilge	Hasan Yazıcıoğlu,
<u>Antalya</u> :	Nizamettin Kirvanoğlu
Zeki Şeremet, Cahit Asal	<u>Konya</u> :
<u>Aydın</u> :	Mehmet Kavaklılar, F.Fikri Simav
Hilmi Becerik, Davut Selçukî	<u>Malatya</u> :
<u>Balıkesir</u> :	Talat Barış, Vedat Alpaydın
Vedat Burcuoğlu	<u>Mersin</u> :
<u>Burdur</u> :	Şinasi Develi, Mahver Öztop
A.İhsan Yüksel	<u>Niğde</u> :
<u>Bursa</u> :	Sait Şahenk, Kasih Arısoy
Zeki Yücel, Turgut Bulut	<u>Ordu</u> :
<u>Çanakkale</u> :	Orhan Eroğlu, Selâhattin Gürer
A.Hamdi Sezen, Cahit Altan	<u>Rize</u> :
<u>Çorum</u> :	Ihsan Oktay
Nurettin Tayşî, B.Sami Özdemir	<u>Sakarya</u> :
<u>Denizli</u> :	Salih Sipahiler, Necdet Üven
A.Behçet Çomakoğlu, Cemal Yağcı	<u>Samsun</u> :
<u>Diyarbakır</u> :	Ihsan Saraçlar, Vasıf Üstün
Behçet Nergiz	<u>Sinop</u> :
<u>Edirne</u> :	Kâmuran Deneci
.Orhan Tülümen, Ehad Vardar	<u>Sivas</u> :
<u>Elazığ</u> :	Ali Söylemezoğlu
Hayati Ekşi	<u>Tekirdağ</u> :
<u>Erzurum</u> :	S.Rehai Akçakaya, H.Cavit Turgay
Dursun İspiroğulları, Reşat Budak	<u>Tokat</u> :
<u>Eskişehir</u> :	Cemil Yoğurtcuoğlu
Hikmet Tunca, O.Remzi Sezer	<u>Trabzon</u> :
<u>Gaziantep</u> :	Mahmut Kurtuldu, Adil Tuğrul
Hüseyin Tavşancıl, Orhan Barlas	<u>Urfa</u> :
<u>Giresun</u> :	Fazıl E.Kürkçüoğlu, Reşit İpek
Hayati Topallı, Naci Kandazoğlu	<u>Van</u> :
<u>Hatay</u> :	A.Şadan Dincer
Ö.Lütfü Arıkoğlu, M.Nabi İnal	<u>Zonguldak</u> :
<u>İstanbul</u> :	Burhan Karaçelik,
Ferruh Dereli, Tacettin Sırmalı	Necati Kurtoğlu
Şemi Uge, Emin Baltaoğlu,	
A.Hamdi Sayar, Sabih Atlı	
Osman Kuntman, Uğur Kalafatoğlu	
Vedat Özener, Emin Abdullah	

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
IV. OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISI,

ADANA

8/9 OCAK 1971

BİRİNCİ BİRLEŞİM

BİRİNCİ OTURUM

AÇILMA SAATİ:10.00

-----o-----
BAŞKAN : İbrahim GÜNAY (Adana)
BAŞKANVEKİLİ : Hüseyin TAVŞANCIL (Gaziantep)
KATİP : Rasih ARISOY (Niğde)
KATİP : Orhan BARLAS (Gaziantep)

-----o-----
ADANA BAROSU BAŞKANI İBRAHİM GÜNAY- Aziz delegeler, sayın Valimiz ve Belediye Reisimiz, sayın yargıçlar ve sayın savcılar, Türkiye Barolar Birliğinin aziz Başkanı Sayın Faruk Erem ve Yönetim Kurulu üyeleri; cümlenizi hürmetle selâmlarım. Cümleniz şehrimize hoş geldiniz.

Hukukun üstünlüğünü hâkim kılabilmek için bütün gayretini sarfeden Türkiye Barolar Birliğinin IV. Genel Kurul toplantısında hukukun ana meseleleri ele alınacak ve eleştirilecektir. Türkiye'mizin sosyal konuları ele alınacak ve yine münakaşası yapılacaktır. Mesleğimizin kuralları münakaşa edilecek, eleştirilecek ve birtakım kararlara bağlanacaktır. Bu kadar mühim, gerek Türk hukuku bakımından ve gerekse mesleğimiz bakımından ehemmiyet taşıyan bu toplantının şehrimizde cereyan etmiş olmasından dolayı Adana Barosu mensupları gurur duymaktadırlar. (Alkışlar)

Baromuz avukatları bu toplantıyı bir onur anısı olarak hayatları müddetince muhafaza edeceklerdir. Bu toplantımızın memleketimize ve mesleğimize uğurlu ve başarılı olmasını temenni ederken, Türkiye'mizin Edirne'den Rize'ye, Muğla'dan Mardin'e kadar Türkiye barolarından buraya gelmiş sayın delegelerimize başarılar

temenni eder, Adana Barosu adına saygılarımızı sunarız. Sağolun, varolun aziz meslekdaşlarım. (Alkışlar)

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI Prof.Dr.FARUK EREM- Çok değerli Valimizin, Belediye Başkanımızın üstün değerinde yargıç meslekdaşlarımızın ve savcıların ve bütün hukukçularımızla, buraya gelmek lütfunda bulunan meslekdaşlarımızın bu alâkasına Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu teşekkür ve minnetlerini arzeder.

Bu yıl câmiamıza üç baro daha katıldı: Sinop, Artvin ve Kars. Bu yeni kurulan barolara da üstün başarılar dilemekteyim. Yapılan yoklamada nisabımız fazlasiyle dolmuştur. Şu anda 86 arkadaşımız hazır bulunmaktadır.

Biraz evvel konuşan çok değerli meslekdaşım Adana Barosu Başkanına ve bizi şurada, kısa sürse de ziyaretimizde ağırlamak lütfunda bulunan sayın meslekdaşlarımıza sonsuz teşekkürlerimizi arzederiz. Bu sözlerimle, müsaade buyurulursa IV. Genel Kurulu açmış olayım.

Aziz Atatürk'ün hukuk açısından bize kazandırdıkları cümlemizce malûmdur. Her nefes alışta onu anmak durumundayız. Geçen yıl 58 arkadaşımızı çeşitli olaylarda kaybetmiş bulunuyoruz. Büyük ATA'nın ve bu arkadaşlarımızın aziz ruhuna saygı duruşuna sizi davet ediyorum.

(Saygı duruşu yapıldı.)

Prof.Dr.FARUK EREM (Devamla)- Sağolun efendim.

Arkadaşlar, gündem gereğince Başkanlık Divanını seçmek durumundayız. Bu hususta biraz evvel bendenize bir önerge sunuldu, okuyacağım ve oylarınıza arzedeceğim.

"Genel Kurul Başkanlığına ! Genel Kurul Başkanlık Divanı için Başkanlığa avukat İbrahim Günay (Adana), Başkan yardımcılığına Hüseyin Tavşancıl (Gaziantep), Sekreterliğe Orhan Barlas (Gaziantep), Rasih Arısoy (Niğde) nin seçilmesini arz ve teklif ederiz." Dört arkadaşımızın imzasını havidir. Gelenegimiz, toplantının yapıldığı mntıkadan Başkanlık Divanının seçilmesi anlamındadır. Bu gelenegi de hatırlatarak oylarınızı istirham edeceğim efendim.

ORHAN BARIAS (Gaziantep)- Efendim, Gaziantep'ten iki arkadaşın seçilmesine bendeniz taraftar değilim. O bakımdan beni mazur görünüz.

Prof.Dr. FARUK EREM (Devanla)- Efendim bu mazereti kabul etmiyoruz. Oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... İttifakla kabul edilmiştir efendim. (Alkışlar)

(Başkanlık Divanı yerini aldı.)

BAŞKAN- Aziz delege arkadaşlarım, bizlere lütf buyurduğunuz bu vazifeden dolayı teşekkürlerimizi arz ederiz.

Şimdi gündem gereğince çalışmalarımıza başlıyoruz.

Aziz arkadaşlarım, gündem gereğince; Yönetim Kurulunun çalışma ve 1970 yılı kesinhesap raporlarıyla Denetleme Kurulu raporunun okunması ve görüşülmesi mevcuttur ve gündemin bu maddesinde çalışmalarımıza başlıyoruz. Yalnız, Yönetim Kurulu çalışma ve 970 yılı kesinhesap raporu okunmadan önce, delege arkadaşlarımız tarafından Kurulumuza verilmiş iki tahrir mevcuttur. Bu iki tahrir de birbirini tamamlayıcı ve birbirine paraleldir. Bu tahrirlerde şöyle denilmektedir: "Yönetim Kurulu faaliyet raporunun okunması uzun zaman alacağı ve daha önceden dağıtılmış olması sebepleriyle bu raporların okunmadan geçilmesi ve bütün delegelerin okumuş olmaları hasebiyle yeniden okunmaya lüzum görülmemesi.." teklif edilmektedir. Bu önergelerden birini okutuyorum.

Barolar Birliği Genel Kurulu Başkanlığına

Yönetim Kurulu çalışma raporu evvelce delegelere gönderilmiş ve delegelerce okunmuş bulunmaktadır. Raporun Genel Kurulda tamamen okunması fazla zaman alacağından, sayın Birlik Başkanlığınca münasip görülecek kısmın okunmasıyla yetinilmesini arz ve teklif ederiz.

Balıkesir

Vedat Burcuoğlu ve arkadaşları

BAŞKAN- Tamamen bu nitelikte bir başka önerge var, okutuyorum.

"Gündemin beşinci maddesinde yazılı Yönetim Kurulu çalışma raporu evvelce üyelere dağıtılmış ve bu sebeple okunmuş olduğun-

dan, yalnız bu raporun okunmuş sayılarak tekrar okunmasına lüzum olmadığına Genel Kurulun karar vermesini teklif ederiz.

İstanbul

Emin Baltacıoğlu ve arkadaşları.

BAŞKAN- Aziz arkadaşlarım, takrirleri arzetmiş bulunuyoruz. Bu takrirler hakkında söz isteyen arkadaşımız var mı? Buyurun efendim.

BEHÇET NERGİZ (Diyarbakır)- Efendim bütün delegelerin okumuş olmasıyla birlikte, ana hatlarıyla TRT vasıtasıyla Türk efkârı umumiyesine de sunulduğu cihetle burada tekrar okunmasına lüzum görmemekteyim. Takrir münasiptir, takririn oylanması hususunda beyanda bulunuyorum.

BAŞKAN- Buyurun efendim.

KAMBER İŞMENOĞLU (Sivas)- Çalışma raporu bütün delegelere daha evvelce gönderilmiştir. Ancak, hafızalar unutulabilir. O itibarla raporun tekrar burada okunması gerçi zaman da alacak amma, raporun okunması ve üzerinde teker teker durulması taraftarıyım. Arzedirim.

BAŞKAN- Sayın Sayar, buyurunuz.

AHMET HAMDİ SAYAR (İstanbul)- Muhterem Başkan, kıymetli misafirler, sayın delegeler; hepinizi hürmet ve muhabbetle selâmlarım! Takrir lehinde görüşeceğim. Hepinizin malûmudur; rapor gayet güzel hazırlanmış ve şimdiye kadar bir çok genel kurul toplantılarına, başka teşekküllerde de ve barolarda da arzedilmiş olan raporlardan daha dolgun ve olgun bir raporla karşı karşıyayız. Bu raporun okunmasında muhakkak ki fayda mevcuttur ve çoktur. Ancak, gene tecrübeler ve emsaller göstermiştir ki, bu kabil rapor okumalarının zaman ziyaından başka faydalı hiç bir neticesi olmamaktadır. Dünyanın bir çok parlâmentolarında, bir çok toplantılarında ve Türkiye'de bir çok toplantılarda bu raporlar okunurken Heyeti umumiyede fazla bir eksilme başlamaktadır, herkes sigara paydosu yapmaya çıkmaktadır ve rapor gerekli alâka ile takip edilmemektedir. TRT nin ve basının böyle bir raporu, kıymetli bir raporu, metninden istifade etmek suretiyle haberleri arasına alacağı kendi bileceği iştir ve kıymetlendireceğinden dex eminiz. Bunun burada okunması suretiyle canlı yayın yapacak olan bir televizyon tale-

bi de bize gelmemiş bulunuyor duyduğuma göre. Bu itibarla kıymetli çalışmaların mahsulü olan bu büyük eserin, hepimiz tarafından okunmuş olan bu eserin üzerinde gerekli lehte ve aleyhte tenkitleri bihakkın yapabilmek ve zamanımızı iyi kullanmak suretiyle faydalı olabilmek ve bundan böyle de emsallerinde bunu uygulayabilmek için huzurunuzu işgal ettim. Hürmetler ederim.

BAŞKAN- Ehad Vardar, buyurunuz.

EHAD VARDAR (Edirne)- Sayın Başkan, sayın delegeler sözü usul hakkında aldım, onun için konuşacağım. Zannıma göre tekliflerin ikisi arasında biraz fark vardır. Bir teklifte, "Yönetim Kurulu raporu hiç okunmasın." denir, birisinde ise; "Yönetim Kurulunun lüzum gördüğü kısımlar okunsun, diğerleri okunmasın." denir. Bu bakımdan bendeniz evvelâ Yönetim Kurulunun bu husustaki fikrinin alınarak ondan sonra her iki raporun, yani teklifin ayrı ayrı oya sunulmasını istirham edeceğim. Yani Yönetim Kurulu bazı hususların okunmasını lüzumlu görüyorlarsa, bunların okunması bence de daha münasip olacaktır kanaatindeyim. Hürmetle selâmlarım.

BAŞKAN- Sayın Mustafa Akalın, buyurunuz.

MUSTAFA AKALIN (Afyon Karahisar)- Muhterem arkadaşlarım, benim ifade edeceğim hususları arkadaşlarım aynen ifade ettiler. Bir arkadaşım, raporların okunmasının zaman alacağından bahsetti. Ben bunu kabul etmiyorum. Çünkü buraya hepimiz gerçekten bir hizmet görmek azmi ile gelmiş bulunuyoruz. Onun için zamanımız ne kadar alınır alınsın, dinlemeyi arzu ederiz ve dinleriz. Ama muhterem arkadaşımızın fikrine iştirak ediyorum. Lüzum görülen kısımlar okunsun, diğer tarafları gene reye vazedilsin, okunmak istenmiyorsa okunmasın. Ama mutlaka hemen bir saniyede geçiştirme yapılmasın hiç olmazsa mühim tarafları okunsun. Her birimiz raporu okumuş olmamıza rağmen, tekrar burada üzerinde dura dura müzakere etmemiz faydalı olur kanaatindeyim. Hürmetlerimi sunarım.

BAŞKAN- Efendim Yönetim Kurulunun bir fikri var mı?

YÖNETİM KURULU BAŞKANI Prof.Dr.FARUK EREM- Raporun bizim arkadaşlarımızca okunmuş olmasından kıvanç duyarız. Bu itibarla karar, hiç şüphe yok ki Genel Kurulundur. Esas itibariyle bu raporu bir iki kelime ile belki de özetlememiz mümkündür. Biz Yönetim Kurulu olarak işe başladığımız zaman, bir prensip kararını saptama-

nın lüzumuna inanmıştık. Sadece meslek sorunları içinde mi kalacağız?..Memleket sorunlarına hukukî açıdan katkıda bulunacak mıyız? Davranışımız bu ikinci görüş içinde olmuştur.

Raporumuzun incelenmesi ve tenkidi sırasında lütfen bu hususun da nazara alınmasını arz ve istirham ederim. Maruzatımız bundan ibarettir, karar Yüksek Heyetindedir.

BAŞKAN- Aziz delege arkadaşlarım, iki taktir vardır ve bu iki taktir birbirine paraleldir. Birisinde faaliyet raporu hiç okunmasın deniyor, birinde de mühim görülen yerler Yönetim Kurulunca okunsun denilmektedir. Bir arkadaşımız da tamamen okunmuş şeklinde beyanda bulunuyor.

Şimdi evvelâ ilk gelen taktiri oyunuzda arzedeceğim. Yani ilk gelen taktir; faaliyet raporu okunmasın, hepimiz okuduk, bilgi edindik, müzakerelerine geçilsin şeklindedir. Bu taktiri oyunuzda arz ediyorum: Kabul edenler...Kabul etmeyenler...

Efendim öbür taktiri de oyunuzda arz ediyorum: Mühim kısımları okunmuş şeklindeki taktiri kabul edenler... ("Anlaşılmadı" sesleri)

Efendim raporun tamamının okunup okunmamasını oyunuzda arz ediyorum. Raporun hiç okunmamasını kabul edenler...Etmeyenler... 36 reyyle okunmaması kabul edilmiştir efendim. Diğer teklif 32 oy almıştır. Biz de hiç okumadan müzakerelerine geçeceğiz.

Şimdi efendim bir de kesinhesap raporu vardır, Yönetim Kurulundan rica ediyorum, onu okusunlar ve ondan sonra müzakeresine geçelim.

(Kesinhesap raporu okundu.)

(Denetçiler raporu okundu.)

BAŞKAN- Buyurunuz efendim.

HULUSİ SELEK (İzmir)- Muhterem arkadaşlarım, çalışma raporunun okunmaması hakkında bir karar istihsal buyurdunuz. Delege arkadaşlarımızdan bir kısmı çalışma raporu hakkında şu veya bu sebepten bilgi sahibi olamadıklarını beyan ettiler. Bu arkadaşlarımızın vazifelerini gereği gibi ifa edebilmeleri için bu arkadaşlarımızın çalışma raporu hakkında bir fikir edinmeleri zarurî idi. Ancak Genel Kurul kararı bu şekilde tecelli ettiğine göre, uygun görürse-

niz arkadaşlarımızı bu mevzuda bir fikir sahibi edebilmek için çalışma raporuna hâkim olan ana prensipler hangi meseleler içinde ele alınmıştır, bu hususta sayın Birlik Başkanımızın katıyen uzun olmayan bir sözle izahat vermiş olması zannederim ki bütün mahzurları bertaraf edebilecek uygun bir şey olacaktır. Teşekkür ederim.

SAİT ŞAHANK (Niğde)- Aziz arkadaşlarım, ...

BAŞKAN- Bir dakika efendim.

Sayın arkadaşlarım, üstadımızın bu teklifini oya arz etmeden evvel bir taktir var, o taktiri byolarınıza arzedeceğim.

Genel Kurul Başkanlığına

Genel Kurul gündeminde yer alan meslek kurallarının incelenmesi ve karara bağlanması konusunda Kurul adına tüm çalışma ve incelemeyi yapmak üzere bir komisyon kurulmasına, komisyonun beş kişilik olmasına, komisyona Hulusî Selek Niğde, Sabahattin Bilgen Ankara, Ömer Gözübüyük Kayseri, Emin Baltaoğlu İstanbul, Zeki Şeremet Antalya'nın seçilmesini arz ve teklif ederim. Saygılarımızla.

Rahmi Mağat Ayhan Erol Dursun İspiroğulları Reşat Budak

BAŞKAN- Şimdi meslek kuralları hayli zamanlarımızı alacaktır. mesleğimiz içinde hakikaten hayatî ve ehemmiyet taşımaktadır. Bu bakımdan bu taktiri oylarınıza arzedeceğim. Oylarınıza arz etmeden önce bu taktir hakkında söz isteyen arkadaşımız var mı efendim?..

SAİT ŞAHANK (Niğde)- Muhterem misafirler ve aziz delege arkadaşlarım; meslek kuralları hakkında Barolar Birliğinin bir projesi daha evvel yapılmıştır ve davetler yapılmıştır, muhtelif barolardan delegeler gidip konuşmuştur ve bugünkü hale getirilmiştir. O çalışma ayrıca bir komisyon mahiyetindedir. Şimdi Genel Kurul adına beş değerli arkadaşımızın tekrar bunun üzerinde inceleme yapmasına ben lüzum görmüyorum. Çünkü zaten o çalışma, Barolar birliğinin hazırlamış olduğu proje üzerinde tartışmalar yapılması şeklinde olmuştur. Ve bu hale getirilmiştir. Bunda söz sahibi yine Genel Kurul olacaktır. Bu komisyon vaktini/^{zi}alacaktır. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Başka söz isteyen?.. Buyurunuz efendim.

MEHMET NOMER (Ankara)- Efendim benim maruzatım usule ilişkin olacaktır. Meslek kuralları maddesi gündemin bir başka maddesini teşkil etmektedir. Müzakeresini yaptığımız madde şu maddedir; meslek kuralları maddesini alâkadar eden bir tavrın reye konulabilmesi için gündem maddeleri arasında Riyasetin bir değişiklik yapmayı yüksek heyetinize arz etmek lâzımdır. Binaenaleyh, müzakerelerde salim bir netice istihsal edebilmek için, önceden tesbit edilmiş olan gündem sırasına riayet etmek suretiyle hareket etmek mecburiyetindeyiz. Bu usulî kaideyi hatırlatmayı vecibe telâkki ettim efendim.

BAŞKAN- Buyurunuz.

CAHİT ALTAN (Çanakkale)- Muhterem arkadaşlar, avukatların meslek kuralları o kadar geniş mevzuları içine almaktadır ki, bu seçilecek beş arkadaşımızın birkaç saat içinde bunlara eğilmesi ve neticeyi alması imkânsızdır, günlerimizi alır. Kaldı ki, Barolar Birliği bütün barolara yazı yazmış ve bu hususlarda baroların bilgisini almıştır. Bunun neticesi olarak yine Barolar Birliği aralarında toplanmışlar, uzun süren mesai neticesi önümüze birçok mevzuları getirmişlerdir bu hususta. Binaenaleyh, bir kurulun seçilerek kısa zamanda huzurlarınıza getireceği raporla, Barolar Birliğinin uzun zamanda hazırladığı raporun hangisinin daha faydalı olacağını yüksek takdirlerinize arz ediyorum. Ben böyle bir kurulun seçilmesine taraftar değilim, reddini talep ediyorum.

BAŞKAN- Emin Baltaoğlu, buyurunuz.

EMİN BALTAOĞLU (İstanbul)- Efendim benim arzedeceğim hususları Mehmet Nomer bey dile getirdiler. Onun için ben vazgeçtim.

MEHMET NOMER (Ankara)- Efendim, gündem tesbit edildi ve bize dağıtıldı. Riyaset Divanını teşkil ettiğimiz anda, Riyaset makamını almış olan sayın arkadaşımızın gündemde bir değişiklik yapmak arzusu var mı diye bize sorması; kendisi eğer meslek kuralları maddesinin arzettiği ivediliğe binaen ön maddeyi alması şeklinde ise, kendisi tarafından, veya başka bir arkadaşımız tarafından

gündem maddelerindeki sıranın değiştirilmesi hakkında bir teklif öne sürülmesi ve bunun oylanması lâzımdı. Usul meselesi budur. Biz hukukçular usule riayetkâr insanlarızdır. Hak ararken bile usul kaideleriyle bağlıyızdır. Binaenaleyh, usule riayetkâr davranmış olmak için gündem maddesinde bir sıra değişikliği yapalım, ondan sonra bu hususları konuşalım. Maruzatım budur.

BAŞKAN- Aziz arkadaşlarım, biz Divan olarak Mehmet Nomer arkadaşımızı dinledik. Biz şu kanıdayız ki, bu taktir bir gündem değişikliği mahiyetinde değildir. Bu, çalışmalarını kolaylaştırabilmek için bütün toplantılarda yapılan bir husustur. Komisyonlar daima önceden seçilir, bunun gündemle ilgisi yoktur. Ben bu fikre hizmet ederek bu taktiri okudum, arkadaşlarımıza söz verdim ve ondan sonra da oyunuza arzedeceğim. Ama Mehmet bey arkadaşım bütün bu söylediklerinde ısrar ediyorsa, onu da oyunuza arzederim.

BAŞKAN- Usul hakkında buyurun efendim.

ŞAADETTİN TOKBEY (Adana)- Muhterem arkadaşlarım müzakere, gündemle bir sıraya tabi olmuştur. Meslek kurallarınının yeri 11 nci maddedir. Bütün hareket bu madde üzerinde müzakere edilirken yapılır.

İkincisi, bir daha mümkün olmayan bir hareket vardır. Her müzakere genel kurulda bir rapor üzerinde olur. Bu geldikten sonra müzakere açılırken ikinci bir komisyonla bunun değişikliğine gidilemez. Binaenaleyh, evvelâ Genel Kurulun getirdiği tasarımı müzakere edelim, ondan sonra bir değişiklik gerekirse komisyon mütalâa edilir. Gelen tasarı varken bir komisyonla bunu tadil etmeye kalkmak usul bakımından da mümkün değildir. Binaenaleyh, bu teklif bu müzakereye girmez, usule uygun olmaz. Arzederim.

ŞİNASİ DEVELİ (Mersin)- Benim usul hakkında bir teklifim var.

Muhterem arkadaşlarım gündemde bu sıra geldiği zaman yeniden komisyon seçmek ve bu komisyonun verdiği raporu müzakere etmek en emin yoldur. Bugün bu anda seçilecek bir komisyonun raporunu gündemin yerine geldiğimiz zaman müzakere edebiliriz. Halbuki

gündem maddesine geldiğimiz anda bir komisyona havale edersek o zaman hayli zaman alacaktır. Bugün şu anda kurulacak komisyon o gündem maddesi gelinceye kadar gerekli hazırlığı yapar, huzurlarınıza sunar ve birlikte bunu müzakere imkânını buluruz. Aksi halde gündem maddesi geldiği zaman yeniden seçilen bir komisyonun bu raporu hazırlayıp getirmesi zaman bakımından mümkün değildir. Bu itibarla Divan Başkanının kanaatindeyim. Arzedirim efendim.

BAŞKAN- Sayın Behçet Nergiz, buyurunuz.

BEHÇET NERGİZ (Diyarbakır)- Muhterem arkadaşlarım, benim kanaatime göre de Divan bir yanlışlık yapmış^{ma}tır. Her ne kadar meslek kuralları gündemin 11 nci maddesinde ise de, bu kabil toplantılarda, mutad olduğu üzere, müteakip maddeler hakkında bir takım komisyonların teşekkül edip etmeyeceği hakkında bir takım takrirler verilir ve Divan da bu takrirleri oya koymak zarureti ile karşı karşıya kalır. Şimdi biz Genel İdare Kurulunun raporunu görüşüyoruz. Yani o maddedeyiz. Fakat bu meyanda 11 nci madde hakkında bir komisyonun teşekkül edip etmemesi gerektiği hususunda Divana bir takrir sunulmuştur, Divan da, bu kabil toplantılarda vaki olduğu üzere bu takriri oya sunma durumunda kalmıştır. Kanaatimizce Divanın takriri oya sunması bir yanlışlık değildir. Çünkü mutad toplantılarda bu şekilde hareket edilmektedir. Fakat bizim burada üzerinde duracağımız önemli mesele şudur: Şu anda Genel İdare Kurulunun çalışma raporu ve hesabı kat'i raporu tartışılmaktadır, bunun müzakeresi yapılmaktadır. Çok kıvançla üzerinde durmak lâzım gelir ki, Genel İdare Kurulunun raporunda yalnız meslek kuralları değil, hatta meslek sorunları daha geri plânlara itilmiştir, bununla birlikte Türk efkârı umumiyesinin dikkatle takip ettiği Türkiye Barolar Birliğinin üzerinde durması lâzım gelen hem sosyal sorunlar, hem de Devletler Hukuku üzerinde uzun çalışmalar yapılmıştır ve bunlar raporda izah edilmiş bulunmaktadır.

Türkiyemiz bilhassa Devletler Hukuku zaviyesinden son aylar içerisinde büyük sorunlarla karşı karşıya gelmiştir. Türkiye Barolar

Birliğinin son aylar içinde Türkiyemizin bütün dünya efkârı umu-
miyesinin üzerinde durduğu ... ("Usul hakkında" sesleri)

Bu itibarla biz usul hakkında konuşuyoruz. Şu anda Merkez
Yönetim Kurulunun çalışma raporu bahis konusu olmaktadır. Meslek
sorunları hakkında bir taktir verilmiştir, bir komisyonun teşek-
külü bahis konusudur. Benim kanaatime göre meslek sorunlarını yal-
nız Genel İdare Kurulu değil, hepimiz bilmekteyiz. Genel İdare Ku-
rulu esasen meslek sorunları hakkındaki muhtelif çalışmalarını muh-
telif broşürlerle bütün barolara bildirmiştir. Bu itibarla benim
kanaatime göre bir komisyonun teşekkülünde fayda yoktur. Bu husus-
ta hepimiz malûmat sahibiyiz. Ben şahsen bu husustaki taktirin
reddini istirham edeceğim.

BAŞKAN- Efendim bu husustaki müzakerelerin yeterli olduğuna
dair bir önerge gelmiştir. Bu hususu oyunuza arzedeceğim. Müzake-
relerin yeterli olduğunu kabul edenler...Etmeyenler...Kabul edil-
miştir.

Meslek kuralları hakkında beş kişilik bir komisyon kurulması
hakkındaki taktiri oylarınıza arzedeceğim. Bu komisyonun kurulması-
nı kabul edenler...Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Efendim şimdi muhtelif telgraflar vardır, onları okatacağım.

(Telgraflar okundu.) (X)

BAŞKAN- Sayın Ahmet Hamdi Sayar, buyurunuz.

AHMET HAMDİ SAYAR (İstanbul)- Muhterem arkadaşlar, huzuru-
nuzu sık sık işgal etmek arzusunun taşımayan bir arkadaşınızım. Fa-
kat Genel Kurulca üzerinde görüşüldükten sonra karara bağlanmış
olan bir konunun tekriri müzakereyi tazammun eden bir ölçü içinde
yeniden müzakeresi, rapor okuma hususunda sadece raporun çok kıy-
metli olduğunu, çok dolgun ve olgun bir rapor olduğunu söylemiş-
tim. Tekrar ediyorum, bunu okumaktan sarfınazar etmemize sebep
olan zaman ziyasını ve Genel Kurul çalışmalarının daha çok Genel
Kurulun kendi bünyesinden doğan fikirlerin müzakeresine zaman

(X) Telgraflar zaptın sonundadır.

ayırmak gayesiyle yapılmış olan bu rapor okumama kararının tadil edilmesi yolunda ve Genel Kurulun çok kısa bir zaman evvel alınmış olan bir kararını tebdil etmek yolunda yeniden huzurunuzu işgal eden görüşmelerin açılmasından üzüntü duymaktayım. Bu bakımdan yüksek heyetinizden ve Başkanlık Divanından, biraz evvel karar verilmiş olan bir konuda yeniden müzakere edilmesinin adet haline gelmemesine de çalışmak suretiyle böyle konuşmaları yapmamaya gayret edilmesini hürmetlerimle arz ederim.

BAŞKAN- Hayati Ekşi.

HAYATİ EKŞİ (Elâzığ)- Muhterem arkadaşlarım, Hulusî bey arkadaşımızın teklifi raporun okunup okunmaması değildir, raporun bazı kısımları hakkında Başkanın izahat vermesi mevzuundadır. Bu itibarla bu mevzuda alınacak bir karar, biraz evvel alınan kararın tadili mahiyetinde bir karar değildir.

Saniyen, sayın Başkanımız biraz evvel dediler ki, rapor iki mevzuu teşkil etmektedir. Birincisik kendi meslekî mevzumuz, diğeri ise memleketin umumî meseleleridir. Bendeniz hiç olmazsa memleketin umumî meseleleri hakkında sayın Başkanımızın muhterem Genel Kurula ve misafirlerimize kısaca izahat vermesini faydalı bulurum.

BAŞKAN- Bu hususta Yönetim Kurulun bir sözü var mı efendim?

Prof.Dr.FARUK EREM- Genel Kurulun her emrine her şekilde amadeyiz. (Alkışlar)

BAŞKAN- Efendim, şimdi Hulusî Selek arkadaşımızın, Yönetim Kurulu bu faaliyet raporunun önemli kısımlarını izah etsinler şeklindeki bir temennisi mevcuttur. Hamdi Sayar arkadaşımız da, bu mesele halledilmiştir, bu meseleye tekrar dönmeyelim demektedirler. Şimdi bu meseleyi oylarınıza arz ediyorum. Hulusî beyin teklifini kabul edenler lütfen işaret buyursunlar. Kabul etmeyenler...Kabul edilmiştir. Efendim şimdi söz Genel İdare Kurulundur.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI Prof.Dr.FARUK EREM (Ankara)- Arkadaşlar, raporumuzu özetlemek imkânını bize lütfettiğiniz için Yönetim Kurulu olarak şükranlarımızı arz ederiz. (Alkışlar)

Genellikle -kanun gereği de bu anlamda- Başkanın da bir ayrı rapor vermesi icabediyor. Bu itibarla sırf kanun hükmü yerine gelsin diye kısa bir raporu ben de takdim ettim. Kuruluşumuzdan bu yana Yönetim Kurulundaki arkadaşlarımla aramda hiç bir ihtilâf çıkmamıştır. Bu itibarla iki rapor bana fuzuli gözükmüştür, bundan dolayı Başkanlık raporunu muhtasar olarak arzediyorum. Raporun içindeki fikirlere ve bütün davranışlara tamamiyle -mes'uliyet de dahil olmak üzere- iştirak etmekteyim.

Başta aldığımız konu şüphe yok ki bağımsızlıktır. Bu konunun nazari yönünü hep birlikte yıllardır tartışmışızdır ve raporda bu hususta geniş bilgiler vardır. Bu konu, Barolar Birliği câmiasında bulunan bütün arkadaşlarımızın katkısıyla herşeyi hazırlanmış bir plân haline gelebilmiştir, bu izahlar lüzumlu görülmeyebilir.

Bizim Barolar Birliği olarak bağımsızlık üzerinde durmamızın sadece nazari olduğu sanılmamalıdır. Bugün bağı olmanın azabını, bu gibi görevlere geldiğimizden sonra daha da ağır bir şekilde hissetmekteyiz. Çünkü bir mesleğin geleceğini ve menfaatini başkaları takdir edemez. Mesleğe ait bütün konularda, en azından 11 noktada köşebaşları idari organlarca tutulmuştur. Bu köşebaşlarının seçiminde o kadar samimi olmayan davranışlar tecelli ediyor ki, bu noktalar karşısında rahatça bir yönetim ve mesleğin geleceğini temin mümkün olamamaktadır. Bugün Adalet Bakanlığı savcısını dahi tayin edemezken, avukat tayini yetkisini kendisinde tutarsa bunda elbetteki normal olmayan bir şey mevcut bulunmak icabeder. Raporumuzda bu konunun bütün ayrıntılarını tesbit etmeye çalıştık.

Bu yıl adalet yılında sayın Yargıtay Başkanı, bugünkü telgrafında da teyit buyurduğu üzere, baroların bağımsızlığı olmazsa adaletin bağımsızlığından da endişe edileceğini söylemek lütfunda bulundular. Raporumuzda şükranlarımızı kaydettik, özet halinde de olsa bu şükranlarımızı huzurunuzda bir kere daha teyit etmeyi çok isabetli buluyorum. Adalet yılında Türkiye Barolar Birliğine de konuşmak, dertlerini ortaya dökmek imkânını veren sayın Başkanımıza

gerçekten minnetdarız.

Bu raporumuzda dış münasebetler hakkında evvelki rapora nazaran daha geniş bilgiler bulmak mümkün olabilecektir. Fakat şunu itiraf etmek zorundayız ki, dış ilişkilere gereği kadar zaman ayıramadık. Fakat bir teşekkülün, dışarıdaki bir teşekküle üye olmasının da büyük sorumluluklar intaç edebileceği endişesi içindeyiz. Bu itibarla uzun bir araştırmadan sonra, Milletlerarası Barolar Birliğine iltihak etmek kararına Yönetim Kurulu ulaştı. Fakat bu kararımızdan sizleri şimdiden haberdar etmenin de çok isabetli olabileceği, bu husustaki kanaatlerinizin izharının çok faydalı olabileceği düşüncesiyle raporumuza bu kuruluşun, yani Milletlerarası Barolar Birliğinin kuruluşundan bu yana ne gibi mevzular üzerinde uğraştığı, kısacası fikriyatı hakkında en objektif bilgileri vermeye çalıştık. Bu, Türkiye Barolar Birliğinin dışarıya attığı ilk adımdır. Müteakip senelerde diğer teşekküllerle olan temaslarımız arzedilecektir.

Yönetim Kurulumuzun çalışmaları hakkında raporda geniş bilgiler bulacaksınız. Ben Başkan olmak sıfatıyla yalnız şunu arz ediyim, Yönetim Kurulumuz daima eksiksiz olarak toplanmıştır, bu, arkadaşlarımızın müstesna bir gayret içinde bulunduğunu açıkça gösteren ve Başkan sıfatıyla huzurunuzda arkadaşlarıma olan minnetlerimi arzetmeme beni zorunlu kılmaktadır.

Yönetim Kurulu çalışmalarında en kesin ve en gayretli bir tutum içindedir. Hiç bir meselâyı ufak bir sorun olarak almıyoruz. Kararlarımız bazan ekseriyetle de olabiliyor, ama kararı ittihaz ettikten sonra o kararın uygulanması hususundaki, arkadaşların büyük bir anlayış içinde olduklarını kıvançla arzedebilecek durumdayım.

Genel Kurulunuzun bizi denetleme hususunda oyunu kullanırken yeteri kadar bilgilere sahip bulunması için elden gelen gayreti sarfettiğimiz gibi, Türkiye'de halen ancak 8000 miktarında olan ve Erzurum'da olan arkadaşlarımızın ve sadece barolara kayıtlı

olan diğer arkadaşlarımızın bütün sorunlara yakinen vakıf olurlarsa bizi daha iyi denetleyebileceklerini düşündük, bu itibarla mali imkânlarımız bu kadarına elverdiğinden, her seferinde 10.000 nüsha olarak bir bülten yayınlamaya başladık. Önce bu bültenleri barolara gönderdik, fakat ele geçmekte gecikmeler olduğu için bu defa şahsî adreslere bunları postallyyoruz. Bu bültende Yönetim Kurulunun bütün davranışları, hiç bir saklama olmaksızın açıkça yüksek takdirlerinize arz ediyoruz. Bu bültende başarısız olduğumuz konulara ait vesikaları da göreceksiniz.

Biz, Yönetim Kurulundaki çalışmalarımızda başarının sırrının şu olabileceği fikrine vardık: Evvelâ içtenlik, sonra da açıklık. Bu itibarla eldeki bültenleri günü gününe takip ederseniz, bizim hakkımızda vereceğiniz kararda daha büyük isabete ulaşabilirsiniz. Bültenin hacmini, mali imkânlarımız artmaktadır ve bu yola yavaş yavaş gideceğiz. Mali imkânlarımızın daha da artabileceği ümidi içerisindeyiz. Çünkü geçen dönemden bu yana sayın barolarımızın bize mali katkılarında bugün için büyük bir şikâyetimiz yoktur. Tahminlerimizin üstünde yardımlarınıza nail olabildik.

Arkadaşlar şu üç nümuneyi, kanun yeni bir kılık emrettiğinden hazırladık. Bundan evvel bütün yabancı barolardan resimler ve nümuneler istedik. Ayrıca bu işlerden anlayacağını sandığımız, meslek içi ve meslek dışı arkadaşlarımızdan komisyon kurduk, pek çok nümune yapıldı, Yönetim Kurulu olarak bunları size arz etmeye cesaret edebildiğimiz şu üç nümune karşınızdadır. Fakat bu konu o kadar nazik bir konudur ki, giysi, zevk o kadar subjektif ki, birini seçmek zorunluluğunu biz üstümüze alamadık. Üç nümuneden hangisi oy toplarsa onun seçimi ve ondan sonra da uygulama için gerekli direktiflerinizi istirham edeceğiz.

Yönetim Kurulumuzun çalışmaları sırasında, Danıştaydaki dâvalarımızı takip etmek büyük bir emek icabeder hale gelmektedir. Çünkü biz Bakanlıkla olan ihtilâfımızı Danıştay kararlarından belkide bertaraf edebilir ümidi içerisindeyiz. Bakanlığın câmiamıza alınma-

ması icabedenlerin alınması hususundaki bugün için emirlerinin haksız emir olduğu kanısındayız. Bugün Yönetim Kurulundaki her arkadaşınız pek çok dâvayı orada savunmak gibi bir durum içindedir. Bu dâvaların neticesinin ne olacağını gelecek raporumuzda sanırım ki arzede bilmek imkânını bulacağız.

Meslegimizin geleceği açısından avukatlık imtihanının zamanı pek yaklaşıyor. Bundan evvel de imtihan vardı, iyi tanzim edilemediğinden ortadan kaldırıldı. Aynı sonucun avdet etmemesi için biz daha şimdiden çalışmalara başladık. Bugün bir çok memleketlerde bir çok fakültelerden ~~x~~ çıkanlar barolarca kabul edilmiyorlar. Oralarda barolar mesleğe intisap edecekler üzerinde menşeden itibaren ilgilenmek hakkını haizdir. Belki bugün bu kanunî imkâna sahip değiliz. İki hukuk fakültesine müracaat ettik, bu imtihanın şeklini şimdiden tesbit edelim, ileride üzücü çatışmalar olmasın diye. İki fakülte de bunu anlamlı karşıladılar, onlardan üç kişi; bizden de üç kişi olmak üzere kurulan komisyon yakında mesaisini tamamlayacak ve imtihanlar, zamanı gelmeden evvel, belki gelecek kurulda avukatlık imtihanının bütün teferruatını arz etmek imkânını bulabileceğiz. Yani bilim müesseseleriyle de şimdilik bir çalışma içine girmiş bulunuyoruz.

Avukatlık Kanunu yapıldıktan ~~xx~~ kısa bir süre sonra, arada 506 sayılı Kanunun başına gelenler sebebiyle Kanunumuzu değiştirmek suretiyle bazı hakların istirdadı mümkün oldu, fakat bu ~~xxx~~ teşebbüs bilinen sebeplerle ivedilikle yapılması icabeden bir teşebbüs olduğundan. Barolar Birliği Yönetim Kurulunun bu kanundaki bütün değişiklik isteklerine cevap vermiyordu. Büyük bir tasarrufların geri kalması endişesiyle bazı sorunlarımızı geriye bırakmak durumunda kaldık ve barolarımızdan da aldığımız ilhamlar ve direktifler üzerine yeni bir avukatlık kanunu tasarısı yönetim kurulunda hazırlanmış durumdadır. Yasama organının elverişli olabileceğini ümit ettiğimiz anda bu teşebbüsü ortaya atacagız. Bu kanun tasarısının maddeleri üzerinde durmak istemiyorum, ama kanunî imkânsız-

İşklerle başaramadığımız bir çok noktaların halli için bu yolda çareler aranmaktadır.

Kanunumuzun emrettiği yönetmelik yapıldı, tasarı hazırdır, ekleri de takdim ettik. Bu tasarı hazırlanırken kanunda mevcut hükümleri tekrardan kaçındık. Yönetmeliğin biraz gecikmiş olması bu kanunun uygulanmasında bizlerin de bazı tecrübeler kazanmak, konuları öğrenebilmek ihtiyacından gelmiştir. Gecikmenin yegâne sebebi budur. Bununla beraber bu yönetmeliğin pek önemli konuları da ihtiva ettiği düşünülecek olursa bir endişemizi de huzurunuzda arz etmekten kendimizi alamıyoruz. Biz arkadaşlar, yönetmeliğini yapacak kanunî imkâna sahip bir kuruluş değiliz. Son sözü, yönetmelikte de Adalet Bakanlığı söyleyecek. Bu itibarla yönetmeliği bir türlü Adalet Bakanlığına gönül rahatlığı ile götüremiyoruz. Bakanlığın hangi maddeyi çıkaracağı, neyi ilâve edeceği henüz malûmumuz değil, ama bu türlü endişelerimiz mevcuttur. Yönetmeliğin geciktigine dair bazı tenkitlere maruz kaldık, ama içimizdeki bu endişelerin de haksız olduğunu zannederim ki iddiâ etmek çok kolay değildir.

Meslek gelenekleri hususuna gelince; bu hususta arkadaşlar evvelâ kanunî bir zorunluluk bunları hazırlamaya bizi sevk etmiştir. Meslek gelenek kurallarını Barolar Birliği tesbit eder emrinin yerine getirilmesi lâzımdır. Çalışmalar şöyle bir sıra içinde cereyan etmiştir; bütün dünya barolarına yazdık, meslek kurallarına ait metinleri getirttik, eksiksiz hepsi geldi, demokratik memleketlerden eksiksiz bütün metinler geldi. Bunların tercümelerini yaptık. Daha evvel benim bildiğim kadarı, ilk defa bu işe İzmir barosunda başlanmıştı ve bu teşebbüsün öncüleri bugün aramızdadır arkadaşlar. İstanbul barosunun, ondan sonra bazı Anadolu barolarının da çalışmaları oldu. Bütün bunları sayarak bir tasarı teklif ettik. Yalnız bu tasarinın büyük bir özelliği var. Bu tasarı Yönetim Kurulunun bir kanaatı olarak telâkki buyurulmasın. Biz sadece hep birlikte meslek kurallarını en iyi şekilde tanzim edebilmek için

sizlere konularını hatırlatmaya çalıştık. Bu itibarla teklifler birer işaret ve hatırlatma noktalarından başka bir şey değildir. Her teklif dediğimiz konunun altına yabancı barolardaki emsalleri koyduk. Bu çalışmalar garip bir sonuç ortaya attı; arkadaşlar dünyanın bütün barolarının mekrek kurallarının konusu hemen hemen birbirinin aynı. İkincisi, bu konuların bağlandıkları hükümlerin nitelik farkları hemen hemen hiç yok. O halde demek ki, savunma mesleğinin milletlerarası karakteri hakikaten mevcut. Bu itibarla bu çalışmalarımız uzun sürdü, iyice bir teklif getirilmiş gibidir. Genel Kurulun bu husustaki direktifleri meslek için yapılabilecek en büyük hizmet olabileceği ve bu şerefin bu genel kurul tarafından benimseneceği ümidi içerisindeyiz.

Arkadaşlar mesleğimizi icra ederken bazı işlemlerden şikâyetçi olduğumuz malûm. Bu şikâyetlerin konularını tahkik ettik ve gerek barolarımızın bize vaki uyarmaları, gerekse re'sen yaptığımız teşebbüslerle bazı sonuçlar almağa çalıştık. Raporumuzun büyükçe bir kısmı bunlara hasredilmiştir, olayları saymak vaktinizi alacaktır. Bütün bunlar yapılırken vardığımız sonuç şudur:

Bugünkü usul kanunları ile bazı tedbirleri ittihaz etmek hakikaten mümkün değildir. Bu usul kanunları ile biz savunma mesleğini değeri kadar geliştirmek, inkişaf ettirmek imkânlarına hakikaten sahip değiliz. Meseleyi kökünden halledebilmek için bu usul kanunlarından mesleğimiz açısından şikâyetçi olmamız, ama şikâyetçi olduğumuz konulardan neleri de getirmek istediğimizi söylemek icâbeder. Bu itibarla usul kanunu çalışmaları ikmal edildi, pek çok barolarımızın mütâlâaları alındı, teklifleri burada hazırdır. Biz, savunma mesleğini düzenleyen usul kanunlarını sadece kendileri yapabilecek bir meslek teşekkülü haline girmek çabası içerisindeyiz.

Kanunlar konusunda malûmunuz olmuştur, bazı şikâyetleri kamu oyuna ve yetkililere bildirdik. Esrarengiz bir hava içerisinde gizli hazırlanan kanunların memleketi neye sürüklediğini sadece

şu Personel Kanunu açıkça gösteriyor. Kanunumuz, Türkiye Barolar Birliğinin resmî bir istişare organı olduğu anlamına da gelecek hükümleri ihtiva etmesine rağmen, bunların yapılmadığı ve tasarılarıdaki yanlış hükümleri ikaz ettiğimiz zaman, siyasal sebeplerle bunların bazılarının da nazara alınmadığı şikâyeti içerisindeyiz. Bu itibarla bundan sonra Türkiye Barolar Birliğinin kendi meseleleriyle ilgili hususlarda yasama organının kendi başına kanun yapmaması için elden gelen bütün gayret arzedilmektedir. Daha henüz ümitli bir safhada değiliz amma bazı sonuçların alındığını da söylemek haksızlık olmayacaktır.

Diğer taraftan bizim içinde bulunduğumuz mesleğin faaliyet sahasını teşkil eden bu mevzuatın, pek elverişli olmayan, hatta bugün demokratik gelişmeyi önleyici, eskide kalmış hükümlerin de mevcut bulunduğu, bunların Anayasaya aykırı oldukları halde Anayasa Mahkemesine meseleleri götüreceği organlar arasında bizim olmamız, o organların da kendilerini ilgilendirmeyen hususlarda mevzuatta bir tarama yapmak ihtiyacını hissetmemiş olmaları sebebiyle bugün bu kanunlar biz hukukçulara sıkıntı vermektedir. Bunların ayıklanmasının, bize de Anayasa Mahkemesine bazı konuları götürmek hakkının tanınması ile mümkün olabileceği umudu ile gerekli çalışmalara gittik. Yapılmasından söz edilen Anayasa değişikliği eğer tahakkuk ederse bizim bu hakkı kolaylıkla istihsal edebileceğimizi gösteren bazı saikler kaydedilmiştir.

Arkadaşlar, yakın bir gelecekte bazı tehlikeler mesleğimiz üzerine yönelmiştir. Yargı organları önünde savunmanın yalnız bizim mesleğin gereği gibi üzerine getirilebileceği malûm ve dünyanın her tarafında da bu böyle olduğu halde, mahalli idarî mahkemeler kanun tasarısı, mali müşavirler kanun tasarısı, mali mahkemeler kanun tasarılarında avukat olmayanların da savunmaya katılabileceklerine dair hükümlerin yasama organlarından çıkarılması için ve genellikle bizimle bir türlü bağdaşmak istemeyen çevrelerin çalışması süregelmektedir. Bir kaç defa mali müşavirlik kanun tasarısını

önlemek mümkün oldu. Nitekim Barolar Birliği kurulduktan sonra karşı tarafın en yoğun çalışması bir kere daha önlendi. Buna rağmen ciddi bir tehlike karşısındayız. Mali müşavirlik kanunu haksız yere, tıpkı personel kanunu gibi memleketi durup dururken bir takım meselelere sürükleyecek olan bu kanun tasarısı şiddetle takip edilmektedir. Barolar Birliği Yönetim Kurulu önleyici bütün tedbirleri almış durumdadır. Ama tehlikeyi kesin surette bertaraf ettiğimizi söylemek size yanlış bilgi vermek olur. Bu çalışmaların iyi bir şekilde savunulabilmesi için bu konunun bütün avukat arkadaşlarımızca bilinmesi lâzımdır. Bu itibarla Barolar Birliği kurulduktan sonra başta gelen barolarımızın bu mücadeledeki emeklerini taradık, özetledik, kendilerimizinkini de kattık ve bu konuyu size şu tarihe kadar bütün ayrıntılarıyla bildirmiş bulunuyoruz. Bilhassa bu hususta tenkitlerinizle bizi ikaz buyurmanızı, bu tehlikeyi bizler kadar hissedeceğiniz muhakkaktır fakat tedbirlerde de bize yardımcı olmanızı bilhassa istirham ediyoruz.

Muhterem meslektaşlarım, raporun ana hatları bundan ibarettir, fakat bir konuya temas etmemek mümkün değildir. Biliyorsunuz bizim sosyal güvenliğimiz açısından mecburi sigorta dedigimiz kısım intaç edildi. Bugün memnurlukla kaydedebiliriz ki, mekanizma rahatlıkla işleyebilmekte ve büyük bir şikâyet henüz birliğe intikal etmiş durumda değildir. Fakat arkadaşlar bu sigortanın geliştirilmesi icabeden yönleri vardır. Bu yönleri sadece bir şeyi talep etmekle halledebileceğimiz ümidi içinde değiliz. Bugün belki biz avukatların sosyal sigorta kurumundaki biriken alınterlerimiz büyük bir rakam ifade etmeyebilir. Ama edeceği günler uzak değildir. O halde bunun kimlerin eline tevdi edildiği hakkında yakın birğimiz olması icabeder. Bu itibarla Sosyal Sigortalar Kurumunun Yönetim Kurulunda Türkiye Barolar Birliğinin bir temsilcisi bulunmasını bilhassa istedik. İdare buna razı olmadı, minnetle kaydediyorum; sayın başkan kendi elyazısı ile teşkilât kanununa bizim ismimizi yazdı. Bu itibarla bundan sonra paralarımızı tevdi etmiş olduğumuz organın iyi mi, kötü mü işlediğini denetlemek imkânı bize verilmiş olacaktır.

İhtiyarî sigorta mevzuuna gelince, bu mevzuda tam bir anlaşmaya varamadık. Üzerinde itiraz edilen konuların asgariye indiği muhakkak. Belli

başlı çatışma şu noktada oldu: İlk meslek kazası açısından hangi tarife-ye ve hangi tarife gireceğiz. Tarifenin en elverişli şekilde hükme bağlandığını söyleyebiliriz. Onlar iş kazasını işyeri tarifi içerisinde mü-talâa ettiler, ama bizim işyerimiz bütün Türkiye. Bu açıdan izahlarda bu-lunarak, mesleğin icrası esnasındaki kazaların avukatların meslek kazası olarak kabulü neticesine vardık, bunun üzerinde de bir anlaşma oldu. Fa-kat bazı konular var ki, bunları kendilerine izah etmek mümkün değil. İh-tiyarî sigorta cazip olursa bir anlamda cereyan eder, çünkü mecburi si-gorta var. Bu itibarla ihtiyarî sigorta kılığı altında çeşitli konuları tek bir sigorta haline getirip onları parçalamak imkânının bizden alın-mış olması ihtiyarilikle bağdaşamayacak olan bir konudur. Bir çok arka-daşlarımız der ki şu kola girmeyelim. Ama öbürüne girmek için ona da gir-mek mecburiyeti altında kaldığı zaman pirim yükselebiliyor. Bu itibar-la bu veya buna benzer bazı konularda çekişme halindeyiz. Yalnız mesele-nin halledilmesinin pek de uzak olmadığı kanaatindeyiz. Bize öyle geli-yor ki, bu Genel Kurulda sizin vaki tenkitleriniz ışığında bu müzakere-lere bir yön verebilmek ihtiyacı içerisindeyiz. Çünkü Yönetim Kurulu adı-na atılacak imzanın vebali pek büyüktür. Bilhassa bu konuda bizleri çok fazla tenkit etmenizi istirham ediyoruz.

Bu genel kurulun çalışmalarında bizi hırpalamanızı bilhassa ni-yaz ediyoruz arkadaşlarım. Çünkü Başkanlık raporunun son kısmına lütfen dikkat buyurun; Tuttuğumuz, geniş tutun dediginiz yolda 1971 yılı içeri-sinde daha ilerici, daha sert olmak ihtiyacı içerisindeyiz. Meseleleri bütün Türk hukukçularına maletmek zorundayız. Bu itibarla Cumhuriyet ka-nunlarından bu yana acaba şu kadar hukukçunun emeği ne verdi bu memleke-te? Bunun bir bilançosunu yapmak mecburiyetindeyiz. Bu, memlekete en bü-yük hizmet yapmak olacaktır. Bu 1971 kongresi için Yönetim Kurulu bazı hazırlıklar ve bazı çalışmalar içine girmiştir. Yapılacak bu kongrede 5 demokratik memleketin baro başkanları davet edildi, masrafları kendile-rine ait olmak üzere kabul ettiler. Bu itibarla dünyada baroların ne tu-tumda olduğuna dair 5 demokratik memleketin baro başkanının izahları biz-lere de yeni ~~ifx~~ ufuklar açabilecektir.

Üniversite mensupları, hakimler, yargıçlar, avukatlar, bütün hu-

kuk mensuplarının bir araya gelebileceği 1971 Türk Hukuk Kongresinin çalışmalarına başlamağı pek arzu ediyoruz. Tahmin buyuracağınız üzere bu büyük bir olay olacaktır Türkiye'de. Ama hukukun, bilhassa hukukun en dinamik unsuru olan avukatlar tarafından gerçekleştirilebileceğine, kanun vazına başıboş gidemeyeceğine, bazı prensiplere bağlı kalmadıkça kanunları idare eden kanunlara vakıf olmadıkça teşrii tasarrufun mümkün olamayacağına dair bir çalışma içerisinde girmek durumundayız. ("Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN- Muhterem arkadaşlar, gündemimizin beşinci maddesinde Yönetim Kurulu çalışma ve 1970 yılı kesinhesap raporları ve denetleme kurulu raporunun okunması bitmiştir. Şimdi görüşülmesi kalmaktadır. Muhterem delege arkadaşlarımızın rapor hakkında görüşlerini dinleyeceğiz. Bu hususta söz almak isteyen arkadaşlar sıra ile isimlerini yazdırsınlar.

Şimdi arkadaşlar, bu faaliyet raporu hakkındaki görüşmeleri elbetteki öğleden sonra yapacağız.

Şimdi bir telgraf var, aramızda her zaman bulunan bir arkadaşımızın telgrafı, rahatsız olduğu için gelememiş. Arzediyorum: "Hasta yatmaktayım, aranızda bulunamadığımdan dolayı çok üzgünüm. Çalışmalarınızın yurda hayırlı sonuçlar yaratmasını dilerim. Hepinize sıhhat, sağlık, muvaffakiyetler dilerim. Manisa temsilcisi avukat Süreyya Petekkaya." (Alkışlar) Arkadaşlar, bir geçmiş olsun telgrafı çekilmesi hususunu oyunuza arzediyorum. Kabul edenler...Etmeyenler...Kabul edilmiştir.

Şimdi öğleden önce yapacağımız başka bir iş kalmamıştır. Yalnız bütün delege arkadaşlarımdan ve Adana Barosuna mensup avukat arkadaşlarımdan bir ricam vardır, bir saygı duruşu yapacağız. Atatürk anıtı çok yakınımızdadır, topluca gidelim, çelengi koyalım, saygı duruşunda bulunalım ve öğleden sonra da saat kaçta toplanalım? (Saat 14.00 te sesleri)

Bu hususu oylarınıza arzediyorum. Öğleden sonra saat 14.00 te toplanılmasını kabul edenler...Etmeyenler...Kabul edilmiştir. Saat 14 te toplanmak üzere oturumu kapatıyorum.

KAPANMA SAATI: 12.10

İKİNCİ OTURUM
AÇILMA SAATI:14.00

BAŞKAN-- Oturumu açıyorum. Şimdi yine gündemin beşinci maddesine dönüyoruz. Yönetim Kurulu çalışma ve 1970 yılı kesinhesap raporları ile Denetleme Kurulu raporunun görüşülmesine geçiyoruz. Bu mevzuda 17 delege arkadaşımız söz almış bulunmaktadır. İlk söz İstanbul delegesi Sabih Atlı arkadaşımızdır. Buyurun efendim.

SABİH ATLI (İstanbul)- Sayın başkanlarım, değerli delege arkadaşlarım, İstanbul delegesi olarak hepinizi hürmet ve muhabbetle selâmlarım.

Muhterem arkadaşlar, Birlik raporunu etraflıca tetkik ettim. Hakikaten Birlik Yönetim Kurulu bir senelik dönem içinde kendisinden beklenen kadarını yapmış ve bilhassa raporu az bir masrafla, şöyle orijinal bir şekilde bizlere kongreden evvel göndermesi dolayısıyla teşekkürü bir borç bilirim. Muhterem Birlik Başkanı ve yöneticilerin çalışmalarında bilhassa hukukun üstünlüğü prensibini her sahada yerleştirmeyi öngörmesini ayrıca memnuniyetle müşahade etmiş ve bu sahada devamını arzulamaktayım.

Çalışma raporunun muhtelif kısımlarında hakikaten mesleğimizin dertlerine eğilindiğini gördük. Ancak sabahleyin özet olarak verilen izahatlarda bilhassa dikkatimi çeken, sayın Birlik Başkanının resmî kılığımız hakkında adeta kanunda zorlayıcı bir hüküm varmış, biz bu kadar gayret sarfettik, şunlardan üçünü ancak huzurunuzda getirmeye gayret ettik, bunlardan birini kabul edin der mahiyetinde bir konuşma yaptılar. Biz 636 sayılı Avukatlık Kanununun hazırlanmasında avukatlığın resmî kıyafetinin tesbitini Barolar Birliğine verilmesi lâzımdı derken, Adalet Bakanlığının sultasından bazı noktalarda ayrılalım, yani hepimizin özlemine çektiğimiz baroların bağımsızlığının bazı sahalarda olması içindi. Yoksa emredici bir hüküm olarak; ne olursa olsun bundan bıktık, şunu değiştirelim diye değildir. Şurada gördüğüm üç tanesi, bizim şu kadimden kalmış cübbemizden hiç bir şekilde iyi ve pratik değil arkadaşlar. Bu bakımdan bu teklifi, bendenizin verdiği izahat çerçevesinde düşünerek, bunun de-

giştirilmesinin reddini sizlerden istirham ediyorum.

BİR DELEGE- Sayın Başkanım, bu kılık mevzuu gündemin bir başka maddesini teşkil etmektedir.

BAŞKAN- Sayın arkadaşlarım, müdahale etmeyiniz. Şimdi faaliyet raporu içerisinde de bu mevzu vardır, uzun uzun izah edilmektedir. Sayın Başkanımız da izah ettiler, arkadaşımız bu mevzuda haklıdırlar, konuşabilirler. Hem faaliyet raporuna alınmış, hem de gündemde ayrı bir madde olarak konulmuştur. İkisini aslında birleştirmek gerekmektedir.

SABİH ATLI (Devamla)- Sayın Dıvan Başkanının izahatına teşekkür ederim, Attilâ'nın da görüşüne hayret ederim.

ATTİLA SAV (Ankara)- Hayret edecek ne var?

SABİH ATLI (Devamla)- Birlik Genel Sekreterinin, bir delegenin konuşmasına oturduğu yerden elfazla müdahalesini görmek benim için çok acı oldu. Bunu da belirtmek isterim.

ATTİLA SAV (Ankara)- Bir hatibin bir arkadaşı ismen ele alarak konuşması doğru bir şey değildir. Ona da ben hayret ederim.

BAŞKAN- Lütfen yerlerinizden müdahale etmeyiniz arkadaşlar. Buyurun sayın hatip devam buyurun.

SABİH ATLI (Devamla)- Muhterem arkadaşlar, birlik binası için 250 bin lira olduğunu ve kendilerine yetki verilirse borç para alınarak bunun gerçekleştirileceğini ifade buyuruyorlar. Muhterem arkadaşlar, birlik binası alınması fikrini benimserim. Ancak kredi ile alınan bir inşaatın sonunda kiradan daha da ileri gideceği de izahtan varestedir. Bu ticarî kredi ise % 18 faiz vereceklerdir, belki kira bu kadar değildir. İktisat yapalım veyahut bazı klüplerin yaptığı gibi piyango yapalım, bu şekilde paramız olduğu zaman yapılması yerinde olur, fakat borçla yapılmasının aleyhindeyiz. Takdir Heyeti Âliyenizindir.

Muhterem arkadaşlar, İzmir'deki üçüncü Genel Kurul toplantısında sayın Birlik Başkanından ve yöneticilerinden, mademki hukukun üstünlüğü prensibini benimsedik, hukukun üstünlüğü prensibi eşitliğe dayanır, biz meslekdaşlar arasında çalışma yönünden eşitliği sağlayamadık, bunun için de çaba sarfedilmesini rica etmiştim. Raporun başından sonuna kadar okudum. Amma şu ikilik dediğimiz husus, malûmu âliniz Emekli Sandığından

emekli olan arkadaşlar -Hâkimlikten gelen arkadaşlarımı tenzih ederim, güle güle harcasınlar, onlara birşey demiyorum- ama onlar emekli olurlar, maaşı cebine koyarlar ve rahat rahat bizim aramızda avukatlık yaparlar. Sosyal Sigortalardan 55 yaşında emekli olan bir avukat parayı aldı mı bitti..Bunun da ortadan kaldırılması gerekir diye temennide bulunmuştum.Bu mevzua eğilinmemiştir, inşallah bundan sonra eğilinir.Diğer mevzulara gelince; Birlik hakikaten olumlu çalışmalar yapmıştır, bu defa sayın hocamız ve Birlik Başkanımızın, tenkitleri desteklediğini söylemesi de ayrıca memnuniyetimizi mucip olmuştur. Çünkü İzmir'de biraz tenkitler mevzuunda henüz tam bir alışıklık olmadığı için bir parça telâş etmişlerdi, fakat bugünkü sözlerini hakikaten ilerisi için ışık tutucu kabul ediyorum. Kendilerini, böyle bir senede bu kadar müsamaha-kâr hale gelmesini de memnuniyetle haddimiz olmayarak takdir etmek isterim. Hepinizi hürmet ve muhabbetle selâmlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Burhan Karaçelik, buyurunuz.

BURHAN KARAÇELİK (Zonguldak)- Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar; sayın Yönetim Kurulunun bir yıllık çalışma raporunu hakikaten büyük bir zevkle inceledik, okuduk. Rapor benim için şu yönden çok daha önemli: Meseleyi sadece avukatın meselesi, bizim mesleğimizin bir takım engellerini önlemek meselesi olarak ele almamıştır, Türkiye'de hukuk düzeninin kurulması, sosyal meselelerin halledilmesi, bizim dışımızda bu memlekete adalet alanında hizmet edenlerin bir takım dâvalarının çözülmesi, topyekûn Türkiye'de bir hukuk Devleti, hukuk üstünlüğü kurulması fikirlerine de temas edilmiştir. Bu yönden sayın Başkanımızı ve sayın Yönetim Kurulu üyelerini tebrik ederim, teşekkür ederim.

Aziz arkadaşlarım, çalışma raporunu müsaade ederseniz kriminolojik sırasına göre ele almak isterim. Baroların ve Türkiye Barolar Birliğinin bağımsızlığı konusundaki çabalar bizim için takdire şayan çabalar dır. İyi bir adım atılmıştır, fakat sayın hocamızın yumuşak mizacı bu konuda daha teenni ile hareket etmek hususunun Yönetim Kurulunun çalışmalarında hakim olduğu kanaatini bizde uyandırmaktadır. Bu çabaları geliştirmek lâzımdır kanaatindeyiz. Çünkü Türkiye'de meseleyi sadece hu-

kukî açıdan, daha doğrusu normal yollardan kısa zamanda halletmek mümkün olamamaktadır. Benim kanaatimce hareketi geliştirmek lâzımdır. Meselâ bu arada ne yapılabilir? Türkiye çapında bağımsızlık gösterileri tertip edilebilir, Parlâmentodaki bütün meslekdaşlarla teker teker bağımsızlık çabalarımızda desteklenmemiz için temas kurulabilir. Gerekirse Türkiye çapında boykotlar yapılır. Parlâmentodaki grup başkanlıklarıyla temasa geçilir ve onlara konu benimsetilebilir. Biz sayın Yönetim Kurulunun bu yolda önümüzdeki günlerde daha aktif, daha hareketli faaliyet göstereceğine inanmaktayız.

Avukatlığı, baroları, Türkiye Barolar Birliğini Türk kamu oyuna kabul ettirmek ve hukukumuzun gelişmesinde avukatlar olarak, Türkiye Barolar Birliği olarak, barolar olarak baskı grubu olmak yolundaki çabaları çok olumlu çabalardır. Cemiyet hayatında meseleler dönüp dolaşıp hukukta çare bulmaktadır. Binaenaleyh, hukukçular olarak, ki biz avukatız fakat kariyerimiz olarak hukukçuyuz, hukukçular olarak sosyal meselelerde, hukukî meselelerde cemiyet hayatının ana meselelerinde baskı sahibi olmamız, söz sahibi olmamız evleviyetle arzulanmaktadır. Barolar Birliğinin Yönetim Kurulunun bu konuyu benimsemesini de takdirle karşılıyorum.

Türkiye'de hukuk reformunun, adliye reformunun teessüsü için Türk Hukuk Kongresi başlığı altında bir kongre tertip edilmesi yolunda raporda bazı konulardan bahsedilmektedir. Bu kongrenin toplanması lüzumuna canü gönülden inanmaktayım. Bir çok konuların bu kongrede ışığa kavuşturulması mümkün olacaktır. Bu bakımdan da teşekkür ederim.

Türkiye Barolar Birliği bir bülten çıkarmaktadır. Filhakika iyi bir teşebbüstür, ancak bu bültenin, raporda da bahsedildiği gibi bir dergiye çevrilmesi, dergi haline getirilmesi en büyük arzumuzdur ve bilhassa bu dergide; Parlâmentoca kabul edilen kanunların, içtihadı birleştirme kararlarının, mesleğimizle ilgili tüzük ve yönetmeliklerin, önemli Yargıtay, Danıştay, Anayasa Mahkemesi kararlarının, hukukî görüş ve tartışmaların yer almmasını istemekteyiz, beklemekteyiz.

Stajyerler konusu, yeniden ele alınması düzenlenmesi gereken bir

konudur. Adliyede, -hâkim savcı arkadaşlar gücenmesinler- belki de iş-lerin çokluğu dolayısıyla adliye stajında stajyerlerle gereği gibi alâkalanılmamaktadır. Stajyer eğer kendi hevesi varsa, daha çok avukat ya-nındaki devrede meslekle ilgili mümarese ve bilgi elde edebilmektedir. Stajyerlere adliye stajında doğru dürüst yer dahi verilmemektedir. Mah-keme kalemlerinde, o da zabıt kâtibinin lütfuna dayanarak bir sandalye bulabilmektedir. Kanunun hükümleri gereği gibi adliye câmiasınca benim-senmemiştir ve yerine getirilmemektedir. Sayın Yönetim Kurulunun, bun-dan sonraki çalışmalarında bu konuda daha eylemli olmasını arzu ederim.

Keza Türkiye Barolar Birliğinin uluslararası alanda kendini tanı-tması ve bunlara üye olması yolundaki teşebbüsler şayanı takdirdir. An-cak bu teşebbüslerin geliştirilmesi kanaatindeyim.

Avukatların kişisel güçlük ve şikâyetlerinde önce ilgili baronun görüşünün alınması çok isabetli bir görüştür. Zira böylece bir taraf-tan baro tüzel kişiliği çığnenmemiş olur, diğer taraftan esasa dayan-mayan bir takım kişisel şikâyetleri, Türkiye Barolar Birliği benimsemek gibi bir duruma düşmekten çıkmış olur.

Yasaların uygulanmasından doğan sorunlar çalışma raporunda ele alınmaktadır. Kanaatimizce bizim mesleğimiz yönünden yasaların uygu-lanmasından doğan sorunların çoğu yasanın bir dâvaya tatbikinden de ği, usul hükümlerinden çıkmaktadır. Usul kanunlarının, bizim savunma göre-vimizi gereği gibi yapmak, böylece hem müvekkilimize hizmet etmek ve hem de adliye câmiasına yardımcı olmak imkânlarımızı geniş şekilde sağ-layacak biçimde değiştirilmesi yolundaki çabalar şayanı takdirdir.

Hâkim-avukat, savcı-avukat münasebetleri; üzümlere söyleyelim ki henüz ideal seviyeye gelmemiştir. Bunda kanunlarımızın engelleri büyük önemde rol oynamakta ise de, hâkim ve savcılarımızın telâkileri en başta gelen engeldir. Hâkim ve savcılarımız hâla daha avukatla teşriki mesaisinin bir görev münasebeti olduğunu, karşılıklı kanunî haklara saygı çerçevesi içerisinde gelişeceğini idrak edememişlerdir. (Alkışlar) Adeta usul kanunlarını dâvada avukata bir lütuf olarak uygulamaktadırlar. Biz hâkim ve savcıdan lütuf beklemiyoruz. Biz görevimizi kanundan alıyoruz, hukukda alıyoruz ve memlekette aynı zamanda hukukî ve sosyal

bir görev görüyoruz. Binaenaleyh, bir hâkim bir avukat arkadaşıyla bir lokantada yemek yemekten çekinirse, bu memlekette hâkim-avukat, savcı-avukat münasebeti elbetteki ideal seviyeye gelmez.

Şimdi bizim görüşümüz şudur: Hâkim-avukat, savcı-avukat ilişkileri hâkim ve savcının avukata bir lütfundan çıkarılmalı, bir hak alma yönüne dönüşürülmelidir. Biz hakkımızı almamız, hakkımızı almak için gereken her türlü çabayı göstermeliyiz.

Hukuk devleti ve hukukun üstünlüğünü kurma yolundaki çabalarını da memnuniyetle karşılıyorum. Bir memlekette hukuk devleti yoksa, o memleket aşiret devletidir. Bilhassa insan haklarına saygı gösteren demokratik memleketlerde elbetteki hukuk herşeyin üstündedir, vatandaşı da bağlar, Devleti de bağlar, devletin organlarını da bağlar. Herşeyden evvel kariyeri hukukçu olan avukatların ve bu avukatların teşkil ettiği baroların, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun hukuk devletinin kurulması hususunda çaba göstermesi, hukuka bağlılığının, hukuka sahip çıkmasının bir neticesidir. Bu itibarla bu yönde atılan adımın süratle geliştirilmesini canü gönülden temenni ederim. Bu bizim için de en başta gelen bir görevdir.

Kanunların hazırlanmasında Türkiye Barolar Birliğinin görüşlerinin alınması hususundaki çabalar, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna Anayasa Mahkemesinde dâva açmak yolundaki çabalar, adlî ve idarî zabıtanın ayrılması yolundaki çabalar, serbest mali müşavirlik kanun tasarisına karşı girişilmiş mücadeleler, savcılık teminatı konusundaki teşebbüsler, avukatların maruz kaldığı kanunsuz işlemlere karşı gösterilen tepkiler, Yargıtay kararlarının yayınlanması yolundaki teşebbüsler, mukayyet avukatların sorunları ile ilgilenme ve bu konudaki teşebbüsler, adalet personelinin haklı sorunlarının ele alınması, savunulması, sosyal güvenlik konusundaki teşebbüsler, hepsi ayrı ayrı takdire değer teşebbüslerdir.

Mukayyet avukatların sorunlarının ele alınması bir bakımdan da lüzumludur. Bizim câmiamızda öz evlât, üvey evlât gibi bir ikilik var zihniyetini de, kanaatını da, zannını da ortadan kaldıracak niteliktedir.

Hakikaten 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve onu tadil eden 1227 sayılı Kanun mukayyet avukat arkadaşlarımızın, özür dilerim, bir nevi hay-siyetlerini kırıcıdır. Bir hukukçuya, bir adalet mensubuna gösterilen saygı, bu kanun düzenlenirken maalesef unutulmuştur, gösterilmesi gereken saygı maalesef unutulmuştur.

Adalet personelinin sorunları da bizim için ciddiyetle ele alınması gereken sorunlardır. Mahkemelerde haddizatında bütün yükleri çeken zabıt kâtipleridir, başkâtiplerdir, mübaşirlerdir, odacılarıdır. Adliyenin kendisi maalesef onların sorunlarıyla gereği gibi ilgilenmemektedir. Bugün bir zabıt kâtibisi bir makina şeridini devletten alamamaktadır, Adalet Bakanlığında temin edememektedir, avukata rica etmektedir. Zabıt suretlerini avukatlar bastırmaktadır bir çok yerde. İcra tebliğlerini avukatlar bastırmaktadır bir çok yerde. Adalet Bakanlığı senelerdir kendi mensuplarının tertlerine kulagını tıkamış, yan yatmış durumdadır. Dâvaların bütün yükünü çeken zabıt kâtiplerinden her türlü haklar esirgenmektedir. Benim sayın Yönetim Kurulundan ricam, bundan sonraki çalışmalarında bu arkadaşların sorunlarına daha fazla eğilsinler ve daha fazla takipçisi olsunlar. Bu, dediğim gibi bizim kendi dâvamızdır.

Bu arada aziz arkadaşlarım, raporda göremediğim, fakat kanaatimce bizim için önemli olan bir iki noktaya daha müsaadenizle temas etmek isterim. Avukatlık Kanununun 154 ncü maddesindeki hüküm çok tehlikeli bir hükümdür. Sayın Başkanım, hocam Faruk Erem'in bir sözleri vardır; savcının birisi avukat Akdenizi çaldı diye bir iddianame tanzim etse, mahkemede dâva aşısa o avukat işten menedilmek zorunluğundadır. Olmayacak bir şey.. Fakat sırf şeklen bir dâvanın açılması işten menetme zorunluğunu yüklemektedir. Bir hususu arzedeyim arkadaşlar; biz hâla daha kendilerinin teminatını savduğumuz savcılarımıza güvenememekteyiz. Kendi başımdan geçen olayı anlatayım size müsaade ederseniz. Bir ihtiyati tedbir talebinde bulundum, götürdüm hâkime; dilekçenin altına, 500 lira teminatla kararın yazılması dedi, imza etti, götür kaleme yapsın dedi. Zabıt kâtibine götürdüm verdim, ben dedim yazıhaneye gidip geleyim sen kararı yaz. Döndüm geldim, çizilmiş, red demiş. Dedim ki zabıt kâtibine,

niye dedim, niçin oldu bu iş? Bana ne soruyorsun diye bir sertleşti. Canım efendim dedim, sana soracağım, kime sorayım. Aramızda kısa bir münakaşa geçti, çıktım gittim. Gidiyor zabıt kâtibi hâkime, mahkemeye hakaret etti, hâkime hakaret etti diye bir zabıt tanzim ediliyor benim için. Kalemde olan bir hadise.. Geliyor hâkim, kalemde başkâtip dahil, diğer bütün kâtipler hayır diyorlar, böyle bir şey olmadı, biz inza etmeyiz.. Fakat o zabıt kâtibi ile hâkim bey bu zaptı derhal savcılığa veriyor. Saat 16.00. Hâkim saat 16.30 da bir arkadaşımı çağırıyor, tekrar başkâti-be geliyor soruyor; böyle bir şey yok diyor başkâtip, pişman oluyor. Bir arkadaşını çağırıyor avukat, diyor ki ben savcılık kalemine gitmeyeyim, git sen şunu geri al. Arkadaşım savcılık kalemine gidiyor, zabıt postalanmış. Savcılık kalemlerinde evraklar günlerce beklerken, bir zabıt yarım saat içerisinde postaya veriliyor. Şimdi bize karşı böyle bir zihniyet içerisinde bulunan savcılarının, bizim hakkımızda ne sebepten dâva açacaklarını, hangi bahaneden dâva açacaklarını bilemiyoruz. Adeta bir fırsat, bir imkân arıyorlar..Maalesef bu böyle. Nerden imkân bulsak da şu avukat hakkında bir dâva açsak.. E bu zihniyetin hakim bulunduğu bir adalet câmiası içerisinde avukatı savcının şeklen hazırladığı iddianame ile bir nevi peşinen mahkûm etmek, onun itibarı ile yynamak.. Çünkü aziz arkadaşlarım dâva açılabilir, dâvayı beş on kişi duyar. Fakat bir avukat işinden menedildiği zaman bir çok kimse buna muttali olur. Bu aynı zamanda haysiyet kırıcıdır. Binaenaleyh, benim sayın Yönetim Kurulundan ricam, buradaki hükmü 153 nci maddedeki şekle getirmek için kanun değişikliği çabalarına girişmeleridir.

Bir de; avukatlık mesleğine kabul için kanunun 5 nci maddesinde bazı şartlar derpiş ediliyor. 5 nci maddenin (g) bendine göre; hakkında aciz vesikası verilmemiş olmak, 72 nci maddenin (a) bendine göre de avukatlar levhasından silinmenin sebepleri 5 nci maddeye atıf yapıyor. Şimdi aziz arkadaşlarım, insan hayatında borçlanabilir. Borcunu bütün iyi niyetine rağmen ödeyemeyecek duruma gelebilir. Karşınızda bu sebepten bir aciz vesikası alındı mı meslekten menediliyoruz, derhal ayrılıyoruz. Bendeniz müsaade ederseniz bunu da çok ağır bir hüküm olarak görüyorum.

Bu konunun da kanundan çıkarılması için Yönetim Kurulunun teşebbüse geçmesini rica ediyorum ve kendilerine; çok olumlu çalışmalarla huzurunuza geldikleri için şükranlarımı ve teşekkürlerimi arz ediyorum. Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN- Hasan Yazıcıoğlu, buyurunuz.

HASAN YAZICIOĞLU (Kocaeli)- Muhterem arkadaşlarım, raporun muhtevası, idare heyetinin tüm olarak çok iyi çalıştığının bir delilidir. Bu itibarla bu hususta tebriklerimi arz etmeyi şahsen bir vazife telâkki ediyorum.

Arkadaşlarım, bendeniz söz almak arzumu şu şekilde ifade etmek isterim; bir icra muamelâtının teftişi zımında müfettiş gelmiş. Müfettiş benden icra işinin nasıl yürüdüğünü sordu ve benim kendisine verdiğim ifade şu şekilde idi: Beyefendi icra esas defterini lütfen tetkik edin, bakacaksınız/^{avukatla} takip edilen numaralar, avukatın adı ve imzası vardır, bir de avukatsız takip edilen numaralar ve binnetice dosyalar vardır, onları da göreceksiniz. Avukatsız takip edilen muayyen bir şahsın alacaklı durumunda olduğu dosyaların bir icra dosyasında, bir icra memurluğunda toplandığını ve muazzam bir yekûn teşkil ettiğini, onları alın, dosyalar üzerinde tetkik edin, o dosyaların büyük bir ekseriyetinin gayet muntazam takip edilerek neticelendiğini, paraların tahsil edildiğini göreceksiniz. Ama avukatın takip ettiği dosyaları tetkik ettiğiniz zaman, bir çok müşkülâta maruz kaldığını ve ~~xxxx~~ neticenin diğerleri gibi muntazam bir şekilde elde edildiğini göremeyeceksiniz maalesef. Binaenaleyh, bizim şikâyetimiz budur ve tahmin ederim ki senelerdir devam edegelen Türkiye dahilindeki icra dairelerindeki şikâyet budur. Bu rızık meselesi değildir, ahlâk meselesidir arkadaşlarım. Rızık her yerden çıkar, Allah kâpanan bir kapıyı öbür taraftan açar, ama bir tereddidi ahlâka yol açan bir konudur bu. Bu devam eden keyfiyeti buradan şikâyet ederken, en mühim olan bir nokta, eski terimle ekal dahi olsa, mahkemelerde avukatsız iş takip etme yoluna gidilme temayülü başlamıştır. Bu korkunç bir keyfiyet ve korkunç neticeler doğuracak mahiyet arz eder arkadaşlarım. Memleketin tereddidi ahlâkisine yol açar. Yine arz etmek istiyorum, bu gene rızık meselesi değildir. Ne kendimin, ~~ne~~ ne hiç birimizin kapanan bir kapının

açılması değildir arkadaşlar. Bu memleketi, eğer çığ büyüyecek olursa korkunç bir şekilde memleketin bütünlüğünü zedeleyecek mahiyettedir. Adal-
letten ş-üpheyi, adaletten itimadı tamamiyle kalkacak mahiyet arzeder.
Maalesef bu hal ve gerçek vardır ve yavaş yavaş artmaktadır.

Arkadaşlar, icra dairelerindeki işin neticelenmesi keyfiyeti, iyi bir şekilde ıslâh edilme yolu kanunun emrettiği husus, ~~müddu~~ müddeium-
milerin icra dairelerini senede bir kere tetkik etme ve rapor verme em-
rini koymuştur, icra hâkimlerinin devamlı olarak tetkik yetkisi vardır.
Ama icra hâkimlerinin gerek kendi ellerindeki işinin çokluğu ve gerekse
-mümkündür- icra dairesini tetkik etme yeteneğinin noksanlığı -müddeiu-
mumiler için de aynı şeyi söyleyebilirim- icra dairelerini lâzım geldi-
ği şekilde, kanunun emrettiği şekilde bu merciler tarafından tetkik edi-
lememektedir. Gerçek olan ve hepimizin bildiği husus budur. Şikâyet ko-
nusu var, ama şikâyet konusu olmakla beraber, şikâyet konusunun dışın-
da bir çok muameleler var. Müşkülâta maruz kalıyor avukat. Hem de nasıl?
Haysiyet şiken bir şekilde müşkülâta maruz kalıyor. Gözlerimin önünde
benim, -mahkemede dahi ifade verdim şahit olarak- bir avukata, dolayı-
siyle o hadiseyi inceleyen icra hâkiminin önünde defterler böyle kafası-
na vurulur gibi atılmıştır. Ama biz söyledik, başka şekilde de ifade ve-
renler oldu. Binaenaleyh bunun önüne geçmek lâzımdır. Bu itibarla arka-
daşlarım İdare Heyetinin bunun üzerinde durması ve kanunun emrettiği
mercilerin icra dairelerini iyi tetkik etme yeteneğine sahip olacak bir
vaziyete gelmeleri keyfiyettir. Bunu İdare Heyeti tahmin ediyorum ki
gayretiyle neticeye ulaşır.

Öbür hususa gelince, arkadaşlar öbür hususun büyümesi felâkettir.
Memleket için felâkettir. Bunun nüve halinde olsa bile böyle yavaş yavaş
başlaması keyfiyeti adliye câmiasının ~~xxx~~ bunun önemle üzerinde durması-
nı gerektiren bir konudur. Eskiden bir adliye tetkik heyeti vardı, hâkim-
ler savcılar daimi bir teftişe tabi idi. Bu teftişin verdiği haksasiyet,
vazifeye bağlılık neticesi daha iyi işler bir hal vardı. Bir hâkim hak-
kında şikâyet konusu oluyor, geliyor diğer bir tahkik memuru, şunun bu-
nun ifâdesini alıyor, verdin ifadeyi doğru.. Böyle teftiş olmaz, böyle
tahkik de olmaz.. Ama kanun bu. Binaenaleyh, bunun önüne geçilmesi key-

fiyeti, arzettiğim gibi, henüz nüve halinde olan, fakat büyümesi memleket için bir felâket olacak olan bu hususun önüne geçmek için en kestirme yoldan bir Anayasa değişikliği ile, bir hâkimleri teftiş etme organlarının teessüsü şarttır arkadaşlar.

Bir de meselâ arkadaşlar icrada 100 alacağın takibi için ve o 100 liranın borçlusu da bir müessesede çalışan, yani o parayı kolaylıkla tahsil kabiliyeti olan bir yerde çalışan birisi. Ve bu da bir vekille takip ediliyor. Binaenaleyh, borçluya tebliğ edilince, müddetinde itiraz edip mal beyanında bulunmakla, binnetice o avukat icra hâkimine müddetinde mal beyanında bulunmadı diye müracaat edecek olursa, tarife kanununa göre avukat için bir ücret tahakkuk etmektedir. Bunun, 100 lira alacak için 250 lira avukatlık ücreti; mesleğin değil, insanlık şerefi ile bile kabili telif değildir. Ama bu da gerçektir arkadaşlar. Yani az dahi olsa içimizde bunu yapanlar vardır. Bunun önüne geçilebilir arkadaşlar, mümkündür. Bunu da istirham ediyorum. Arzım bunlardan ibarettir, saygılarımı arz ederim. (Alkışlar)

CAHİT ALTAN (Çanakkale)- Usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN- Buyurun efendim.

CAHİT ALTAN (Çanakkale)- Muhterem arkadaşlar, şimdiye kadar konuşan arkadaşlarıma dikkat ettim; mevzuları Yönetim Kurulunun çalışma raporunun dışında, ancak dilekler faslında konuşulabilir. Biz burada dilekler faslını şimdi, dilekler faslında başka mevzular konuşacaksa lüzum yere vakit kaybetmiş olacağız. Bu hususu bilhassa nazarı dikkatine Başkanlığın arz ediyorum.

BAŞKAN- Emin Baltaoğlu, buyurunuz.

EMİN BALTAOĞLU (İstanbul)- Sayın konuklarımız, sayın başkanlarım ve kıymetli meslektaşlarım;

Değerli Yönetim Kurulumuzun toplantıdan birkaç gün evvel elimize geçen raporunu okumakla büyük bir zevk duydum. Bunu huzurunuzda açıklamakla ayrıca bir görevimi yaptığımı kaniim. Yönetim Kurulu çalışmalarını uzaktan, yakından her zaman takip etmekteyim. Kendilerinin ne kadar büyük bir fedakârlıkla, ne kadar büyük bir gayretle çalıştıklarına her

zaman yakından şahit olmuş bir kimseyim. Bu meslekte özel işlerini ikinci plâna bırakarak yalnızca mesleğin yararına çalışan arkadaşlar bizim için en kıymetli, en mukaddes arkadaşlardır. Bunu her zaman minnetle ve şükranla anarım.

Yönetim Kurulu raporumuzda bir çok hususlar noksan. Bu noksanlıklar yapılmayan işler değil, çalışmalarında kendileri ancak bazı noktaları raporlarına intikal ettirmişler, fakat mühim bir kısmını, belki tevazuları sebebiyle rapora dahi intikale lüzum görmemişler. Şunu arz etmek isteriz ki, çalışmaları şu raporda bildirilen hususlardan daha çok geniş, daha çok şümüllüdür. Bu bakımdan daima kendilerine minnetdarız. Yalnız biz avukatlar herşeyin daha iyisini, daha güzelini isteriz. Takdir edersiniz ki, hiç bir şeyin yüzde yüz mükemmel olmasına imkân yoktur. Biz yüzde yüze yaklaşmak isteriz. Bu sebebledir ki bazı noktalara dokunacağım. Sayın Başkanımızdan ve Yönetim Kurulundan özür dilerim, bu noktalara dokunmak kendilerini tenkit etmek için değil, daha fazla çalışmaya, hepimizin birlikte gayret etmemiz içindir.

Avukatlık Kanununun düzenlenmesi sırasında, ki bu kanunun düzenlenmesinde gayret etmiş arkadaşlarımızın bir kısmı aramızdadır, kendileri bizim için büyük bir kıymettirler. Kanunun 110 ncu maddesine bir fıkra ekleniyor. Bu fıkroda; müsaadenizle aynen okuyacağım:

"Kanunların memleket ihtiyaçlarına uygun olarak gelişmesi ve yürütülmesi yolunda dileklerde bulunmak, gerekirse ön tasarılar hazırlamak." diyerek Barolar Birliğine bir görev verilmiştir. Takdir edersiniz ki, toplum daimi bir gelişme halindedir. Hukuk kuralları toplumun yararına konulmuş kurallardır. Toplumda meydana gelen bütün gelişmelere hukuk kurallarının da ayak uydurması ve bu gelişmelere uygun şekilde bazı kuralların getirilmesi muhakkak lâzım olan şartlardandır. Yoksa hukuk ka-ideleri diyerek konulmuş bir hüküm hiç bir zaman kesin ve değişmez bir şey değildir, toplumdaki değişikliklere daima hukukun ayak uydurması, hatta toplumun gelişimi istikametinde topluma yol gösterici bir yolda bulunması gerekir.

Evvelâ kendi Avukatlık Kanunumuzu ele alalım. Avukatlık Kanunu ba-

roların birlikte çalışmaları ile elde edilen kanundan çok ayrı, hemen hemen yabancı bir kanun şeklinde ortaya çıkmıştır. Fakat şunu da yine belirtmek isterim ki, bu kanun eski 3499 sayılı Kanuna göre büyük bir aşamadır, avukatlık için büyük bir kazanç elde etmedir. Elde edilen bu noktalar bizim için yeterli değildir. Sayın Başkanımızın da öğleden evvelki toplantıda yaptığı açıklamada, bu kanunun değiştirilmesi için bir tasarı hazırlandığını bildirdiler, hepimiz bunu eskiden beri arzu ediyorduk, fakat raporlarında bir çok hususlarda vesikalar ilâve ettikleri halde raporlarında her nedense bu tasarı için bir açıklama yapmak lüzumunu duymamışlar. Kendilerinin de beyan ettikleri gibi, baroların ve Barolar Birliğinin herhangi bir siyasî organın kontrolundan hariç olarak tamamen kendi kendini idare edebilmesi prensibinin kabul edilmesi ancak kanunda yapılacak değişikliklerle elde edilebilir. Bu değişiklikler bizim için en mühim noktalardır. Temenni ederdik ki, bu tasarıyı da sayın Yönetim Kurulumuz huzuruza getirse idiler, bunları da inceleyerek üzerinde bir çok görüşmeler yapabilir, belki bir zerre dahi olsa daha iyi bir noktaya gitmek imkânı elde edilebilirdi.

Biraz evvel de arzettiğim gibi, Barolar Birliğine verilen vazifelerden birisi 110 ncu maddenin altıncı fıkrasına göre yeni tasarılar hazırlamak meselesidir. Raporunda görüyoruz ki bazı hususlar hakkında teşebbüslerde bulunulmuş, fakat bu teşebbüsler ancak temenni mahiyetinde ileri sürülmüş. Gönül isterdi ki, Barolar Birliği bir mesele hakkında teşebbüs ederken bunun ne gibi bir kanunî şekle bağlanması gerektiğini de düşünsün, buna dair bir tasarı hazırlasın ve bu tasarıнын kanunlaşması yolunda çalışmalarına devam etsin. O zaman netice elde etmek muhakkak ki daha kolay olurdu.

Bu bahsettiğim hususa değinen, Sıkıyönetim Kanununda bazı aksaklıklar bulunduğu raporda bildiriliyor. Bunların giderilmesi için Millî Savunma Bakanlığına ve Adalet Bakanlığına bilgide bulunulmuş. Demin de arzettiğim gibi, eğer bu kanunda bazı çelişmeler var, tatbikatta uygulanamayacak bazı hükümler varsa, nelerdir bunlar belirtilir, maddeler halinde bildirilirse daha iyi netice alınmış olur.

Yargıtay kararlarının yayınlanması meselesine gelince, bu uzun zamandan beri üzerinde çalıştığımız bir noktadır. Fakat her nedense bizim Yargıtay kurulu bunun yayınlanmasından daima çekinmektedir, bir çok mahzurlar ileri sürmektedir. Bir zamanlar sınıf arkadaşım olan Başkanla görüştüğümde, Yargıtay kararlarının yayınlanması meselesini, bana özel olarak; "Aman Eminciğim bizi rezil etmek mi istiyorsun?" dedi. Bu şunu gösteriyor ki, Yargıtay kararlarından biz nasıl şikâyetçiysek, Yargıtay üyeleri de şikâyetçi. Fakat işlerin çokluğu dolayısıyla bazı aksaklıklar oluyor. Başka memleketlerde bu işin nasıl yürütüldüğünü, araştırmalarım sırasında gördüm. Yunanistan'dan getirdiğim iki belge var, iki bülten. Ben rumca anlamam, fakat rakamlar bizim kullandığımız rakamlar. Atina temyiz mahkemesinin dört dairesi var. Atina barosu bu temyiz mahkemesinin dört dairesinin kararlarını da 15 günlük bültenlerle ve karar, sıra numaralarıyla yayınlamaktadır. Rumca bilen arkadaşlara yaptırdığım tercümede bu neticeye vardım. Adi kâğıt üzerine bültenlerde sıra numarasıyla kararlar yayınlanıyor. Birbirinin aynı dahi olsa bütün kararların yayınlanması orada kolaylıkla neticelendirilebiliyor. Bunun neticesi ne olur? Yargıtay kararları tatbikatta en büyük yol gösterici kararlardır. Bu kararlar hukukla ilgili şahıslar tarafından yakinen bilinirse dâvaların büyük bir kısmı azalır, büyük bir kısmı da kolaylıkla neticeye bağlanabilir. İşlerin halledilmesinde daha kesin durumlar elde edilir. Bu bakımdandır ki, Yargıtay kararlarının yayınlanması bahsinde yapılan teşebbüslerde Yargıtay Kanununda bazı hükümler bulunduğu, bu sebeble kanuna ne gibi ilâveler yapılması Yargıtay Başkanlığınca Barolar Birliği Başkanlığına sorulmuş ve hatta kabilse bir metin verilmesi istenilmiş. Bu raporda görülüyor. Fakat bunun üzerinde nedense çalışmaya devam edilememiş. Temennimiz, kanunî ihtiyaçların karşılanması için yapılacak çalışmalarda Barolar Birliğinin daha müsbet adımlar atması, temenni şekliyle değil, metni hazırlayarak bunun takip edilmesi suretiyle kanuna çevrilmesi faydalı olur düşüncesindeyim.

Barolar Birliğimizin iç çalışmalarına gelince; Avukatlık Kanununun 88 nci maddesinde açık bir hüküm var: "Genel Kurul toplantısında görüşü-

leceği gündemde belirtilmemiş konular hakkında karar verilemez, yeni bir toplantı kararı bu hükmün dışındadır." denilmektedir. O halde gündemde bulunmayan konular hakkında Genel Kurula teklifte bulunup da burada bir karar istemek bizim kendi kanunumuza aykırı bir hareket olur. Yönetim Kurulu raporunda bazı maddeler gördük, bu sebeble buna temas ediyorum. Meselâ 6 ve 7 nci sayfalarda Türk Hukuk Kongresinin tertiplenmesi için olumlu bir kararın Genel Kurulumuzca lütfedilmesi, denilmekte, yani bu kongrenin yapılması için Genel Kuruldan bir karar istenilmektedir.

Yine aynı şekilde birlik binasının borçla alınması için Yönetim Kuruluna yetki verilmesi hakkında bir karar istenilmektedir. Milletlerarası münasebetlerde buralara katılmak için yine Genel Kuruldan bir yetki istenilmektedir. Gündemi tetkik ettiğimizde buna dair maddeler bulunmamaktadır. Şu kanaat hasıl oluyor: Gündem kanun hükmüne göre daha evvel hazırlanmış, bunlar düşünülmemiş, fakat sonradan rapor hazırlanırken görülen ihtiyaçlar dolayısıyla bu kısımlar ileri sürülmüş oluyor. Fakat bilhassa benim istirhamım şudur: Barolar Birliğini yeni kuruyoruz, bugünlerde yapılan toplantılarda verilecek kararlar Barolar Birliği tarihinde birer gelenek olacak, emsal olacak. Hiç bir zaman kendi kanunumuzu kendimiz bozarak şimdiden bu işe başlamayalım ve fenabir örnek olmayalım. Bu sebebledir ki, gündem dışı bir teklif getirilmemeli, gündeme daima bağlı kalınmalıdır. Bunu bilhassa Yönetim Kurulundan rica ediyorum.

Hepinizin uzun vaktini aldım, fazla konuşmak istemiyorum, çünkü ben-den sonra konuşacak bir çok arkadaşlar var. Hepinizi saygı ile selâmlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Aziz arkadaşlarım, bir taktir almış bulunuyorum. Bu taktirde aynen şöyle deniliyor: "Konuşmak isteyenlerin kabarık sayıda olması karşısında konuşmaların 10 dakika ile tahdit edilmesinin reye konmasını arz ederim. Saygılarımla. Afyon delegesi Demirali Özakıncı."

YÖNETİM KURULU BAŞKANI Prof.Dr.FARUK EREM - Yönetim Kurulu bu taktirin aleyhindedir. ("Bravo" besleri, alkışlar)

DEMİRALİ ÖZAKINCI (Afyon Karahisar)- Tavriri geri alıyorum.

BAŞKAN- Tavriri geri verilmiştir.

Söz Sayın Ahmet Hamdi Sayar'ındır. Buyurunuz efendim.

AHMET HAMDİ SAYAR (İstanbul)- Biraz evvel geri alınan tavriri ben-deniz için bir ikaz zannedilmektedir. (Gülüşmeler) Ben öyle zanneğmiyo-rum, çünkü şimdiye kadarki görüşmelerimde, itimat ettiğim arkadaşlarım tarafından saat tutulmaktadır ve hiç bir zaman 10 dakikayı geçmemekte-dir.

Sayın Başkan, kıymetli Yönetim Kurulu arkadaşlarım ve sayın dele-geler ve kıymetli misafirlerimiz; hepinizi hürmet ve muhabbetle selâm-larım. Huzurunuzda, sabahleyin de işaret ettiğim gibi, çok kıymetli bir rapor üzerinde konuşmak üzere gelmiş bulunuyorum.

Rapor özlenilen mânada geniş ve dolgun bir şekilde hazırlanmış bu-lunuyor. Gündem teşkili konusunda bir eksiğin tekrar edildiğini gördü-güm için tekrar söz aldım. Biliyorsunuz gündemde olmayan maddeler görü-şülemez. Sabahleyin bir komisyon teklifi bizi bu noktaya tekrar getirdi. Eğer gündemde bir madde olsaydı, hesapları tetkik komisyonu ve getiri-len tasarıların niyabeten inceleneceği bir komisyonun teşkili gibi bir kaç madde gündeme konsaydı, sabahleyin gündem üzerindeki kararımızı ve-rrirken bu komisyonları da teşkil ederdik, şimdi o arkadaşlarımız Genel Kurula niyabeten bu konuları ariz amik incelerler, raporlarını Heyeti Umumiye önüne getirirlerdi, maddesi geldiği zaman. İşte geçen İzmir top-lantısında, bilhassa hesapları inceleme komisyonunun fıkdan halinin iler-de birtakım sakıncalar getireceğini söylemiştim, tekrar ediyorum. Çün-kü İdare Kurulları değişir, fakat Heyeti Umumiyelere gelen raporlar ve müfettiş raporları, ayrıca o anda toplanan heyeti umumiyelerin teşkil ettikleri komisyonlar tarafından incelenerek Heyeti Umumiye namına, ona niyabeten bir rapora bağlanmazsa ilerde çok detaylanacak olan evrakı müs-bitenin hesaplarla olan mutabakatında bazı gözden kaçan hataların ve noksanların devamı gibi bir sakınca sürer gider. Bu itibarla bundan sonraki genel kurul toplantılarına gelinirken, sayın İdare Kurulunun bu hususu da nazara alarak gündemin içine bu ihtiyaçlara cevap veren mad-

deleri koymasını da temenni ederim.

Malî müşavirlik konusunda senelerden beri yaptığımız mücadelenin bir geniş özetini raporda gördüm, memnun oldum. Ne kadar dokunulacak konu, savunulacak eses ve savunma mesleğinin devredilemeyeceğine dair ne kadar delil varsa hepsi orada yer almış bulunuyor. Kalan nokta, bu kuvvetli esbabı mucibelerin Parlâmentoda iltifat görecektir bir kulis çalışmasıyla iltifat görmesini sağlamaktır. Bundan da geri kalmadıklarını samimiyetle takip etmiş ve görmüş bir arkadaşınız olarak huzurunuzda teşekkür ediyorum.

Raporun, memleketin genel konularına, Doğunun kalkınmasından uçak olayına ve diğer konulara kadar ele aldığı her konunun memleketin temel meseleleriyle ilgili olduğunu görüyorum ve bundan ilerisine layık memnuniyet verici işaretler hissediyorum ve bundan dolayı da bahtiyarlık duyuyorum.

İnsanlık haysiyetine yaraşan bir hayat düzeyini bütün vatandaşlarımıza sağlayabilmek için en büyük görevin bu hususta kanun yapıcıya bile ışık tutacak olan görevin biz avukatlara düştüğünü idrak etmiş bir toplumun karşısında olmaktan heyecan duymaktayım. (Alkışlar)

Bugün Türkiye'de ekonomik bağımsızlığın mevcut olmadığı bir hakikattir. Ekonomik bağımsızlığın mevcut olmadığı bir toplumda hukukun üstünlüğünden bahsetmek de abestir. Hukukun üstünlüğü ile ekonomik bağımsızlığı bir arada incelediğimiz zaman şu mesele ile karşılaşırız. Hangi hukukun üstünlüğünden bahsedeceğiz? Bir Ticaret Kanunu var elimizde, bir sigorta hukuku var, şu hukuk, bu hukuk var. Bütün bunları bir bozuk düzen sistematığı içinde senelerden beri ihmal edilen ve bilgisiz ellerle yürütülen, uygulanan emsaller meydana getirilmesi suretiyle meydana gelmiş bir düzensizlik var. Bu düzensizlik içinde biz hangi hukukun üstünlüğünü benimseyeceğiz? Ben ona inanıyorum ki, hukukun temel prensiplerinin üstünlüğünü benimseyeceğiz, Anayasanın üstünlüğünü benimseyeceğiz. ve Anayasa sistemi içinde bütün hukukun birbirine uygun, insanlık haysiyetine yaraşan bir insan toplumu yaratmak ve toplumun önünde ona yol gösterici bir inkişaf kaydeden bir hukukun

üstünlüğünü müdafaa edeceğiz. Ben hukukun üstünlüğünden bunu anlıyorum. (Alkışlar) Bu bizi hukuk reformuna götürür. Hakikaten, gündemde yer almamış olmakla beraber, raporda işaretini gördüğüm bir hukuk kongresini toplamak zamanı geçmiştir, geç kalınmıştır. Bugün Türkiye'de en büyük ihtiyaç, ekonomik ve sosyal sorunların çözüm yollarını ve bunların politikalarını gelecekte çok kısa vâdede neticelendirecek, süratle inkişafı sağlayacak ve bütün insanların anlayacağı bir plân içinde yarınını tesbit edecek bir hukuk düzeninin nasıl olması lâzım geldiğini tesbit edecek bir hukuk kongresine ihtiyaç vardır. Bunun da baş müdafiliğini yapacak olan bağımsız baroların mensupları ve onların kurduğu Barolar Birliğidir. Çünkü hiç bir devlet bütçesinden yardım görmeksizin, hiç bir malî vesayet altında olmaksızın çalışan, kendi yağı ile kavrulan ekonomik bir sistem içinde bütçesini tanzim etmiş ve inanmış insanların meydana getirdiği bu câmianın liderliğini yapacağı hukuk kongresi, ismarlama bir takım travayların, ismarlama panellerin münakaşa zemini ve forumu olmayacaktır. Bu inançla büyük bir cesaret haberi olarak Türk Hukuk Kongresinin 1971 yılında gecikilmeden bütün arkadaşlarımızın yardım ve desteği ile tahakkuk safhasına girmesini temenni ederim.

Sosyal sigortalar konusunda hakikaten bir eşitsizlik vardır ve Sabih arkadaşımız dokunmuştur, tafsilâtla sizi rahatsız etmek istemem. Emeklilikteki farklılıktan tutunda her sahada görülen eşitsizlik.. Yalnız ödenen pirimlerin tümünün gelir vergisinin gider kısmına meslektaşlarımız tarafından yazılabileceği kanısındayım. Bu hususun, Barolar Birliğindeki uzman arkadaşlarımızın yardımıyla ele alınmasını temenni ederim. Kanım odur ki, sigortalara ödenen pirimlerin tümü mecburi bir ödemedir ve baro aidatı, yardım sandığı aidatı nasıl tamamıyla gelir vergisine masraf olarak kaydediliyorsa, pirimlerin de böyle kaydedilebileceği görüşündeyim. Maliyeden anlayan arkadaşlarımız bunun detayını tetkik ederler.

Kat alınması ve kütüphane tesisi gibi hakikaten sempatik görünen bir takım tekliflerin bugünkü Barolar Birliği bütçesi ve müstakbelde tahmin edilecek olan bütçelerin realize edilen gelirleri çerçevesinde tahakkuk ettirileceğine kaani değilim. Bu bakımdan vakıf tesisi şeklinde ekte bize

takdim buyurulan tasarının inşallah iltifat görerek bu yolda da faydalı olmasını umarım ve vakıf tesisi suretiyle bu yolda çaba sarfedilmesinin daha uygun olacağını düşünürüm. Kütüphane tesisine gelince, kütüphane tesisinin geniş mânada Ankara'da bir devlet kitaplığının mevcut olduğu bir bölgede ve herkesin az çok Devlet müesseseleri olarak birliğin bu kütüphanelerden istifadesi imkânları nazarı itibare alındığı takdirde, geniş olmayan bir ölçü içinde, sadece Barolar Birliğinin kendi bünyesini ilgilendiren el altı kitaplarından ve diğer ona yardımcı kitaplardan meydana gelen ve teşekkül ettirilmesi büyük masraflara yol açmayan bir kütüphane anlayışında olduğunu tahmin ediyorum. Bunun dışına geçen bir anlayış, biraz hayaldir ve lüzumsuz külfetlere sebebiyet verir.

İçtihatların bir elden Türkiye'de herkesin anlayacağı bir klâsifikasyon içinde sunulması konusu Kurucu Meclis zamanında bendenizin de adam kıtlığında meşgul olduğum bir komisyonda çalışma ile bir tasarı haline getirilmiş bulunuyordu. Sonradan bu, bir takım ihmellere uğramış bulunuyor. Mütedavil sermayeli bir teşkilâtın kurulması ve kanunların uygulanmasını sağlayan ve bu maksatla kurulan Temyiz Mahkemesinin bugün beğendiğimiz, beğenmediğimiz içtihatlarının böyle bir mütedavil sermaye ile çalışan bir teşekkül tarafından zamanında ve herkesin anlayacağı bir şekilde, öğreneceği ve kolaylıkla temin edeceği bir şekilde neşriyat alanına çıkmasını isteriz ve Barolar Birliğinin bu yolda bir çalışma yapmasını da faydalı görürüz. Bunun dışında yapılan çalışmalar sadece ve sadece bir takım insanların eski Roma'da olduğu gibi gizli bir hukuk uygulaması ve bunlardan istifade ederek kitap neşri suretiyle geçim yolu bulmasından başka hiç bir sonuç vermemektedir.

Bir de sekreteryaya tesisi ile Ankara'da avukat arkadaşlarımızın mahkemelerdeki işlerinin akibati hakkında bilgi yetiştirmek hususunda hayırhah niyetlerle sayın Birlik idarecilerimizin bir gayret içine girmek arzusunda olduklarını gördüm. Bu nazarı olarak belki çok parlak ve faydalı görülebilir. Fakat bu, uygulamalarda büyük aksaklıklar doğuran bir neticeye götürecektir ve gecikmelere sebep olabilecektir ve büyük

masraflara da yol açacaktır. Bu itibarla Türkiye avukatlarının Ankara'-da senelerden beri iş takip etmek suretiyle kendilerine göre tesbit ve tanzim etmiş buldukları çalışma tarzlarını gene o haliyle bırakmak ve buhususla şimdilik dokunmamak daha isabetli olur görüşündeyim. Çünkü bunu objektif olarak bütün arkadaşların ihtiyaçlarını tatmin edecek şekilde uygulamaya koymak mümkün değildir ve bundan sonraki Genel Kurul toplantılarında bu sekreteryanın büyük tenkitlerle sayın İdare Kurulu arkadaşlarımızın başını ağrıtabilecek meseleler haline gelmesinden endişe etmekteyim.

Mesleğe müdahale konusunda raporda rastlamadığım bir konuyu da işaret etmek isterim, o da özel okullar konusudur. Biliyorsunuz özel okullar konusu Anayasaya uygunsuzluk arzeden bir konudur ve hukuk fakülteleri kurmaya kadar varan bir takım çıkışların yapıldığı malumdur. Bu itibarla ("10 dakika doldu" sesleri)

BAŞKAN- Arkadaşlar, 10 dakika ile konuşmaların tahdidi hakkında bir kararımız yoktur.

AHMET HAMDİ SAYAR (Devamla)- Arkadaşlarım benim daha fazla konuşmamı arzu ediyorlarsa Başkanlık oya arzeder, ondan sonra konuşurum. ("Devam, devam" sesleri)

BAŞKAN- Aziz arkadaşlarım, konuşmacı arkadaşımız devamı hususunda tasvip beklemektedir. Oyunuza arz ediyorum... ("Devam etsin" sesleri)

AHMET HAMDİ SAYAR (Devamla)- Muhterem arkadaşlarım, çok kısa bir iki maruzatım daha var. Devlet avukatlığı konusu gayet tehlikeli bir konudur. İlk bakışta Personel Kanunu dolayısıyla su yüzüne çıkan ve bizimle çok candan ilişkileri olduğunu, fakat senelerden beri bunu izhar etmekte ihmalleri olduğunu zannettiğimiz mukayyet avukat arkadaşlarımız bu kerre bize bu sevgilerini sunmaktadırlar. Ki bu arkadaşlarımız uzun seneler barolara kaydolmak hususunda hiç bir istek ve sevgi göstermedikleri gibi, aidat verme hususunda da istekli olmamışlardır. Biz bunları günlük medarı maişet endişeleri içinde ve çalıştıkları dairenin psikozunun onlara bulaşan bir takım tesirlerinden neş'et ettiğini kabul ediyoruz. Ancak devlet avukatlığı konusunun arkasından avukatlığın

devletleştirilmesi konusu gelir, gelebilir. İşte bu konuyu da iyi incelemek lâzımdır. Bu, avukatlığın devletleştirilmesi veyahut da sosyalleştirilmesi konularını davet edebilir. Canım bunu toptan ele alalım, bu meseleyi toptan ele alalım gibi bir takım görüşler dünya hukuk tatbikatı dışında kalan görüşler iltifat görebilir. Bu itibarla sayın Yönetim Kurulundan, bu hususu çok dikkat ve itina ile ele almasını ve takip etmesini istirham edeceğim.

Anayasaya aykırılık yönünden dâva hakkının Barolar Birliğine detaninması konusu çok isabetli bir görüştür. Ancak, bu görüşün isabetliliği, Anayasaya aykırılık iddiası ile açılacak dâvaların isabetliliği ile mütenasip olacaktır. İnşallah bu yetkinin bize verilmesinden sonra Barolar Birliği açtığı davalarda, müracaatlarda bir isabetsizliğe sık sık ugramaz.

Hâkim-savcı ve avukat ilişkilerine gelince; biz hiç bir zaman savcıların bize ne kadar çok mülayim davrandıklarını, hâkimlerin bizimle ne derece kibar münasebet içinde bulunmaya gayret ettiklerini düşünmekle vakit geçirecek değiliz. Avukat olarak hâkim ve savcılarla ve kalem personeliyle ilişkilerimizde avukatlık vekar, şeref ve haysiyetini üstün tuttuğumuz müddetçe ve onların önüne bilgili olarak çıktığımız müddetçe onlardan her türlü hürmeti görmekte bulunacağız. Ve hiç bir zaman avukatların hâkimlere ve savcılara pirim ödeyerek, onlara iltifatta bulunarak onların mukabil iltifatını temin etmek psikoza içine girmesini uygun görmemiştir. (Alkışlar) Bu bakımdan savcılar hakkında çok haklı, Savcılar Kanunu tasarısı yüz karası olan bir tasarı, Anayasaya aykırı diyorlar, ısrar ediliyor, ikinci bir stopaj kullanılıyor, Reiscumhur hazretleri vetosunu kullanıyor, adamlar pişirip pişirip aynı pi-lâvı tekrar önümüze sunuyorlar. Bu mücadelede devam edeceğiz. Savcılar bizim için uydurma iddianame de tanzim etse, demin Karaçelik arkadaşımın söylediği gibi işleri de yapsa, biz hukuku müdafaa eden kişiler olarak Savcılar Kanununun takipçisi olmakta devam edeceğiz.

Polis Vazife ve Salâhiyetleri Kanunu mevzuunda bizler onların kanununu müdafaa edeceğiz, bizi döven polis olsa bile. Zaten savunma mes-

leğinin mevcudiyetinin hedefi asırlar boyunca bundan ibarettir. Her türlü mezalime, her türlü eziyete rağmen, avukat haklı olduğuna kaani olduğu ve müdahale etmezse kaybolması muhtemel olan bir hakkın müdafiliğini yapacaktır ve adaletin savunmasız mümkün olamayacağını bütün herkese anlaşılır bir şekilde bu örneklerle ancak isbat edebiliriz. Bunun dışında sadece kendi ilişkilerimizi, kendi menfaatlerimizi koruyan bir organizasyon halinde bulunduğumuzu ve bir organ haline geldiğimizi anlatmış olursak o zaman maksadımızın dışına, açığa düşmüş oluruz. Bu itibarla bu ilişkilerin hiç bir karşılık beklemeksizin müdafaasını yapacağız. Zaten muhterem arkadaşlarım, biz aldığımız dâvalarda, yaptığımız savunmalarda hiç bir zaman bir ücret, bir karşılık almıyoruz, bir şerefiye alıyoruz. Bazan bunu da bizden esirgeyen müvekkiller oluyor. Ama biz hakkın ve hukukun müdafaasına devam ediyoruz. Bunun gibi hiç bir manevî ecir karşılığında olmaksızın daima hukukun, insanlık haysiyetine yaraşır bir toplum düzeninin tahakkuku için hizmetkâr olan, ona ışık tutan, olması lâzım gelen politikayı tayin ve tesbit eden, kuralların üstünlüğü için mücadele eden ve onun uğruna baş koyan, bu yolda hukukçuların toplandığı bir koggreyi öncelikle isteyen bir teşekkül olarak efkârı umumiyenin önünde gözükmek isteriz. Biz böyleyiz ve böyle olmakta devam edeceğiz.

Hepinizi hürmetle selâmlarım. ("Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN- Ehad Vardar, buyurunuz.

EHAD VARDAR (Edirne)- Sayın Başkan, sayın delege arkadaşlarım, benden evvel konuşan Hamdi Sayar arkadaşım gibi uzun boylu konuşmayacağımı peşinen arz etmek isterim.

Elimize tevdi edilmiş olan Yönetim Kurulu raporu hakikaten Birlik Başkanı ve Yönetim Kurulu arkadaşlarımızın olumlu çalışmalarının değerli bir eseridir. Bu bakımdan evvelâ tebriklerimi peşinen arz etmek isterim.

Bilhassa Barolar Birliğinin Anayasa Mahkemesinde iptâl dâvası açma yönünden bir çalışmaya girmiş olması çok olumlu bir sonuç doğuracak bir çabadır. Temennimiz odurki bu çaba iyi bir sonuç versin ve Birliğimiz

böyle bir hakkı kazansın. Tahmin ediyorum hukukun üstünlüğü bakımından çok değerli sonuçlar kazanacağız.

Bendeniz raporu incelerken bir nokta üzerinde durmak istiyorum. Ceza Usulü Muhakemeleri Kanununun bilhassa âcilen tadili gereken bir kısım maddelerinin tâdili hususunda Yönetim Kurulumuz teklifler getirmişlerdir. Ancak Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun da bazı maddelerinin tâdili hususunda âcil bazı durumlar vardır. Bu hususta bir çalışmanın Yönetim Kurulumuzca yapılmamış olduğu kanaatindeyim. Denebilir ki, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda bir aksaklık görmedik ve böyle bir çalışma yapmadık. Ancak, bir noktayı bir misâl olarak arzedeceğim:

Malûmdur ki, sulh hukuk ve asliye hukuk mahkemelerimizin vazifelerini ayıran 1000 liralık bir limit vardır. Sulh hukuk mahkemeleri 1000 liralık dâvalara bakmakta, onun üstündeki dâvalara asliye hukuk mahkemeleri bakmaktadır. Bilhassa mevzuu gayrimenkul olan dâvalarda bu limiti mahalli bir bilirkişi tayin etmekte, 500 lira diye açtığımız bir dâvanın kıymeti bazan 5000 liraya çıkmakta, fuzuli zaman kaybı, ücreti vekâletler ve harçlar ödenmesi durumu ortaya çıkmaktadır. Binaenaleyh bu durum ya asliye ve hukuk ayırımının kaldırılması, mahkemelerin kendi aralarında bir vazife taksimi yapmaları suretiyle, yani doğrudan doğruya hukuk mahkemeleri denmeli, sulh ve asliye ayırımı kaldırılmalı, veyahut da 5000 liralık veya daha üstte bir limit koymak suretiyle şimdiki tatbikatı bir derece olsun düzeltmek yoluna gidilmelidir. Bu yolda bir çalışma olmamıştır. Bunu arzetmek isterim.

Arkadaşlarım, yine hesap raporunda, birlik keseneklerinden 382 855 liranın tahsil edilemediği hususunda bir durum raporda zikredilmiştir. Biz bunun biraz daha açıklığa kavuşturulmasını isteyeceğiz. Niçin ödenmemiştir ve ödenmediği takdirde ne olacaktır? Böyle teraküm ederse, Barolar Birliğinin bundan sonra yapacağı işler ve yatırımlar mevzuunda bir zorlukla karşılaşırsak ne olacaktır ve kesenekler ödenmediği halde alınacak bir tedbir mevcut mudur, değil midir bu hususta da Yönetim Kurulundan izahat bekliyorum.

Yüksek Heyetinizi fazla rahatsız etmek istemem. Hepinizi saygı ile selâmlarım efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Sayın Ferruh Dereli, buyurunuz.

FERRUH DERELİ (İstanbul)- Sayın Başkan, değerli meslekdaşlarım; Yönetim Kurulunun bu sene sunduğu rapor ayrı bir özellik taşıyor. Bu raporda sayın Başkanın da bir hususî raporu var. Değerli Başkan bu raporda, avukatı ve avukatın toplum içerisinde nasıl olması lâzım geldiğini anlatıyor. Bu görüşü yürekten benimsediğimizi ve bu konunun rapora alınmış olması dolayısıyla kendisine müteşekkir bulunduğumuzu bilhassa ifade etmek istiyorum. Nitekim İstanbul Barosu, sayın Başkanın daha evvel yayınlanmış olan bu görüşünü rapora aktarmış ve bunun bir gurur vesilesi kabul etmiştir. Avukat yalnız mesleği içinde çalışan bir hukukçu değil, toplumun meselelerine her zaman eğilmesi ve bu meseleleri aydınlatması gereken bir hukukçudur. Barolar yalnız kendi meselelerine değil, toplumun meselelerine de ışık tutmalıdırlar. Nitekim Türkiye'de aydınların, bundan böyle baroları kabukları içerisinde çekilmiş bir meslek teşekkülü olarak görmek istemedikleri de bir vaki'dir. Bu itibarla hiç çekinmeden barolar meslekî konularda olduğu kadar sosyal sorunlarında da düşüncelerini bütün açıklığı ile topluma, kamu oyuna duyurmakta devam etmelidirler.

Hukukun üstünlüğü kavramında sayın Başkanın aynı zamanda Anayasa düzenini, hukuka bağlı devlet ilkesini, lâikliği, medeni kanunun ana prensiplerini ve savunmasız adalet olmayacağı gerçeğini de ifade etmiş olmasını gönülden ve şükranla karşıladığımızı da bilhassa tebarüz etmek isterim.

Değerli meslekdaşlarım, sene 1923, İcra Vekilleri Hey'eti/rahmetli Fethi Okyar Büyük Millet Meclisinde Hükümet programını okurken; adli teşkilâtın bütünü ile ıslâh edilmesi gerektiğini ifade ediyor. Tam 42 sene geçiyor, sene 1965. Karma Hükümetin Başkanı sıfatıyla Başbakan Suat Hayri Ürgüplü 1965 te adli reformun kaçınılmaz bir vakia olduğunu ifade ediyor. Adli reform ilk defa 1965 programında fikir olarak yer alacak, fakat maalesef ondan sonraki Hükümet programlarında adliye sorunlarına dahi yer verilmeyecektir. Bu koşullar içerisinde sayın Başkanın kendi raporunda ifade ettiği umdelerin değeri bir kere daha anlaşılacaktır. Bu umdelerin raporda yer almış olması dolayısıyla kendisini

Reisi

gönülden alkışladığımızı ifade edebilmek benim için mutlu bir görevdir.
(Sürekli alkışlar)

BAŞKAN- Sayın Behzat Güre, buyurunuz.

BEHZAT GÜRE (Kırklareli)- Sayın Başkanım, çok muhterem meslekdaşlarım; değerli arkadaşlarımız muhtelif konularda çok kıymetli fikirlerini beyan ettiler, bendeniz sadece raporda bir noktaya ilişmek istiyorum ve raporu da keza bu hususda delege arkadaşlarımla uyardıklarını rica ediyorum.

Efendim şimdi Barolar Birliği nezdinde kurulması öngörülen ve hatta teşebbüsüne geçilen bir irtibat bürosu hususu var. Bu irtibat bürosunun vazifesi, Ankara dışındaki avukatların Yargıtay, Danıştay v.s.deki kişisel işlerinin takibi hususunda irtibat sağlamak ve onlama yardımcı olmaktır. Çok iyi niyetlerle düşünülmüş ve teşebbüsüne geçilmiş bir iş olduğu şüphesizdir. Ancak yine raporda şöyle bir cümle gözümüze çarpıyor: Barolar Birliği nezdinde kurulacak olan bu büronun gözetim ve sorumluluğu meskuk geçiyor. Daha doğrusu Birlik Yönetim Kurulunun gözetim ve sorumluluğundan arî bir organ gibi çalışacağı ifade buyuruluyor. Biz bu yönde olan bir kurul çalışmasının sakıncalı olacağını düşünüyoruz. İleride Barolar Birliği, gözetiminden uzak kalmış bir büronun Yönetim Kuruluna türlü şikâyetlere yol açacağı endişesi içindeyiz. Yönetim Kurulunun çok yüklü vazifeleri içinde bir de bu gözetim vazifesini dahil etmek belki de insafsızlık olacaktır. Bu düşünce ile de diğer mahzuru telif ettiğimiz zaman, hiç değilse şimdilik bu büro teşkili hususunun ileriye bırakılmasını veya vazgeçilmesini daha yerinde görmekteyim.

Maruzatım bundan ibarettir, teşekkürlerimi sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Vasıf Üstün ~~afxmx~~ buyurunuz.

VASIF ÜSTÜN (Samsun)- Sayın Başkan, muhterem delege arkadaşlarımla; arz etmek istediğim bir çok noktaları benden evvel konuştan arkadaşlarımla izah ettiğinden tekrar sizleri işgal etmek istemiyorum. Sadece ve kısaca Personel Kanununun getirdiği haksızlığa temas edeceğim.

Kısaca söylemek icabederse, Personel Kanunu en büyük darbeyi, resmî sektörde çalışan avukat arkadaşlarımıza vurmuştur. 40 yıldan beri de-

vam eden vekâlet ücreti müessesesinin ortadan kaldırmıştır, üst derece alan avukat arkadaşlarımızı geriye itmiştir, mukaveleli avukatlığı ortadan kaldırmıştır.

Raporda şükranla müşahade ettim; Barolar Birliği bu haksızlıkları önlemek için çok çalışmış, fakat maalesef bir netice alınamamıştır. Biraz evvel okunan telgraflardan da bu arkadaşlarımızın bütün ümitlerini Barolar Birliği genel kuruluna bağladıkları anlaşılmaktadır. Bu arzularına bigâne kalmamanızı rica edeceğim. Bizim istirhamımız; ihlâl edilen mütesep haklarının iadesi için sayın Genel Kurulunuzun, daha müessir tedbirler alınması yolunda bir karara varması, veya Yönetim Kuruluna bu hususta yetki vermesini arz ve istirham ediyorum. Saygılarımla.
(Alkışlar)

BAŞKAN- Emin Abdullah Özeroğlu, buyurunuz.

EMİN ABDULLAH ÖZEROĞLU (İstanbul)- Sayın misafirler, sayın Başkanlarım ve meslekdaşlarım; sizler kadar ben de seçtiğimiz arkadaşlarımızın büyük faaliyet göstererek ve örnek bir çalışmanın neticesinde vermiş oldukları rapordan hakikaten şükran hisleri duymaktayım. Kendilerini tebrik ederim, daha fazla söylemeye de lüzum olmadığı kanaatindeyim.

Benim huzurunuzda dile getireceğim mevzu, Baroların bağımsızlığı mevzuudur. Baroların bağımsızlığı mevzuu İdare Heyetinin raporunda bir numaralı mevki almıştır. Bu, aldığı mevki kadar mühim ve hakikaten üzerinde durulması icabeden mevzu, kanaatimce Könetim Kurulu diğer mevzular kadar büyük gayret ve emek sarfederek ele almamışlardır. Elbetteki faaliyetleri çok yerinde ve güzeldir. Ancak bizim bu mevzuda şahammülümüz yok. Hukukun üstünlüğü ve diğer mevzuların halli, ancak baroların bağımsızlığı ile mümkündür. Hepimiz idare heyetlerinde vazife almış ve bir çok zamanlar hâkimlikte kalması yerinde görülmeyen bir çok arkadaşın baroya alınmak istendiği zaman reddedilmesi karşısında vetonun sizlere verdiği üzüntüyü görmüş ve yaşamışsınızdır. Muayyen bir müessesede barınması mümkün kıl görülmeyen şahısların baro gibi bir müessesede barındırılmasının ızdırabını ben senelerden beri taşımaktayım. Hepinizin de aynı hislerle meşbu olduğunuza kaniim. Bugün yine aynı durum devam etmekte

ve bizim içimize almak istemediğimiz, -son zamanlarda İstanbul Barosun-
da olmuştur- bir arkadaşın tekrar baroya alınması hakkında bir emir gel-
miş ve halen koridorlarda gezmektedir. Şu halde bizim içimize alınması
mümkün olmayan şahısların, herhangi bir art düşüncemiz olmadığına göre
bize dikte edilmesinin sonunda bir ızdırap duyulmaması mümkün olmayacak-
tır. Bizim verdiğimiz disiplin kurulu kararının reddedilmesi ve biraz
evvel Barolar Birliği Başkanının anlattığı gibi, 11 noktada suyun başın-
da kararlarımız reddedilmektedir dendiğine göre, biz bunu halletmeden
neyi halledeceğiz? O halde bu görüş zaviyesinde bizim ve arkadaşlarımızın
faaliyeti yerinde midir? Yerinde, fakat gayrikâfidir.

Biraz evvel okuduğum, sayın Barolar Birliği Başkanının İstanbul
Barosu mecmuasındaki bir yazısında üç meslektaşımızın avukatlık kanunun-
da vesayet hükmünün yeri olmadığı hakkında şerhlerini gördüm. Bu üç ar-
kadaşı huzurunuzda ismen tekrar tesbit etmek isterim. Zihni Betil, Re-
şit Ülker ve Ekrem Özden arkadaşlarımızdır. Bunun dışında Mecliste yüz-
lerce hukuk mensubu ve barolarımıza mensup arkadaşlarımız var. Bunlar
bir siyasî partinin grup görüşü veyahut herhangi bir saik sebebiyle bi-
zim teklif ettiğimiz ve vesaikin dışında kalması icabeden tasarıllara mu-
halif kalması veyahut aksi tezi müdafaa etmeleri karşısında bir gün ge-
ne rahatça aramıza girip bizim baromuzun mensubu olmak ve belki de büyük
mücadelelerle bizim elde edeceğimiz bağımsızlık hakkından istifade ede-
rek çalışmalarını karşısında bugünden bir tedbir düşünmeyecek miyiz? Baro-
lar Birliği bu arkadaşların düşüncelerini almak lüzumunu neden hissetme-
miştir? Kendilerine, biraz da gizli olduğundan biraz evvel bahsedildiğini
duyduğumuz tasarılları gönderip bunların tetkik edilmesi, 15 gün zarfında
muhalif düşüncede olmadıklarını bildirmeleri halinde kabul etmiş addet-
tiklerini ve bu hususta Millet Meclisinde kendilerinden büyük faaliyet
göstermelerini beklediğimizi söylememiz halinde bir gün onların bunun hi-
lâfında herhangi bir saik ve görüşle rey kullanmalarını biz de elbetteki
hissetme durumunda kalacağız, yanımıza başları eğik gelme durumunu tes-
çil etmiş olacağız. Bunun gibi diğer bir noktadan, Baronun bu mevzuu en
yakın bir noktadan halletmesi bakımından her baroya bir bağımsızlık haf-
tası gibi bir çalışmanın tavsiye edilmesi ve her baronun da bu mevzuu

eleştirip halkoyunda baronun bağımsızlığının kendilerinin bağımsızlığı olduğu, kendilerinin huzur ve refahi için bir çalışma olduğunu anlatmamız lâzımdır. Ben sayın Yönetim Kurulunun, bu Barolar Birliğinin faaliyette vaadediliyor, reddediliyor sözleri üzerine biraz da az inanıp, yani herhangi bir yürüyüş veya boykot gibi bir şey düşünmüyoruz, fakat biraz daha olumlu bir harekete geçmelerini bilhassa rica edeceğim. Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN- Turgut Bulut, buyurunuz.

TURGUT BULUT (Bursa)- Sayın Başkan, muhterem meslekdaşlarım, sayın misafirler, hepinizi hürmetle selâmlarım.

İstanbul, İzmir, Ankara ve nihayet Toros eteklerine gelen ve her gün biraz daha güçlenen Barolar Birliğinin bu toplantısı bize güven verdiği kadar memleketimize inanç vermektedir. Yönetim Kurulumuzun, sayın Başkanımızın ifade ettiği gibi, daima ittifak halinde toplanarak bugüne kadar yapmış olduğu çalışmaların neticesi olarak verilen raporu işte bu güvenç, bu inanç ve bu sevgi ile kabul ediyoruz ve bu raporu gerçekten sizlerin inançlarıyla, sizlerin gücü ile işbaşına gelen arkadaşlarımızın sizden aldığı kuvvetle bu hale getirdiğini görerek sevinç içindeyim. Ancak raporda, belki muhtasar olması bakımından ele alınmayan bazı hususların da delege olarak belirtmek görevimizdir.

Avukatlık Kanununun 27 nci maddesinde stajyer arkadaşlarımıza yapılaak yardımın barolarca ve Barolar Birliğince nasıl düzenleneceği ek raporda da belirtilmiş bulunmaktadır. Arkadaşlarım, gerçekten hali vakti yerinde bulunmayan stajyer arkadaşlarımızın bundan böyle avukat olabilmesi için çok büyük güçlüklerle karşı karşıya olduğu bir gerçektir. Öngörülen bazı teklifler var; yanında çalıştığı avukatın bu stajyer arkadaşına yardım etmesi, baronun ayrıca ayıracağı bir ödenekle bunlara yardım etmesi, Barolar Birliğince ayrı bir tahsisat ayrılmak suretiyle bu yardımın sağlanması şekilleri. Ben bunlara ilâveten, bunların ne şekilde organize edileceğinin bence mahalli barolara bırakılması ve bir taraftan da stajyer arkadaşlarımızın bir yardım almak durumunda manevî üzüntüye kapılmaları bakımından öğretmenlikle bağdaşabilir bir stajyerin çalışması. Ama

bir stajyer avukatın çalışmasının bağdaşabileceği bir takım yan işler daha vardır. Hiç olmazsa mahalli baroların tensip edeceği ve mesleğimizin şerefi ile mütenasip, çalışmasını aksatmayacak şekilde yan vazifelerin alınmasına da ayrıca imkân sağlayacak bir kanun değişikliğinin ele alınmasında fayda görmekteyim.

İkinci değineceğim konu adalet personelinin sorunları konusudur arkadaşlarım. Hepimiz mahalli dertlerimiz olarak her gün bu sorunla karşı karşıya gelmekteyiz. Usul hükümlerine vakıf bulunmayan, daktilo yazmasını dahi bilmeyen ve gece ve gündüz çalışmak zorunda kalan, aldığı aylıkla geçinemeyen bir personel.. Bunun sebepleri neden? Bugünkü Personel Kanunu ve alınan aylıklarla arkadaşlar bundan daha mükemmelinin olmasına imkân yoktur. Ve sizi temin ederim, üç beş sene sonra adliyelerimizde zabıt kâatibi bulamayacak duruma geleceğiz. Çünkü bu vasıfları haiz arkadaşlar dışarıda rahatça 1500-2000 lira aylık alabilecek durumdadırlar. Niçin gelsin de adliyenin kahrını çeksin? Bunlara muhakkak bir ek ödenek tahsis edilmesi ve bu vazifenin cazip hale getirilmesi lâzımdır. Ancak demin ifade ettiğim gibi, çalışacak arkadaşlardan da bunun karşılığında hiç olmazsa bir davetiyenin dahi usul hükümlerine göre nasıl tebliğ edileceğini bildirecek şekilde bir meslekî yetiştirme kursları açılarak hiç olmazsa gerek adliyedeki çalışmaların usul hükümlerine uygun hakim arkadaşlara, adliyeye kolaylık getirecek şekilde getirilmesi lâzımdır. Bu sorunların üzerine eğilmenin gerek bizler için gerek adliyeciler için hayırlı olduğu inancı ile hepinizi hürmetle selâmlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Rahmi Mağat, buyurunuz.

RAHMİ MAĞAT (Ankara)- Sayın Başkanlarım, değerli delege arkadaşlarım, Türkiye Barolar Birliğinin açılışı sırasında gelen telgraflar ve muhtevaları Birliğin Türk avukatları için değil, Türkiye'nin hukukî, sosyal ve ekonomik sorunları için ne kadar beklenen, özlenen bir kuruluş olduğunu ve buna bel bağlayanların ne kadar ümit içinde olduklarını ve bizim de gerçekten buna lâyık bir birliğe kavuştuğumuzu gösteren en güzel belgelerdir. Bu seviyeye gelebilmek için gerçekten yapılanları sadece şu kitabın satırları içinde değil, ufak bazı rakam gerçekleri arasında ara-

mak da kabildir. Nitekim yurdun çeşitli yerlerinden gelen kıymetli ve fedakâr Yönetim Kurulu arkadaşlarımız bir yıl içinde 30 toplantı yapmışlardır. Kanunen ayda bir toplantı yapmak zorunda olmalarına rağmen, 12 ayda 30 toplantı, yani ortalama 3 toplantıya yakın. Şu halde bu ve bundan sonra beklenen ve özlenen çalışmaların gerçek yükü bu fedakâr arkadaşların omuzundadır. Onlara Ankara delegesi olarak minnet ve şükranlarımızı arz etmeyi bir vazife bilirim.

Konuşmam sırasının geç gelmesi dolayısıyla not aldığım ve tekbir ettiğim bir çok sorunlara sadece başlıklarını belirtmekle değinmek istiyorum. Ancak bazı konularda da Yüksek Heyetinizi aydınlatmakta fayda gördüğümü ifade etmek isterim. Çünkü bu çalışmaların bazılarında, hasbel kader Ankara'da bulunmamızın verdiği özellikle katılmış olmamızdan dolayı elde ettiğimiz bilgiler dolayısıyla sizleri aydınlatmakta fayda mütalâa etmekteyim. Gerçekten bu toplantıdan ayrılan delege arkadaşlarımızın barolarına döndüğü zaman meslektaşlarımızın sorularına muhatap kaldıkları zamanlarda, bilhassa sosyal güvenlik konusunda, sayın Sabih arkadaşımın belirttiği sosyal adaletsizlik ve eşitsizlik konusunun mevcut olup olmadığı ve bu arada yapılan çalışmaların getirdiği safhalar hakkında isteyecekleri bilgiler hepimiz için aydınlanması gerekli hususlardır. Avukatlık Kanununun kabulü şartlarını ve geçiş süratini, zamanını ve ortamını burada bulunan pek çok arkadaşım en az benim kadar yakından bilmektedirler. Bu şartlar içinde kabul edilmesi zorunluğu tahtında pek çok aksaklıkları taşıdığı da bir gerçektir. Nitekim Barolar Birliği kuruluşunda derhal Avukatlık Kanununun bu aksayan hükümlerini derlemek suretiyle bir değişikliğe gitmeyi düşünmüş ve çalışmaya başlamıştır. Ancak bu arada bilhassa sosyal güvenlik konusunda Türk-İş'ten gelen tepkinin etkisi altında ve o günkü koşullar içinde, hatırlarsınız derhal 506 sayılı Kanunun değişikliği hazırlanmış ve tasarıda mevcut olmadığı halde komisyonda eklenen bir madde ile avukatlık kanununun bu maddeye aykırı hükümleri değiştirilmiştir şeklinde bir emrivaki ile olup bittiye getirilmiştir. Bu arada Mecliste Avukatlık Kanununun değiştirilmesi hususunda çalışmalar yapıldığını ben özel olarak öğrenmiş bulunuyordum ve bunu

derhal sayın Başkanımıza arzettim, ertesi gün komisyona beraber gittim ve komisyon çalışmalarına girdik, görevli ve yetkililerle birlikte ben de mesleğin naçiz bir neferi olarak katılmak bahtiyarlığına eriştim. Ve bu çalışmalar esnasında Türkiye Barolar Birliği Başkanı, Avukatlık Kanununun tüm olarak değişiklik tasarısının getirilmesi için bu ufak değişikliklerin yapılmamasını görüş olarak orada belirttiler, ayrıca Meclis-teki hava dolayısıyla ve bilhassa geçici birinci maddenin değiştirilmiş olması sebebiyle süratle bir değişiklik yapılması zorunluğu üzerinde durulduğu için 1238 sayılı Kanun kabul edildi. Bu kabul esnasında birleştirilen ve değiştirilmiş olan 188 nci maddeyi içtenlikle okursak orada görürüz ki ve bendeniz bu görüşmeler esnasında bulunmuş bir arkadaşınız olarak belirtmek isterim ki, bu konu orada tartışma meselesi yapılmıştır ve avukatların emekli olduktan sonra meslekî faaliyetine devam edip edemeyecekleri sorunu ortaya atılmıştır. Ve orada, -tutanaklarda da vardır, komisyon tutanaklarında- avukatların emekli olduktan sonra sosyal sigortalara girme zorunluğu olmaksızın meslekî faaliyetlerine devam edebilecekleri kabul edilmiş ve bu husus 188 nci maddede de topluluk sigortasına giremeyenler başlığı altında aynen: "Sosyal Sigortalar kapsamına girenler falan falan diyor, ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre yaşlılık ve malûhlük sigortasından faydalanmış bulunanlar da topluluk sigortasına giremezler." Binaenaleyh, yani böylece sigortadan yararlanmış olanların, -Ki, emeklilik buna dahil- meslekî faaliyetlerine devam etmeleri ve sosyal sigortaya devam etmemeleri hükmü yer almış bulunmaktadır. Bu açıklama ile bir eşitsizlik olmadığını ve sosyal sigortalar konusunda meslektaşlarımız için beklenen hükmün yer aldığını ifade etmek istedim. Yalnız bu konu dolayısıyla ben de bir meseleye temas etmek isterim. Diğer arkadaşlarımızın belirttiği gibi, o toplantıda, sayın Birlik Başkanımız da belirtmişti, Avukatlık Kanununun tümü üzerinde değişiklik.. Gerçekten pek çok aksayan hüküm var. Ancak bu arada bilhassa bağımsızlık konusunda, onu da kapsayan bir değişikliğin olması halinde tüm bir değişiklikle bu işin halli daha isabətli mütalâa edilmiştir. O sebeble diğer değişikliklerde, yapılacak ve bilhassa ve en başta bağımsız-

lığı kapsayacak bir değişiklik de olması hükmü öngörölmüştü. Yalnız bu arada, herhalde yönetim kurulu onu ifade etmiş olacaklar, ki bunun aksini düşündüklerini tahmin etmiyorum; daha az önemli konularda dahi baroların ve delegelerin görüşlerini almak suretiyle yapacakları çalışmalarda güçlü olma yolunu seçtiklerine göre, hazırlanacak olan avukatlık kanunu değişikliği görüşünde de baroların ve delegelerin görüşünü aldıktan sonra onların teklifleriyle de oluşturulmuş bir tasarı ile avukatlık Kanununun aksayan ve meslek aleyhine olan hükümlerinin değiştirilmesi yoluna gideceklerine inanıyor ve bekliyoruz.

Raporda yer alan başlıklara göre, Türk Hukuk Kongresinin yapılmasını candan bekliyoruz ve bunu zorunlu görüyoruz.

Yönetmelik değişikliğinin de, Adalet Bakanlığının zihniyetindeki değişiklikle beraber, Adalet Bakanlığının zihniyetini değiştirmeksuretiyle ve bağımsızlığa yakışır bir şekilde meslek sorunlarının, baroların en iyi şekilde çözecekleri bir formül altında tesbit edilmesi ve en kısa zamanda da bir yönetmelik halinde yayınlanmasına geçilmesi beklenen ve özlenen bir husustur.

Bu hava içinde belki biraz tuhaf olacak ama, ben de bültenin şekline temas etmek istiyorum. Eb'ad bakımından saklanması kolay hale getirilmesini de diğer eleştirilere eklersek daha isabetli bir bülten yayınlanması ve bundan yararlanılmasının sağlanmış olacağı görüşündeyim.

Kuruluşların bu manevî güçleri yanında gerçekten maddi güce de ihtiyacı olduğu bir vakiadır arkadaşlarım. Sayın Başkanımızın tevazu ile ifade ettiği bir husus vardır ki, ben kendilerine katılmıyordum. Türkiye Barolar Birliği kurulmuştur, paşamız olmasa dahi portakal sandığından ben bir masa kurarım, meslek için ve avukatlar için gereken savaşı ben bu portakal sandığının başında da yaparım demiştiler. Ben kendilerine bu noktada katılmadığımı şöyle ifade etmiştim: Eğer gerekirse o savaşta biz de sizin yanınızdayız, ama avukatlar sizleri böyle bir savaşta portakal sandığının başında değil, kendilerine lâyük bir sarayın ve o sarayın içinde gene bizlere lâyük imkânların başında bu savaşta görmek isterler ve bunun gerçekleşmesi içinde gellerinden geleni yaparlar, bundan hiç şüphemiz olmasın demiştim. Aynı inançla söylüyorum ki, Barolar Bir-

liğinin bu kadar olumlu, siyasî partilerin, çeşitli meslek kuruluşlarının gözlerini diktiği ve bizden mücadelesini beklediği sorunlar varken ve bu sorunların gerçekleşmesi için büyük çaba göstermemiz gerekirken, bunun yanında da maddi güce kavuşmamız ve bizlerin bu gücün gerçekleşmesinde birlik yöneticilerinin fedakâr çalışmalarına destek olmamız gerekmektedir.

Burada her ne kadar mesleğimiz icabı usul hükümlerine gerçekten bağlı olmamıza inanmakla birlikte, konuları sadece usul hükümlerinin arkasına saklamak veya sadece maddi lâfızlar içinde görmek suretiyle büyük içtenlikle benimsediğimiz ve demine kadarki görüşmelerle onaylandığını sevinçle gördüğümüz çalışmaların daha da iyi olmasını, sadece şekli eksiklikler içinde mütalâa etmenin insafa ve gerçek hukuk anlayışına sığmadığını, benim hiç olmazsa bu görüşte olduğumu belirtmek isterim, nede-nini de arzedeceğim. Avukatlık Kanununun 117 nci maddesi Birlik Genel Kurulunun görevlerini, 121 nci maddesi de Birlik Yönetim Kurulunun görevlerini göstermektedir. 121 nci maddede, yani Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri arasında dördüncü fıkrasında hazırlanacak raporlar hususunda karar verme yetkisi Yönetim Kuruluna ait bulunmaktadır. Şu halde Birlik Yönetim Kurulu büyük bir anlayış içinde kendisine ait olan yetkileri raporu ile bizlere sunuyor, bunları onaylar mısınız diyor. Halbuki bizim bu onayımızı istemeden dahi bunları yapma yetkisini haizdir. Burada büyük bir hoşgörü, büyük bir inanç içinde bizlerin de desteğini almak suretiyle, esasen kanunen yetkisi olan bir hususu veya bir çok hususu gerçekleştirmek istiyor. Meselâ arzedeğim; amblem, rozet ve amblem diye bir başlık var, raporda. Onaylarsanız bir rozet ve amblem yapalım diyor. Şimdi eğer bu kadar dar bir açıdan görürsek, gündem maddesinde rozet ve amblem için bir madde yok. O halde biz Yönetim Kuruluna, raporunu onaylamak suretiyle rozet ve amblem yapılması hususunda bir yetki veremeyecek miyiz? Ancak başka bir Genel Kurul toplantısı yapıp, oraya bunu maddede halinde mi getireceğiz? Nitekim raporda göreceksiniz ki, pek çok konularda bizlerin onayını isteyen hususlar vardır. Şimdi bu onay isteyen hususlar gündemde yer almadı diye o konularda görüşümüzü bildiremeyecek,

kara varamayacak ve dolayısıyla bu önemli konuları muallâkta mı bırakacağız arkadaşlar? Bir bina mevzuu var.. Bütçede de tasarımı tetkik ettiğiniz zaman görmüş olacaksınız ki, bir milyon lira bir ödenek ayrılmış, o halde bina hususu bütçe ile de getirilmiştir, binaenaleyh bu konuda onaylamak suretiyle görüşlerimizi belirtmek usul hükümlerine ve gündem maddesine aykırı ve çelişik düşmeyecektir. Nitekim 117 nci maddede uluslararası barolar birliğine katılacak delegeleri seçmek Genel Kurula aittir, ama hangi kuruluşlara katılacağı hususunda karar vermek için Genel Kurulun görevleri arasında bir madde yoktur. Ama diyebilirsiniz ki, evleviyet nazariyesine göre katılacak delegeleri Genel Kurul seçeceğine göre, katılacak kuruluşları da Genel Kurulun seçmesi gerekir.

Birlik Yönetim Kurulu büyük bir inceleme yapmış ve hatta ben gane kendilerinden özür dileyerek arz edeyim, bu hususta Ankara Barosunun geniş bir çalışması vardır, uluslararası barolar birliği denilen ve katılmamız öngörülen bu uluslararası meslekî kuruluşun 1970 de Tokyo'da son genel kurul toplantısı yapıldı bu kuruluşa İstanbul ve Ankara baroları ayrıca üyedir ve 1969 yılı Uluslararası Barolar Birliği Yönetim Kurulunun toplantısı, Ankara Barosunun çağrısı üzerine Ankara'da yapılmıştır ve İstanbul ve İzmir Barolarınının da,-ki o tarihte Barolar Birliği kurulmuştu,- büyük yardım ve desteği ile bu yönetim kurulu Türk avukatlarına ve mesleğe yakışır şekilde yapıldı. O kadar yapıldı ki, arkadaşlar şunu iftiharla söylemek isterim, bu hepimize malolan bir şereftir, bu toplantıda Türkiye'de acaba böyle bir uluslararası toplantı yapılabilir mi endişesi istifhamı içinde gelen büyük yetkililer, -ki çeşitli ülkelerden gelmişlerdi- yurda dönüşlerinde memleketimize gönderdikleri mektuplarda nezaket çerçevesini aşarak, gerçekten Türkiye'nin ve Türk avukatlarının, uluslararası bu tip toplantılar yapabileceğine inançlarını belirttiler. Bu yetmiyormuş gibi 1972 de yapılacak olan ve 1000 delegenin eşleriyle katılacağı ve bunun hukukî, ekonomik, sosyal, turistik faydalarını takdirlerinize arz ediyorum; genel kurul toplantısının Türkiye'de yapılmasını teklif ettiler bize Ankara Barosu olarak ve biz dedik ki bu arkatık Ankara Barosunun sorunu olmaktan çıkmıştır, Türkiye Barolar

Birliğine aittir. Konuyu bütün yönleriyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine intikal ettirdik. Türkiye Barolar Birliği de haklı olarak; henüz böyle bir dış kuruluşta katılma kararı vermediğimiz için bu çok büyük lütf taşıyan, bu çok büyük imkân getiren meslekî kuruluş toplantısının 1972 de değil amma gelecek yıllarda Türkiye'de yapılabilmesi teklifini ve arzusunu da belirtmek suretiyle bu uluslararası kuruluşta katılma yolunda ilk adımı atmış oldular. Şimdi o konuda, -Ki bu konuda uzun yıllar çalışmış bir arkadaşınız olarak ben de hassaten rica ediyorum- Barolar Birliğinin, bu gerçekten yurt içinde ve gene raporda belirtilen, meselâ uçak kaçırma olayında olduğu gibi, yurt dışından gerçekten Türk hukukunu, Türk avukatlarını en iyi şekilde temsil eden ve uluslararası çapta ve seviyede bir kuruluş olduğunu gösteren bu değerli kuruluşumuzun bu lââyik olduğu sesini duyurma imkânını onlara verelim ve onları destekleyelim, beraber olalım. Gündem maddeleri arkasına saklanarak bu imkândan onları yoksun bırakmayalım.

Birlik Yönetim Kurulu hepimizin hislerine tercüman olarak o kadar geniş soru'lara, o kadar büyük çapta üzerinde durulması gereken konulara değinmiştir ki, hakikaten bunu böyle bir Genel Kurul toplantısında sonuçlandırmak ve değerlendirmek imkânını ben kendimde göremiyorum. Örneğin; İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi gibi üzerinde çok tartışılan ve millî kanunlar içindeki yeri, millî anayasalar bakımından önemi ve ona uymak bakımından bizlerin meslekdaş olarak bu kaidelerden yararlanma imkânları üzerinde durmak ve raporda belirtildiği gibi bunların Türkiye'de bir kanun hükmünde uygulanmasını sağlamak ödevinin bizlere yüklendiği bir sorunu burada günlerce tartışmak ve hatta bir seminer toplantısı içinde bütün etraflı hükümleriyle beraber gözden geçirmek gerekir. Ama gene minnetdarız, böyle bir konuya değinilmiş ve eğilinmiştir ve bu konuda görüşleri açıklıkla belirtilmiştir. Bize düşen, bu Birlik Yönetim Kurulunun yaptığı değerli faaliyetin uygulamada gerçekleşmesini sağlamak için avukat olarak savunma saflarında yer almış kişiler olarak ödevimizi hakkıyla yerine getirmek suretiyle Yönetim Kurulunun bu değerli çalışmasının Türkiye'deki gerçekleşmesini ve insan hakları gibi çok

ulvî ve kutsal bir ödevin Türkiye'de de yer bulmasını sağlamak ödevimizi hakkiyle yerine getirelim.

Meslekî sorunlarımızdan, vekâletnamelerin avukatlarca onanması konusunda çoğunlukla resmî kuruluşların uymasına rağmen, bilhassa Tapu Kadastro Genel Müdürlüğünün bu konuda büyük zorluk çıkardığını, belki başına gelen arkadaşlarımız yakından bilirler. Binaenaleyh, Barolar Birliğinin, meslekî faaliyetlerin ifası sırasında meslekdaşlara çok büyük imkân, yardım ve emniyet sağlayacak olan vekâletleri onama ve bunların resmî kuruluşlarca kabul edilmesi sorunu üzerinde açmış olduğu savaşa, aynı şekilde diğer sorunlarda olduğu gibi devam etmesini ve olumlu bir şekilde sonuçlandırmasını bekliyoruz.

Hâkim, savcı ve adliye personeli konusunda iki yönlü görüşler belirdi. Gerçekten mesleğe lâayik olduğu önemi vermek istemeyen kişilerin tutumu ile, bizlerin onların haklarını elde etmesi konusunda yapacağımız çabalar da var. Arkadaşlar hakikâten savunma bir bütündür, yargıç, savcı, avukat ayırımı yapmak imkânı yoktur. Ve bunların herhangi birinin yokluğu veya kısıtlayıcı olması halinde gerçekten bir adaletten bahsedilemez, o halde bir sacayağı teşkil eden yargıç, savcı ve avukat, aynı koşullar içinde, aynı emniyet, aynı bağımsızlık, aynı teminat içinde, aynı şerefli vazifeyi yapan kişiler olarak mütalâa edilmek ve buna göre aynı saygıyı görmek hakkına sahiptirler. Bu hakkın elde edilmesinde bizlere fert olarak, avukat olarak görev düştüğü gibi, Barolar Birliğinin de büyük ödevi mevcuttur. Bugün hakikaten savaşını yaptığımız, inançla arkalarında, yanlarında beraber olduğumuz yargıç, savcı arkadaşlarımızın da bağımsızlığı, avukatlara başka şekilde davranmak veya sorumsuzluk şeklinde anlamaklarını da önlemek gerekmektedir.

Hakikaten bugün Yüksek Hâkimler Kurulunun tutumu üzerinde de durmak ve Yüksek Hâkimler Kurulunun gerçekten kuruluş amacıyla çalışma şeklini düşünüp, meslekdaşların adeta bu çok güzel kuruluşa itimatsızlık şeklinde bir görüşe götürülen davranışlardan kaçınmalarını istemek ve bunu Barolar Birliği Yönetim Kurulunun yerinde ve olumlu çabalarıyla gerçekleştirmesi zamanı gelmiştir. Öyle kuruluşlar var ki arkadaşlar,

bir devrim geçirdik, bir oluşma devresindeyiz, büyük bir ekonomik, sosyal, hukukî kalkınma devresi içine girmişiz. Ama bu hava içinde getirilen kuruluşlar eğer kendilerinden bekleneni, isteneni ve gerçeği vermezse işte o zaman çöküntü başlar, işte o zaman inançlar yıkılır ve işte o zaman belki biz o yıkıntının altında kalırız. En büyük korkumuz arkadaşlar; Birlik Yönetim Kurulu kurulduğu zaman, Adalet Bakanlığının, hepsinin kalkmasını beklediğimiz, ama bugün pekçoğu kalkmış olan ve Birliğe devredilmiş olan görevlerin aksamadan yerine getirilmesi endişesi idi ve korkumuz da şu idi: Yahu şu birlik nerden kuruldu, Adalet Bakanlığı pek güzel yapıyordu, gidiyordu lâfını söyletmek gerekiyordu. Basit gibi görünen bir ruhsat işini alın arkadaşlar, eğer bugünkü sıhhat ve mükemmeliyetiyle işlemeseydi ve Barolar Birliği Yönetim Kurulu bu fedakâr çalışmasını yapmasaydı, inanın yalnız şu ruhsat işi Birliğe olan gücü ve inancı sarsacak ve Adalet Bakanlığını aratacaktı. İşte Yüksek Hâkimler Kurulunun bugünkü sakat anlayışı ve tutumu da, bize nerde ise Adalet Bakanlığını arattırmak durumuna düşürmüştür. Şu halde bu konuyu tek yönlü değil arkadaşlar, karşılıklı sevgi, saygı, anlayış içerisinde görmek lâzımdır. Bize nasıl davranırlarsa davransınlar, biz herşeye rağmen onların savaşını vereceğiz. Çünkü bu bağımsızlık savaşında hepimizin ayrılmaz bir bütün olduğumuza inanıyoruz. Ama onların da bizim bu savaşta yalnız kalmamamız için çaba göstermeleri lâzım.

Devlet/ ^{Personel Kanununu} ~~avukatlar~~ alalım; Türkiye Barolar Birliği hâkimlerin durumunu da ele alan bir bildiri yayınlıyor. Görmüşsünüzdür bildiri ve bu konuda bir protokol anlaşması yapılıyor, centilmen anlaşması; hâkimler ve avukatların Personel Kanunundaki yeri için elbirliğiyle bu savaş yürütülecektir. Birlik bu sözüne uygun davranıyor, sözünü tutuyor ve hâkimlerin de savaşını veriyor, bildiri yayınlıyor ve Ankara'da bulunmayan arkadaşlar bunun gerçekten yükünü ve çok ufak gibi görünen faaliyetini, belki tam değerlendiremeyecekler, Meclis koridorlarında günlerce mebus avına çıkıyorlar arkadaşlar. Ve maalesef meslektaş olmalarına rağmen, mebus sıfatı arkasına saklanıp, parti mülâhazalarıyla mesleğe ihanet eden avukat arkadaşların peşinde koşuyorlar. Ve bu savaş yaparken hâkimleri de bu savaşın dışında bırakmıyorlar. Fakat görüyoruz ki hâkimler

kendi çıkarları bahis mevzuu olur diye Barolar Birliğini yalnız bırakıyorlar ve hâkimleri biz kurtaralım, nasıl olsa avukatlar kendi işlerine bakarlar diyorlar, yarı yolda bizi yalnız bırakıyorlar arkadaşlar. Bu savaşı müşterek yürütürsek, müşterek sevgi, saygı, anlayış, bağımsızlık havası içinde bunu götürürsek işte o zaman gerçek adalete iltica etmiş, hatta onu bir hayal perisi olmaktan kurtarmış, önümüzde, içimizde görmek imkânına kavuşmuş oluruz.

Sosyal sigortalar konusunda da, bilhassa müdürler kurulunda Birliğin, yani avukatların da temsil edilmesi gelecek bakımından, bugün için daha uygulamasını görmediğimiz, fakat büyük bir sosyal güvenlik inancı ile bağlandığımız yarın endişesinden uzak ve böylece mesleği ve mesleğin şerefini en iyi şekilde temsil etmek imkânına kavuşmuş olan meslek mensuplarının haklarının savunulmasını da, müdürler kurulunda elde ettiğimiz zaman, bu gerçekleştiği takdirde, geleceğe ve yaşlı olduğumuz zaman ne ile karşılaşacağımız endişesinden uzak, sosyal güvenlik içerisinde meslekî vazifemize devam edeceğiz. Bunların gerçekleşmesi sizlerin gündem maddelerinin dışında fakat yönetim Kurulu raporunda belirtilen hususa müsbet rey vermenizle gerçekleşecektir.

Ben de bu yola baş koymuş ve naçizane, tesadüfen kuruluşunda görev almış bir arkadaşınız olarak bekliyorum ve Birlik Yönetim Kurulunu, Başta Başkanları olmak üzere kutluyor ve bu olumlu beklenen savaşta kendilerine daha büyük başarılar diliyorum. Saygılarımla. ("Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN- Envar Arslanalp, buyurunuz.

ENVER ARSLANALP (İzmir)- Sayın Başkan, değerli meslektaşlarım; Her toplantımızda biz kendi kendimizi tatmin edilmiş görmek havası içinde olmaktadır. Yönetim Kurulunun raporları, Hamdi arkadaşımızın söylemiş bulunduğu gibi, dolgun ve olgunluk seviyesi de bizim burada yapmış bulunduğumuz konuşmalarla tezahür etmektedir. Yalnız bu kendi kendimizden memnun olma meselesi, bizim dışımızdaki olan bazı kuruluşlar ve sorumlu kimseler tarafından sadece mesajlar gönderilmek suretiyle katılmış bulunmaları bu memnuniyetimizi biraz gölgelemektedir. Yalnız tâ kuruluşundan bu yana biz avukatların her geçen toplantıda birlik ve beraberlik

ve iştirak nisbetinin yüksekliği başlangıçta gönderilmiş bulunan mesajlar adediyle bugün dördüncü toplantıya gönderilmiş bulunan mesajların adedi ve nitelikleri, bizde yarın bu mesajları göndermiş bulunan meslektaşlarımızın toplantılarımıza şahsen de katılacaklarını ortaya koyan niteliktedir. Bu bizim kuvvetimizi de gösterecektir. Bendeniz bir Adalet Bakanının, sadece bir mesaj değil, şahsen burada bulunmuş olmasını isterdim. Çünkü batılı memleketlerde, -Hocanın da söylemiş bulunduğu gibi- demokratik memleketlerden elde etmiş bulduğumuz esaslara göre hareket edilmekte bulunan memleketlerde avukatların ve baroların yapmış bulunduğu toplantılarda bir adalet bakanı o toplantıda bulunmamak meselesini katiben düşünemez. Gelir buraya. Çünkü bu mesele adalet meselesidir, bu mesele hukuk meselesidir, bu mesele adaletin yeniden ele alınma meselesidir, gelir burada dinler ve ondan sonra da bunlardan hükümet programına koyulması lâzım gelen şeyleri tesbit eder ve hükümet programına koyar ve sayın İstanbul Barosu Başkanının da burada dile getirmiş olduğu gibi, 1923 senesinde programda var, 1965 senesinde programda var, 1970 ve ondan sonra yok.

Sayış arkadaşlarım, biz gayet tabii bir oluşum içinde bulunan bir topluluğuz, toplumda yeniyiz. Türkiye Barolar Birliğinin kurulması Türkiye'deki bütün baroları bir araya getirdi, bütün arkadaşları bir araya getirdi ve hepimiz tâ Van'dan Edirne'ye kadar, Sinop'dan Adana'ya kadar, baroda neler konuşuluyorsa, meslek hakkında neler düşünülüyorsa, İstanbul ne düşünüyorsa Van, Van ne düşünüyorsa İzmir ve hepimiz bu şekilde barolararası umumî efkârının teşekkülüne yardım etmekteyiz. Bu itibarla yarın barolar umumî efkârından kimse kendisini uzak tutamayacaktır. Ve buraya geleceklerdir, bu efkârı umumiye ne düşünüyor, avukatlar ne düşünüyor, sadece basından, TRT den ve yayınlanmış olan bültenlerden değil, bizzat gelecekler ve burada görecektirlerdir. Bendeniz o bakımdan kendi bakımımızdan olan bu memnuniyeti bizim dışımızda olanların gölgelemiş olmasından dolayı burada üzüntü ile ifade etmek isterim. Ve zannederim ki sizlerin de hislerinize tercüman oldum.

Sayın arkadaşlarım, rapor üzerinde konuşmak için söz almış bulunuyorum. Bir defa meselelerimizin o kadar fazla olduğu anlaşılmaktadır

ki, bu meseleleri kapsayan rapor bugün 100 sayfaya çıktı. Gelecek toplantıda ben eminim ki bu rapor kitap haline gelecektir. Olacak bu. Düşünün ne kadar dolgunmuşuz.. O kadar dolgunmuşuz ki, bu raporda şimdi böyle ifadesini bulan bu hususlar yarın daha da fazla olacaktır. Onun için her gelen arkadaşımız müşterek bir kanaatin, müşterek bir fikrin ifadesi bulunan bu rapor hakkında sadece ne kadar güzel yapılmıştır demek suretiyle burada memnuniyet ifade edilmektedir.

Yalnız, hocamız da söyledi ve biz de bunu İzmir'de söyledik; tenkit edilsin, içtenlikle ve açıklıkla. Çünkü diyoruz ki, tenkit yeni fikirlerin ortaya konmasıdır. Biz tenkit babını bir kenara bırakacağız, sadece bir aydınlatma konusunda, daha doğrusu ortaya getirilmiş olan prensibin biraz daha açıklığa kavuşturulmasında yardımımız dokunacağı kanaatiyle bir iki söz edeceğiz. O da, ilk defa olarak bizim düşündüğümüz, fakat İzmir'de yapamadığımız, fakat sayın Barolar Birliği Başkanının yapabildiği bu moral bir rapor olan, ki her kuruluş faaliyet raporunun dışında bir manevî nitelik taşıyan, genel ilkeleri ortaya koyan bir rapor hazırlar. O, o kuruluşun ana prensibini gösterir. Bizim Başkan ilk defa olarak Türkiye Barolar Birliğinde bunu hissetmiştir ve burada bir avukat meselesi, hukukun üstünlüğü meselesi ve bir düzenin ne şekilde olması lâzım geldiği meselesinin ana hatları ortaya konulmuştur ve bu bir makalesinin de bir özeti olmuştur; az gelişmiş memleketlerde hukukçuların üzerinde durması lâzım gelen bir hukukun üstünlüğü meselesini ileriye atmışlardır. Biz hukukun üstünlüğünü eğer savunuyorsak, Hamdi arkadaşımın dediği gibi, hangi hukukun üstünlüğünü savunuyoruz? Bunu gelecek toplantılarımızda zannederim ki tartışacağız. Sadece mücerret bir hukukun üstünlüğü meselesi bugün geriye kalmış vaziyette. Hangi hukukun üstünlüğü meselesi önümüze çıkmaktadır? Çünkü hukukun tatbikatında ve uygulanmasında sadece bir hukukun üstünlüğü meselesinin yeter olmadığı görülmektedir. Bunun ağızlarda dolaşması bazı meseleleri halletmekte yararlı bulunmamaktadır. Hukukun üstünlüğünü kabul ediyoruz, fakat sosyal hayatta, gerçek hayatta bunun eksikliğini görüyoruz, tatbik edilmemiş bulunduğunu görüyoruz. Sadece bunu söylemek yeter olacak mı? Demek ki gelecek toplantı-

tilarımız, hukukun üstünlüğünün yanında, ne şekilde hukukun üstünlüğünün, hangi hukukun üstünlüğünün ne şekilde gerçekleştirilmesi lâzım geldiğinin somut örnekleri ne verilecektir. Bugün Burhan arkadaşımın yapmış bulunduğu konuşmada bunun bazı örneklerini verdi; bunlar ileride tartışılacaktır. Demek ki hukukun üstünlüğü diyoruz, ama bu hangi hukukun üstünlüğüdür ve bunun gerçekleştirilmesi için ne yapmak lâzımdır?

Şimdi ben size şunu söyleyeyim; 1969 senesinde Bang-Kong'ta bir toplantı yapılıyor, bu toplantı 110 devletin resmî hukukçularının katılmış olduğu bir toplantı. Ve orada hukukun üstünlüğü konusu ele alınıyor ve varılmış olan karar hukukun üstünlüğüdür, fakat hukukun üstünlüğü bir istatistik konunun devamını sağlamak mıdır, yoksa günün ihtiyaçlarına uygun bir hukuku getirmek midir? Netice itibariyle hukuk üstünlüğü evet, günün ihtiyaçlarına uygun, hukukun bir nevi gelişimini sağlamak lâzımdır. O takdirde bizim bunu şu şekilde özetlememiş mümkün olabilir: Bize burada Atatürk göstermektedir. Atatürk 1925 senesinde hukuk mektebinin açılışında hukukçulara bir hedef göstermiştir, demiştir ki, hukuk daima günün ihtiyaçlarına cevap vermek mecburiyetindedir. O itibarla biz, yetersiz bulunan hususları yeni bir aşamaya doğru götürmek çabasına girmiş bulunmaktayız. Hukukun üstünlüğü ve yeni ihtiyaçlara cevap verecek hukukun üstünlüğü. O itibarla bendeniz bu hukukun üstünlüğü konusunun şu kısmının da öne alınmış bulunması, bunun da nazarı itimare alınmış bulunmasını şahsen isterim. Bu yok mudur? Bu vardır. Raporun bu kısmında bu vardır, fakat bu bir cümle halinde geçmiştir. Ben isterdim ki, 1925 senesinde Atatürk'ün söylemiş bulunduğu • söylev hiç bir zaman bütün teferuatıyla ortaya atılsın ve o şekilde bunun çaresi düşünülsün.

İkinci bir nokta şudur: Avukatlığın niteliği konusunda bir kıyaslama yapılmıştır. Denmiştir ki, avukat ve hukukçu, sosyal olayların yüksek mühendisidir. Bu bir gerçek midir, değil midir, Hindistan Adalet Bakanının yapmış bulunduğu bir kıyaslamada bir isabet var mıdır, yok mudur o meseleyi bir kenara bırakıyorum. Yalnız ben şunu söylüyorum; hiç bir meslek grubunu küçük düşürmemek kayıt ve şartıyla hepsinin muhtar bir meslek olduğunu kabul etmek kaydıyla. Avukatlık mesleğinin o değerde • olan başka bir meslekle kıyaslanmış bulunmasını bendeniz bir türlü kabul

edemiyorum, isterse bunu adalet bakanı söylesin. Bizim başka bir meslekle kıyaslanacak bir halimiz yok, olmamalıdır.

Size Fransa'da geçen bir olayı anlatayım. Bir baba, bir avukat, bir ağır ceza mahkemesinde bir müdafaası yapıyor. Müdafaasında biraz hâkimler heyetine tecavüzkâr lisan kullanıyor. Diyor ki mahkeme reisi; sizin sataşmış bulunduğunuz şu heyette çocuğunuz da var. Nasıl oluyor diyor, sizin bu sözleriniz ona da raci. O da diyor ki, eğer o benim gibi burada ayakta durabilecek kabiliyetle olmuş bulunsaydı oraya oturmazdı. Demek ki biz avukatlar başka bir meslekle kıyaslanmak suretiyle değerimizin artırılacağı inancında bendeniz değilim. O itibarla o talihsiz bir benzetme olarak geçmiştir oraya.

Arkadaşlarımız meselelerimiz üç noktada toplanıyor. Sosyal problemlere inme meselesi ve güvenlik meselesi. Arkadaşlar, sosyal güvenlik konusunda bizim karşılaştığımız bulunduğumuz durum henüz halledilmiş değildir. Bugün ek olarak gönderilmiş bulunan bir vakıf meselesi var. Vakıfla bu işin giderileceği kanaati ileriye sürülüyor. Fakat bakıyorum yardım yapılma şekillerine, 15 sene vakıfta üye olacak olanlara ancak yardım yapılabilecek. Demek ki bu vakıf da vazifesini görmeyecek. Halbuki bizim üzerinde durduğumuz nokta şudur; hassasiyetle bunun üzerinde durulması lâzım gelir; biz Sosyal Sigortalara girdik, sosyal sigortalara bağlandık. Sosyal güvenlik açısından bugün sosyal sigortalının hangi seviyede olduğunu da bilmek mecburiyetindeyiz. Çünkü bugün sosyal sigortalılar memleketimizde tam olarak sosyal güvenliği karşılayan nitelikte değildir. O itibarla avukat olarak bizim vazifemiz, bu sosyal güvenlik açısından sosyal sigortalıları daha büyük bir aşamaya götürmek için neler düşünmemiz lâzım geldiğini, hangi tertiplere girmemiz icabettiğini, derhal bir komisyon mu kurulur, başka bir faaliyete mi geçilir, bunu tesbit etmek mecburiyetindeyiz. Biz sadece sosyal sigortalara girmekle bir hak kazanmış olmayacağız. Ama biz yapacağımız çalışmalarla sosyal sigortalıları daha büyük bir aşamaya götürdüğümüz takdirde o zaman vazifemizi yapmış bulunacağız. Meselâ Rahmi arkadaşımın Sabih arkadaşımın yetersizlik, eşitsizlik konusuna vermiş olduğu cevaba bendeniz katılamıyorum. 506 sayılı kanundan is-

tifade etmiş bulunanlar topluluk sigortasına girmezler diyor. Gayet tabii girmezler. Çünkü onlar başka bir müessesede çalışmış olması dolayısıyla zaten topluluk sigortasındalar. Giremezler onlar. Bugün Sosyal Sigortalar Kanununda, 506 sayılı Kanunda 63 ncü madde halledilmiş değildir. 63 ncü madde, emekliliğe hak kazanmış olan bir kimsenin bir işte çalıştığı zaman emeklilik maaşının kesilmesidir. Halbuki bizim yapmış olduğumuz tetkiklerde, ileri memleketlerde emekliliğin sadece bu parayı al bir kenara geç demek değildir. Bir yıpranma payının tazminatıdır. Çünkü Japonya'da emekli maaşı alan bir kimse çalışıyor ama kesilmiyor almış olduğu emekli maaşı. Neden? 20 yaşındaki bir insanın çalışma gücü ile 55 yaşına gelmiş bir insanın çalışma gücü arasında fark olduğu için. O itibarla Türkiye Baroları sosyal güvenliğin bugünkü aşamasında biz sosyal sigortalara ne getirebiliriz, bunların tesbit edilmiş olması lâzım gelir ve raporda buna değinilmiş olan kısmın acilen yerine getirilmiş bulunması gerekir.

Sayın arkadaşlar, tabiatıyla adli zabıta konusu büyük bir konu. Yakın geçmişimizde, bundan iki ay evvel bir arkadaşımızın başına gelen bir hadise vardır ki, hepinizin başına gelebilir. Bugün vekâletname almaksızın dahi bir dosyayı tetkik etmek, yani müvekkilin işini alabilmek için ona el atabilmek imkânımız var. Bir avukatımız gitmiştir karakola, vekâletini alacağı kimsenin durumunu öğrenmek için, başına vazifede memura hakaret, ikincisi nezaretten adam kaçırma.. Ve o itibarla hakikaten Barolar Birliğimizin Yönetim Kurulumuzun adli zabıta konusunda derhal tedbir alması gerekir. Çünkü idare âmirleri adli zabıta kabul edilirse kendilerinin güçlerinin azalacağı fikrini ileriye sürmekteler, yapmış bulduğumuz konuşmalarda ve diyoruz ki, haksızlıklar ortadan kalkacaktır. O itibarla o konunun da bir an evvel gelmiş bulunması lâzımdır.

Biz yalnız bir konuda sizleri uyarmak istiyoruz. Gayet tabii bir yabancı teşekkülün kongrelerine katılmak Avukatlık Kanunu gereğince Birlik Yönetim Kurulunun selâhiyeti dahilindedir. O seçecektir, o karar verecektir ve diyecektir ki ben şu milletlerarası kuruluştan birisine katılacağım. Ondan sonra da Genel Kurulun vazifesi, katılmasına karar verilmiş bulunan o toplantıya katılacak olan delegeleri seçmek. Bendeniz

gayet tabii delegeleri seçme faslında geldiği zaman gayet tabii konuşmalar olacak. Yalnız Barolar Birliğinin, dünya barolar birliği toplantısına katılmasında isabet olmadığı kanaatine varmış bulunmaktayım, yapmış olduğum tetkik neticesinde. Dünya Barolar Birliğinin yapmış olduğu teklif te katılma oranını yitiren bir şekilde tezahür ediyor. Meselâ raporda verilmiş bulunan adet, bendenize bundan bir müddet evvel gönderilmiş bulunan Dünya Barolar Birliğinin tüzüğünde bu adet azalmış bulunmaktadır ve oraya bakıyorum, sayın Ankara ve İstanbul barosu üyedir orada, baroların bir araya gelmiş olduğu bir şey ve şimdi Türkiye Baroları buraya katılacak. Mevzular itibariyle bakıyoruz, kendilerini ancak böyle büyük reklâm ederek, biz de kendilerine gerekli izzet ve ikramı İzmir'de yaptık, Ankara Barosu ile iştirakli olarak yaptık ve kendileriyle şahsen de tanıştık, konuştuk da. Rica ettik kendilerinden, bize şu yönetmeliğinizi getirin diye, bize 1,5 sene sonra geldi bu yönetmelik ve bu yönetmelik gelince baktık, adetler arasında bir inme var. Mukayeseli olarak konularına baktık, konular ise bizim az gelişmiş memleketlerin özellikle üzerinde durması lâzım gelen konuların ikinci plâna atılmış bulunduğunu gördük. Buna karşılık peki hangi milletlerarası teşekkülâerin toplantılarına katılabiliriz, ona baktık; bize geçenlerde gelmiş bulunan bir davet var, onlara baktık ve mukayesesini yaptık ve şuna kanaat getirdim ki bendeniz; barış yoluyla hukuk diye 110 milletin katılmış bulunduğu ve Temmuz ayında toplantısı yapılacak olan bu kuruluşun toplantılarına katılmanın daha faydalı olacağı intibai bende hasıl olmuştur. Bendeniz gayet tabii vermiş buldukları kararın teferruatını bilmiyorum, raporu da bilmiyorum. Verilmiş bulunan rapordaki neticelerle benim yapmış olduğum tetkikler arasında bir denklik de çıkmadı ortaya, farklar var. O itibarla milletlerarası toplantılara katılmanın daha titizlikle incelenmesi lâzım gelmektedir. Meselemiz, milletlerarası toplantılarda ağırlığımızı koyabilecek ve hukukun üstünlüğünün ve daha evvel söylemiş olduğum hususların tam manasiyle tezahür etmesine sebep olacak kuruluşlara katılabilir.

Sayın arkadaşlarım, bendeniz rapor hakkında Rahmi beyin noktaî nazarına iştirak etmiyorum. Rapor bir çalışmayı ifade eder, bir senelik

çalışmanın bir hülâsasıdır veyahut da bir hesap vermedir. Burada kararları icabettirecek hususların yer almaması lâzım gelir, eğer kararları icabettirecek hususlar var ise, Yönetim Kurulu bunları gündeme koyar, ondan sonra bunlar bir karara bağlanır. Amma bir senelik çalışma raporunda şu hususlara karar verin, bu hususlara karar verin, şunları yapın, bunları yapın demek, çalışma raporunun niteliği ile bağdaşır mahiyette değildir. Bunu takdirlerinize sunuyorum. Hepinizi saygı ile selâmlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Arkadaşlar Divan olarak bugün 5 ve 6 ncı maddeyi bitirmek niyetindeyiz. Daha 7 arkadaşımız konuşmak durumundadır, ondan sonra da elbette Yönetim Kurulu söz alacak, gereken cevapları verecektir. Ve teklifleri içerisinde de bir takım kararların alınması hususu mevcuttur. Bunları bugün bitirmeyi düşünüyoruz. Onun için ben bu 7 arkadaşından öz olarak, kısa olarak konuşmalarını rica ediyorum. Şimdi söz Davut Selçukî arkadaşımızdadır. Buyurunuz efendim.

DAVUT SELÇUKÎ (Aydın)- Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; şu anda hepinizin yorulmuş bulunduğunun farkındayım. Ancak asırlar boyu bir çok fedakârlıklarla elde edilmeye çalışılmış, bugün dahi memleketimizde tam olarak elde edilememiş bulunan savunma hakkının mücahitleri ve bekçileri olarak günde 10-15 saat çalışan arkadaşlarımız olarak, meslektaşlarımız olarak beni ve benden sonra konuşacak arkadaşlarımızı da aynı içtenlikle dinleyeceğinizi ümit ederek, müsamahanıza sığınmak suretiyle bir kaç noktaya da ben temas etmek istiyorum.

Sözlerime başlarken, Türkiye Barolar Birliğinin üç genel kurul toplantısındaki almış bulunduğumuz telgraflar, şimdiki aşama, bu iki sene içerisindeki açmış bulunduğumuz yola temas ederek sözlerime başlamak istiyordum. Ancak gerek Rahmi ve Arslanalp beyler bu noktalara temas ettiler. Ben bir tek nokta hususunda çok değerli sayın Başkanımızdan ve değerli Yönetim Kurulu üyelerimizden, daha hukukun üstünlüğünün ana prensiplerinden daha etkili ve daha müdahaleci olmalarının lâzım geldiği kanaatindeyim. Bunun daha etkili ve daha müdahaleci olarak tecelli etmesi, Türkiye Barolar Birliğine karşı olan alâkaı ve dolayısıyla bugün şahit olduğumuz şekilde Türkiyede Barolar Birliğinin lüzumlu olduğunu ve gerçekten

aranan, danışılması lâzım gelen bir müessese olduğunu veya böyle olmasının lâzım geldiğini daha da iyi teşkil edecek ve bu suretle Barolar Birliğinin inkişafında ve çalışma alanlarında daha faydalı ve etkili olacaktır.

İkinci bir nokta, bundan önceki toplantımızda, sayın Başkanımızdan ve Yönetim Kurulu üyelerimizden teşkilâtın lâelettayin kimseler elinde bir ticarî meta olmaktan çıkarılması ve Barolar Birliğinin bir yayın organına sahip bulunması hususunda izahlarda bulunduğumuzdan, bunun bir Baro meselesi olduğu ve henüz paramızın bulunmadığı ve bu nedenle bu meselelerin ele alanamadığı ifade edilmiş idi. Şimdi bugün karşımıza, bir bina almak ve oraya taşınmak şeklinde bir fikirle geliyorlar ki, ben buna tamamen şahsen karşıyım. Bugün yapılacak bir bina belki küçük olacaktır ve hem de Barolar Birliğinin aslî vazifelerinden uzaklaşmasına sebep olacaktır. Çünkü parasız herhangi bir faaliyetin veya çalışmanın olamayacağı muhakkak olduğuna göre, bu şekilde bir teşebbüsü normal karşılamadığımı ifade etmek isterim.

Hukuk kongresini büyük bir içtenlikle arzu ederim.

Aziz arkadaşlarım, ben son olarak bir noktaya temas etmek istiyorum. Hiç bir arkadaşım bu konuya temas etmediler. Yalnız sayın Başkan bu meseleye bir nebze temas etti ve sonra da üzerinde durulmadı. Bu, zaman zaman orta yere çıkan ve biz hukukçularla muayyen bir zümreyi karşı karşıya getiren bir mesele. Bu da mali müşavirlik konusu meselesi. Şimdi biz hukukun üstünlüğünü, hukukun ana prensiplerinin üstünlüğünü savunan bir teşekkül olduğumuza göre, mali müşavirlerin hukukçular gibi komisyonlar karşısında, yani/~~xxxx~~^{itiraz} temyiz komisyonları ve Danıştayda, yani mali işlere bakan resmî kurullar karşısında hukukçular gibi vazıfa görmelerinin yerinde bulunmadığı fikrini savunuyor ve onlara bu hakkın verilmesini istiyoruz. Bizim burada üzerinde durmak istediğimiz nokta, öyle zannediyorum ki, bütün avukat arkadaşlarımızın bazı imkânlardan, yani tabirimi mazur görün söylemek mecburiyetindeyim, kazançlarının eksilmesi şeklindeki bir mütalâa veya mülâhazadan ileri gelmediği muhakkak. Bütün mesele, mali işlerle uğraşan arkadaşlarımız çok iyi bilirler, bütün mesele mali mevzu-

atta karşı karşıya kaldığımız kişilerin hukuk nosyonundan yoksun olmalarıdır. Bütün dâva, faraza bir ticari ilimler akademisi mezununu veya maliye meslek okulu mezununun, hatta fark imtihanını vermemiş olan bir mülkiye mezununun dahi hukuk nosyonuna sahip olmaması ve hukuk nosyonunun noksan bulunması vergi adaleti bakımından da bir takım mahzurlar doğurmaktadır. Şimdi devamlı mücadele içerisinde bulunduğumuz bu meseleyi daha bir başka yönden mütalâa etmenin mümkün olduğu kanaatindeyim.

Arkadaşlarım belki benim bu fikrimi tamamen yadırgayacaklar. Ama ben rica ediyorum, arkadaşlarım düşünsünler ve ilerideki kongrelerde bu mesele üzerinde de duralım, veya hiç değilse Yönetim Kurulunun bu konu üzerinde durmasını kendilerinden rica ederim.

Teklifim şu arkadaşlarım: İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi mezunları veya maliye meslek okulları mezunları hiç bir zaman vergi işlerine bakan kurullar karşısında vergi hukuku ve hukuk nosyonuna sahip bulunmamaları nedeniyle gereği gibi gerekli hakları savunamayacaklardır. 1136 sayılı Kanun Siyasal Bilgiler Fakültesinden mezun olan kişilerin fark imtihanı vermelerini yasaklamıştır. Biz, Siyasal Bilgiler Fakültesinden mezun olan, özellikle mali bölümden mezun olan herhangi bir kişi fark imtihanını verdiği takdirde bizim gibi avukat olacaktır ve o arkadaşımız aynı zamanda mali konularda da iş alabilecek ve belki mali konularla uğraşmayan bir hukukçu arkadaşımızdan çok daha iyi de olabilecektir. Şimdi bu hakkın da yasaklanmış olması, bizim karşımıza özellikle bütün maliyecileri ~~xxx~~ toplu halde çıkarmaktadır. Meseleyi, hukukun ana prensipleri, hukuk nosyonu, hukuk düşüncesi, hukukun üstünlüğü bakımından mütalâa ederek düşünecek olursak, biz bugün için sadece kendimizin haklarını değil, biraz evvel bir çok arkadaşımın da üzerinde durdukları gibi, memlekette, geri kalmış memleketimizde hukuk anlayışının yerleşmesini temin etmek maksadıyla çalışmakta olduğumuza nazaran, Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunlarının bu ara imtihan haklarının yeniden verilmesi halinde bu meseleyi büyük çapta halledebileceğimizi tahmin ediyorum. Şimdi, tepkiler ayrı, bir fikir olarak orta yere koyuyorum. Bu husus üzerinde düşünülebilir, Genel Kurul da düşünülebilir, Yönetim Kurulu da düşünülebilir. Ancak o takdirde karşı karşıya gelmekten ve meseleye

bir alternatif bulmanın imkânı içerisine girmiş bulunabiliriz.

Benim diğer hususlarda söyleyecek herhangi bir sözüm yok. Sözüm yok diyorum, sözüm var ama arkadaşlarım hepsini dile getirdikleri için ben başkaca herhangi bir hususta sizleri daha fazla işgal etmek istemiyorum. Saygılarımı sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Aziz arkadaşlarım, iki tane taktir vardır. Bir tanesi kifayeti müzakere, diğeri de konuşmaların beş dakika ile tahdidi hakkında. Şimdi bilmiyorum amma, bütün toplantılarda söz almış olan arkadaşlara müktesep hak tanınır. Şimdi öyle olunca, başka da söz isteyen yok, dolayısıyla kifayeti müzakere teklifini oya koymaya lüzum yok. Zira başka söz isteyen de yoktur. Efendim şimdi 6 arkadaşımız kaldı, onun dışında söz alan yok. Fakat buna rağmen bu arkadaşlarımızın hakları saklı kalmak kaydıyla kifayeti müzakere taktirini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler...Kabul etmeyenler...Kabul edilmiştir.

İkinci taktir bu altı arkadaşımız için beşer dakika konuşmaları şeklindedir. Bunu da oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler...Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Söz sırası sayın Bekir Sami Özdemir'indir. Buyurunuz efendim.

BEKİR SAMİ ÖZDEMİR (Çorum)- Türkiye Barolar Birliğinin muhterem temsilcileri, muhterem Başkanlar; Türkiye Barolar Birliğinin dördüncü genel kurul Adana toplantısında görüşülmek üzere hazırlanan Yönetim Kurulu çalışma raporu ve Başkanlık raporu, muntazam bir cilt halinde toplantımızdan 10 gün kadar evvel hepimize gönderilmiş, bu suretle raporları tetkik imkânları sağlanmıştır. Yönetim Kurulu çalışma raporu ve Başkanlık raporunu, gerek mensup bulunduğum baro adına, gerekse şahsen muvafık bulunduğumuzu ve muntazam bir çalışmanın sonunda hazırlandığını ve faaliyetlere tamamen uygun olduğunu, raporla eylem arasında bir fark bulunmadığını bildirir, gerek muhterem Başkanımızı, gerekse Yönetim Kurulu arkadaşlarımızı tebrik eder, teşekkürlerimizi arz ederiz.

Raporu sahife sırasına göre gleştireceğim.

Barolar Birliğinin müstakil bir binaya kavuşturulması, faaliyeti ve şahsiyeti bakımından elzem olduğu gibi, binanın raporda zikredilen

kapasitede olup, Ankara'ya herhangi bir sebeble gelen arkadaşların sık sık buluşup görüşme ihtiyaçlarını sağlayacak, sosyal ihtiyaçlara cevap verecek durumları da havi bulunması temenniden ziyade derhal başlanılması gereken mübrem bir ihtiyaç halini almıştır. Bu bakımdan biz, raporda işaret buyurulan, millî bir bankadan borç alma yetkisinin Yönetim Kuruluna verilmesinin kabulünü diliyoruz. Ve bu binanın yapılıp bitirilmesi için gereken külfete bütün arkadaşların canü gönülden iştirak edeceklerini umuyoruz.

Resmi kılık:

Arkadaşlarımızın da tasvibi ile kabul edilecek sade, kullanılması kolay evsafa olması kanaatindeyiz.

Müdafilik görevi:

Avukatlık hizmeti ile, diğer bir deyimle hizmetimizin esas unsuru olan müdafilik görevinin raporda uzunca eleştirilen bölümünü çok olumlu karşılıyoruz. Memleketimizde henüz gerek mahkemelerin, gerekse alâkalılar bakımından lâyiki veçhile maalesef anlamlı kabul edilemeyen müdafilik görevinin insan hak ve haysiyetine yakışır bir hale gelmesini temenni ediyoruz. Zira ...

BAŞKAN- Arkadaşlar, lütfen dinleyelim, gürültü yapmayalım.

BEKİR SAMİ ÖZDEMİR (Devamla)- Bir insanın diğer bir insana yapacağı en büyük ilâhî yardım budur. Bunu çok geniş mânada mütalâa etmek gerekir. Bu kudsî müesseseye Birliğimiz lâyik olduğu önemi vermektedir. Temennimiz odur ki, birliğimizin ve bizlerin verdiği önem, ilgili kişiler ve meçhul şahıslar tarafından benimsensin. Şurasını da şükranla kaydedelim ki, henüz arzu edilen duruma gelmemekle beraber, Birliğimizin bu yöndeki devamlı çalışmasını ve uyarmaları mahkemeler ve ilgililer nezdinde çok büyük gelişmeler göstermektedir. Ancak ve ancak, kendi sınıfımızın hususiyeti bakımından, belirtisi ve ayrıntısı bakımından, Barolar Birliğinin avukatlara ^{has bir rozetini} ~~yükseklik~~ şerefle taşıyacağımızı ve lüzumunu belirtmek isterim. Çünkü avukatlar için ayrı bir rozet yoktur, fakülteleri belirten x rozetler takılmaktadır. Avukatların ayrıca bir rozeti lüzumludur, faydalıdır.

Uçak olayı:

Hepimizin malûmu, iki olay peşpeşe cereyan etti. Komşumuz Rusya-
dan iki uçak kaçırıldı, birisi Trabzon'a indirildi, ikincisi Sinop'a.
Trabzon'a indirilen uçak hadisesi ile, Sinop'a inmeye mecbur edilen iki
olay netice olarak aynıdır, fakat cereyan tarzı farklıdır. Birisinde bir
cinayet işlenmiştir, bir kişinin ölümü suretiyle gayeye vasıl olunmuştur.
Bu hadisenin akabinde Birliğimiz tamamen hukukî ve beşerî olan bir beya-
nat vermiş ve bu mevzuda fikrini açıklamıştı; suç âdi bir suçtur. Bina-
enaleyh, sanıkların iadesi gerekmektedir. Bilâhare hadise siyassî bir hü-
viyet almış ve raporda belirtildiği gibi Bakanlıklarla, bilhassa Harici-
ye Vekâletiyle yakın temaslar olmuştur. Bu temaslar hakkında teferrua-
tiyle bilgi verilmesine rağmen, raporda Birliğin görüş ve kanaatlerini
yansıtır, evvelki beyan ve kanaatlerini teyit eder veya değişik kesin bir
kanaate rastlamadığımızı, ancak evvelki, yani hadisenin akabinde verilen
beyanatın paralelinde bir hükme bağlandığını müşahade ettik. Bu hadisele-
rin bir kanun meselesi olup, adlî mercilere intikal etmesine rağmen, Bir-
liğimizin fikrinin efkârı umumiyeye bildirilmesinde yarar mütalâa ediyö-
ruz.

Gelelim sosyal güvenlik faaliyetlerine. Bu babta Birlik Başkan-
ımız ve Yönetim Kurulumuz kendilerine düşen görevleri bihakkin yapmaktadırlar.
Her geçen gün kendimizi daha sağlam, daha emniyetli hissetmekteyiz.
Çalışan ve çok yıpranan kişilerin Türkiye'de ortalama yaş haddi 46 , 48
dir, fakat Türkiye'de işçi emeklilik yaşı 55 dir. Türkiye'nin şartları
içinde allah gecinden versin buradaki arkadaşlarımız ve hepimiz tehlike-
li yaş sınırına girmiş bulunuyoruz. Meslektaşlarımız arasında yaş ortala-
ması 30- ilâ 40 tır. 55 yaşından daha yaşlı şahıslar, -Allah çok uzun ö-
mürler versin- sayılacak kadar azdır. Büyük Millet Meclisinde işçi emek-
lilik yaşının 50 ye inmesine dair teklifler mevcuttur. Ben bu tekliflerin
çok isabetli ve realist bir teklif olduğu kanaatindeyim. Bu teklifin ka-
nunlaşması halinde geniş nefes alacak arkadaşlarımız çoktur. Bu sebebler-
le Yönetim Kurulunun bütün imkânlarıyla teklifin kanunlaşması için çaba
göstermesini ve mutlaka kanunun çıkmasına yardımcı olması lâzımdır. Maru-
zatımı burada bitiriyorum. Birliğimize bundan sonraki çalışmalarında ba-
şarılar diler, genel kurulu hürmetle selâmlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Sayın VedatBurcuoglu.

VEDAT BURCUOĞLU (Balıkesir)- Efendim, sizi rahatsız etmiyeceğim. Vazgeçiyorum.

BAŞKAN- Sayın Mustafa Akalın.

MUSTAFA AKALIN (Afyon Karahisar)- Muhterem Başkan, sayın Birlik Başkanı ve sayın misafirler, hepinizi sevgi ve saygı ile selâmlarım. Barolar Birliği Yönetim Kurulunun takdim ettiği rapor üzerinde üç-dört saatten beri yapılan müzakerelerde o kadar güzel konuşmalar dinledik ki, bugüzel konuşmalardan sonra huzurunuzda çıkmayı arzu etmiyordum. Fakat beni huzurunuzda çıkarmaya sebep olan başlıca amil, Emin Abdullah arkadaşımızın, Avukatlık Kanununun Meclisteki müzakeresi sırasında bazı arkadaşları teşçil edencesine; Reşit Ülker ve iki arkadaşının, Avukatlığın bağımsızlığı hakkında önerge verdiklerini ve o önergelerin bazı arkadaşlar tarafından aleyhinde konuşmayapılıp bugünkü 136 sayılı Kanununun Adalet Bakanlığına bağımlı şekilde çıkarılmasına sebep olduklarını, maalesef bu arkadaşların döñüp tekrar içimize girdikleri şeklinde bir söz sarfetmiş bulunuyor ki, bu olaylara şahit olan muhterem Ferruh Dereli ve muhterem Rahmi Magat, İstanbul ve Ankara Baro Başkanlarının şahit olmaları hasebiyle, bunun bana atılan bir lâf olduğu kanaatine kapılarak huzurunuzda çıkmış bulunuyorum. Buna müsaadenizle bir iki dakikada cevap vermek istiyorum.

Muhterem arkadaşlar, Yönetim Kurulunun faaliyetlerinde takdire değer yönler vardır. Noksan bıraktığı taraflar da vardır. Bunlar hakkında benim de aldığım notlar var, yalnız o noktaya işaret etmek istiyorum. Zaten Yönetim Kurulu da avukatların halen bazı yönlerde Adalet Bakanlığına bağı olmalarını intaceden hususlar bulunduğunu ve bunun değiştirilmesi gerektiği hususunda raporlarında işaret etmişler, ki biz zaten bu noktayı huzurlarınızda dile getirmek ve yapılan eger bir hata ise, onu niçin böyle yapıldığını, karınca kararınca zamanında hasbel kader bir parlamento üyesi olmuş bir arkadaşınız olarak çalıştığımız sıralarda, niçin o gün bağımsızlık meselesinde direnmediğimizi huzurunuzda ifade etmek istiyorum.

Çok muhterem Ferruh Dereli ve Rahmi Magat benimle o zaman

yaptıkları temasta bunu ileri sürmemizi ısrarla beyan ettiler. Bunu huzurunuzda ifade etmek isterim, ama öyle bir durum vardı ki, kendileri şahittir; Avukatlık Kanunu benim şahsi önergemle, üç dakika kalmış bir zaman içinde gündeme aldırıp ve hemen o zaman umumi mevzularda esas hakkında konuşmaları yapıp, hemen bu kanunu çıkarma arzusundaydık ki, ne olur ne olmaz; bugün degeçerse yıllardan beri hukukçuların çok olduğu o mecliste, yıllardan beri kalmış olan o avukatlık Kanununun yine bir tökezlemeye uğruyacağı, bir çukura düşeceği endişesiyle mutabakata vardık ve yalnız bazı hususlarda Adalet Bakanlığının murakabesini icabettirir hususların kaldırılması halinde, yani bunda ısrar etmemiz halinde belki tökezleme olur ve Avukatlık Kanunu çıkmaz diye biz de önerge vermiştik Reşit Ülker diye methettiği arkadaşlarla beraber. Ancak önergemizi geri aldık. Bu itibarla arkadaşımızın eğer imalı surette, ben ve benim gibi zamanında parlâmentoda bulunup bu kanunun çıkmasına karınca kararınca hizmet etmiş olupta bilahare avukatlığa dönenlere böyle lâf atmak istiyorsa bunu huzurunuzda reddetmek istiyorum.

Efendim, Divan Başkanlığına bir önerge takdim edeceğim. Hepimizin derdi olan bir meseleye iki dakikada, diğer arkadaşlar geniş olarak temas ettiler, ben de derdimi, hepimizin başına gelebilecek bir derdi; avukatın şahsiyeti meselesine temas edeceğim. Ümid ederim ki, Barolar Birliği ve bizim yekvücut hareketimiz bugüne kadar devam eden ve bazı hâkimlerin nezaketleri çerçevesi dışında, şunu antiparantez ifade etmek istiyorum, hâkimler savcılar biz avukatlara muhabbet gösteriyorlarsa bizim şahsî onlarla olan münasebetimizdeki şahsımızın, oradaki mevkimizin neticesi olaraktır. Demindenberi bütün arkadaşlar temas ettiler, biz istiyoruz ki, avukatlara Avukatlık Kanununun verdiği şahsiyeti mecburi olarak göstermeleri gerektiğini, bunun sonuna kadar savunulması gerektiğini ifade etmek istiyorum. O da şöyle, bugün kürsüye oturan hâkim daha dün gelmiş stajiyerlikten, biz de o yıllardan geçtik, biliyoruz, onu kat'iyen küçük görmüyoruz, o kürsüyü işgal ettiği için hâkim bey diye hürmet ediyoruz. Onun profesörüyle okumuş olanlarımız dahi o kürsüye hürmet ediyor. Çünkü hürmet edilen

şey kürsüdür. O bakımdan da kürsüyü temsil eden hâkime hürmet ediyoruz. Biz istiyoruz ki, avukat cübbesini giymiş olan ve hakkı müdafâa eden insanlara da hâkimler ve savcılar hürmet etsinler. Binaenaleyh, bizim aradığımız nokta, hâkim ve savcılarla olan münasebetimizde şahsi dostluklarımızın neticesi olarak hürmet ve saygı değil, biz nasıl onlara hürmet ve saygı gösteriyorsak, onlar da aynı şekilde hukukun üçüncü bir unsuru olan avukatlara aynı nezaket, aynı saygı, aynı muhabbeti göstermeleri lâzım.

Sözümü şununla bitiriyorum; hâkimler bugünkü hürriyetleri içinde, bugünkü bağımsızlıkları içinde murakabesiz olarak buldukları müddetçe, avukat ne kadar bilgili olursa olsun bu kanunen bir teminata bağlanmadıkça ancak avukatların göreceği hürmet hâkimin vicdanının ve nezaketinin neticesinden başka birşey olamaz. Bunun için herşeyden evvel avukatlara saygı gösterilmesi lâzım geldiğini ve buna paralel olarak mutlaka ve mutlaka hâkimler Kanununun hâkimlere verilen namütenahi yetkiyi daraltıcı, yâni murakabe sistemini getirici yolda çalışma yapılması gerektiğini ifade etmek isterim. Hepinizi saygı ile selâmlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Orhan Barlar.

ORHAN BARLAS (Gaziantep)- Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, ben izin verirseniz bugün konuşmuyacağım. Yarın konuşacağım. Yarın da konuşamazsam gelecek toplantıda konuşacağım. Gelecek toplantıda da konuşamazsam, zaten sözümüzün kesilmesine bunca yıldır alıştık, bu da böyle kalsın. Saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Sayın Hayati Ekşi.

HAYATİ EKŞİ (Elâzığ)- Muhterem heyet, bu kadar arkadaş fikirlerini huzurunuzda beyan ettikten sonra ben şahsen konuşmak istemezdim. Yalnız kanaatımca temas edeceğim mevzulara temas eden olmadı. Bubakımdan konuşmamda ısrâr ediyorum.

Temas edeceğim mevzu şu; Yönetim Kurulunun mufassal raporu tetkik edildi. Arkadaşlarımız bu rapor hakkındaki kıymetli fikirlerini umumi heyete sundular. Bu fikirler muvacehesinde Birliğimizin pekçok aşamalar katettiği fikrini bende uyandırdı. Benim temas etmek istediğim nokta; Birliğimiz başarabildiği işler kadar sesini duyuramamıştır. Bu bakımdan, bu Yönetim Kurulunun faaliyeti mevzuudur. Faaliyeti mevzuu faaliyet raporu okunurken

ele alınabilir. Yönetim Kurulumuzun bâdema sesini duyurması lâzımdır. Biz hukuk sistemimizde memlekette hukukun tatbikatına yön veren insanlarız. Bu yön verme keyfiyetimizi, yapılan işlerimizi basınla ve yayın müesseseleriyle efkârı umumiye devamlı olarak duyurulması ile tecelli eder kanaatındayım. Bu bakımdan, Yönetim Kurulu kusuruma bakmasınlar, faaliyetlerini bu yönden noksan buluyorum. Bunu umumi heyetinize arz etmek isterim.

Temas etmek istediğim ikinci bir nokta. Muhterem Başkanım sabahleyin rapor hakkında kısa izahat verirken, takibettikleri işlerde iktidar ve teenniyle hareket ettiklerine işaret buyurdular. Tasvip ediyoruz. Ancak, gerek meslegimizle ilgili olsun, gerek umumi mevzu olsun, takibettigimiz mevzu savunmanın kutsiyeti ve hukukun üstünlüğüdür. Binaenaleyh, takibettigimiz mevzu fazilet mevzuudur. Faziletin müdafâasını yapıyoruz. Binaenaleyh, aşırı teenni ve iktidara taraftar değilim. Sesimizi duyurmaliyiz. Bu bakımdan da Yönetim Kurulunun faaliyetini az görüyorum.

Başka tenkit edilecek bir husus bulamıyorum.

Yalnız bir üçüncü mevzu daha var. Ben bundan evvelki Genel Kurul toplantılarında da, Birliğimizin gayesine ulaşması için parlâmentoya müessir olması lâzım geldiği noktayı nazarını arz etmiştim. Bunun kanaatımca en pratik yolu parlâmentodaki meslektaşlarımızı fikrî baskımız altına almaktır. Bunlar bizden gitmedir, bize dönecektir. Bir söz vardır "Herkes aslına rücû eder!" Bu bakımdan, siyasi görüşleri ne olursa olsun, mensup oldukları camia hukukun üstünlüğünü savunduğuna göre, hukuk fikri bakımından bunları bizim baskımız altına almamız lâzımdır. Bunun da yolunu arayalım.

Başka söyleyeceklerim vardı. Vakit müsait değil. Onun için sözlerime son veriyorum. Hürmetle selâmlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Behçet Nergiz.

BEHÇET NERGİZ (Diyarbakır)- Vazgeçtim.

BAŞKAN- Yönetim Kurulunun faaliyeti hakkında söz alan arkadaşlarımızın konuşmalarını yapmışlardır.

Söz Yönetim Kurulundur. Buyurun.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI Prof. Dr. FARUK EREM- Sayın Başkanım, aziz meslekdaşlarım, İzmir toplantısında bizleri çok tenkit ettiniz, çok ezik ayrıldık o toplantıdan, ama ikazlarınızın yerine getirildiğini zannetmekte galiba haklıydık. Fakat bugün daha büyük bir manevi yük altındayız. Bu güzel iltifatlarınıza lâyık olmak, onu elden kaçırmamak için, yine gece-gündüz çalışmak galiba bizlere düşüyor. Sagolun. Yalnız dokunulannoktalar bizler için pek önemlidir. Belki izahlarımız saatleri alabilir. Dinlemek tahammülünü gösterdiğiniz müddetçe bizlerin size daha söyleneceği çok şey vardır. Müsaade ederseniz bize yarın saat 10.00 a kadar bir mehil lütfediniz. Sizi doyurucu izahlarda bulunmaya amadeyiz efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Aziz arkadaşlarım, Yönetim Kurulumuz yarın saat 10.00 a kadar mehil istediler. Yalnız, gelen telgraflardan, verilen takrirlerden de anlaşılacağı üzere çok iki mühim meseleyle karşı karşıyayız ve bu iki mesele için de takrirler verilmiş, muhtelif delege arkadaşlarımız imzalamışlardır. Bunları yarın bırakmıyalım. Hemen okuyup, oyluyalım ve ondansonra da yarın buluşmak üzere oturuma ara veririz.

ATILÂ SAV (Ankara)- Gündemin diğer maddelerini görüşelim. Takdim tehir yaparız, saat 19.00 a kadar çalışabiliriz.

BAŞKAN- Efendim, iki takrir vardı, bunları okutup oya arz etmeyi düşünüyordum, fakat Atilâ Sav arkadaşımız Yönetim Kurulunun faaliyeti hakkındaki görüşmeyi yarına bırakalım, gündemin ondan sonraki maddelerinin müzakeresine geçelim, bir saat kadar daha çalışalım derler. Genel Kurulumuz arkadaşımızın teklifini tasvip buyururlarsa gündemin 5 ve 6 ncı maddelerini yarına bırakıp, gündemin 7 nci maddesinden itibaren müzakereye başlarız.

ATILÂ SAV (Ankara)- Bir önerge vardı; gündemin 10 ncu maddesinin başa alınması ve görüşülmesi hakkında.

BAŞKAN- Şimdi bu teklifi oylamadan önce, diğer takrirleri sıra ile oylayalım:

Türkiye Barolar Birliği

IV. Genel Kurul Başkanlığına

Resmî kuruluşlarda çalışan mukayyet avukatların 657 ve 1327

sayılı Kanunlarla ihlâl edilen muktesep haklarının, bu arada vekâlet ücretinden aldıkları payların iadesiyle genel olarak her türlü sorunlarının süratle halli için daha müessir davranılması hususunun Genel Kurulca karar altına alınmasını ve Birlik Yönetim Kuruluna bu konuda girişilecek her teşebbüs için barolarca destekleneceğinin tesbitini arz ve teklif eyleriz.

Samsun	Zonguldak	Aydın	
Vasaf Üstün	Necati Kurtoglu	Davut Selçuki	
Zonguldak	Kastamonu		
Burhan Karaçelik	Yavuz Ballık		
Bursa	Kastamonu	Ankara	Erzurum
Turgut Buluk	Muhittin Erbaş	Ayhan Erol	Reşat Budak
Erzurum	Ankara	Balıkesir	
Dursun İspiroğulları	Atılâ Sav	Vedat Burcuoglu	
Tekirdağ	Eskişehir	Hatay	
Rehai Akçakaya	Remzi Sezer	Ö. Lütfü Arıkoğlu	
Giresun	Rize		
Hayati Topallı	İhsan Oktay		

ENVER ASLANALP (İzmir)- Sayın Başkan, bu okunmuş bulunan bir karar metni midir?

BAŞKAN- Bir temenni taktırirdir.

ENVER ASLANALP (İzmir)- O takdirde dilekler faslında bunu halledelim. Çünkü nasılsa Genel Kurul buna sahip çıkmış. Eğer bir gündem değişikliği yapacaksak evvelâ bunu halledelim.

BAŞKAN- Efendim, gündem değişikliği yapmıyoruz. Yönetim Kurulu mehil istedi. Gündeme de devam edemiyoruz, çünkü bir taktırir yok.

HİKMET TUNCAY (Eskişehir)- Efendim, benim aciz kanaatıma göre 5 nci madde üzerindeki müzakere devam ederken Yönetim Kuruluna gerekli cevabı vermek için mehil verildi. Binaenaleyh, bundan sonraki 6 nci madde hariç, 7, 8, 9 ncu maddelerin müzakeresine devam etmemizde birmahzur yoktur. Ama, 11 nci maddeyi 7 nci maddeden önce konuşalım diye bir taktırir varsa bu taktırir oylarır

ama bence buna da lüzum yok. Gündemin 6 nci, 7 nci, 8 nci maddeleri üzerindeki müzakerelere devam edebiliriz.

BAŞKAN- Efendim, bunu arzetmiştim. Dedim ki, Yönetim Kurulunun faaliyet raporu ile ilgili olan maddeleri geçelim, ondan sonraki gündem maddelerine devam edelim dedim. Arkadaşımız Yönetim Kurulu üyesi de bu görüşte. Bu hususu oyunuza arz ediyorum. Gündemin 7 nci maddesinden itibaren müzakerelere devam edilmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemin 7 nci maddesi: " Barolardan alınacak birlik keseninin tesbiti."

Bu hususta Yönetim Kurulunun bir teklifi var mı?

YÖNETİM KURULU ADINA SAYMAN ERDOĞAN BİGAT (Ankara)- "Efendim, Yönetim Kurulumuz Genel Kurula sunduğu bütçede ve bütçe gerekçesinde açıklandığı üzere İstanbul Toplantısında, Üçüncü Genel Kurul toplantısında kabul edilen ve her avukat başına 10 lira esasına göre bütçeyi hazırlamış ve tasviplerinize sunmuştur. Görüşü bu suretle belirmiş bulunmaktadır, arz ederim.

BAŞKAN- Gündemin bu maddesi hakkında söz isteyen sayın üye var mı?.. Buyurun.

NEVZAT TÜRKTEK (Kayseri)- Yönetim Kurulunun aidatı artıracığı zannı ile söz aldım. Eski 10 lirada durdukları için söz istemiyorum. Biz artırılmasına taraftar değiliz. Eksiltilmesi için de bir teklifimiz yok. (Alkışlar)

BAŞKAN- Ahmet Hamdi Sayar.

A. HAMDİ SAYAR (İstanbul)- Muhterem Başkan, sayın Yönetim Kurulu üyeleri ve saygı değer misafirler,

Muhterem arkadaşlar, gündemin bu maddesi İstanbul Barosu Yönetim Kurulunun Barolar Birliğine vaki izahlı bir müracaatı üzerine Barolar Birliği sayın Yönetim Kurulunca gündeme ithal edilmiş bir maddedir. Bendeniz İstanbul Barosu adına Yönetim Kurulunun karar altına aldığı bu hususu sizlere İstanbul Barosu adına aktarmakla vazifeli bulunuyorum.

İzahatımız tamamiyle rakamlara ve vakialara dayanan maddî bir konudan ibarettir. İstanbul'da kanunun hükmü yerine getirilmek babında yapılan toplantıda baroların Barolar Birliğine aidat keseneğinin tesbiti yapılmıştır, fakat burada ele alınan kıstas ilk bakışta avukat başına baş hesabı ile yapılan bir hesapüzerine dayandırılmış bulunuyor ve Barolar Birliğinin muhammen bütçesi de ona göre tasarlanmış bulunuyordu. O zamanda bazı izahlarımız oldu. Fakat gerek ev sahibi olmamız, gerekse bu hususta arkadaşlarımızın bazı ilk bakışta ikna edici örnekler vermesi muvacehesinde fazla ısrarlı davranmadık ve izahlarımızı kısa kesmiştik. Bizim bütçemiz açıktır, ortadadır. İstanbul Barosunun 3 700 mevcudu vardır ve bu 3 700 mevcut içinden aidat toplamak hususundaki muvafakiyetimiz 10 senelik bir geçmişe kadar indirgenmek suretiyle tetkik edilince görülür ki, % 50 nin üzerinegeçememektedir.

Bubakımdan İstanbul Barosu yine büyük bir bağlılık ve tesanüt ölçüsü içinde İstanbul Genel Kurul toplantısında alınmış olan kararı, hemen arkasından toplanan kendi Genel Kurulundan geçirmek suretiyle vacübül ittiba bir karar haline getirmiştir. Ve bütün arkadaşlarımıza bir aidat tahmil etmiştir, ilâveten. Fakat yine toplama imkânsızlıkları karşısında kalmış bulunuyoruz. Diğer barolardan farklı özel birbünyenin bizde mevcut olduğunu sizlere izah etmek zorundayım. Denilebilir ki, kanunun verdiği hükümler uygulanmak suretiyle İstanbul Barosunda bu aidatı ödemeyen kişilerin kaydı silinir ve onlarmeslektan menedilir. Bu mümkündür, fakat İstanbul Barosunda aidatını ödemeyen, makbul mazereti olması dolayısıyla ödemeyen bine varan arkadaşımız vardır. Biz bunlara kendi eskiden kurulmuş yardım sandığımızdan yardım etmek suretiyle aidatlarını ödemeye kalkıştığımız zaman yardım sandığının mameleki dahi buna kâfi gelmez. İdare Kurulu arkadaşları ve diğer baro sever arkadaşlarımızın da katkısı ile aidatını ödemeyen arkadaşlarımıza yardım kampanyası açmakta, onları ayrı bir hacaletе düşürmüştür. Bütün bu zorunluklar karşısında İstanbul Barosu durumu İdare Kurulu elinde tetkik ve tezekkür etmiştir. Samimiyetle incelemiştir

ve her sene baroya, baronun Barolar Birliğine 420 bin liracivarında bir para ödemesinin maddeden mümkün olmadığı sabit olmuştur.

Bu durum muvacehesinde biz sizden alacağımız bir emredici kararı uyguladığımızı düşündüğümüz zaman, İstanbul Barosunun mevcudunun yarıya indirilmesi neticesiyle karşılaşabiliriz. Yani aidatını ödeyemeyen arkadaşları sileriz ve Barolar Birliğine de 420 bin yerine 240 bin lira öderiz, ama İstanbul'da çalışan insanların, meslektaşlarımızın hangi zorunluklar altında bu ödemezlige düştüklerini yakinenbilmekteyiz. Biz dava takip etmek için günde vasati enaz 20-30 lira masraf ederiz. Adliye Sarayının dışında mülhakkatta davaları olan arkadaşlarımızın o Adliye Sarayından öbür mahkemeye yetişmek için sarfettikleri gayret içinde vasita paraları, diğer masraflar düşünüldüğü zaman, İstanbul Barosu mensuplarının aidatın küçük görünen bu rakamı üzerinde ödeme kaabiliyetinde güçlülere ugradığını iyi bir şekilde nazarlarınızda canlandırmanızı rica edeceğim.

Bu bakımdan, biz İstanbul Barosunun 3 700 global mevcudunun herbirinin seyyanen baş hesabı ile 10 ar lira para ödediği şeklinde uygulamaya aktarılan bir kararın tatbik edilemediğini yakinen görmüş, bunun ıstırabini çekmiş idareciler olarak huzurunuzda durumu izah etmeyi bir kere dahafaydalı bulduk.

Malumu ihsanlarıdır ki, Barolar Birliğine ödenecek olan kesenegin müeyyidesi var, ama bu müeyyide emredici, bağlayıcı moral bir müeyyidedir. Bunun dışında başkabir müeyyide yoktur. Bizim de üyelerimize uyguluyacağımız müeyyide sadece onları barodan ilişkilerini kesmek, meslek icra etmekten menetmektir. O zaman Barolar Birliğine bukesenek yine düşünülen, tahmin edilen miktarda ödenmemiş olacaktır. Bu itibarla meslek tesanüdü ölçülerinde kendi üyeleriyle olan ilişkilerini bu derece rencide edecek bir uygulamaya zorlamak hususunda çok sayın delege arkadaşlarımızın, sizlerin bir kere daha düşünmesini arzu ettiğimiz için bu ko-

nuyu gündem konusu yapılması ricası ile Barolar Birliğine intikal ettirmiş bulunuyoruz.

Sizlerden ricamız, bizim bu izahatımız muvacehesinde konuyu bir kere daha insaf ile gözden geçirmenizdir. Biz muhakkak ki, 100-200 mevcutlu bir baroda aidatını ödemeyecek durumda olan kişilerin diğer arkadaşları tarafından bu aidatının ödenmesinin sağlanmasını kapalı bir sistem içinde yürütüleceğini anlarız, ama İstanbul Barosu gibi 3 700 mevcudu olan ve herbiri bir köşede ne yaptığı, nasıl geçindiği sual konusu olabilen, büyük sıkıntılar içinde yaşadığı bizce bilinen kişilerin böyle bir yardım kampanyası ile senelerce aidat ödeme açığının bazı arkadaşlar tarafından kapatılması şeklinde bir çalışmayı bize yüklememenizi düşündük; yüklemeyeceğinizi düşünüyoruz. Bu itibarla konunun bu açıdan ele alınması gerekir.

İlk bakışta vahdete irca edildiği zaman; canım ne olacak bir sigara 4.5 liradır, 10 lira veremiyen bir avukat avukatlık yapmasın, aidatını ödemeyen avukattan nehayır gelir, gibi çok haklı, çok teslim bir takım noktayı nazarlar mevcuttur. Biz de bunları yakinen bilmekteyiz, ama İstanbul'un şartları ve büyük adetler kanununun münakaşa götürmez realitesi karşısında biz bu 420 bin lirayı ödeyemiyoruz ve ödeyemeyeceğiz. Ödeyemediğimiz zaman mazeretimizin bunlar olduğu hususunda sizlere bilgi vermeyi faydalı görüyoruz. Ne vama kanunun maksadı hiçbir zaman bir avukat-tan Barolar Birliğine aidat alma maksadını istihdaf etmemektedir. Kanun baroların kendi ölçüleri içinde Barolar Birliğine muayyen bir kesenikle iştirak etmelerini amirdir, ama hiçbir zaman bunun müstetirinde, bunun altında her avukata 10 ar lira tahmil edelim, 5 er lira tahmil edelim, 15 er lira tahmil edelim gibibir aritmetik basit hesabın uygulanmasını emretmez. O zaman bütçe tahminlerimizde yanlışmalara gideriz. Dünyanın hiçbir yerinde bütçe tahminleri bu şekilde vergi cibayetindeki zayıtı nazara almaksızın yapıldığı takdirde, Türkiye'de olduğu gibi, çok büyük açıklar vermekte devam eder. Bu bakımdan arkadaşlarımızın dar kadrolu üyeleri

olan barolar gibi düşünmeyerek, kendilerini mensup oldukları baroların şartlarından bir an için çıkararak İstanbul Barosunda idareci olmak vazifesi içinde görmelerini ve bu şartlar içinde 3 700 insanın içinden bu 10 ar liralari toplamak kolayligini düşünmelerini bir kere daha hatırlatmak için huzurunuzu işgal etmiş bulunuyorum.

Tekrar edeyim; Barolar Birliğine baroların kesenekle katılmaları hususunda bulunan kıstas ilk bakışta caziptir, anlaşılır gibi görünmektedir, fakat adetler büyüdükçe, şartlar değişikçe büyük adetler kanununun cari olduğu hallerde bu realize edilememektedir. Açığımızı başka kaynaklardan kapamak yollarını da denemiştir, ama maalesef bütün bu imkânsızlıklar içinde bu denemeler de bizi müsbet bir noktaya getirememiştir. Bu bakımdan yüksek heyetinizin bu maruzatımızın ışığı altında meseleyi bir kere daha bu ölçülerle, sanki her biri İstanbul Barosu Reisliği ve İdare Kurulu vazifesi içindeymiş gibi bu şartlar altında bir kere daha düşünmelerini temin etmek için sizleri rahatsız etmiş bulunuyoruz. Hürmetlerimle. (" Teklifiniz nedir" sesleri)

Efendim, bu husustaki teklifimiz sayın İdare Kuruluna tafsilatlı bir şekilde intikal ettirilmiştir. (" Söyleyin bilelim" sesleri) Bu hususta hazırlanmış olan rapor, İstanbul Barosunun bu husustaki izahatı yazılı şekilde verilmiştir. Benim sözüm bu izahattan ibarettir.

Bunun dışında ferdi olarak yapılacak izahlara karşı söyleyecek sözlerimiz de, tabiatıyla bir solüsyon, bir çözüm yolu bulmak bakımından faydalı olur diye söyliyebiliriz. O ayrı bir konu. Hürmetlerimle. ("Teklifinizi biz de bilelim" sesleri)

Arkadaşlarımızın yerinden sordukları sorulara cevap vermek istemem. Şu bakımdan; sorulan sorunun net olarak, bütün üyeler tarafından bu mikrofondan sorulup duyurulması ve bizim de ona duyurulucu cevabımızı vermemiz içindir.

BAŞKAN- Söz Turgut Bulut'da. Buyurun.

TURGUT BULUT (Bursa)- Sayın Başkan, kıymetli arkadaşlarım,

bundan evvelki Genel Kurul toplantımızda İstanbul'da bizleri 6 saate yakın bir vakit almak suretiyle üzücü ve ezici olan bu hatıraları tekrar yaşamak istemiyoruz.

Muhterem arkadaşlarım, sayın Ahmet Hamdi Sayar arkadaşımın bir evvelki olumlu konuşmasında Yönetim Kurulunu tebrik eden, onun başarılarını tasvip eden konuşması bu ikinci konuşması ile tenakuz halindedir. Şimdi bunu açıklayacağım.

Bugün 10 lira üzerinden hazırlanmış olan bu bütçe eğer yarı yarıya indirilirse en azından Barolar Birliğinin çalışmaları kösteklenmiş olacaktır. Buna razı olacak mısınız arkadaşlar? (Alkışlar) Bu bakımdan meseleyi global sayı ile halledecek değiliz. Her baro kendinedüşen vazifeyi yapacaktır. Ankara Barosunun 2 bin üyesi vardır, yarın 3 bin olacaktır. Onlar birsayı ile-ri sürmemişlerdir. İstanbul Barosunun 3 bin küsur adet olmuş olması ve aidatların toplanamamış olması bizi ilgilendirmez. Güçlü bir İdare Heyeti bunu muhakkak yapar arkadaşlarım. (Alkışlar)

Bu bakımdan, bu tartışmaya girmeden, memleketimizde bir sene evveline nazaran para operasyonu olmuş, pahalılık olmuş, her şey iki misline çıkmış. Bir değişiklik teklifiyle karşılaşmadığımıza memnun oluyoruz, seviniyoruz ve bu bakımdan Barolar Birliği Yönetim Kurulumuzutebrik ediyoruz. Bizim karşımıza 15 lira verin de şu önümüzdekisene iktisadi şartlarla ancak işin içinden çıkalım dememişlerdir. 10 lira üzerinden faaliyetlerine devam edeceklerini söylemiş olmaları bizi memnun etmelidir. Takdir yüksek heyetinizindir. Hepinizi hürmetle selâmlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Efendim, usul hakkında arkadaşımız Orhan Barlas söz istemiştir, buyurun.

ORHAN BARLAS (Gaziantep)- Muhterem arkadaşlarım, sayın Ahmet Hamdi Sayar isabetli birşey söylediler sözlerinin sonunda. Buraya mikrofon başına gelmeden sorulan sorulara ben cevap verme durumunda değilim dediler. Bendeniz buraya bu iş için geldim.

Açık, belirgin bir öneri olmadan genel olarak ödentilerin, kesintilerin düşürülmesi üzerinde tartışma açmak havada konuşmak-

tır, akıntıya kürek çekmektir. 10 lira 999 kuruşa da düşebilir, 10 lira 1 liraya da inebilir. Şimdi bir öneri üzerinde konuşmak bir sebeptir, bir yoldur, bir yöntemdir. Bu yüzden İstanbul Barosu değerli delegelerinin bu konuda tartışmayı gerçekçi ve sağlam bir mecrada yürütmek üzere önerilerini apaçık muhterem genel kurula bildirmelerini teklif ediyorum. Maruzatım budur. (Alkışlar)

BAŞKAN- Arkadaşlar, gündemimizde barolardan alınacak birlik keseneğinin tesbiti diye bu maddenin yeralmış olmasından dolayı müzakere açtık. Şimdi arkadaşlarımızın birçoğuları 10 liranın eskisi gibi devamını istemektedirler. Aksine bir teklif yok. Artırılması hakkında da bir teklif yok.

Arkadaşlarımızın geçen senelerde olduğu gibi her avukattan 10 lira alınması şeklindeki teklifini oyunza arz ediyorum. Kabul edenler işaret buyursunlar... Kabul etmeyenler... Ekseriyetle kabul edilmiştir. (Alkışlar)

Gündemimizin 8 nci maddesinde: " 1971 yılı bütçesi ve bütçe yönetmeliğinin görüşülmesi ve kabulü" vardır. Buyurun.

(Yönetim Kurulu üyesi Sayman Erdoğan Bigat tarafından, 1971 yılı bütçesi ve bütçe yönetmeliği okundu)

BAŞKAN- Arkadaşlar, bu maddenin müzakeresine başlıyoruz. 1971 yılı bütçesi ve bütçe yönetmeliği üzerinde söz isteyen arkadaşlarımız lütfen işaret buyursun. Buyurun Orhan bey

ORHAN TULUMEN (Edirne)- Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlarım, feragat ve fedakarlıkla çalışan ve 1971 yılı bütçesini huzurlarınıza getirmiş bulunan Birliğimizin hazırladığı tasarığın müzakeresiz aynen kabulünü teklif için söz aldım. Maruzatım budur, hürmetlerimle. (Alkışlar)

BAŞKAN- Enver Arslanalp, buyurun.

ENVER ARSLANALP (İzmir)- Sayın Başkan, değerli meslektaşlarım, bütçede tören ve ağırlama giderleri ve dış ilişkiler giderleri şeklinde iki madde var. Birisine 25 bin lira, birisine de 50 bin lira verilmiş. Efendim, Türkiye Barolarının değeri toplum içinde birbakıma törenlerde tam manası ile temsil edilmesiyle ve

agırlama giderlerinde kısıntı yapılmaması ile mümkün olur. Protokol denilen birşey vardır, hepimizin malumu. Bu protokolda tam manası ile yerimizi almamız lâzım gelir. Sadece savcının yanında bulunmak kâfi değil, protokolun icabettirdiği yerlere gitmek var ve bunlara karşı da Türkiye Barolarının aynı şekilde mukabele etmesi var. O itibarla Yönetim Kurulu bu konuda çok mütevazî davranmış. Biz İzmir'deki tecrübemize göre konuşuyorum, 25 bin lira Barolar Birliği için bir tören ve ağırlama giderleri azdır. Hakikaten azdır. İzmir Barosu olarak ve sizler de hepiniz bütün törenlere katılıyoruz. Çelenkler yapılıyor, şunlar oluyor, bunlar oluyor ve İzmir Barosunun buhusustaki harcaması küçümsenecek bir rakamda değil. O itibarla ben deniz bu 25 bin lirayı az bulmaktayım, hiç olmazsabinun 50 bin lira olması gerekir. Yani bir bakıma aktarma yapılabilir, ama bunu tesbit etmekte fayda var. Mütevazî davranılmasın bu konuda. Çünkü sarfedilecek herhangi bir para bizim Barolar Birliğimizin toplum içindeki değerini yükseltir.

İkincisi, dış ilişkiler giderleri. Artık Türkiye Baroları milletlerarası ilişkiler de kurma devresine girmiş bulunmakta. Bugün paramızın % 66,6 değerinde bir azalması bahis konusu olurken, Türkiye Barolar Birliği delegasyonunun veya diğerlerinin kalkıp 50 bin liralık bir masraf kalemi içinde bunları karşılamasını ben mümkün göremiyorum. Hakikaten kendilerinin eğer şahsî paralarından sarfetmek suretiyle Barolar Birliğinin temsilini yerine getireceklerse o zaman ayrı bir mesele, ama Türkiye Barolar Birliği zannedirim ki bu konuda kendilerine temsil yetkisi verilecek arkadaşların asgari diğer milletlerarası barolarının seviyesinde olması gerekir. O itibarla burada hiç olmazsa bir 100 bin lira bulunması gerekir derim ben.

Bunun karşılanması meselesine gelince, gerekçede v 2 nci maddesinde; kamu kuruluşu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan birliğimize devlet bütçesinden yardım yapılması tabii mütalâa edilerek bu maddeyle bağışlara 1'er lira ödenek konulmuştur. Şimdi arkadaşlar, bu gerekçede bir zıtlık var. Daha doğrusu bir imkân-

sızlığın vermiş bulunduğu bir netice midir, bilmiyorum, ama madem ki devlet bütçesinden kamu niteliğinde bulunan Avukatlar Birliğine bir yardım yapılması tabiidir, ki biz bunu 1963 denberi müdafâa etmekteyiz. Kamu niteliğinde bulunan bir teşekküle devlet bütçesinden yardım yapılmalıdır ve bu bizim istiklâlimizi hiçbir şekilde ortadan kaldırmaz. Çünkü devletin bu kuruluşa vermiş bulunduğu önemin de bir nevi teşçilidir. O itibarla 1 lira olacağına bu iş, bunun yükseltilmesi lâzımdır. Bu mesele için, acaba bunun yükseltilmiş bulunması Yönetim Kurulunu bir çıkmaza mı sokar? Yani bunun, yapılacak olan teşebbüslerde bütçeye koymazlarsa Yönetim Kurulunun hali ne olur gibibir durumla karşı karşıya kalmak mümkün olabilir. Yalnız bendenizin buna işaret etmek istemekteki maksadım şudur; biz devlet bütçesinden bize tabii olarak ayrılması lâzım gelen hususta bir çaba sarfetmemiz lâzım gelir. Diğer hususlarda, yükseltilmesini teklif ettiğim o iki hususta zanhederim ki geçen seneki bütçe ekzersizinde 250 bin liralık bir tasarruf yapıldı ve böyle birbeyanda bulunuldu. O tasarruf bu sene 200 bin lira olur, veyahutta 175 bin lira olur, eger gelir kesenek seviyesi bu ise. O şekildeki şu hususlar karşılanabilir. Maruzatım bundan ibarettir. (Alkışlar)

BAŞKAN- Orhan Barlas.

ORHAN BARLAS (Gaziantep)- Sayın Başkan, muhterem delege arkadaşlarım, doğru hatırlıyorsam çalışmaların en başında sayın Sabih Atılı, giderler bölümünün en yüklü, en ağır kısmını teşkil eden bina yapımı konusunda eleştiriler ortaya attilar. Bu eleştiriler benim kafamda yer etti. Bu bir soru şeklindedir.

Elimizdeki gerekçede bircümleyle bu iş izah edilir. Birliği bugünkü sıkışık durumundan ve devamlı olarak kira ödemekten kurtarmak amacı ile satın alınması düşünülen bina için 1 milyon lira ödenek ayrılmıştır. Bu inandırıcı değildir. Hiç olmazsa yeteri kadar inandırıcı değildir. Giderlerin en büyük bölümü tartışılmadan gerçekten bankadan faiz alarak böyle bir bina yapmak doğru mudur, değil midir, bu konuda düşünceler açıklığa varmadan, yapılacak bina ne büyüklükte tasavvur edilir, plânlar nedir, bu konuda yeni bilgiler bize gelmeden bir karara varmanın doğru olmayacağı kanaatindeyim. Bu konuda Yönetim Kurulundan ek bilgi istirham ettiğimi saygılarla arz ederim, teşekkür ederim.

BAŞKAN- Bu mevzu üzerinde başka söz isteyen arkadaşımız var mı?.
Yok. Yönetim Kurulu adına?..

YÖNETİM KURULU BAŞKANI Prof. Dr. FARUK EREM - Sayın Başkanım,
aziz meslektaşlarım, ben bu açıklamanın yalnız bir noktasına temas
edeceğim; prensiple ilgili olması hasebiyle.

Tasarıda devlet yardımı olarak 1 lira koyduk. Kamu niteliğinde
meslek teşekkülü olduğumuz tezi eğer benimsenir kaydı ile. Biz, bize
yapılacak olan yardımın özellikleri karşısında neler istenebileceği,
bağımsızlığımıza etkisinin ne olabileceği kesin surette bir karara
bağlanmadıkça böyle bir rakam üzerine bütçemizi bina etmeyi uygundur-
medik. Birliğimiz birkaç teklif karşısında kalmıştır. Bunları sakıncalı
gördük ve kabul etmedik. Bu itibarla şimdilik bu foraulün böylece mu-
hafazasını arz ve istirham ederim efendim.

BAŞKAN- Buyurun.

SAYMAN ERDOĞAN BİGAT - Efendim, sayın Enver Arslanalp, temsil
giderleri ve tören ve ağırlama giderleri için konulan ödenekleri zan-
nediyorsam eksik ve az buldular. Hepinizin malumu olduğu üzere bütçe
bir tahminden ibarettir, fakat bu tahminin gerçeklere uygun olması da
gerekir. Bu itibarla Yönetim Kurulu geçen senenin masraflarını göz önün-
de bulundurmak suretiyle gerçeğe daha yakın rakamları teklif etmiştir.
Temsil giderlerinde geçen senekisarfıyatımız, arzettiğimiz bütçeyi ve
mukayese cetvelinden de görüleceği üzere, 520 liradır. Tören ve ağır-
lama giderleri de 9 218 liradır. Bu itibarla 25 bin lira düşünülmüş
olması yeterli görülmektedir.

Dış ilişkiler için hukuk kongresi sebebiyle sayın hocam da bel-
ki ayrıca belirtirler, ilk konuşmalarında da esasen belirttiler, dışa-
rıdan gelecek temsilciler kendimasrafları ile katılacakları için 50 bin
liralık bir ödenek 10 bin liradan artırılmak suretiyle kifayetli görül-
müştür.

Birlik binası için geçen sene masraflarından bakiye kalan 982
bin lira olduğu göz önünde bulundurularak, bu yıl bütçesinden 1 milyon
liralık bir ödenek ayrılması demek değildir ki, 1971 yılında mutlaka
bir bina alınacaktır. Ancak böyle bir fon tesis edilmek suretiyle ile-
ride bir bina alınmasının imkânları sağlanmış olacaktır. O ödenek faz-
lalarının bu yıl bütçesinde 1 milyon lira olarak ayrılmak suretiyle

ileriki yıllarda Birliğin birbina sahibi olması düşüncesi Yönetim Kurulunda hâkim olmuş ve bütçe gerekçesinde de arzedildiği gibi, 1 milyon liralık ödenek bu sebeple konmuştur. Arzedirim.

BAŞKAN- Aziz arkadaşlarım, gündemin bu maddesi hakkındaki müzakereler de bitmiştir. Yalnız Yönetim Kurulunun teklifinden ayrı olarak Enver Arslanalp arkadaşımızın, Tören ve ağırlama giderlerininin 25 bin liradan 50 bin liraya...

ENVER ARSLANALP (İzmir)- Efendim, müsaade buyurursanız, sayın Erdoğan Bigat arkadaşımızın vermiş olduğu izahat muvacehesinde, kendileri tören ve ağırlama için bu paranın yeterli olduğunu gördüklerine göre, ben teklifimi geri alıyorum.

BAŞKAN- Teşekkür ederiz Enver bey.

Efendim, Yönetim Kurulunun teklifine aykırı bir teklif yok. Şimdi 1971 yılı bütçesini gelir ve giderleriyle birlikte oylarınıza arzediyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bütçe Yönetmeligini oylarınıza arzediyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1971 yılı personel kadrosunu oyunuzda arzediyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Bu suretle gündemimizin 8 nci maddesi de yerine getirilmiş bulunmaktadır.

Aziz arkadaşlarım, 9 ncu madde bir seçim maddesidir, belki vaktimizi alabilir. Onun için bu maddeyi yarına bırakmak üzere toplantımıza burada son vereceğiz. Yalnız yarın saat kaçta toplanalım... (Saat 9 da toplanalım, sesleri) (Saat 9.30 da toplanalım sesleri)

Efendim, iki teklif var; 9 da toplanalım, 9.30 da toplanalım diye. Yarın saat 9 da toplanılmasını oyunuzda arzediyorum... 9.30 da toplanılmasını oyunuzda arzediyorum... 9 olarak kabul edilmiştir.

Yarın saat 9 da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

KAPANMA SAATİ: 18.30

İKİNCİ BİRLEŞİM

BİRİNCİ OTURUM

9 Ocak 1971

Açılma Saati: 9.00

BAŞKAN- Aziz arkadaşlarım, bugünkü toplantımızı açıyorum.

Tekrar gündemin 5 nci maddesine dönüyoruz. 5 nci maddedeki müzakereler sona ermişti. Yürütme Kurulu adına Yürütme Kurulu Birlik Başkanımız sayın Faruk Erem konuşacak. Buyurun efendim.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI Prof. Dr. FARUK EREM- Sayın Başkanımız, aziz ve çok değerli, çok sevgilimeslekdaşlarımız. Kıymetli vakitlerinizi almamak için açıklamalarımızı imkân nisbetinde özetlemeye çalışacağım.

17 arkadaşımız konuştu. Herbirinin sözüne başlarken, bizleri büyük kıvanca bürüyen, iltifatlı sözleri esirgemediler. Sagolsunlar. Bu sevgiyi kaybetmemenin çarelerini biz daha fazla aramaya bilhassa gayret ediyoruz.

Bu beyanlar arasında bir cümle bizi olagan üstü sevindirdi. Rapor da yazılanlarla davranışları arasında hiçbir fark görmedik denildi. Bu bizim Yönetim Kuruluna lütfedilecek en büyük iltifattır. Bu yolda devam edileceği de pek tabiidir.

Müsaade buyurulursa konuşan arkadaşlarımızın konuşma sıralarına göre tek tek cevap vermeye çalışacağım. Fakat aynı konulara birden fazla arkadaşlarda değindiklerinden, gitgide maruzatım kısa olacaktır.

Sabah Atlı arkadaşım hukuk üstünlüğü kavramının her alanda yerleşmeye başladığını ve bu çabalara devam etmenin gerekli bulunduğunu işaret ettiler. Şüphe yok ki, memleketimizde hukukun üstünlüğü kavramının ortaya atılması Barolar Birliğinin kuruluşundan sonra olmuştur. İlk önce bir deyim halinde ortaya atılan bu formülün kendisinde mevcut olan adetâ atom çekirdeğindeki enerjiye benzer bir enerjiyle büyük bir yaygınlığı kazanabildiği görüldü. Bunun şüphe yok ki, artık kapsamını tayin zamanı gelmiştir. Fakat evvelâ Yönetim Kurulunun bazı fikirlerini ortaya atarken, toplumun bunu nasıl karşılaması icabedeceği, toplumun zeminini bulup bulamadığını araştırmak ihtiyacındaydı. Bir senelik

muhtevayı septe gecikmesinin böyle bir nedeni mevcuttur. Temenni edildiği üzere, gelecek Genel Kurula belki de en fazla üzerinde tartışılacak bir konu, hukukun üstünlüğü kavramının muhtevası getirilecek. Bu itibarla kanunen birleşmiş kişiler olmak yanında birde kanaatleriyle bir araya gelmiş bir topluluk haline de gelmiş bulunacağız. Bu en azından Türk hukukunun gelecek 50 yılını kurulumuzun ön görmesi anlamına gelebilecektir. Konunun adım adım ihzari çalışmaları barolaraduyurulacaktır.

Hukukun üstünlüğü denildiğinde, hangi hukukun kastedildiği hususunda tereddüt edilmemesi icabeder. Türk toplumunun pek büyük zaferleri olduğunu, en büyük zaferlerinden birinin de demokrasi olduğu ve bunu da çevredeki çeşitli totaliter memleketlere rağmen bunu devam ettirmekte gücü olduğu tarihen artık kaydedilmiştir. Bu itibarla hangi hukuk denince, demokratik hukuk olabilecek, ama şekle bağlılık ve tutuculuk aşıla bahis mevzuu olmayacaktır. (Alkışlar)

Atlı arkadaşım, kılık konusunda herhalde benim ifade zaafından olacak, kanunî zorunlulukla size üç örnek getireceğimden bahsettiğime işaret buyurdular. Hakikaten de böyle söylemiş gibiyim, ama maksadım bu değil. Demek istedim ki, kanunen bunu yapmak mecburiyetindeyiz, ama kılık gibi birşeyi size begendirmenin ne kadar güç olduğunu biliyorum. Belki bir kişi yönetim kurulu adedine göre 11 kişiden daha zevkide olabilir, 11 kişi 120 kişiden daha da isabetli bir seçim yapabilir, ama mesele bu değil. Mesele estetik mevzuu değil. Bu kılığa sizin karar vermeniz lâzım. Bu itibarla Yönetim Kurulu bu açıdan size numunelerini getirmek durumunda kaldı. Bunun sizin tarafınızdan benimsenmiş olmasının ayrı bir güç getireceği inancı ile, sizin düşüncelerinizi öğrenmek ihtiyacını hissettik.

Bina konusu hassasiyet tevhit etti. Haklıdırlar. Böyle yepyeni bir teşekkülü borç altına sokmakta isabet olmayabilir. Yalnız arkadaşlar, bu yıl yapabildiğimiz ve ne şekilde yapıldığını söylemek belki bizler için yersiz olacak. Çok yakinen bildiğimiz 250 bin lirayı ayırdık ve millî bir bankaya vadeli olarak da yatırdık. Bunu bu yıl yaptığımızı göre, 1 milyon değerindeki bir gayrimenkulün itfası 4 senede de

belki mümkün olabilecektir. Biz bunu yapabildiğimizi evvelâ size arzettiğinden sonra, böyle bir bina iktisabındaki fikrinizi öğrenmek çabasına düştük. Faiz evet, ama verdiğimiz kirayı düşünürseniz bununun karşılıyacağından emin olabilirsiniz. Henüz resmîyete intikal etmemekle beraber, millî bir bankadan bazı imkânlar söz halinde temin edilmiş gibidir. Tahmin buyuramayacağınız kadar düşük faizle ve hiçbir teminatlı 1 milyon krediyi alabileceğimize dair bazı emareler elimizde mevcuttur. Bir hayalle gelmiş değiliz.

Binayı elde etmek erkendir denebilir, ama bu tenkit şu bakımdan daha da haklı olacaktır. İlerdeki ihtiyaçlarınıza nazaran şimdiden acele ederseniz yanlış bir karar almış olabilirsiniz. Dediginiz doğru. Henüz Yönetim Kurulu bunun prensip kararını vermiş olmakla beraber, malî kaynakların bu şekilde kabul veya ademi kabulü ihtiyaçlara göre ne çapta bir işe girişileceği hakkında kesin kararını da vermiş değildir, ama sizden alabileceğimiz güçle ya bu konuya devam edeceğiz, yahut emir buyurulduğunda konu biraz talik edilebilir. Fakat biz yönetim kurulu olarak bu işin altından kalkabileceğimize dair, inanmamızı haklı gösterecek maddî sebeplere sahip olduğumuz zannı içerisindeyiz.

Büyük memleket sorunları üzerinde durduk arkadaşlar. Hattâ şu Genel Kurulda en çok iltifatlarınıza mazhar olanda o konular oldu, ama Birliğinizden beklenenler sade bunlar değil. Merkeze gelen bir arkadaşın en ufak bir kitap veya sair ihtiyaçlarının hemen bir dost çevre içerisinde sağlanabilmesi de bizden hakikaten bekleniyor. Büyük işler yapmış olmanın yanında ufacık şu işleri yapmayacak olursak bize arkadaşlarımız kırılır gibi geliyor. Bu itibarla her Ankara'ya gelenin çalışacağı kendisine daima açık, kolaylıkları sağlayabileceği bir örgütlemeye doğru gidersek bu bizi birbirimize merkezde de bağlamak imkânlarını sağlayacaktır. Bu sebeple belki bunlar basit şeyler gibi görülebilirse de, bunları yapmaktan duyduğumuz üzüntü hakikaten büyüktür. Ve ilk defa bir bina ihtiyacı ile acil olan ilk zaruretleri karşılamak belkide mümkün olacaktır.

Atlı arkadaşımız sosyal güvenlik açısından emekli hâkimin avukat olabilmesine mukabil, sigortalanmış olanın mesleği bırakmasını intaceden

kanun hükmünün eşitsizlik doğurduğuna temas buyurdular. Zannediyorum ki bu konuları yakından takip mümkün olamamış. Kanunun son tadili hakkındaki gerekçe okundugunda metin sarih olmamakla beraber maksadın bu eşitsizliği kaldırılmaya yönelmiş olduğu kolaylıkla anlaşılabilir. Fakat ben bununla, Atli'nın endişesinin yüzde yüz varit olmadığını söyleyebilecek durumda değilim. Çünkü metin gerçekten açık değildir.

Diğer taraftan sosyal Sigortalar Kurumundan bu eşitsizliğin mevcut olmadığını gösterebilecek bir belgeyi elde etmek için çeşitli vesileler ve yollarla gayret ettik. Böyle bir konu henüz yoktur ki, size vadedici veya tesbit edici bir beyanda bulunalım, Kaçamaklı cevabı ile karşılaştık. Bunun ileride bir takım meselelere yol açması muhtemeldir.

Avukatlık Kanununun ikitadili arasında evvelki raporumuzda işaret ettiğimiz üzere, Bakanlık ve sigorta aleyhine Danıştay'da bir dava açmıştık. Fakat arada kanun değişti. Bakanlık ilk cevap lâyihasında kanun değişikliğinden ötürü karar verilmeye lüzum olmadığı kararının verilmesi gerekeceği şeklinde cevapla yetindi. Sosyal Sigortalar ise bir takım usul meseleleriyle lâyiha halinde cevap verdi. Duruşmaya öneminden ötürü bizzat kendim savunucu olarak katıldım. Çalışma Bakanlığı, mevzu kalmamıştır şeklinde davamızı kabul etti. Sosyal Sigorta Kurumu avukatı temsilcisi arkadaşımız da aynı şeyi söyledi, kanun sözcüsü de aynı şeyi söyledi. Bu durum karşısında bizim açılan dava hakkında verilecek olan kararın muhtevasında bazı açıklayıcı ibareler bulunursa bu ileriye doğru atılmış bir adım da olabilir, ama bütün bunlara rağmen hazırlıklarını tamamladığımız, fakat henüz barolarımızın mütalâasına sunamadığımız büyük Avukatlık Kanunu tadil tasarısında da aşağı yukarı bu sorunların ortaya çıkması en geç dört aylık bir süreyi kapsayabilir. Bu süre içerisinde kanuni bir açıklığı elde etmek çabalarına, da elbette küçümsemiyoruz.

Atli'nın İzmir-Adana arasında başkanlığın davranışında müşahade buyurdıkları tutum farkı sebepsiz ve koşulsuz değildi. Herşeykarşılıklı sağlanmıştı. Çok teşekkür ederim. (Alkışlar)

Burhan Karaçelik, daima tatlı edası ile bizleri iltifatlara

bogdu. Bizim yalnız meslek sorunları ile meşgul olmamamızın eniyi Karaçelik tarafından dile getirilmiş olduğunu görmekteyiz, ama bütün konuşanlar bunlar üzerinde ittifak ettiler.

Arkadaşlar, ilk önce meslek sorunlarımızı hemen çözüverelim diye emeğimizi o noktalara, itiraf edelim ki, inhisar ettirmeye çalıştık. Belkide bu yanlış bir karardı, ama bu kararımızla duramadık. Elimizden gelmeyen sebepler; toplum galiba o kadar başka şeylere aç ki, muhtaç ki, biz sorunlarımızın dışına zamanından evvel çıkmak mecburiyetinde, emeğimizi dağıtmak mecburiyetinde kaldık. Birliğimize yapılan müracaatlar bizden beklenen şeyler o kadar büyük konulardı ki, o anda bunların sırası gelmedi demeyi doğrusu ya kendimize yakıştıramadık vebir de tam istegi zamanında karşılamazsak toplumun bizden küseceğinden hakikaten korktuk. Buna rağmen gayet ölçülü hareket ettik. Çünkü yüzde yüz politika yapmamak kararındayız, amaherhangi bir konunun politika dışında da bir hukuk yönü olduğunu gördükçe ona elatmaktan geri kalmadık. Bu itibarla şu sorunlarımızın dışındaki sorunlara el atmış olmamızdan ötürü bizi iltifatlara garkettiniz, ama itiraf edelim ki, bu bizi tesadüfen bir şerefe ulaştırmış gibidir.

Karaçelik,bağımsızlık konusunda daha sert bir tutuma geçilmemiz gereği üzerinde durdular. Ve bağımsızlık gösterileri, boykot vebenzeri gibi tedbirler de tavsiye ettiler. Bunların temkin içinde diye tafsif buyurdukları davranışlarımızla şu anda çelişmeli olduğunu kabul edemeyiz. Yalnız arkadaşlar, bu sert tedbirlerin ümitsizliğin başladığı anda daha isabetli olabileceği zannındayız. Bugün müsbet anlamda epey yol kaydedilmiştir. Çünkü bağımsızlığa karşı ilk direnişler beklemediğimiz yerlerden geldi. Bu itibarla sayın Yargıtay Başkanının cesaretli bir tutumla, barolar bağımsız olmalıdır fikrini açış demecinde söylemek lütfunda bulunmalarının bir fikrî hazırlık neticesi olduğunu daarz etmek isterim. Bu suretle direnç noktaları teker teker bertaraf edilme üzere dir.

Denildi ki, bazı temaslar yapılsın. Bunları ancak şimdilik kısa özet şeklinde arzedeceğim. Başarabildiğimiz takdirde geçmişe dönerek önümüzdeki toplantıda maruzatım çok geniş olacaktır. Halen eksiksiz

bütün muhalefet liderleri bağımsızlık bakımından bize söz verdiler. İktidar Başkanı ile doğrudan doğruya temas ettik. Varılan sonuç şudur; "İktidar Partisine mensup aday Anayasa Komisyonu Başkanı ile Birlik bir arada çalışsın, bize bir metin getirsin. Size söz veriyorum, bağımsızlığın çıkartılması için kendi grupunda bütün gayretlerimi sarfedeceğim." Biz belki bu toplantıya daha sevinçle de gelmek üzereydik, fakat hepinizin bildiği memleket meseleleri bu konunun ele alınmasını bugün için adetâ zamansız kıldı. Bu bizim elimizde olmayan bir sebeptir. Yalnız ümitsizlikten sonra başlayacak olan tedbirlerin ikmal edildiği asla düşünülmemeli, fakat daha kesin ve kestirme yoldan bir sonucun alınması muhtemel olan şu olayda sert tedbirlerin belkide diğerlerini zayıflatabileceği endişesi içindeyiz.

Arkadaşlar, bu konuyu Birlik ele aldığı zaman önce yanlış bir tutumla hareket ettik. Biz Anayasanın sayma usulü sebebiyle ve sayıllar arasında bulunmamış olmamızdan ötürü bağımsız olamadığımızı, şikâyetin Anayasadan geldiği zehabı ile hareket ettik. Fakat hatamızı süratle anladık. Anayasanın hiçbir yerinde bağımlılık veya bağımsızlık barolar açısından ele alınmış değildir. İlk önce sevinçle kabul edilen gizli bir formül Avukatlık Kanununa girmiştir. 1 nci maddesinde ve Barolardan bahseden, kamu niteliğinde meslek teşekkülleridir ibaresinin Anayasanın 122 nci maddesindeki kuvveti alacağı ümidiyle sevinmiştik. Halbuki bu güzel bir hiyledir. Çünkü 122 nci maddedeki formülün kabul ettiğiniz zaman biz kamu niteliğinde, ama bir meslek teşekkülü haline gelmiş oluruz. O halde Anayasanın bu hükmüne haksız olarak bizi bağlayan formül Anayasada değil, Avukatlık Kanunundadır. Bu itibarla bağımsızlığı elde etmek için Anayasa değişikliğini beklemek gibi bir zaruret asla bahis mevzuu olmaz. Sadece Avukatlık Kanununun değiştirilmesiyle, birinci konuşmamda arzettiğim 11 noktanın bertaraf edilmesiyle bu bağımsızlık kaldırılır ve 1 nci maddedeki o formülün bertaraf edilmesiyle bu husus telif edilebilir.

Karaçelik arkadaşımız bültenin dergiye çevrilmesi temennisinde bulundular. Gerçekten bugünde Türkiye Barolar Birliği adına bir dergiyi çıkarabilecek mali güce veya devam ettirebilecek güce, mahçup olmadan

arada kesmiyecek güce sahip olduğumuz yolunda Yönetim Kurulunda kesin bir kanaat meydana gelememiştir. Kaldı ki, çok değerli iki baromuzun gün geçtikçe genişleyen iki dergisinin de ihtiyacı hiç olmazsa bugün için karşıladığını zannetmekteyiz. Bu itibarla dergi fikri kanun emri de olduğuna göre, asla ihmal edilmemiş, fakat bir süre geri bırakmanın daha doğru olabileceği düşüncesine kapılmış bulunuyoruz.

Dergi tahakkuk etse dahi, müsaade ettiğiniz takdirde bülteneye devam etmek istiyoruz. Çünkü bu bülten evvelce de arzettiğim üzere evvelâ açıklıkla sizin önünüze gelmemizi sağlıyor; içtenliği sağlıyor. Başarısızlıklarımızı belgelere bağlayarak size arzede biliyoruz. Uğradığımız haksızlıkları size izah ediyoruz. Sadece belgeler bahis mevzuudur. Hiçbir izah, şerh bunun altında bulunmamaktadır. Fakat asıl takip etmek istediğimiz şey, adeta mesleğimizin bir resmî gazetesini yapmak istedik. Beğenmeyen şekil şu fikirden ileriye gelmiş olabilir.

Diğer taraftan bir vekikalarla mücadele silahı olabilmek ve Türk Barolar Birliği tarihinin bizden sonraki kuşaklarca adım adım takip edilmesini sağlamak amacı ile, müsaade edildiği takdirde bülten uygulanmasına devam edilecektir.

Adli zabitanın idarâ zabıtedan ayrılması yolundaki çalışmalar memnunluk uyandırdı. Biz bunu gerçekten mesleğimizin sorunları içerisinde ele alıyoruz. Bir başka sorunu da hallettiğimiz kanaatındayız. Bugün zabıta tatbikatı usul kanunları dışında, kanun dışı bir uygulama şeklinde zabıta örf ve âdetleri şeklinde devam etmektedir. Diğer memleketler de bu yoldan geçti, ama bütün yeni kanunlar adli zabıtayı usul kanununun içerisinde almıştır. Adli zabıta kurulamaması yolundaki idarî güçlükler; kadro, maaş vesaire gibi hususların hepsi açıkça bahanedir. Memleketimizin imkânları ayrı bir adli zabıta teşkilâtının kurulmasını çoktan sağlayabilecek hale gelmiştir. Yapılmıyorsa politik sebeplerle yapılmak istenmediğindedir. Mühimolan şey şu; bazen rastlıyoruz, konuşmam, iş adliyeye intikal etti... Hayır arkadaşlar. İş zabıtaya intikal etti. O halde idarî adli zabıta kavramı halâ idarî vasfı hâkim olduğu müddetçe artık iş adliyeye bıraktım demenin şerefli mazzereti pek o kadar inandırıcı olmamaktadır. Bu itibarla şu idealin ger-

çekleşmesine mani olanlar esasta çok güzel bir insanî mazeretten kendi kendilerini yoksun kıldıklarının da maalesef farkında degillerdir. Adliyenin tarafsızlığı gün geçtikçe fec'i hale geliyor. Bu hususta İstanbul Barosunun şikâyetleri hepinizce malûm. Birliğe çeşitli barolardan büyük şikâyetler geldi. Biz merkezde olduğumuz için telgraf parası olmadığından bir hafta re'sen tahliye edilmeyen insanları tesbit ettik. Türkiye Cumhuriyetinin adaleti telgraf parası olmadığı için birhafta bir adamı hapisanede tutarsa, bu büyük çapta bir suçtur. Adalet bütçesini inceledik. Yönetim Kurulu yakında bu bütçe üzerinde de kanaatını umumi efkâra arzedecektir. Herhangi bir bakanlığın bütçesinden on defa ufak ve on defa da renksiz bir bütçe... Adliyenin tahsil ettiği paraların halâ bütçe gelir kaynaklarından bir kalem olarak mütalâa eden bir zihniyet, adliye gelirlerini bir tapu harcı gibi mütalâa eden bir zihniyet umumi idare içerisinde Adalet Bakanlığını bu kadar anlamsız kılan bir zihniyet bu işi yapabilecek kimselerin elinde bu teşkilâtın bulunmadığının açık delilidir. (Alkışlar)

Hasan Yazıcıoğlu meslektaşımın icra daireleri hakkındaki şikâyetleri üzerinde bu dönem de ısrarla duramadık. İkazları çok kıymetli bir işaret telâkki edildi. Önemle üzerinde durulacaktır, ama Yazıcıoğlu'nun kendilerine mahsus anlamlı, kırıcı olmayan ifadeleriyle tehlike çanlarının bazı konularda çalmaya başladığı hususundaki ikazlarını burada, belki şu andaki heyecanım ifademe hâkim olamamak kusurunu tevhit edebilir korkusu ile bazı izahlardan çekinmemi intacetmiş de olabilecektir, ama Türk adliyesi için tehlike çanlarının çaldığı fikrine ben inanıyorum. Bunu kulağı sağır olanlar bile duymaya başladı artık.

Arkadaşımız bazı takiplerde bizlere de kusurlu davranışları tasrih durumunun düştüğüne işaret ettiler. Ve cüz'i bir iddia için elde edilen meblağ arasındaki usul kanunlarının imkânlarından istifade etmiş olmamızı, yani kendi kendimizi tenkit ettiler. Çok haklıdırlar. Bugün sizlere sunulan meslek kurallarını düşünmüş, yapmış, sizlere getirmiş olan bir Yönetim Kurulunun dakendi kendini denetleme ihtiyacını kabul etmiş bir yönetim kurulu olduğunu elbetteki teslim buyurursunuz. Fakat verilen misâl açısından raporumuzda mevcut olmayan bir şeyi açıklamak

ihtiyacını duyduk. Takip konusundan fazla olmamak gereği asgarî ücret tarifesinde tarafımızdan bir madde olarak kondu, Adalet Bakanlığı çarkardı. Mer'i tarifede böyle bir kaydın bulunmamasının sorumu Birliği-nize ait değildir. Bakın biz bağımsızlığı niçin istiyoruz? Kendi kendimizi denetebilmek imkânına dahi sahip değiliz. Kendi menfaatımız hila-fına bir hüküm getirecek olgunluk içinde olmamıza rağmen, bağımsızlığı bizden esirgeyenlerin yaptıkları iş bu. Çünkü aynı acıyı onlar duyamaz.

Emin Baltaoğlu'nun çok iltifatlı sözleri şahsen benim ve Yönetim Kurulu arkadaşlarımızın büyük kıvancını doğurmuştur. Tenkitleri arasında 110 ncu maddenin ön tasarı hazırlamak yolundaki gayretlere gereği kadar önem vermediğimizden bahsettiler. Buna rağmen raporumuzda bir-iki mütevazî de olsa örnek bulmak kabildir, fakat bilhassa kendilerinin raporda sıkı yönetim konusu üzerinde durmuş olmamızın isabetli olmasına rağmen açık bir teklifle gitmememizin isabetsiz olduğunu ifade ettiler.

Bu mevzu arkadaşlar, Birlik tarafından çok geniş incelendi. 12 Nisan 1909 tarihinde ilk defa memleketimizde sıkı yönetim ilân edildi. Sonuncusuna kadar 9 sıkı yönetim olayı ile karşılaştık. Fakat son olaylar 1961 Anayasasından sonraya rastladığı halde halâ 1940 tarihli sıkı yönetim Kanunu gereğince tanzim edilmiştir. İstanbul müdafî arkadaşlarımızla hâkim ve savcılar arasında çok üzücü olaylar cereyanetti. Tanrı esirgesin bir sıkı yönetim daha olursa bu çatışmaların daha da sert olması ihtimal dahilindedir. Biz ferdî olaylar üzerinde durmadık, ama derdin kaynağınının 1961 Anayasası prensiplerine uymayan idare-i örfiye Kanununun halâ yürürlükte tutulmasında zaruret gören idarî zihniyetin karşısına çıktık. Şüphesiz zor rejimlerinde de sıkı yönetim vardır, demokratik rejimlerde de. Demokratik rejimlerin sıkı yönetim kanunlarının hepsini temin ettik. Yalnız bu sadece Barolar Birliğinin çözebileceği bir konu halinde değil. O itibarla Adalet Bakanlığı, Savunma Bakanlığı ve aynı zamanda Devlet Başkanlığına müracaat ettik. Raporlarımızda, beyanlarımızda açıklyabildigimizin daha ötesinde şahsî izahlarda bulunduk. Acı örnekler gösterdik. Bu kanunla diğer bir sıkı yönetim, tekrar edelim, tanrı esirgesin, daha büyük meseleleri ortaya atacak, hem Adliye yıpranacak, hem savunma mesleği. Biz bu açıdan da kendimizi

yakından ilgili gördük.

Bu konunun bir hassas yönü olması hasebiyle daha geniş açıklamalarda bulunmak belkide mümkün olamadı.

Arkadaşlar, Yargıtay kararlarının ticari maksat dışında tek elden belli bir düzen içerisinde sürekli yayılmasının öneminden Baltaoğlu isabetle bahis buyurdu. Şüphesiz bu açıdankonu çok mühim. Hattâ şunun için mühim; hekimin hastalığın teşhisinden, geleceğini tahminden, bütün imkânlara rağmen hukukçu olarak bizden istişari mütalâada aynı kesinlikte olamazsak bu bizim kusurumuz değildir. Bu itibarla ileriye teşhis ve en isabetli şekilde davada faydalı olabilmekte biz içtihadın istikrarında ve isabetinde kendimizi alâkalı görüyoruz.

Herhalde kanunun bize tahmil etmiş olduğu görev de bundan ileri geliyor, fakat formül doğrudan doğruya vazifeli kılınmamız şeklindedir.

Diger makamlarla işbirliği: Bu birşeyisöylemekle yarı söylemek arasında bir formül ve bizim bu konu paylaşılamiyan bir konu halindedir. Kendine özgü sebeplerle Yargıtay bunun tasarrufunu elinde tutmak ister. Sebepler malumunuzdur. Bakanlık bu konuda bir denetimin imkânının daha elinden kaçacağından korkuludur. Buna rağmen şu işi ya kendi başımıza, ya sizinle beraber yapalım sözündeki teşebbüslerimiz iki ayı unsurun da katkısına kanuni zaruret gösterdiğinden başarı sağlanmamış. Kaldı ki, bizim kanunumuzdan sonra kanunlaşması muhtemel, ama daha evvel yapılmış olan Yargıtay Teşkilât Kanunu da tekelci bir şekilde bunu Yargıtayın elinde bırakmıştır. Bu kanuni hercümerç içerisinde faydalı olabilmenin çarelerini aradık. Dedik ki, biz bunu bütçe mülahazaları ile yapamazdık. Bizim de imkânlarımız yok. Bize bu kararların ilk yayınlanması tekeline bir kanunla lütfedin. O zaman biz sermayemizi kaybetmiyelim. Verilen cevap; biz bunu, dün de işaret edildiği üzere, mütedavil sermayeli bir kuruma vermek istiyoruz. Dedik, tamam. Biz Genel Kurulumuzdan da müsaade alarak ortaklardan biri haline gelelim. Ama yönetimde bize söz hakkı verin ve bizim bir pay sahibi olarak da avukat arkadaşlarımıza sağlayabileceğimiz bir takım malî kolaylıklar olsun. Genellikle bu formül üzerinde, henüz protokola bağlamadık, ama

çünkü kanunun ne cinste çıkacağı belli olmadığı mazereti ileri sürülüyor. Bu prensip üzerinde anlaşmış gibiyiz, fakat size arz edilebilecek kesinlikte bir sonuca varamadığımız için raporumuza bu teferruatı geçirmek cesaretini henüz kendimizde görmedik.

Baltaoğlu arkadaşımızın, gündem dışı karar isteme yolundaki itirazları ve diğer arkadaşlarımızın buna dokunandüşünceleri elbetteki haklı. Bizim herhalde yine bir ifade zaafına düştüğümüz anlaşılıyor. Dikkat buyurduysanız bizim burada işaret etmek istediğimiz hususlar hepsi Yönetim Kurulunun kendi başına yapabileceği, karar verebileceği hususlardır. Fakat çok önemli hususlar olduğu için biz kararımızı bu görüşmelerden sonraya bırakmak ihtiyatlılığı içindeyiz. Nitekim dünkü tenkitlerden bazıları bana şahsen haklı gözüktü. Yönetim Kurulumuz da bu karar tasarılarınının değişmesi muhtemeldir.

Buna mukabil büyük önemli olduğunu saydığımız ve asla organdan organa sorun nakli gibi bir endişeyle huzurunuzda gelmediğimiz teslim buyurulacağına göre, sizin çok değerli görüşlerinizin tarafımızdan öğrenilmesi elbette bizlere kararımızda ısrar veya vazgeçme hususunda çok isabetli kaynaklar sağlayabilecektir. Bu itibarla raporumuzun tasvibi, sorun bize ait olmak üzere bizi letafetlendirici bir sonuç olabilecektir. Bu itibarla raporumuzda başka anlama gelen şu ibareeger mevcutsa tavzihimiz kaydedilmiştir. Bu şekilde kabul buyurmanızı istirham ederim.

Ahmet Hamdi Sayar arkadaşımız, belki bazı mücadelelerde önceden beraber olmuş olmanın iltiması ile olsa gerek, bizler hakkında çok güzel cümleler sarfetti.

Bu arada bağımsızlık ve ekonomik bağımsızlıktan da sözetti. Şüphesiz arkadaşlar, bağımsızlık, ekonomik bağımsızlık konuları pek önemlidir, ama bu konunun ancak biz hukuki yönüyle meşgul olabileceğimiz kanaati içerisindeyiz. Bugün bütün kamu hukuku doktrini şekle bağlı kamu düzeninin yanında ekonomik kamu düzeninin bir hukuk müessesesi haline gelmesi tesini savunuyor. Biz raporumuzda işte bu açıdan ekonomik düzenin birlikçe ele alınacak konular arasında olduğu kanısındayız. Teferruatı ile Anayasa düzenini tesbit eden Anayasamızın ekonomik konu-

yu kendine özgü olabilecek herhangi bir sistem sağlamaksızın serbest bıraktığını iddia etmek asla isabetli değildir. Bu açıdan biz cüz'i bir farkla ekonomik konuları bu yönden, Hamdi arkadaşımızın isteğine belki kısmen uygun, belki kısmen değil, bu açıdan ele almak istiyoruz.

Kitaplık tesisi hakkındaki ve merkezde zengin kütüphanelerin mevcut olduğu yolundaki tenkitleri elbetteki haklı. Çünkü raporda biz bazı hususları iyi açıklayamamışız. Şüphesiz bir hukuk kütüphanesi tesis etmek gücümüzün çok dışında. Belki bugün için buna ihtiyaç da yok. Gerçekten Ankara'daki millî kütüphane ile, fakülte kütüphanesi haki- katen çok zengin kütüphaneler. Bu itibarla biz kütüphane tesisinde şöyle bir öncelik sırası takip etmeyi düşündük. Ankara'ya gelmiş olan arkadaşlarımızın hemen el altında acilen bazı kitapları aradıkları, kütüphane, kütüphane koştukları, Birlik merkezinde de üç-beş kitaptan başka kitabın bulunmadığı üzüntümüzü mucip oldu. Bu itibarla ilk sağlayacağımız kitaplar, onları koyacak yeri bulmamağınını bize lütfeder- seniz, bu anlamdaki kitaplar olacaktır. Fakat ikinci kademe, ki ona halen başlanmıştır, şundan ibarettir; Türkiye'de olmayan nedir? Avu- katlık mesleğinin tarzı icrası ile ilgili avukatlığa münhasır teknik kitaplar. Bugün fakülte kütüphanelerine gidiniz tesadüfenmeslekle il- gili gelmiş üç-beş kitaptan başka hiçbir mukayeseli meslek etüdyapma- nıza elverişli kaynak bulamazsınız. O halde cüz'i olacak olan paramızı mahalline bu şekilde sarfetmekle işe başlayalım dedik. Ve avukatlık mesleğinin icrası ile, onun ilişkin olabileceği konular ile ilgili bü- tün kitapların hangi dilde olursa olsun, listelerinin temini ve mümkün- se bu kitapların ait olduğu teşekküllerden ücretsiz temini çabalarının içerisinde girdik. Nitekim arkadaşlar, daha ilk çalışmalar sırasında nazari etüdler yapmak ihtiyacını duyduğumuz zaman yine barolarayazdık, çok süratle ve hiçbir şey ödemeksizin epey kaynak sağlayabildik. Bu iti- barla şu boşluğu hissederek bunu asgari masrafla elde edebilmek çaba- ları içerisindeyiz. Zannederimki bu açıklamam Hamdi kardeşimin arzularını yerine getirmiş olabilecektir.

İrtibat bürosu konusu faydalı görülmüyordediler ve diğer bir ar- kadaşım da, bu irtibat bürosunun Birlik sorumluluğu ve denetimi dışında

olmasını haklı mütalâa etmedik. Şüphesiz arkadaşlar bir işi gereği gibi takip edememiş olmanın mesuliyetini Yönetim Kurulu üstüne almakta tereddüt eder, haklıdır da, ama ufak bazı bilgilerin elde edilmesi için bir tek memurun kolaylıkla yapabileceği bir işi bu kadar masrafsız, ama hiç olmazsa ön haberleri meslektaşlara belli formüller içerisinde ulaştırabilecek hususu bugün eğer sağlamak mümkün olursa, müsaade edin deneme kabilinden bir sene yapalım. Memnun kalırsanız istediğiniz gibi genişletelim. Belki mesuliyeti de alırız üzerimize, ama beceremezsek bizi affedersiniz.

Özel okullar konusuna raporda değinilmemiş olmasından sayın Sayar şikâyetinde bulundular. Özel okullarla bu dönemde vaktinizi pek almak istemedik. Çünkü konu biraz günlük olmasını, aktüalitesini kaybetmiş gibidir, ama özel yüksek okul şeklinde bir hukuk okulu meselesi yeniden ortaya atılırsa, Barolar Birliği Yönetim Kurulunun bugüne kadar olan tutumları ile bu işle meşgul olmaması halinde meydana çıkacak tenakuz pek açık olacaktır. Konu Yönetim Kurulumuzda görüşüldü, fakat zamansız veya mevsimsiz bir müdahaleden şu anda çekindik. Çünkü konunun teknik yönü politik yönü açısından âdeta ikinci dereceye düşmüştür. Yönetim Kurulunun henüz kesin olmamakla beraber kanaati şudur; yüksek özel okul halinde hukuk okulları kurulamaz. Anayasa der ki, üniversiteler kanunla kurulur. Bu itibarla yüksek okul kılıfı altında Anayasanın bu hükmüne karşı çıkmak esasında Anayasaya karşı kanuni hile bir muazadan başkası değildir. Bu açıdan eğer yüksek okul problemi yeniden ortaya atılırsa, emin olun bunun en fazla karşısında duracak olan organ Yönetim Kurulunuzdur.

Ehad Vardar'ın değerli bir eser diye isimlendirdikleri rapor ve bu arada iptal davası açabilmek konusu üzerinde duruldu. Bu iptal davası açmak istegi sadece nazari bir istek. Biz de onlar gibi olalım özen-tisinden ileri gelmiyor arkadaşlar. Çeşitli çalışmalarımızda bunun hüsrânını duyduk. Çünkü Anayasamız bu açıdan içtenlikle hazırlanmış, bu noktaya münhasır söylüyorum, içtenlikle hazırlanmış değildir. Politik kuruluşlar arasındaki pazarlık maddesidir. Bugün Anayasaya aykırı olduğu halde, Anayasa Mahkemesine ancak bazı organlar tarafından götürülme sistemi, yani Anayasaya giden yolların tahdit edilmesi, kanallara bağlanmasının bir anlamı da şu; bu kanallardan iltifat görmeyen Anayasaya aykırı bir hüküm, aykırı olmasınaragmen yaşayabilmiştir. Bu aklın ala-

bileceği birşeydegildir.

Diger taraftan Anayasaya aykırılığın yalnız bir tek organ tarafından, AnayasaMahkemesi tarafından çözümlenebileceğinde de bir inhisarcılık vardır. Bu inhisar fikri, tekelden bunların çözümlenmesindeki zaruret fikri davaların oraya çok kolaylıkla gitmesi halinde kabili müdafâadır. Bubakımdan meselâ bir politik organın politik sebeplerle hiç ilgili olmadığı, aklının kenarından dahi geçmeyen bir konu biz dinamik unsur avukatlar için çok önemli bir unsur olabilir. Bu itibarla oraya bunları götürmek lâzım, ama Hamdi Sayar'ın, şüphesiz dikkatli olun, açacağınız davaları kaybetmeyin yolundaki ikazında da ilerisi için elbetteki alınacak dersler vardır. Bizim gibi bir organınaçabileceği bir iptal davası için ne kadar avukat arkadaşımıza, kaç baroya danışacağımız, kaç mütehassıstan mütalâa alacağımız elbetteki kabili tahmin degildir. Bu sebeple tahakkuk ettiği takdirde nasıl bir sorumluluk altına gireceğimizi de tahmin buyuruyorsunuz.

Erhad Vardar arkadaşımız, ceza usulünde acilen değişikliği gerektiren maddeler hakkında kanun tasarısını gerekçeleriyle sunduğumuzdan memnunluk izhar ettiler, fakat buna mukabil hukuk usulünde aynı ivedilik içinde olmamamızdan şikâyet buyurdular. Doğrudurlar. Kronolojik sıraya göre belki de aksi olmalıydı, fakat olaylar bunda da bizi takdim tehir yapmaya mecbur etti. Bu yıl avukat arkadaşlarımızın maruz kaldıkları, raporumuzda teker teker yazılı olayları acilen çözmek mecburiyetinde kaldık. Bu itibarla ceza usulünde, hukukî savunma statümüzde kişisel savunma organı olma, müdafâa makamı olmak niteliğimizde acilen elde edilmesi icabeden sunuşlar var. Sunduğumuz tasarının kısmet olursa bugünlerde Adalet Komisyonunda savunulmasına çağrılacağız. Bu usul kanunu hakkındaki bütün görüşlerimizi ihtiva etmemekle beraber, en acil tedbirlerin alınmasına bir fırsat ve imkân sağlayacaktır.

Yine Ehad arkadaşımız, hesap raporunda birlik keseneklerinin tahsil edilememesinden ortaya çıkacak terakümün sonunda nasıl halledilebileceği ve benzeri konulardan bahsetti.

Arkadaşlar, keseneği sizler tesbit ettiniz. Biz Yönetim Kurulu olarak sizin emirlerinizi yerine getirmek durumundayız. Eger tesbit

ettiğiniz kesenekleri biz tahsil edemezsek size karşı sorumluyuz. Bu itibarla tahsil etmek için elden gelen imkânlar aranacaktır. Tahsil edemezsek de şikâyetlerimizi size elbette ki bildireceğiz, ama hiçbir kuruluş, hiçbir arkadaş bizim sizin önünüzde başarısız kalmamızı arzu edebilecek bir duruma geçmeye gönüllerinin razı olmadığına, kim ne derse desin biz sonuna kadar inanacağız. (Alkışlar)

Ferruh Dereli arkadaşımızın rapor hakkındaki sözleri benim için özel önemi haizdir. Sağolsunlar. Hele bazı konularda tamamiyle bütün baroların birlik olmasından çıkabilecek olan pratik sonuçlar elbetteki çok büyük olacaktır. Kendilerinin hukuka bağlı devlet ve lâiklik üzerinde de durduğumuzdan bahis buyurmalarına rağmen, lâiklik konusunda özel bir faaliyeti henüz başaramadığımızı da itiraf etmek mecburiyetindeyim. Çünkü lâiklik konusunun politikasını özünden ayırabilmek kadar kolay olmasa gerek, ama ilk fırsatta Türkiye Barolar Birliği tutumunu açıkça ortaya koyabilmek fırsatına, istemeyiz, ama belkide ulaşabilmiştir.

Behzat Güre arkadaşım irtibat bürosuna ve sair hususlara dokundu. Açıklamalarda bulunmuştum. Bizim irtibat bürosunun sorumlundan kaçtığımız intibana varmasınlar. Çünkü gerçekten nasıl işlediğini henüz kestirebilecek durumda değiliz.

Vasıf Üstün arkadaşımızın konuları arasında başta gelen personel Kanunu; şüphesiz bu kanunun mukayyet avukatlar açısından önemi bizi birinci derecede ilgilendirmekle beraber, Personel Kanununun dururken şu memlekette meydana getirdiği sebepsiz fırsata ve bunun huzur bozuculuğu da bizi ikinci derecede de olsa ilgilendiriyor. Personel Kanununun şu dolaylı yönden bizi ilgilendiren kısmı esasında daha da önemli. Çünkü arkadaşlar, eşitsiz, iltimaslı, tertipli zam niteliğinden gayri, Anayasanın getirdiği ilkelere de sinsice aykırı bir kanundur. Ana maddesi, prensibi şudur; en yüksek kademeye çıkmak için kadroya sahip olmak lâzımdır. Kadroyu Bakanlar Kurulu tevzi eder. En aşağı kademeden herhangi bir kişi en sorumlu, en üst yere getirilebilir. Oradan uzaklaştırıldığında eski basamağına döner. Bu arkadaşlar işte memur teminatını dolaylı yoldan bertaraf etmek için sinsice yapılmış bir

tertiptir. (Alkışlar)

Mutemet kişilerin belli bir refaha alıştırdıktan sonra o tehdit altında tutulması kadar ilkel bir hüküm şimdiye kadar bizim kanunlarımızda görülmemiştir. (Alkışlar)

Mukayyet avukat arkadaşlarımızın konuları, onların bu ana kadar bize büyük bağlılık göstermediği yolundaki şikâyetler; bütün bunlar oldu arkadaşlar, ama onlar artık bizim arkadaşlarımızdır. Hattâ biz, bize bağlı olanların adedini deartıracağız. Bugün öyle bakanlıklar vardır ki, hukuk müşavirleri hukuk mezunu değildir arkadaşlar. Bu aklın, hayâlin almıyacağı derecede idarî görüşün hâkim olduğu bir çevre içerisinde yaşadığımızı gösterir. Bu açıdan mukayyet avukat arkadaşların tek tek bütün sorunları üzerinde durduk. Takdim ettiğimiz rapor uzun izahları ihtiva eder. Yalnız bir tek olayı size nakletmekle yetinemedim. Çünkü bu toplantımızın sonunda, gelen tellere göre belki bir bildiri taslağı üzerinde durmak arzusundayız. Vaktinizi bu sebeple peşinen almak istemem. Bu tasarının konuşulması bahis mevzuu olduğunda biz müdahale ettik. Ve bizi dinlemek lütfunda bulundular. Gerçektende etkili olmaya başladık. Eger hükümetin sert birmüdahalesi olmasaydı. Birlik olarak biz içeride savunmamızı yaparken, oraya gelen Maliye Bakanı, maliye avukatlarına; sizin haklarınızı ben müdafâa ediyorum, sizin burada ne işiniz var, dediğinde pek değerli bir arkadaş, bizi müdafâa edenler içeride, sana lüzum yok cevabını vermişlerdir. (Alkışlar) O itibarla Birliğimiz bu arkadaşlarımızı asla veya artık üvey evlât gibi görmemektedir. Bu hususta gelen telgraflarda imalı bazı ibarelere alinganlığımıza vermezseniz, gördüğümüz için şu heyecanlı konuşmayı yapmak zaruretini hissettik.

Emin Abdullah arkadaşım pekçok noktalarda bizi teşvik edici beyan tutuflarında bulundular ve gerçekten de, gerek İstanbul Barosu, gerek birçok baroların sadece meslek dürüstlüğü ve titizliği içerisinde aldıkları kararların bakanlıkça onaylanmamış olmasından üzüntülerimi ifade ettiler. Bağımsızlık konuları arasında elbetteki bu hususta var. Eger o konuyu halledersek bu şikâyeti de belki önleyebileceğiz. Şimdilik Bakanlık mütemadiyen dava yoluna gittik. Ümitli bazı sonuçlar bek-

lenmektedir; Kanunların verdiği imkânlarla nazaran. Bu konuda İstanbul Barosunun ve diğer baroların Birliğin herhangi bir ihmalle kusurlu görmeleri mümkün değil. Böyle bir şeye de işaret edilmedi zaten. Çünkü arkadaşlar, bütün bu davaları 11 arkadaşınız yoğun bir çalışma ile takibetmektedirler. Adım adım bu davalar kovalanmakta ve netice alınmaya çalışılmaktadır, ama buna rağmen kanunun yetkiyi başka bir makama verdiği ve onda bıraktığı müddetçe sonuçların ancak cüz'i olabileceğini de itiraf etmek durumundayız.

Bu arada çok yapıcı bir teklifte bulundular ki, biz düşünememiştik. Bazı tasarımlarda onları ilgili meslektaşlarımıza, milletvekili kardeşlerimize gönderip, 15 gün içinde cevap vermediği takdirde bizimle birlikte olduklarının teşçili yolundaki tedbir hakikaten isabetlidir. Zamanı gelince bunu kullanacağımız tabii. Şimdilik biz bazılarına, hattâ şu son Avukatlık Kanunu bahis mevzuu olduğu zaman Yönetim Kurulu üyeleri olarak evlerine kadar gidip sabah karanlığında, traş olmadan Meclise getirmek gibi külfetlerle karşılaştık, ama bundan sonra kendilerine düşen bazı vazifelerin bulunduğunu şu Genel Kurul konuşmalarının ayrı ayrı hepsine evvelâ duyurulması suretiyle alâkalarının incelbedileceği aşikârdır. Bu itibarla Emin Abdullahın şu yapıcı teklifi bize ışık tuttu.

Turgut Bulut meslektaşımızın gün geçtikçe Yönetim Kurulumuzun faaliyetlerinin daha yoğunlaşmasına rağmen, söz hakkına daha fazla ulaştığımız yolundaki iltifatlı sözlerine teşekkür ediyoruz. Fakat kendileri stajiyerlere yapılan yardımın kifayetsizliğinden bahsettiler. Muhterem arkadaşlar, kanun birliğimize stajiyerlere yapılacak yardımın esaslarını tesbit etmek görevini veriyor. O itibarla bu tesbitlerimizde meselâ isabetsiz hareket etmiş olabiliriz, bunda kusurluyuz, ama bu yönden bir tenkit gelmedi. Bu stajiyerlere yardım konusu daha ziyade barolarımıza kanunen verilmiştir. Fakat barolarımızın imkânlarında ortada olduğuna göre, hepimize büyük fedakârlıklar düşüyor. Hattâ biz arkadaşlar kanunî mesnedi üzerinde de belki münakaşa edilmesi mümkün, bir meblağı kendi bütçemizin sarf rakamları arasına koyduk. Bunlar stajiyerlere yardım fonunun bir çeşit lütfedeceğiniz destek fonu halinde çalışıyor. Şüphesiz bunların Yönetim Kurulunun çalışmalarına

saglanan imkânlar arasında muhafazası da düşünülebilirdi, ama Barolar Birliği bir fedakârlık içinde olacak olursa belki barolarımızın da daha şevkle bu işi ele alabileceklerini tahmin ediyoruz. Eger fırsat eşitliği bir Anayasa kuralı ise, biz de hukukun üstünlüğünü savunuyorsak elbette barolarolarak, birlik olarak yapacak çok şey vardır.

Rahmi Magat bu toplantınının memleket çapında meydana getirdiği ilgiden memnunluk duyduklarını ifade buyurdular, bazı sevindirici sonuçlara da vardılar. Ve bu arada Yönetim Kurulunun 30 toplantı yaptıklarından söz ettiler. 30 rakkamıdogrudur, fakat arkadaşlar bizim hergün temas halinde olduğumuzu da kabul edin. Yani 360 gün biz beraber çalıştık diyebilirim. Çünkü birinci derecede önemli tartışma konusu olmayacak konularda Yönetim Kurulunun Ankara'daki arkadaşları hemen kendileriyle telefonla, telgrafla temas haline geldik ve bu suretle pek çok kararların alınmasını zamanında sağlayabildik. Birbirimizden habersiz geçirdiğimiz iki veya üç gün hatırlamıyorum.

Sosyal güvenlik konularında demin bahis buyurulan işaretsizliğin mevcut olmadığı hakkındaki Magat'ın hatıraları, kısmen ben de hazır bulunduğumdan tamamiyle gerçeğe uygundur. Magat dahil olmak üzere pek çok arkadaşlarımız hukuk kongresi lüzumundan bahsettiler. Genellikle olumlu bir davranış Genel Kurulca tercih edilmiş gibidir, fakat bu kongrenin lüzumu bizlerden çok daha iyi, çok daha veciz bir şekilde konuşanlar tarafından etraflıca tahlil edildiği için bize söylenecek bir şey kalmıyor. Bundan sonra kalan pek çok yapılması icabeden şeylerdir. Eger Genel eğilim olumlu tecelli edecek olursa bu kongrenin memleketimiz üzerinde büyük bir etki yapabilecek bir olay olarak tanzimi gayretlerine başvurulacak ve şüphesiz son hazırlıklar ikmal edildikten sonra da böyle büyük bir teşebbüsün sorumluna manen iştirak etmeleri sayın barolarımızdan, kendilerine son tesbitler gönderilmek suretiyle istirham olunacaktır.

Uluslararası bir teşekküle iştirak konusuna gelince: Gerçekten bu kuruluşa daha evvel de belki iştirak edebilirdik. Size sormadan da yapabilirdik. 1972 kongre fırsatını kaçırmış olmamız taanında bulunabilirler. Rahmi Magat bunu söylemedi, ama düşünenler olabilir. Doğru arkadaşlar. Yalnız bu toplantı ortalama 2 bin kişinin yaz ayında gelmesi

şeklindedir. Bu mütevazı bütçe ile mahçup olmayacak bir teşebbüse acaba geçebilir miyiz? Yalnız yaz ayında 2 bin kişilik İstanbul'da otel odası bulabilmenin bile imkânsızlığını düşünecek olursanız, cesaretli, zamansız bir adım bizi belki de mahçup edecektir. Bu itibarla kasten bu fırsatı kaçırdık.

Bu arada Enver arkadaşımızın da temas ettiği üzere, milletlerarası Barolar Birliğine katılmak veya katılmamak... Arkadaşlar, mali külfeti gayet cüz'idir. Sadece üye olabilmekle onlardan sağliyacığımız neşriyat 10-15 misli üstündedir, bundan sonrakiler de hariç. Milletlerarası Barolar Birliği yayınlarından pekçogu meslek sorunları ile ilgilidir. O teşekkül çalışsın veya çalışmasın bize fayda sağlar. İkincisi, kuruluşundan bu yana bütün teşekküller gibi çok çalıştığı dönemler olmuştur, sönük geçenler de. Ama bütün tartıştığı konulara baktık, hiçbirinin ideolojik tarafı yoktur. Elbette ki biz, mensup olduğumuz bir milletlerarası camianın içinde kalmak durumundayız. Buna mukabil pekçok yeni konulara el atılmıştır. Demokratik memleketlerde tröst ve kartellerle mücadele lüzumunu ilk defa ortaya atan bu teşekküldür. Günün birinde demiyeyim, belki çok yakın bir zamanda tröstleşme ve kartelleşme demokrasinin temellerini Türkiye'de sarsacak olursa, Türkiye Barolar Birliği hazırlık içerisinde bulunmak mecburiyetindedir. Bu açıdan bu teşebbüsü bu maksatla istemedik.

Diğer daha cesaretli teşekküllere girmek için tedbirli davranmak zorundaydık. Bu hem mali külfet açısından, hem de başkaca yönlerden düşündük. Bir başka teşekkülün bir başka toplantısında meselâ durup dururken Kıbrıs meselesinin ortaya atıldığına da şahit olduk. O halde ihtiyatsız bir katılmanın bazı sorunları intacetmesi mümkündür. İhtiyatlılığımız bundan ileri geliyor. Şimdilik bu yıl için bu teşekküle katılmaktan ileri gitmek taraftarı değiliz.

Hâkim, savcı ilişkilerinde Adalet Bakanlığını aratan bazı uygulamalardan bizim uzak kalabildiğimiz yolundaki, özellikle Yönetimle ilgili olan konularda bir şikâyete maruz kalmamış bulunmamız Rahmi Magat tarafından dile getirildi. Çok teşekkür ederim. Gerçekten Adalet Bakanlığından daha gecikmeli bir iş yaptığımızı dair tek olay akla

gelemez. Maddî bir-iki hatırlıyamadığım gecikme belki olmuştur, ama hiçbir şikâyet olmamıştır. Birşey olmayınca da başarı ancak Rahmi Ma-gat gibi idarî işlerde fazlaca vakit sarfetmiş kimselerce teşhis edi-lebilir, ama bu olmasaydı acababiz sizin karşınıza nasıl çıkardık?

Enver Arslanalp meslektaşımızın, Adalet Bakanının buraya teşrif buyurmamalarından şikâyette bulunmalarında hakları var. Biz Adalet Ba-kanlığı ile ilişkilerimizi kesemiyoruz, fakat Adalet Bakanının şahsı ile artıkalâkadar değiliz. ("Bravo" sesleri, alkışlar)

Enver kardeşimizin moral yönden raporda yönümüzü tayine iliş-kin bazı tutumlarımızı isabetli kaydettiklerini, hatta bunu moral yön olarak isimlendirmelerini memnurlukla karşılıyoruz. Yalnız bu arada bir söze Hindistan Adalet Nazırının sosyal konularda avukatın politik mühendise benzetilmesi sözünü ele aldılar. Ben de bu cümleye vakıfım, ben öyle anlamadım bunu. Daha ziyade bizim bir görev değişikliği ih-tiyacı içinde olduğumuz ifade edilmek isteniyorgibi geldi bana. Yani klâsik hukukçu tipinden uzaklaşmamız lüzumu işaret ediliyor gibi geldi bendenize, ama görüşler farklı olabilir.

Sosyal güvenliği getirdiğimiz henüz kesinleşmemiş, vakıf tasa-rısı taslağı hakkında konunun bir açıdan çözümediğine işaret ettiler. Yalnız tasarının son kısmı gözden kaçmış olacak. Ek olarak takdim etti-gimiz metnin 4 ncü sahifesinde geçici maddeyle bunun izahı hakkındaki satırlar pek basit bir şekilde 63 ncü maddeyi bertaraf etmektedir. Bu ihtiyaç açıkça karşılanmıştır.

Davut Selçukî arkadaşımız, aşamalarımız hakkında güzel sözler söylediler. Yalnız hukukun üstünlüğü hususunda daha mücadelecî, daha enerjik olmamızı ve bazı arkadaşlar da benim tavrımdan gelen tenkinim-den bazı kusurlu davranışlara sebebiyet verdiğim şeklinde imalarda bu-lundular. Siz bakmayın benim böyle görüldüğüme. (Alkışlar) Yalnız ar-kadaşlar gerçekten bu sosyal konularda siyaset yapma yasağı hakkındaki gayet sert bir tehdidin üstümüzde olması muvacehesinde bizim bir nok-tayı daha size açıkça getirmemiz ve Genel Kurulun eğilimini saptamamız lüzumludur. Yapacağımız, yapamıyacağımız siyaset nedir? Bu husustaki çalışmalarını yakın bir zamanda takdirlerinize arzedeceğiz. Çünkü arka-

daşlar bazı emsallerle biz bir yöne girdik ki, bunun siyaset olup olmadığı hakkında bugüne kadar yok, fakat yarın veya öbür gün böyle bir itham altında birlik kalabilir.

Mali müşavirlik konusunun öneminden ötürü kuruluşumuzdan sonra bizden evvel yapılan mücadeleleri de sürdürebilmek hususundaki gayretlerimizi arzettik. Yalnız tekrar ediyorum arkadaşlar, tehlikekarşımızdadır. Sadece pusuya çekilmiştir. Yıllardan sonra tekrar kafa kaldırdığında biz su komisyonunda gizlice hazırlandığı, bir tek maddesinin müzakeresi için kaldığı söylenildi. Derhal müdahale edildi, bizi dinlemeye mecbursunuz dedik. Gittiğimizde evet bizi dinlediler, ama 10-15 tane de bu tasarı ile ilgili diğer kuruluşların temsilcileri... Bırakıp gitmek mümkündü, ama ikna edebiliriz gibi bir çabaya kapıldık ve su komisyonunda kaybettik. Bunun üzerine Anayasa Komisyonuna müracaat ettik. Başbakana şikâyette bulunduk. Anayasa Komisyonunda Maliye, Adliye Bakanlıkları temsilcileri ve Barolar Birliği temsilcisi olarak bulunduk. Anayasa Komisyonu bu tasarının Anayasaya aykırı olduğu kararını verdi. Bu suretle bir baraj ortaya kondu ve bir ikinci uyuma devresi başladı. Kış uykusu ne zaman bitecek, şu andabilmiyorum, ama gün aşırı bu işin peşindeyiz. Önlemek başarılı mı, başarılmaz mı, bilinmez. Yabancı kaynaklarda arkadaşlar baktık, öylesi de var, böylesi de var. Gerçekten büyük bir mücadele önümüzde açılacak gibi.

Bekir Sami arkadaşımın, raporun iyi, mantıklı, düzenli olduğu vesair hususlardan bahsetmek suretiyle gerçekten iltifatta bulundular. Sair hususlar daha evvel açıklandığı için kendilerine daha fazla beyanda bulunamayacağım.

Akalın arkadaşım daima heyecanlıdırlar. Hem de alingan... Emin kardeşim asla kendilerini, bizim için çalışanlar arasında görmediği yolunda hiçbir imada bulunmadı. Akalın alinganlığında haksızdır. Çünkü arkadaşlar ben Akalın'ın ne yaptığını kendi gözümle adım adım takip ettim, fakat baktım rapora maalesef bu hataya belli etmemek suretiyle Emin kardeşimi ben sevketmişim. Onun için her ikisinden özür dilerim. Bir alinganlık asla mevcut değildir. Bütün kalbimle ben şahsen şahit olduğum için Akalın'a müteşekkirim.

Hayati bey sesimizi kâfi derecede duyurmadığımızdan bahsettiler. Kendilerinin büyük bir istek içerisinde olduklarını görüyoruz, ama ar-

kadaşlar sadece katedilen mesafeye bakılırsa, sesimizin kısıldığı de-
ğil, daha fazla açıldığı acaba teslim edilemez mi? Yalnız şu toplan-
tının kendiliğinden tahrik etmekte olduğu ilgiye bakarsanız, bu ilgi-
de acaba Genel Kurulumuzun tutumunun bir hissəsi ileriye daha ümitle
bağlanmamızı haklı gösterēbilecek bir payı yok mudur?

Sonra mütemadiyen çıkan bir ses... Bundan da endişe ediyoruz
arkadaşlar. Toplumu yavaş yavaş, bize onları alıştırma alıştırma git-
mekte de bir tutum ve ihtiyat var. Mevzularımızı iyi seğmemiz lâzım.
Çok düşünereksöz etmemiz lâzım. Bugün bu temkini asla elden bırakma-
dık. Nitekim yersiz çıkışlarımız hakkında hiçbir tenkidiniz gelmedi.

Bu suretle çok değerli delege arkadaşlarımızın tenkitlerine cevap
verebildiğim kadar Yönetim Kurulu adına cevaplarımısundum. Daima des-
deginize muhtacız arkadaşlar. Biz Genel tutumumuzu raporumuzda açıkca
ortaya koyduk. 1971 yılında Genel Kurulumuzun hilafına bir iması ol-
madığı takdirde bu esaslar altında devamda kararlıyız.

Vaktinizi fazla aldım. Sağolun efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Aziz arkadaşlarım, gündemimizin 5 nci maddesi, Birliği-
mizin Başkanının cevaplarını vermesiyle sonbulmuştur.

şimdi gündemin 6 nci maddesine geçiyoruz. " Yönetim Kurulumun
1970 yılı çalışmalarından dolayı ibrası."

Faaliyet raporunun bir nev'i tasvibi, kabulü manasına gelmekte-
dir. Bu hususu oylarınıza arzedeceğim. Yönetim Kurulumuz 1970 yılı çalış-
malarından dolayı ibra edenler işaret buyursunlar... İbra etmeyen-
ler... Oy birliğiyle Yönetim Kurulumun 1970 yılı faaliyeti ibra edil-
miştir efendim. (Alkışlar)

Aziz arkadaşlarım, gündemin 9 ncu maddesine geçiyoruz. Dün gün-
demin 7 nci ve 8 nci maddelerini görüşmüştük. 9 ncu maddenin müzakeresi
ne geçmeden önce iki tane tkrir mevcuttur, bu maddeyle ilgili. Tkrir-
leri sırası ile okutacağız, ondan sonra müzakeresine geğeceğiz.

1 nci tkrir Birliğimiz Başkanı sayın Profesör Faruk Eren ta-
rafından verilmektedir. Bu tkrir uzun izahatı ihtiva etmektedir, 5
sahifeden ibarettir. Acaba delege arkadaşlarıma bu tkrir dahaönceden
dağıtıldı mı? ("Dağıtıldı, dağıtıldı" sesleri) O halde müsaade buyuru-

lursa bunun sonuç kısmını kısmını okuyalım, diğer kısımlarını arkadaşlarımız okumuşlarsa...

ENVER ARSLANALP (İzmir)- Sayın Başkanım, takrir gündeminin 8 nci maddesiyle ilgili verilmiş bulunduğuna göre, ister evveldendagıtılsın, ister dagıtılmasın, bunun okunmasında sonsuz fayda vardır.

BAŞKAN- İtiraz var, okuyoruz efendim.

Yönetim Kurulu adına söz istenmektedir, buyurun.

YÖNETİM KURULU ADINA CENGİZ İLHAN (İzmir)- Muhterem Başkan, muhterem delegeler, önce bir noktayı açıklamak zorundayım. Zannediyorum sayın Başkanımız zuhule kapıldılar. Bu takrir gerçi Faruk Erem tarafından verilmiştir, ama şahsen değil Yönetim Kurulu adına verilmiştir ve Yönetim Kurulunun bir önerisini ihtiva etmektedir.

Yönetim Kurulumuz 7 Ocakta Adana'da yaptığı toplantıda bir olayla karşılaşmıştır. Bu olay sayın ve değerli Genel Sekreterimizin istifası olayıdır. Biliyorsunuz, 10 Ağustos 1969 tarihinde Atılâ Sav Yönetim Kurulu üyeligine seçilmiş bulunuyordu. Bilahare Yönetim Kurulumuz kendisini Genel Sekreterlikle görevlendirmiştir. Fakat değerli arkadaşımız bu arada Ankara Barosu Başkanı seçilmiş olması sebebiyle Yönetim Kurulundan istifa etmesi gerekirken, 7.1.1971 tarihinde istifa etmiştir.

Önce şunu belirtelim ki, biz arkadaşımızın ayrılışından fazlasıyla üzülüyoruz. Ancak, anlayışla da karşılıyoruz ve şükranla da karşılıyoruz. Sebebi de şudur; yine biliyorsunuz 10 Ocak 1969 ilk Genel Kurul toplantısında Genel Kurulumuzda aşağı yukarı şu şekilde bir temayül belirlemiştir. O da, barolarında baro başkanı veyahutta yönetim kurulu üyesi olarak görev almış olanların Barolar Birliği Yönetim Kurulunda görev almamasıdır. Zaten Yönetim Kurulumuzun anlayışı da bu çerçevededir. Muhterem arkadaşımızın bu davranışını çok anlayışla karşılıyoruz.

Ancak, şu noktayı da hemen açıklıyalım ki, şu 1.5 senelik çalışma döneminde ben kendisinin sarfettiği olaganüstü gayretlere Yönetim Kurulumuz huzurunuzda alenen teşekkür eder.

Bir görevden istifanın bizce sebepsiz olmaması gerekir. Gerçi kanunumuzda bu yolda bir hüküm yoktur. Kanunumuz 72 nci maddesinde bu kuralı koymuş olmasına rağmen, ayrıca bir hüküm yoktur.

Yine biliyorsunuz ki, Yönetim Kurulumuz ve sayın Genel Kurulumuz

da şüphesiz Barolar Birliğinin barolar üstü ve barolar arası bir kuruluş olduğunda mutabıktır. Ancak bu ilkenin benimsenmesi, bu ilke doğrultusunda hareket etmeyi gerektirir. Eger bir Barolar Birliği Yönetim Kurulu bazı baro başkanlarından ibaret ve yalnızca o şekilde olursa bu görüntü hiçbir zaman barolar arası ve barolarüstü bir görüntü olamaz. O halde Barolar Birliği Yönetim Kurulunun bazı barolar başkanlarından kurulu bir Yönetim Kurulu olmaması lâzım.

Şüphesiz baro başkanları her iki görevlerini birbirlerinden ayıracaklardır. Ancak bu çabalar kafi değildir. Aynı zamanda görüntünün de bu şekilde olması lâzımdır.

Öbür taraftan yine hepimiz çok iyi biliyorsunuz ki, Barolar Birliği baroların bazı kararlarının tetkikat merciidir. Bir baro başkanı sırasında kendi kararını incelemek gibi, demokratik esaslara ve hukuk prensiplerine çok aykırı bir durumla karşılaşacaktır. Bunun çözüm yolunun o baro başkanının müzakerede bulunmaması şeklinde düşünülebilir. Ancak bu şekli bir yorumdur, gerçek bir çözüm yolu değildir. Şüphesiz Genel Kurulunuz bu durumu da çok açıkca teslim etmiştir.

O halde bizzat Atılâ Sav'ın ortaya koyduğu örneğin Genel Kurulunuzca bir meslek kuralı haline getirilmesinde zaruret vardır. Bu birliğimizin bundanböyle çalışmaları için önemli bir aşama olacaktır. Ancak bu istifa ile birlikte Yönetim Kurulu bünyesinde bir boşalma vaki olmuştur. Bu olay Genel Kurulunuzun toplantısından bir gün önce meydana gelmiştir. Bu kanun ve hukuk yönünden bazı meselelerin ortaya çıkmasına da yol açmıştır.

Boşalma ne şekilde doldurulacaktır? Şüphesiz ilk akla gelen 92 nci maddenin 1 nci fıkrası gereğince yedek üyenin boşalan üyenin yerini alması ile olur. Ancak, ikinci problem burada ortaya çıkıyor. Peki, yedek üyelik görev süresi ne zamana kadar olacaktır? Yani, ayrılan üyenin yerine asıl üye ne zaman seçilecektir? Bu konuda iki görüş vardır. Birinci görüş, kanun diyor ki, ayrılan üyenin yeri ilk genel kurul toplantısında asıl seçilinceye kadar yedek üye ile doldurulur. Ayın 7 sinde boşalma vaki olmuştur, 8 nde genel kurul vardır. O halde kanun hükmü gereğince ayın 8 indeki genel kurulda boşalan üyenin yerine seçim yapıl-

ması lâzımdır.

Ayrıca bu görüş ileri sürülebilecek bir itirazı şu şekilde karşılamaktadır. Gündemde seçim yapılacağına dair bir hükmün bulunmaması bu seçimin yapılmasına engel olucu bir durum değildir. Zira birkanun hükmüdür. Kanun hükmü olması hasebiyle bu kanun hükmü yerine getirilmeli ve seçim yapılmalıdır.

Ancak buna karşıt olan düşüncelerde şu dayanakları ileri sürmektedirler; Kanunumuz baro başkanlığında veyahut Barolar Birliği başkanlığında bir boşalma vaki olduğu zaman yerine genel kurulun toplanarak bir yenisinin seçilmesi lâzım geldiğini öngörmüştür. Aynı zamanda söyle de bir hüküm koymuştur; seçilen üye yerine seçildiği üyenin süresini tamamlar. Oysa Yönetim Kurulu üyeliği için kanun böyle bir hüküm koymamıştır. O halde ne olacaktır? Boşalan üyenin yerine yeni seçilen üye asıl üyedir. Asıl üye olduğuna göre yine kanun hükmü gereğince süresinin 4 yıl olması lâzımdır. Bunu ayrıldığı üyenin süresi kadar bir süre içerisinde görevlendiremeyiz. Bunun vazife süresini tahdit edebilmemiz için kanunda bir hüküm olması lâzımdır. 4 senelik bir görev süresi için asıl üye seçersek bu halde kanunun bir başka hükmünü ihlâl etmiş olacağız. O hükmü de, seçim dönemlerinin iki senede bir yenilenmesidir. Süresinden önce ayrılmalar tevali etmesi, birbirine eklenmesi sonucunda aşağı yukarı her ilerisi için bir seçim dönemi meydana gelecektir. Bir başka deyişle Genel Kurul her toplantısında bir üyelik, iki üyelik veya üç üyelik seçimler yapma durumunda kalacaktır. Oysa kanun hükmü iki senede bir 5 üyenin seçilmesi şeklindedir.

Bir üçüncü görüş de şudur; gündem önemlidir. Kanunun 88 nci maddesinde, ki yine hepiniz biliyorsunuz Barolar Birliğinin ilgili hükümlerinden bu 88 nci maddeye atıf yapılmıştır, Genel Kurul toplantı yer ve zamanı dışında, gündeminin dışında bir müzakere ve karar veremez demektedir. Binaenaleyh, seçimler gündemle ilgisiz ve bağlantısı olmayan ayrı bir durum değil, gündemle ilgili ve gündemle bağlantısı olan bir durumdur. Aksini düşünmek demokratik esaslara ve kanuna aykırı olur. Zira demokratik esaslar azınlık haklarını koruma esası üzerine kurulmuştur. Bir delegeye gündem, yine kanun hükmü gereğince toplantıdan bir ay önce gönderildikten sonra, artık Genel Kurulun çalışma düzenini

belirten o gündemle o genel kurulda konuşacağı ve karara bağliayacağı hususlar sınırlandırılmıştır. Toplantıya katılan veya katılmayan üyelerin haklarını korumak zorundayız. Biz bildirdiğimiz dışında bir durum yaratamayız. Bunu yaratmak demek ileride birçok Genel Kurullara eger ekseriyetlerine hâkimseler, toplantıya katılmayan azınlıkların haklarını ihlâl edip, bir takım olup bittiler hazırlamalarını, olup bitti seçimleryaratmalarına konu olmak demektir.

Filhakika seçim yapmak Genel Kurulun görev ve yetkisidir, ama hiçbir görev ve yetki sınırsız değildir. Görev ve yetkilerin kullanılması bazı belli çerçeveler içerisine alınmıştır. Genel Kurulun da seçim yapması gündemle sınırlıdır. Gündemde belirtilmeyen, gündem dışı bir seçim yapılamaz. Filhakika kanun hükmü ilk genel kurul toplantısında yapılacağını öngörmektedir ve her delegenin kanunu bildiği kabul edilebilir. Ancak şu gözden kaçmamalıdır; delegeler kanunu bilmekte, fakat olayı bilmemektedirler. Olay delegelere ancak gündemle belirtilir. 92 nci maddenin uygulanacağını delegeye teblig edilmesi lâzımdır.

Görüşler bunlardır. Genel Kurulunuz şüphesiz bu beliren iki durum hakkında karar vermek zorundadır. Birincisi, Genel Kurulunuz, gündemde bulunmadığı halde seçim yapabilir mi, yapamaz mı?

Bir başka deyişle, gündeminin dışında hareket edebilir mi, edemez mi? Yönetim Kurulunuz meselenin bir prensip meselesi olarak ele alınmasının zorunluğu olduğu düşüncesindedir. Zira bu karar Genel Kurulun bundan böyleki çalışmalarında da emsal olacaktır. Genel Kurulun bundan böyleki çalışmalarında bazı hareketlerin ortaya çıkmasına sebep olacaktır.

İkinci karar ise, ki birinci kararın aksi şekilde tecellisi halinde mümkündür. Kanunda yazılı ilk genel kurulun, üyenin ayrılmadan sonraki hemen ilk genel kurul mu olduğu, yoksa yedekle doldurulduktan sonra, üyenin süresi tamamlandıktan sonraki ilk genel kurul mu bulunduğu şeklindedir. Bunlar önerimizde yazılmıştır ve karar halleri ayrı ayrı gösterilmiş bulunmaktadır. Yönetim Kurulumuzun Genel Kuruldan ricası, bu meseleyi bütün etrafı ile düşünmek ve meselenin bir barç meselesi, bir şahıs meselesi olmadığı, tamamen bir prensip meselesi olarak ele

alınıp halledilmesi lâzım geldiği görüşünü ortaya koymuştur.

Hürmetlerimle. (Alkışlar)

BAŞKAN- Arkadaşlarım, bu tavrı Yönetim Kurulu adına verilmiş olduğunu tasrih ederim.

Şimdi bu mevzuda ikinci bir tavrı var. Bu tavrı de okuttuktan sonra bu mesele hakkında söz isteyen delegelere söz vereceğim.

Genel Kurul Başkanlığına

Yönetim Kurulu üyelerinden birisinin seçim dönemini tamamlamadan görevinden ayrılması nedeniyle, Yönetim Kurulunda bir boşalma olmuştur. Avukatlık Kanununun 92 nci maddesi, boşalmalarda ilk genel kurulda yerine yenisinin seçileceğini hükme bağlamaktadır. Kanunun hükmü uyarınca yapılması gereken bu görevin gündemin 9 ncu maddesine eklenmesini ve Yönetim Kuruluna bir üye seçilmesini arz ve teklif ederiz.

Erzurum

Erzurum

Ankara

Dursun İspiroğulları

Rüşat Budak

Atilâ Sav

Ankara

Tekirdağ

Tekirdağ

Sabahattin Bilge

H. Cavit Turgay

Rehai Akçakaya

Kayseri

Niğde

Ordu

Ömer Gözübüyük

Sait Şahank

Selâhattin Gürer

BAŞKAN- Şimdi bu mevzu üzerinde söz isteyen arkadaşlarıma söz vereceğim. Buyurun sayın Burcuoğlu.

VEDAT BURCUOĞLU (Balıkesir)- Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, yasamızda bir boşluğun olduğu Yönetim Kurulu adına verilen izahattan anlaşılması bulunmaktadır. O boşluk üç yorum getirmektedir. Şöyle, böyle. İçinizden, boyutu küçük, fakat içerisi ciddendolgun "Yeni Ufuklar" Dergisini izleyen arkadaşlarımızın bulduklarını tahmin ediyorum. Bu Yeni Ufuklar Dergisinin son sahifesinde "Olaylar yorum istemez" başlığı ile bir yazar gazetenin somut haberlerini alır, hiçbir yorum ilâve etmeden yayınlar.

Şimdi, yasada bir maddemiz var ki, fazla yorum istemiyor. Yasanın eksik hüküm getirmiş olduğu, yasanın uygulamaya ters düşen hüküm getirdiği anlaşılması bulunmaktadır, ama biz yasaya da saygılı olmak zorundayız.

Yasanın 88 nci maddesi, evvelâ başlığı, "Gündem dışı görüşme yasağı" hükmünü getirmiştir. "Gündem dışı görüşme yasağı." Maddenin matbabı bu. Madde aynen, genel kurul toplantısında görüşüleceği gündemde belirtilmemiş konular hakkında karar verilemez. Yeni bir toplantı kararı bu hükmün dışındadır, hükmünü getirmiştir. Yani biz, gündemde belirtilmemiş konuları bu yasa hükmü gereğince konuşamayacağız. Bir istisnası; onu da söylemiş, yeni bir toplantı kararı... Bunun dışında gündemde olmadığına göre, biz, boşalmış arkadaşımızın yerine kanunun ilk toplantıda seçim yapılmasını öngörmüş koşuluna rağmen, kanımla seçime gidemeyiz; gündemde olmadığı için.

Bu yasanın şu veya böyle veya yan zorlamaları ile seçim kanundan gelir, binaenaleyh, kanun hükmü gereğince seçim yapmak yerindedir denebilir. Arkadaşlarım, gündemimizin 9 ncu maddesi denetçilerin seçileceğini getirmiştir. Denetçilerin seçimi de bir kanun hükmüdür, ama buna rağmen gündeme konmuş bulunmaktadır. Demek ki, sadece bir kanun hükmünün yerine getirilmiş olması seçimin bir kanun zorunluğu olmuş bulunması gündemde olmamasına rağmen onu yapmamızı gerektirmiyor. Aksi halde Denetim Kurulumuz, bir kanun zorunluğu olduğu için, 9 ncu maddede denetçilerin seçileceğine dair bir teklif getirmeyebilir, bunu gündeme koymayabilirdi. Gündeme bu konulduğuna göre, demek ki, sadece seçimin kanundan gelen gündem dışı olması olanağı Yönetim Kurulumuzca da iltifat görmemiş demektir.

Olaylar yorum istemez diyor yasa. Ben maddenin yoruma tahammülü olmadığı kanısındayım. Gündemde bulunmadığı için bu konuda karar veremeyiz, seçimi yapamayız. Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN- Aziz arkadaşlarım, bir taktir var. Müzakerelerin çok uzaması mümkün bulunduğu cihetle konuşmaların umumi olarak 5 er dakikaya indirilmesini teklif eder. ("Doğru, doğru" sesleri)

Bu taktiri oyunuza arz ediyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Umumi olarak bundan sonraki konuşmalar 5 dakikadır.

Mehmet Nomer, buyurun.

MEHMET NOMER (Ankara)- Efendim, bendeniz verilmiş olan bu taktire ittiba ederek huzurunuzu bir veya iki dakika işgal edeceğim. Müzakere

edeceğimiz mevzu hakkında Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından verilmiş olan açıklayıcı malûmat teşekkürümüzü mucip olmuştur. Bunalmat aynı zamanda muhtelif ihtimâlleri derpiş etmekle beraber, bizim hareket tarzımızın ne olması lâzım geldiğini de göstermektedir.

İşi hûlasa edersek, mesele 88 nci maddéyle, 92 nci maddenin kıyaslanmasından ibarettir. 88 nci madde, gündemden bahseder. Şu halde mevzuu salim bir mecraya oturtmak için gündemi kimin tanzim ettiği meselesiyle ilgilenmemiz, ilk adımda lâzım ve zaruridir.

Gündemi, yılda bir defa toplanan kongreye sunulacak gündemi yine kanunun derpiş ettiği vaziyetleri nazara alarak Yönetim Kurulu tanzim eder ve belli süre zarfında sizlerin ittilâlnasunar. 88 nci maddede derpiş edilen hal, Yönetim Kurulunun sizlere sunmuş olduğu gündemdedeğişiklik yapılmaması şeklindedir; öyle anlaşılmalı lâzımdır.

92 nci madde ayrı bir hususu derpiş ediyor. Bir inhilâl vaki olmuştur. Kanun vazıı bu inhilâlin ilk toplantıda seçim yapılmak suretiyle doldurulmasını emretmektedir. Yönetim Kurulunun tanzim edeceği gündemle alakâlı bir vaziyet yoktur. Kanunun bizlere, görüşüp neticeye seçimle bağlamamızı emrettiği bir husus vardır. Kendiliginden bu mevzu gündem maddesi olarak 92 nci maddenin hükmü uyarınca görüşülmek lâzımdır.

Benden evvel konuşan arkadaşım, olayların yoruma tahammülü yoktur dedi. Bu olay kendi çözümünü de kendi bünyesinde getirmektedir. 92 nci maddenin uygulanması ve seçimin yapılması lâzımdır, arz ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN-Hasan Yazıcıoğlu.

HASAN YAZICIOĞLU (Kocaeli)- Arkadaşlar, Yönetim Kurulundan bir arkadaş gündemin tanziminden sonra istifa ediyor. Gündemin tanzimi bu genel kurulu bağlayıcı bir niteliktedir.

Gündemin tanziminden sonra istifası keyfiyetiyle ortaya çıkan hadise ilk Genel Kurul toplantısı gelecek seneki genel kurul toplantısıdır. Bu itibarla yapılacak iş; İdare Heyetindeki bir arkadaş istifa ederek yerine birisinin geçmesi konu olunca, yedeklerden birisinin, ilk yedeklerden birisinin alınması ve İdare Heyetinin aralarında, İdare He-

yetinden istifa eden arkadaşın üye değil de vâzifeli bir arkadaş olması dolayısıyla aralarında seçim yaparak bir genel sekreterin seçim yolu ile İdare Heyetince tesbiti keyfiyettir.

Eğer bu istifa keyfiyeti bu Genel Kuruldan evvel olmuş olsaydı İdare Heyetinin söşle bir teklifinin gündeme konması gerekirdi; İdare Heyetinden bir arkadaş istifa etmiştir, yerine yedeklerden birisi getirilmiştir. Boşalan yedeğe bir yedek üyenin seçimi keyfiyetini gündeme getirmesi icabederdi. Yoksa asıl üye seçimi değildir. Eğer asıl üye seçimi olmuş olsaydı, yedek üyelik müessesesinin itibarı kalmazdı.

İki senesona İdare Heyetinin yarı üyelığının iki senelik müddeti önümüzdeki devrede dolacaktır. Bu dolmadığı için ve böyle bir temülün henüz teşşüs etmemiş olmasından dolayı bu pürüzler ortaya çıkıyor. İki senelik müddet dolduktan sonra gelecek sene 5 üyenin yeniden seçilmesi kur'a usulü ile olacaktır ve bu suretle bu minval üzere devam edip gidecektir. Bu şekilde bir minval devam ettikten sonra, eğer bir istifa olmuş olsaydı ileride, o zaman yedek üyelikten gelen arkadaş, arkadaşın sıfatı iki seneliktir veya değildir, onun müddetini devam ettirir niteliği kazanacaktı. Öyleyse arkadaşlar yapacağımız iş, Atılâ Sav'ın yerine yedek üyenin alınması, boşalan yedek üyelik için gelecek seneki Genel Kurul toplantısında bir üyenin seçilmesi keyfiyettir. Yoksa asıl üyeliğe bir arkadaşın seçilmesi keyfiyeti değildir. Asıl üyeliğe bir arkadaşın seçilmesi yoluna gidecek olursak bu işin içinden çıkılmıyacak, birçok ihtilâflar meydana getirecektir ve binnetice yeniden seçim olunca, onun müddeti 4 senelik, halbuki bir intizam dahilinde iki senede bir devam eden bir değişme niteliğini, kanunun emrettiği niteliği ortadan kaldıracak mahiyettedir.

Benim arzım bu. Ortada bir mesele yoktur. Ve mesele kendiligiden kanunun içinde mevcuttur. Ötedenberi yapılan temül de budur, ama bir yedek üyelik kalacaktır. Bütün idare heyetinin istifası önümüzdeki sene konu olmadığına göre, farzımuhal bütün idare heyeti istifa etti, Başkanı ile birlikte, yedek üyeden dolma imkânı olmazsa, fevkalâde toplantıya çağrılır. Mümkün. Arzım bu. (Alkışlar)

BAŞKAN- Emin Baltaoğlu.

EMİN BALTAOĞLU (İstanbul)- Sayın Başkanlarım, sayın meslektaş-

larım, Barolar Birliği Genel Kurulunun gündemini tanzim etmek Yönetim Kuruluna verilmiş bir görevdir. Yönetim Kurulu tanzim ettiği bir gündemle Birliği toplantıya davet etmiştir.

Kanun hükmüne göre yapılacak iş ancak bu gündemde yazılı maddeleri görüşüpkarara bağlamaktır.

Avukatlık Kanununun 88nci maddesi bu hükmü kesin olarak ortaya koymuştur. Ortaya çıkacak bazı haller Genel Kurulu bu gündemin dışında etkilemek imkânına sahip degillerdir. Bazı hadiseler olabilir, yeni zaruretler ortaya çıkabilir. Bunun için yine Yönetim Kurulu yeni bir gündem tanzim eder, yeniden Barolar Birliğini toplantıya çağırır ve gerekli kararı alır.

Bunun dışında, Genel Kurul toplandıktan sonra şu veya bu sebeplerle ortaya getirilecek birçok tekliflerle Genel Kurulun çalışmasını kendi rayından çıkarmak, başka yollara sevk etmek gibi bir netice elde edilmiş olur. Kanun bu aksaklığı önlemek, çalışmalarını gayelerinden uzaklaştırmak maksatlarını kapatabilmek, bu yolları ortadankaldırmak içindir ki, 88 nci maddesini açık bir hükümle ortaya getirmiştir.

Şimdi Yönetim Kurulunun ne maksatla böyle bir takrirle ortaya çıktığını dahi ben anlıyamıyorum. Yönetim Kurulu kendi yapmış olduğu bir gündemin dışında yeni bir gündem teklif etmek yetkisine sahip değildir. Onun yetkisi yeni bir gündemle yeni bir genel kurul toplantıya çağırmaktır. Yoksa toplanmış olan bu genel kurulda gündemde istediği şekilde değişikliği yapamaz. Bunu Yönetim Kurulu değiştiremeyeceği gibi, maalesef Genel Kurul da kanunun yapmış olduğu bu tahdit dolayısıyla değiştirmek hakkını haiz değildir.

Bizler hukukun üstünlüğü diye yüksek gayeler, yüksek prensipler peşinde koşarken, bir taraftan kendi kanunumuzun en basit hükümlerini çiğnemeye kalkacak olursak bize yakışacak bir hal olmaz bu maalesef. Bunun için evvelâ kendimiz kanunlara, prensiplere bağlı olmayı öğrenelim. Bağlı olarak hareket edelim. Ondan sonra başkalarından kanunlara bağlı olmalarını isteyebiliriz. Yoksa kendi kanunumuzu kendimiz çiğneyecek olursak başka hiçbir kimseden kanunlara bağlı olmasını istemek yüzümüz olmaz. Bu sebeptendir ki, gündemde herhangi bir değişiklik

yapılmasına hakkımız bulunmadığını tekrar huzurlarınızda arz ediyorum. Buna göre hareket edilmesi kanaatında olduğumu saygılarımla belirtirim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Raşit İpek.

REŞİT İPEK (Urfa)- Muhterem Başkan, muhterem delegeler, bu mevzuda bendeniz söz almak istemezdim, fakat birkanun konusu konuşulduğu için ve gündemin fazla uzamaması için huzurunuzda çıkmak lüzumunu hissettim.

Demokratik hukuk devletinde kanun hâkimiyeti herşeyin üstündedir. İleri bir hukuk teşekkülü olan Türkiye Barolar Birliği bundan ileriye geçerek kanun hâkimiyeti yerine hukuk üstünlüğünü ileri sürmektedir. Bu durum karşısında meseleği titizlikle tetkik etmemiz icabeder.

1136 sayılı Avukatlık Kanununun 92/1 fıkrasında, boşalan delegelerin yerine yedek üyelerin getirilmesi suretiyle boşluğun ne şekilde kapatılacağını sarahaten bildirmiştir. Öbür yandan 88 nci maddede Genel Kurul toplantısına hâkim olan unsuru ve gündemini açıkça göstermiş ve gündeme alınmayan bir hususun görüşülmeyeceğini kesinlikle belirtmiştir.

Sayın Yönetim Kurulu buteklifi ile kendisinin Genel Kurulun temayülüne uygun bir hareket içinde bulunması nezaketini göstermiş. Kendileri de bunun mümkün olmadığını biliyorlar, fakat Genel Kurulun bu konu üzerinde ne görüşüyor, ne konuşuyor, temayülü nedir, bunu almak için bu konu yüksek huzurunuzda getirilmiştir.

Her ne kadar Genel Kurul kendi gündemine hâkim ise de, kanun koyucusu gibi kendi kurallarına bağlı kalmak zorundadır. Kanunda açıkça belirtilmiş bir hususun burada müzakeresi, münakaşası bu kurulun görevi dışındadır ve bağlı kalmamız lâzımdır.

Bu itibarla, gerek Yönetim Kurulunun getirmiş olduğu teklif ve gerekse ikinci teklif görüşülmesi icabetmez, reddi mütalâasındayım.

Saygılarımla arz ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Atilâ Sav.

ATILÂ SAV (Ankara)- Sayın delegeler, Yönetim Kurulunda bir üye-

nin ayrılması ile boşalma olmuştur. Bu bir olaydır, sayın Burcuoğlu'nun deyimiyle. Olayla ilgili bir karar verilecektir. Bu kararın Kanunun hangi hükmüne göre verileceğini Avukatlık Kanununun 92 nci maddesi açıkça ve hiçbir şüpheye yer bırakmayacak biçimde belirtmiştir.

Burada karşımıza çıkan engel 88 nci madde olduğu ileri sürülmektedir. Ben bu görüşte değilim. Çünkü, Genel Kurul kuruluşun en yüksek organıdır. Ve kanun koyucu 92 nci maddedeki hükmü sevkederken, Yönetim Kurulu gibi önemli bir organın yedek üyelerle yürütülmesini yeterli bulmadığı için 3499 sayılı Kanundan farklı ve değişik bir hüküm getirmiştir. Hatırlıyacagınız gibi 3499 sayılı Kanunda, üyelikte boşalma olursa yerine yedek çağrılık ve ayrılan üyenin dönemini tamamlar hükmü varken, yeni kanun tersine genel kurulun mutlaka bir asıl üyesecmesi gerektiğini açıkça ortaya koymuştur.

Kanunhükümlerini hukuka uygun biçimde yorumlamak gerekmekte olduğu açıktır. Nitekim sayın Başkanımız, bizbiçimci bir kanunanlayışından sıyrılmak zorundayız buyurdu. Bu bizim için bir yol gösterme niteliğindedir.

Usul hükümleri yöntemdir, yoldur. Eger bizi doğru sonuca götürmeyecekse bu usul hükmünde bir sakatlık vardemektir. Veya yorumunda bir yanlışlık var demektir. Benim görüşüme göre 88 nci maddeyi engelleyici bir hüküm olarak yorumlamak yanlış bir yorum yapmaktır.

Genel Kurul toplantı halindedir. Genel Kuruldan önce boşalma olmuştur. Şu halde Genel Kurul bu boşalan üyeliğin yerini kendisi bir üye seçmek suretiyle doldurmalıdır. Bu hakkını hiç kimseye devretmesi düşünülemez ve doğru olmaz.

Gündemde bulunmayan madde konusuna gelince: Arkadaşlar, Genel Kurulun kanundan gelme bir takım görevleri vardır. Bu görevleri gündemin Yönetim Kurulunca hazırlanması hükmü ile sınırlamak mümkün değildir. Farzedin ki bir yönetim kurulu kendi bir yıllık çalışma raporunu ve ibrasını gündeme koymadı. Genel Kurul toplandığında bu konuyu görüşmeyecek mi?...

Arkadaşlar, bence bir takım dar kalıplara girerek Yönetim Kurulunun çalışmalarından büyük bir kolaylık sağlaması mümkün bir seçimi

ihmal etmemiz doğru olmaz. Genel Kurul toplantı halindedir. Genel Kurul Birliğin en yetkili organıdır ve Yönetim Kurulunun bu konuyu Genel Kurula getirmesi son derece haklı ve yerinde bir tutumdur. Yönetim Kurulu Genel Kurulun toplantısından bir gün veya iki gün önce Genel Kurula bir olayı, bir kararı empoze etmek istememekte dürüst davranmıştır. Hiç olmazsa bu dürüstlüğü kabul etmemiz gerekir ve Yönetim Kuruluna yol göstermemiz uygun olur.

Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN- Ahmet Hamdi Sayar.

AHMET HAMDİ SAYAR (İstanbul)- Sayın Başkan, sayın İdare Kurulu üyeleri, kıymetli delegeler, saygı değer misafirlerimiz, huzurunuzda bir takrir dolayısıyla gelmiş bulunuyorum.

Bir yasak maddesi var kanunda ve usul maddesi değil, esas madde. Şunun için vazedilmiş bulunuyor; toplantıya çağrılan Genel Kurul üyelerinin evelden katılmaları istenen toplantıda Genel Kurulun toplanma sebebi ve görüleceği konular hakkında kesin, tahdidî bir bilgisahibi olması isteniyor.

Bu yasak, yani gündem dışı bir konunun o genel kurul, gündemi ile meşguldür, gündem dışı bir konunun konuşulmasını istemiyor. Bunun sebebi var. Çokmuhtemeldir ki, bu madde gündemde yer almış bulunsaydı bugün buraya katılmayan delegelerden hemen hepsi toplantıya katılacaklardı, aday olmayı düşüneceklerdi. Ve belkide bu konuda bazı sözler söyleyip bize yeni düşünce ufukları açacaklardı, ama gündemi okudular, böyle bir seçim maddesi olmadığı için bu toplantıya rağbet etmediler farz olunur.

Bu durum muvacehesinde bu yasak maddesini sulandırırız, bir takım tefsirlere tâbi tutarsak, o zaman Genel Kurul kararları mualleliyet kazanır. Muallel olabilir, Danıştay iptal edebilir. Bu noktadan hareket edersek dünyadaki bütün uygulamaların bu istikamette olduğunu ve Genel Kurul toplantılarının bu manada disipline edilerek ekalliyet hukukunun ademi iştirak durumunda olan kişilerin hukukunu muhafazası gayesi düşünüldüğü açıkça anlaşılır.

Bu noktadan hareket etmeye mecbuzuz. Yedeklik konusu ele alını-

yor. Yedeklik konusu, o da açıkca meydanda, boşalma halinde yedek üyelere birisi çağrılır ve fıkdan hali önlenir. Olay önümüze getirilmiştir ve bizi gündem dışı bir konuşma içinde meşgul etmektedir. Aslında bu yapılan konuşmalar bile gündem dışıdır ve yasaktır.

Şimdi boşalmanın şu anda vaki olduğunu düşünelim. Tenzih ederim; fevri bir takım düşünceler içinde hareketlerle şu anda İdare Kurulundan yeni boşalmalar olsa, bunların da seçimlerini şimdi mi yapacağız? Ve arkadaşlarımızın kontrovünte prensiplerini muhafaza etmesi, devamlılık prensiplerini muhafaza etmesi, yani müessesenin devamlı çalışabilecek durumda olmasının muhafazası gibi bir konunun ihlâline giren bu şekilde fevri istifalara da imkân verecek birtakım çalışmaları terviç mi edeceğiz? Yani oturacağız, 1.5 saat sonra istifalar geldiği zaman onları da tekrar bir seçim konusu olarak ele alacağız... Olmaz böyle şey arkadaşlar.

Atilâ Sav arkadaşımız Baro Başkanlığına adaylığını koyma hususunu tahmin ediyorum ki, gündemin tanziminden daha evvel düşünmüş bulunuyor. Binaenaleyh, en azgari ölçüler içinde kıymetli arkadaşımızın mensup olduğu kurula bu hususu süfle etmesi gerekirdi; ben adaylığımı koyuyorum Baro Başkanlığına ve gündemi o şekilde derpiş ediniz ki, orada seçilmem ihtimali karşısında bu husus nazara alınsın, ama seçilmezsem yerimde kalırım... Bu tabii beşeri bir noktayı nazardır. Ben onu isterim ki, Avukatlık Kanununun tadiline gidileceği sırada bu da düşünölsün ve bu hal ona ışık tutsun. Eskaza ileride başka kurullarda adaylığını koyacak olanların nevama seçim kanunlarında olduğu gibi, muayyen bir müddet evvel buldukları kurullardan istifa etmeleri düşünölsün ve bu derpiş edilsin. O zaman böyle ihtilatlarla yer kalmaz.

Bu bakımdan, kanunu zorlayarak esas hüküm olan yasayı ihlâl etmek doğru değildir. Eger heyeti âliyeniz usulî bir mahzur yoktur, yani yasak maddesi burada cari değildir ve herkesin ilk bakışta cazip gördüğü gibi Genel Kurul gündemine hâkimdir, istediği tadilatı yapar gibi bir noktayı nazarı derpiş ederse, o zaman yine muallel karar alır. Çünkü o zaman bu hallerde toplantının başında gündem heyeti umumiyeye arzedildiği zaman kilitlenmek lâzım gelirdi. Kilitlenir ve ondan sonra

müzakereler cereyan ederken yine genel kurullar o kilitlenen gündemin dışında bir konuyu müzakere edemez. Bu uygulama, yani şu söylediğim uygulama daima genel kurul gündemine hâkimdir şeklindeki anlayışta uygulanmaktadır. Bizce buna lüzum yoktur. Çünkü 88 nci maddenin sarıh, açık, kat'i ifadesi, emredici ifadesi, vacübül ittiba ifadesi sadece şudur; gündem dışı hiçbir konu müzakere edilemez ve konuşulamaz.

Maruzatım bundan ibarettir. (Alkışlar)

BAŞKAN- Orhan Barlas.

ORHAN BARLAS (Gaziantep)- Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım, 88 nci madde üzerinde benden önce konuşan değerli arkadaşlarım yeterli açıklamalarda bulundular. Aslında 88 nci madde o kadar açık ki, sorulacak yer bırakmamış. Bunun üzerinde tartışmak bile boş.

Bendeniz 92 nci maddenin tefsirinde dehataya düşüldüğü kanısındayım. Yönetim Kurulunun önerisinde bu konu tartışılmış. Orada kanunlaşma sırasında bir hata olmuş, bir kelime düşmüş. O kadar açık ki bu, böyle olursa, ilk konuşan arkadaşımın belirttiği gibi, yedek üyelik nedir, yedek üye neye yarar? Ortada bu kalmaz. Neden yedek üye seçilir? Belli ki bunlar öngörülmüş, kanunda tayin edilen seçim dönemleri için çalışırlar. Kalır, buradaki ilk genel kurul toplantısı. Sayın Atılâ Sav'ın bir gün evvel istifa etmesiyle hemen burnumuzun ucuna gelen genel kurul toplantısı değil. Bu dönemin bitmesi için gelen genel kurul toplantısıdır. O üyenin süresi ne kadar ise ilk gelen yedek üye vazifesini yapar ve ondan sonra değişmeyecek, yedeklik müessesesinin muntazam işlemesini sağlayacak bir seçime gideriz.

Aslını ararsanız, yani açık yürekle ifade edeyim, ben bu konuya çok önem veriyorum ve azap duyuyorum. Şurada böyle sayın Atılâ Sav'ın biçimsel hukuk dediği şey aslında tam bu maddede bizim için uygulanıyor. Aslında biçimsel hukuk tamburada yerinibulacaktır.

Barolar Birliğinden böyle biçimsel bir kanun zorlamasıyla alakâlı karar çıkması beni hayretler içinde bırakacak. Ne olacak o zaman? Yedek üye ne zaman işe yarayacak? İsteyen istifa edecek, istifa ettikten sonra iki tane yedek üye duracak? Niye yedek üyelere biz oy verdik şu halde? Bizim oylarımız neye yarayacaktı onlar için? Kat'iyen

münakaşa edilecek tarafını bulamıyorum. Açıktır, derin saygılarla müsbet kararınızı umuyorum efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Enver Arslanalp.

ENVER ARSLANALP (İzmir)- Sayın Başkan, âziz meslektaşlarım, konuyu tamamiyle kanunumuzun açık hükmüne inhisar ettirmek kararındaydım. Zaten arkadaşlarımız da bunun üzerinde durdular ve benim söylemek istediğim ve düşünemediğim şeyleri de söylediler burada.

Yalnız olayı yaratmış bulunan arkadaşımız biçimsel hukuka mı bağlı kalacağız dedi? Ha! Ben biçimsel hukuka bağlı kalmıyayım. O takdirde bu kanunun hazırlanmasını icabettiren olayları bir defa görelim. Ankara Barosunda ve İstanbul Barosunda kanuna bağlı hükümlere, kanunî hükümlere bağlı kalmamanın neticelerinin o zaman gazetelerdeneler olmuş bulduklarını getirdim sizlere. Ankara Barosunda ve İstanbul Barosunda temmuz aylarında, yani olagan toplantılarda yapılması lâzım gelen hususlarda, konuşulması gerekli olan hususlarda, Temmuz toplantılarında seçimler gibi vaveylâlar koparılmıştır, hadiseler dolayısıyla. 1963 senesinde yapılmış bulunan toplantıda barolar prensipleri tesbit ettiği zaman hep bu olaylardan ders almak suretiyle, artık barolar kendilerini, usul değil Atılâ Sav'un söylediği gibi, kesin kanun hükümlerine bağlanmasını öngörmüştür. Bunlar usul değil, bunlar kanun hükmüdür. Esas hükümdür bunlar. Neden? Çünkü bir sürü olaylar olmuştur ve ben bu toplantılara katılmış bulunan arkadaşlarımla bu olayları unutmuş olduğumu biliyorum ve o itibarladır ki, her toplantıda neler yapılabileceği tasrih edilmiştir kanunda ve Genel Kurulumuzun iki çeşit toplantısı olduğu tasrih edilmiştir, öngörülmüştür. Birisi olagan toplantı, ikincisi olaganüstü toplantı. Bunların vazifeleri konmuştur ve ondan sonra da, efendim Genel Kurul gündemine hâkim değildir demek suretiyle bütün bu olayların çıkmasına sebep olmuş bulunan hususun da bir kayıtlamaya, bir kanun hükmüne rapdedilmesi öngörülmüştür ve 88 nci maddede husule gelmiştir.

Bu Ankara Barosunun teklifinde vardır. Bu İstanbul Barosunun Avukatlık Kanun tasarısında vardır. Son servisin Adalet Bakanlığına vermiş bulunduğu tasarıda da vardır ve yapılmış bulunan müşterek toplantıda

hazırlanmış bulunan bizim Barolar Birliğinin, yani baroların tesbit etmiş bulunduğu esaslara göre hazırlanmış bulunan tasarımızdadır.

Şimdi bir olay yaratılıyor ve bu olayın da yorumu isteniyor. Halbuki 88 nci madde bunu kat'iyen icabettirmiyor. Başkanlık Divanı bunları nazarı itibare alması bile mümkün değil. Başkanlık Divanı böyle bir önerenin şu kanun muvacehesinde ne konuşulmasını, nede oylanmasını düşünmemesi gerekir. Yani birinci plânda Başkanlık Divanı böyle bir önerge, şu kanun maddesi karşısında nazarı itibare alınmaz diye bir hükme de varabilirdi.

O itibarla, arkadaşlarım, biz herşeyden evvel, Hamdi bey arkadaşımın söylemiş bulunduğu gibi, kendimizi kayıtlayıcı noktaları tesbit etmiş bulunmaktayız. Başka türlü hareket etmeye lüzum yok.

Diyelim ki, başka noktalara geliyor iş; bunun diğer noktalarının açıklanması... Onun hakkında gayet nazikane Hamdi arkadaşım Atilâ Sav'ın durumunu ortaya koydu. Ben burada kendisine ifade etmiş olduğum üzüntüleri dile getirecek değilim. Biz burada seçim yaptığımız zaman, Yönetim Kurulu seçiyoruz 10 üyeden, asıl üye seçiyoruz 10 üyeden. Kanunumuz şunu dermiş etmiştir; Yönetim Kurulunun infisahını kabulememektedir kanunumuz. Şu veya bu şekilde 10 asıl üye ayrılmış bulursa, 10 yedek üyemiz de vardır. Bu 10 yedek üyemiz buraya gelecek ve aynı vazifeyi görecektir. Kanunumuz sadece bir isim değişikliği yapmıştır. Birisine asıl demiştir, ötekisine de yedek, ama görmüş bulunduğu fonksiyonlar itibariyle hiçbir ayırım yapmamıştır. Hiçbir üstünlük yapmamıştır. O itibarla 88 nci madde, ancak ve ancak tatbik edilmelidir. Bu tatbik edilmelidir ve avukatlar toplantısı bunu teşkil etmelidir. Bunun vazifesi de kanaatımızca Başkanlık Divanınınındır ve böyle bir önerge ne oylanmaya konabilir, ne müzakere edilebilir. 88 nci madde açıktır.

Hürmetlerimle. (Alkışlar)

BAŞKAN- Sabahattin Bilge.

SABAHATTİN BİLGE (Ankara)- Sayın Başkan, muhterem delegeler, bu meselede daha salim bir karara varabilmek için kanunun maksadına bir nebze göz atmak zarureti karşındayız, diye düşünmekteyim.

Filhakika kanun 92 nci maddesindeki bir hükümle, yedek üye ile bu hizmetin görülmesi hususunu arka plânda mütalâa etmiştir. İlk toplantıda asıl üyenin seçilmesi amir hükmünü taşımıştır kanun. Böylece yedek üye ile uzun müddet bu görevin ifası hususunu terviç etmemiştir.

Her ne kadar bazı arkadaşlarımız yedek üyenin fonksiyonunun ne olduğunu sormuşlardır, fakat bu fonksiyon bizim şimdiye kadar alışageldiğimizin dışında olarak kanunumuzda farklı bir şekilde manasını bulmuştur.

Şimdi burada düşünmemiz lâzım gelen husus, ilk toplantı hangisidir? Bunu öyle zannediyorum ki, Türkçe 'nin açıklığı içerisinde başka türlü manalandırmaya, başka türlü zorlamak suretiyle bir şekil düşünmeye imkân yoktur. İlk toplantı demek, inhilâlden sonra vaki olan ilk toplantı demektir. Bunu artık gündemin dediginden sonraki ilk toplantı şeklinde manalandırmak veya öyle izah etmek tahmin ederim ki, bir zorlamadır, Türkçeye de aykırıdır.

Diğer taraftan hem 88 nci madde, hem de 92 nci madde şu amir hükümleri ihtiva etmektedir. Ancak, kanun tatbikatı ve kanun değerlendirilmesi bakımından hepimiz biliriz ki, sonraki kanun ilk kanun hükümlerini tadil eder. Aynı şekilde sonraki maddeler de ilk kanunun ilk maddelerinden ayrı bir mana taşır. Burada 92 nci madde 88 nci maddeden sonra gelmektedir ve müstakil bir vaziyeti tanzim etmektedir. Bu da, inhilâlden sonraki ilk toplantıda seçimin yapılacağı hükmünü taşımış olmasıdır. O halde 88 nci maddeden sonra gelen 92 nci maddeyi yine amir bir hüküm olarak mütalâa etmemiz ve 92 nci madde icabı olarak da seçimi hemen yapmamız gerekmektedir.

Yalnız burada üzerinde durulabilecek bir başka nokta dahayardır. Acaba 88 nci maddeyle 92 nci madde bir aykırılık mı arz etmektedir? Kanaatımızca böyle bir vaziyette yoktur arkadaşlarım. Çünkü 88 nci madde hakikaten Genel Kurul toplantısında görüşeceği gündemde belirtilmemiş konular hakkında karar verilemez demektir. Burada yanlış bir vaziyet ortaya çıkmıştır. Aslında seçim bir karar mevzuu değildir. Seçim sadece bir vazifedir, yapılacaktır. Genel Kurul bunu yapacaktır. İnhilâl gündemin tevziinden sonra vaki olduğu içindir ki, kanaatımızca Genel Kurul

Başkanlığınca doğrudan doğruya seçime geçilecektir. Seçim de bir karar mevzuu olmadığına göre, o halde 88 nci maddeye aykırı bir tutum da mevcut değildir.

Kanaatım budur, arz ederim efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Mustafa Akalın.

MUSTAFA AKALIN (Afyon Karahisar)- Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlarım, bu mevzuun bu kadar uzamış olmasına üzülüyorum ve hepinizden özür dileyerek ifade edeyimki, esef duyuyorum.

Gönül isterdi ki, eğer özel bir maksat yoksa boşalan asıl üyeliğin yerine yeni bir üye seçimi için Birlik İdare Kurulu huzurumuza bu mevzuu getirmemeliydi. Haydi Birlik İdare Kurulu bunu şu veyabu maksatla getirdi diyelim. Sayın Başkanlık Divanı bunu müzakere mevzuu olarak ortaya atmamalıydı.

Arkadaşlarımızın bazıları çıkıyor, diyor ki, 88 nci madde böyledir, 92 nci madde şöyledir... Benden evvel konuşan muhterem arkadaşlarım; Hamdi bey, Reşit bey söylediler, tekrar bunların detaylarına inmiyorum, ama kısaca ifade etmek istiyorum ki, kanun vazıı ne demişti, onun fikrine bakalım gibi, biz hukukçuların artık gözle görülen beyaz bir şeye, beyaz olarak görülen, beyazlığında şüphe olmayan birşeye, efendim, beyaz, ama buna biraz renk karıştırılmıştır gibi bunu ispata çalışmanın abesliği meydandadır. Binaenaleyh, İdare Heyeti lütfetsin, önergeyi gerialsın. Eger geri almıyorkarsa muhterem reylerinizle bunu reddedin. Çünkü 92 nci madde yedek üyelik müessesesini ortaya koymuş. 88 nci madde gündeme aittir, gündem dışı konuşulamaz der, ama bir de yedek üyelik var. Yedek üye dediğimiz o şahıs kimse, elbetteki iğimizde birisidir, onun da kıymetli bir özelliği, bilgisi, muhakkak ve muhakkak en azından asıl üye kadar şahsiyetli bir adamdır o da. Neden kabul etmiyelim yani?

Hürmetlerimi sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Aziz arkadaşlarım, bu mevzudaki konuşmalar bitmiştir. Yönetim Kurulumuz iki hususun tesbitini Genel Kuruldan istemektedir. Bhususlar tesbit edildiği takdirde diğer tavrın mevzuu kendiliğinden halledilmiş olacaktır.

1- Önceden gündemde yazılı olmadığı halde Yönetim Kurulundan ayrılan üyenin yerine seçim yapılabilir mi? Yanılmıyorsam bu değil mi efendim?

YÖNETİM KURULU BAŞKANI Prof. Dr. FARUK EREM - Arkadaşlar, bu konuda şahsen konuşmak istemiyorum, fakat zannediyorum ki, Yönetim Kurulunun şu beyanı yanlış anlaşıldı. Halbuki metin daha evvel dağıtılmıştı.

Bir olay oldu. Bu olayın kanunî çözüm şekli şu ve bu şekilde olmak üzere ikitarzda düşünülebilirdi. Her ikidüşünce tarzının gerekçelerini biz size sırf davranışlarınızda düşünmek kolaylığı sağlasın, ayrıca bir etüde ihtiyaç göstermesin diye özetledik.

Bizim hiçbir teklifimiz yoktur. Birolay meydana geldi. Bu olay hakkında sizin davranışlarınıza muhtacız. Şüphesiz bu iki hal şeklinden birini seçerek karara bağlardık. Bunu yapmamamızın sebebi şudur; Yönetim Kurulunun tarzı teşekkülüne ait olan bir karar biz vermek istemedik. Bu itibarla şu veya bu yolda istek sahibi olduğumuz yolundaki sözler evvelce dağıtılmış olan metne aykırıdır. Arzedirim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Arkadaşlar, bu meseleyi hallediyoruz. Önceden gündemde yazılı olmadığı halde Yönetim Kurulundan ayrılan üyenin yerine seçim yapılabilir şeklindeki, gündemle ilgisi yoktur diyor zaten, yapılabilir şeklindeki görüşü kabul edenler işaret buyursunlar... (Anlaşılmadı sesleri)

Önceden gündemde yazılı olmadığı halde Yönetim Kurulundan ayrılan üyenin yerine seçim yapılabilir, bir de yapılamaz görüşü var. Evvelâ seçim yapılabilir teklifini oyunuza arz ediyorum. Seçim yapılabilir şeklinde oylayanlar lütfen işaret buyursunlar... Önceden gündemde yazılı olmadığı halde Yönetim Kurulundan ayrılan üyenin yerine seçim yapılamaz görüşünü kabul edenler işaret buyursunlar... Büyük bir ekseriyetle seçim yapılamaz görüşü kabul edilmiştir. (Alkışlar)

Diğer tavrî oylamayalım mı kaldı mı efendim?.. (Kalmadı sesleri)

Efendim, Atilâ Sav'dan boşalan yere yeniden seçim yapılamaz şeklinde karar verilmiştir.

Efendim, gündemimize devam ediyoruz. " Görev süreleri sona eren denetleme kurulu üyelerinin yerine üç asıl, üç yedek üyenin seçilmesi."

Efendim, seçime geçmeden önce kanun gereğince üç veya beş daha tasnif kurulu üyesi seçeceğiz. (" Tasnif heyeti üç kişi olsun" sesleri)

Efendim, tasnif heyetinin üç kişi olması teklif ediliyor. Kabul edenler... Etmeyenler... Tasnif heyetinin üç kişi olması kabul edilmiştir.

Tasnif heyeti için kura çekiyorum efendim...

(Tasnif heyeti için kur'a çekildi)

BAŞKAN- Tasnif heyeti teşekkül etmiştir. Arzediyorum:

Nizamettin Kırvanoglu, Kocaeli.

Nevzat Türkten, Kayseri.

Mustafa Akalın, Afyon Karahisar.

Bir arkadaşımız vermiş olduğu tavrıyla geçen seneki Denetleme Kurulu üyelerini aynen teklif ediyor. Başka teklif var mı?.. (Davut Selçukî sesleri)

Bir tavrı gelmiştir, okuyorum:

Genel Kurul Başkanlığına

Denetçi seçimine sayın Davut Selçukî, Vedat Burcuoglu, sayın Rahmi Magat'ı aday olarak arz ve teklif ederiz.

Hikmet Tuncay

Hilmi Mecerekli

RAHMI MAGAT (Ankara)- Ben feragat ediyorum.

BAŞKAN- Rahmi Magat feragat ediyor efendim.

Efendim, seçimi gizli oyla yapacağız.

Sayın arkadaşlar, üç üye için teklif yapıyoruz. Kanun gereğince tam sayının yarısından bir fazla, yani üç kişinin yarısından bir fazla iki. İki kişiden daha az rey kullanırsanız geçerli değildir. Üçten fazla kullanırsanız alttakiler geçerli değildir. Üç de, iki de yazabilirsiniz.

Arkadaşlar, seçime geçiyoruz, lütfen herkes oylarını kullansınlar.

(Seçim için oylar toplandı)

BAŞKAN- Oyunu kullanmayan arkadaşımız var mı? Yok. Oy verme

işlemi bitmiştir. Lütfen tasnifkurulu yerinialsın ve tasnifi yapsın.

Aziz arkadaşlar, tasnif yapılırken... biz toplantımıza devam edelim.

Bir bildiri teklifi var, ıtılainıza arzedecem:

Saygı değer arkadaşlarım, Türkiye Barolar Birliği 4 ncü Genel Kurul toplantısı bildirisini olarak tasarı var. Bunun bildiriolarak yayınlanmasını bazı arkadaşlarteklif ediyorlar. Müsaade ederseniz okuyup oylayalım vebildiri olarak yayınlanmasına saygı değer Genel Kurulunuz karar versin:

" Son olaylar karşısında bazı tedbirler alınmak üzere olduğunu gösteren beyan ve davranışları izleyen Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu, konunun dikkatli ve yakından takipçisi olmak kararına varmıştır.

Hatalı bir teşhisin demokratik düzenden fedakârlık istenmesiyle sonuçlanabileceğini, çeşitli ihtimaller arasında gören Genel Kurulunuz bütün yurt sorunlarının çözümlenmesinde hukukun üstünlüğü ilkesinden ayrılmamayı başlıca yol saymaktadır.

Devam edegelen sokak davranışlarından da toplum tedirginolmuştur. Buna rağmen alınacak tedbirlerin saptanmasında, onların toplumca kabul edilip edilmeyeceğini de düşünmek lâzımdır.

Çareler ararken yüzeydeki nedenlerle yetinilmesi yeterli bir tedbir olamaz. Bugünkü buhranlı dönem bir yönüyle toplumun belirgin duruma gelmiş olan ihtiyaçlarının bir sonucudur.

İşte bu nedenlerle mevcut sosyal kamu düzeni yanında, Anayasamızın isteklerine uygun ekonomik kamu düzeninin gerçekleştirilmesi artık daha fazla geciktirilmemelidir.

Toplumun istediği huzur yollarını ararken, yasanın ve zorlamanın neyin emrinde olduğunu seçebilmenin tek ölçüsünün kurulmasında kesin zorunluk bulunan bu anayasal düzen toplumca açıkca bilinmesi olduğu unutulmamalıdır. Bu yapılmazsa, hangi yönden gelirse gelsin davranışlar ya bilinçsiz bir sürüklenme olacak, ya da Türk toplumunun gerçekçikarı dışında sonuçlar verecektir.

Bu arada ifade etmek isteriz ki, Anayasanın prensiplerinden ve

Anayasanın özerk ve bağımsız kurumlarındanşikâyetçi anlayışların kesinlikle karşısındayız. Özerklik ve bağımsızlığın yetersiz bir uygulama sonucu arzulanan ölçüde başarılı olamadığını söylemek mümkündür. Ancak bunun düzeltilmesinin çaresi, özerklik ve bağımsızlığın kaldırılması değildir. Çünkü, ilkelerin uygulanmasında zaaf ve hatalar hiçbir zaman ilkelerden vazgeçmeyi ya da bir ölçüde de olsa fedakârlık etmeyi gerektiremez.

Ferruh Dereli

Enver Arslanalp

Hulusi Selek

Vedat Burcuoğlu Atilâ Sav

AYHAN EROL (Ankara)- Sayın Başkan, birtakrir daha vardı. Bildiride yer alması istenilen bazı konular da vardı efendim.

BAŞKAN- Tamam efendim, o tavriri de okutuyorum:

Genel Kurul Başkanlığına

Kişinin can güvenliğinin sağlanması devletin başlıca görevlerindedir. Devlet kavramının temelinde güvenlik fikri vardır. Gerek güvenliğinin sağlanması, gerekse suçluların takip edilerek adalete teslim edilmesi bilhassa hukuk devleti niteliğinde olan devletimiz için ayrıca bir önem ve özellik arzeder. Bubakımdan:

Üniversitelerimizin içinde ve dışında geçen muhtelif gençlik olaylarında hayatlarını kaybeten 17 gencimizi katledenlerin bugüne kadar meydana çıkarılmamış ve yakalanarak adalete teslim edilmemiş olmasının devlet ve güvenlik fikirlerini temelinden sarsacak derecede tehlikeli bir anlamı vardır. Bu son derecede tehlikeli, son derecede önemli konu üzerinde eğilmenin Birliğimizin görevi icabı olduğu kanısındayız. Bu nedenle:

1- 17 gencin öldürülmesiyle sonuçlanan cinayet olaylarının faillerinin bir an evvel meydana çıkarılmasını ve yakalanarak adalete teslim edilmesini sağlamak amacı ile Yönetim Kurulumuzun ilgili merciler nezdinde gerekli teşebbüslere geçmesini ve konunun takipçisi olmasını,

2- Genel Kurul toplantımız sonunda yayınlanacak bildiride bu önemli konuya yer verilmesini ve Birliğimizin bu hususta duyduğu endi-

şenin belirtilmesini saygılarımızla öneririz."

DAVUT SELÇUKİ (Aydın)- Sayın Başkan, şimdi muhtelif bildiri teklifleri geliyor. Bir komisyon seçelim, bu komisyon bu bildirileri birleştirtsin, arkadaşlarımızın arzu ettiği hususları da koysun, bunu bildiri halinde neşredelim.

BAŞKAN- Şimdi, arkadaşlarım çok haklı. Yalnız şu var ki, bizim buradaki basın İstanbul'a haberini saat 2 de veya 3 de enson vermiş olması lâzım...

EMİN ABDULLAH ÖZEROĞLU (İstanbul)- Olur mu öyle şey. Buyazı umumî heyeti ilzam edecektir.

BAŞKAN- Arkadaşlarımız tarafından bir komisyon teklifi, bu taktirlerin birleştirilmesi teklifi var. Bunu oylarınıza arzedeceğim.

Şimdi komisyon seçilip seçilmemesi hususunu oylarınıza arzedeceğim. Komisyon seçilmesini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi komisyona kimlerin seçileceğine dair isim bildirmenizi rica ediyorum... (Ferruh Dereli, Mustafa Akalın, Orhan Barlas, Reşit İpek, Nabi İnal, Vedat Burcuoğlu, Davut Selçuki sesleri)

Komisyon üç kişi mi olsun, 5 kişi mi olsun hususunu oylarınıza arzedeceğim. Üç kişi olmasını kabul edenler... 5 kişi olmasını kabul edenler... 5 kişi olarak kabuledilmiştir.

Adayları oylarınıza sunuyorum:

Ferruh Dereli'yi kabul edenler...

Mustafa Akalın'ı kabul edenler...

Orhan Barlas'ı kabul edenler...

Reşit İpek'i kabul edenler...

Nabi İnal'ı kabul edenler...

NABİ İNAL (Hatay)- Benferagat ediyorum.

BAŞKAN- Nabi İnal feragat ettiler.

Vedat Burcuoğlu'nu kabul edenler...

Davut Selçuki'yi kabul edenler...

Sayın arkadaşlarım, Ferruh Dereli, Orhan Barlas, Vedat Burcu-

oglu, Davut Selçuki, Mustafa Akalın bu komisyona seçilmişlerdir.

Kendilerine teklifleri verelim, hemen hazırlasınlar efendim.

Sayın arkadaşlarım, vakit hayli ilerledi, bir öğle tatili için oturuma ara verelim. Yalnız öğleden sonra kaçta toplanalım. (Saat 14.00 de toplanalım, sesleri)

Saat 14.00 de toplanalım teklifi vardır. Saat 14.00 de toplanmak üzere oturumu kapatmamız teklif ediliyor. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Saat 14.00 de toplanmak üzere oturuma ara veriyorum.

KAPAMA SAATI: 12.40

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN- Aziz arkadaşlarım, oturumu açıyorum.

Seçim neticesi gelmiştir, arz ediyorum:

"Tasnif sonucunda; 56 oyla Vedat Burcuoğlu, 44 reyle Davut Selçukî, 37 reyle Refik Belgil asıl denetçi üyelige;

27 reyle Rahmi Magat, 19 reyle Şinasi Develi ve 2 reyle Ömer Gözübüyük'un yedek üyeliklere seçildikleri;

Ayhan Erol, Turgut Bulut, Orhan Barlas, Hulusi Selek, Reşit İpek, Mustafa Akalın ile Demirali Özakıncı'nın 1'er oy aldıkları anlaşıldı, saygı ile arz olunur."

Hayırlı ve uğurlu olsun efendim.

Gündemimizin 10 ncu maddesinin müzakeresine geçiyoruz:

"Avukatların resmi kılgınının tesbiti."

Bu gündem maddesi üzerinde söz isteyen delegelere söz vereceğim. Büyurun.

NEVZAT TÜRK TEN (Kayseri)- Muhterem arkadaşlar, cübbe örnekleri hemen hemen eskilerinininaynı. Ancak biraz sırma ile süslenmiş. Bunun süsünden çok sadeliğinin makbul olduğu kanaatındayım. Eski cübbe-lerin aynen kalmasını teklif edeceğim efendim.

BAŞKAN- Sabih Atlı.

SABİH ATLI (İstanbul)- Sayın Başkan, değerli yöneticiler ve kıymetli delege arkadaşlarım,

Avukatların resmî kılığının tesbitini kanununun 49 ncumaddesi Birlik Yönetim Kuruluna vermiştir. Ancak bu yeniliği icabettiren, illâki yeni bir cübbe gelsin değildir. Hepinizin malumu olduğu üzere Avukatlık Kanununun 49 ncu maddesi, avukatlar mahkemelere Türkiye Barolar Birliğinin belirteceği resmi kılıkla çıkmak zorundadır, der.

Numuneleri gördük. Bir takım fazlalıklar, dikilmesi güç, kullanılması güç ve bazı karışıklıklara da yol açacak, yani hâkim arkadaşlarım şey etmesinler, bir sulh hâkimininki tek sırmadır, bu da

yarımımızdır. O bakımdan biz şu günkü cübbeden fazlası ile memnunuz, ama bununla demek istemiyorum ki, illâki değişmesin değil. Bugünkü şartlar altında gelennumuneler ihtiyacı karşılayacak mahiyette değildir. Birliğin görevi olan tesbit mevzuunu eski cübbemizle tesbit ettik. Seneye düşünürüz.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN- Başka söz isteyen var mı efendim?.. Yok.

Yönetim Kurulunun bu hususta bir fikri var mı?.. Yok.

Aziz arkadaşlarım, Yönetim Kurulu çalışma raporunda yeni bir kılık teklif etmektedir ve üç adette numune getirmiştir. İki arkadaşımız da değiştirmeye lüzum olmadığını ileri sürmektedir.

Şimdi fazla vaktinizi almamak için evveleminde, hangi cübbe olsun onu oya koymadan evvel, birdefa değiştirilmesine lüzum var mı, yok mu, bu ciheti halletmemiz gerekiyor. Eğer değiştirmeye lüzum yok ise, bunlar üzerinde durmuyacağız. Eğer değiştirmeye lüzum görülürse, o zaman hangi cübbe olsun meselesini halledeceğiz.

Şimdiki kılığımızı muhafaza edelim, şeklinde Yönetim Kurulunun teklifine aykırı bir teklif var. Onu oyunuza arzedeceğim. Kılığımızı şimdiki haliyle muhafaza edelim şeklindeki teklifi oyunuza arz ediyorum; kabul edenler işaret buyursunlar... Yönetim Kurulunun teklifini, yani kılığımızı değiştirelim teklifini oyunuza arz ediyorum; kabul edenler... Efendim, 24 oy değiştirmiyelim diyor, 18 oy da değiştirelim diyor. Bu oyların neticesi, kılığımızı muhafaza edelim şeklindedir. Bu üç numuneyi tercih etmeye lüzum kalmamıştır, gündemin bu maddesi de son bulmuştur.

Gündemin 11 nci maddesinin müzakeresine geçiyoruz: " Meslek kurallarının incelenmesi ve karara bağlanması."

Aziz arkadaşlarım, bu Yönetim Kurulunun çalışma raporunun eki şeklinde dağıtılmıştır daha önceden. (" Okunmasına lüzum yok" sesleri)

Arkadaşlarımız, okuduk daha önceden, fikir sahibi olduk, yeniden okunmaya lüzum yoktur diyor. Okumadan müzakeresine geçelim şeklindeki teklifi oyunuza arz ediyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Oku-

madan müzakeresine geçiyoruz.

AHMET HAMDİ SAYAR (İstanbul)- Daha önce barolara gönderildi, barolar isteklerini belirttiler, o bakımdan okunmadan tümünün oylanmasını arz ediyorum.

BAŞKAN- Efendim, tümünün oya konulması arz ediliyor.

Yalnız bir ciheti ifade edeyim, bu tümünün oya konulması teklifini mahfuz tutuyorum, değiştirilmesi istenilen bir cihet var mı?..

Yalnız bir mesele var, parlâmentoda çalışmadığım için bilemiyorum, tümünü evvelâ oya koyup, sonra mı maddelere geçelim?.. ("Evet, evet" sesleri)

Efendim, bir teklif var, meslek kurallarınının tümünün oya arzı isteniyor. Bu vesileyle tümünüoyunuza arz ediyorum. Kabul edenler işaret buyursunlar... Etmeyenler... Tümü itibariyle kabul edilmiştir efendim.

Şimdi maddelerin müzakeresine geçiyoruz.

AHMET HAMDİ SAYAR (İstanbul)- Değiştirilmesi istenen madde okunsun, değişiklik tavriri de okunsun ve bu suretle yürütülsün müzakere.

BAŞKAN- Olur efendim.

Şimdi Yönetim Kurulu ekbir madde teklif ediyor: " Baro Başkanlığı, baro yönetim kurulu üyeleri ile Barolar Birliği Başkanlığı ve Barolar Birliği Yönetim Kurulu üyeliği görevleri bir kişide birleşemez."

UĞUR KALAFATOĞLU (İstanbul)- Birde disiplin kurulu var.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI Prof. Dr. FARUK EREM- Arkadaşlar, mümkünse Disiplin Kurulunu hariç bırakın efendim. O daha isabetli olacak.

UĞUR KALAFATOĞLU (İstanbul)- Barolar Yönetim Kurulunda bulunan bir kişi savcılık görevi yapıyor, diğerleri temyiz üyeliği görevini yapacak. Yani yönetim kurulunda bulunan bir kişinin verdiği karara itiraz eden Yüksek Disiplin Kurulu görüyor bu işi, o bakımdan arz ettim.

BAŞKAN- Anladım efendim.

Efendim, değiştirilmesi veya ilâvesi istenilen bir husus var mı?

HASAN YAZICIOĞLU (Kocaeli)- Bir nokta var herhalde unutulmuş anu arz edeyim. Bir iş zımında bir vilâyetteki mahkemeye giden bir avukat arkadaş, o vilâyetin baro başkanını nezaketen ziyaret eder, diyor.

Bu bir mecburiyettir. Nizaket ziyaretinde bulunmaya gayret eder denilmesi daha uygun olur Reis bey.

BAŞKAN- Başka değiştirilmesi istenilen madde var mı?

ZEKİ ŞEREMET (Antalya)- Efendim, mahallî radyolarda bazı arkadaşlarımızın reklâm mahiyetinde ilân yaptıklarını gördüm. Üzerinde durduğumuz bir mesele oldu." Avukat yalnız adres değişikliğini reklâm niteliği taşımayacak biçimde ilân yolu ile duyurabilir" diye(7/A) maddesinde hüküm var. Bu ilânın kaç defadan ibaret olacağını bir açıklığa kavuşturursak iyi olur. Hergün hergün adres değişikliğinin ilânı yerinde olmaz.

Meselâ geçenbana bir avukat arkadaştan bir kart geldi, murafaa avukatı murafaadan başka iş kabul etmez, Yargıtay'da, Danıştay'da filan yerde... Bu çok biçimsiz oluyor.

BAŞKAN- Değiştirilmesini istediğiniz bir teklifiniz varmı; bir defa, iki defa ne ise?..

ZEKİ ŞEREMET (Devamla)- En fazla iki defa olmalı. Radyodan vesairenden de yapılmamalı bu adres değişikliği.

BAŞKAN- Aziz arkadaşlarım, maddeler hakkındaki teklifleri de almış bulunuyoruz.

Arkadaşımız 7/A maddesindeki, avukat yalnız adres değişikliğini, reklam niteliği taşımayacak biçimde ilân yolu ile duyurabilir. Radyoda da veriyor bunu diyor ve birkaç defa da verirse reklâm niteliği alır diyor. Bunun 2 defayı geçmemesi hususunda bir teklifi var.

HASAN YAZICIOĞLU (Kocaeli)- Radyo ile ilân etmesi bizatihi reklâmdır. Radyo ile reklam diye bir husus olmamalı.

BAŞKAN- Arkadaşlar, burada reklam niteliğini taşımaksızın diyor. Zaten bu maddenin içerisinde mündemiç.

Şimdi bu maddedeki tadil teklifini oyunuza arz ediyorum... (Anlaşılmadı sesleri) İki defa olsun diyor. Kabul edenler... (Anlaşılmadı sesleri)

Efendim, arkadaşımız diyor ki, adres değişikliği radyo ile bildiriliyor. Bu iki defayı geçmesin diyor. ("Gazete ile olsun" sesleri)

HASAN YAZICIOĞLU (Kocaeli)- Radyo ile reklâm menedilen bir husus olmalıdır.

BAŞKAN- Maddenin içerisinde radyo ile ilân yapılmaması zaten mündemiğ. (Güzete ile olsun, sesleri)

HASAN YAZICIOĞLU (Kocaeli)- Gazete ile dendiği zaman da ihtilâfa yol açar. Benim teklifim maddenin aynen kalması şeklindedir.

BAŞKAN- Şimdi arkadaşımızın teklifini, yani tadil ettiği şekli oylarınıza arz ediyorum; kabul edenler... Aynen ipka edilmesini kabul edenler işaret buyursun... Yönetim Kurulu teklifi aynen kabul edilmiştir.

Buyurun Enver bey.

ENVER ARSLANALP (İzmir)- Sayın Başkan, değerli meslektaşlarım, kuralların 15 nci maddesi aynen " Her avukat meslek kurallarına ve meslek onuruna aykırı davranışları, kimden gelirse gelsin baroya bildirmekle yükümlüdür." diyor.

Bizim İzmir Barosu olarak bu tasarı geldiği zaman teşkil etmiş olduğumuz 7 kişilik bir komisyon vardı. Bu komisyonun hazırlanmış bulunduğu tasarı, değişiklikleri ihtiva eden teklifler Barolar Birliğine gönderildi.

Bizim komisyonun 15 nci madde üzerinde durmuş olduğu nokta şu; avukatları maaza bir muhbir mevkiine sokmaktadır. Hatırlarsınız yakın tarihimizde muhbirlığın ne dereceye kadar varmış bulunduğunu ve toplumumuzda muhbirlığın ne demek olduğunu hepimiz biliyoruz. Meslek kuralları konusunda bunu bir yükümlülük halinde manevi bir borç şeklinde tezahür etmiş bulunması zannederim ki, bizim hem meslegimiz bakımından, hem de insanlık şahsiyetimiz bakımından uygundüecek bir konu değildir.

O bakımdan, bizim İzmir Barosunun bu konuda, 15 nci madde konusundaki kaldırılma teklifini yerinde olacağı kanaatindeyiz. Bizi güç durumlara sokulmaması lâzım geldiğini, hepimizin bir düşüncesi bulunduğunu, eğer meslek kuralları konusunda hadiseler çıkıyorsa, zaten bunların kendiliginden halledilmesi mümkün, bütün toplum olayları bize bunı vermekte; 7 kişilik olan arkadaşlarımız bunun üzerinde özellikle dur-

muşlar ve bunu da yakın tarihimizden almış buldukları dersten mülhem almışlardır. O itibarla bizleri böyle bir ihbar edici mevkide, mesleğin haysiyetini koruma bakımından dahi olmuş bulunsa, bağdaştıramamışlardır. O itibarla bunun çıkarılmasını öngörmüşlerdir. Biz bunu sizlere arz ediyoruz.

BAŞKAN- Şimdi arkadaşlar, 15 nci maddenin tamamen çıkarılması teklif edilmiştir. Enver bey tarafından. Bu hususta başka söz isteyen var mı efendim?.. Buyurun.

HİKMET TUNCAY (Eskişehir)- Efendim, avukatlık mesleğini istikbalde lâıyk olduğu parlak mevkie çıkarmanın gayreti içindeyiz. Herşeyden evvel projöktörlerin biraz da kendi üzerimize çevrilmesi ve herkesten ziyade, herkesten evvel kendi kendimizi murakabe etmenin lüzumuna kani olarak bendeniz bu maddeye rey verdim. Bu itibarla aynen kalması lâzım geldiği mütalâasındaım.

BAŞKAN- Buyurun Sabih bey.

SABİH ATLI (İstanbul)- Muhterem Başkan, değerli yöneticiler, teklif hakikaten meslektaşlarını birbirine düşürecek mahiyettedir. Çünkü türlü görüşlere sahip meslektaşlarımızın olduğu malûmdur.

Inkılâptan evvel bazı istenilen hareketlerin yapılmasını tutup sağa sola ihbar eden maalesef meslektaşlarımızın olduğu bir hakikattir. Bunun için, Ahmet bey Mehmet'e hoş görünmeyebilir. Görünmeyince de bir ihbar müessesesini çıkarıyoruz. Bu defa biz mesleğimizle mi meşgul olacağız, ihbarları karşılamayla mı? Yönetim kuruluna yeni yeni işler çıkmış olacaktır. Bu bakımdan teklifin aleyhindeyim, madde tamamen çıkarılmalıdır.

Hepinizi hürmetle selâmlarım.

BAŞKAN- Buyurun.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI Prof. Dr. FARUK EREM - Sayın Başkanım, Yönetim Kurulu bu maddede ısrarlı değildir.

BAŞKAN-Başka söz isteyen var mı?.. Yok. Söz isteyen olmadığına göre, bir teklif vardır; bu maddenin tamamen kaldırılması şeklinde. Bunu oyunuza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, bu madde çıkarılmıştır.

Sayın Hasan Yazıcıoğlu'nun bir teklifi var; " Madde 30.- Bir başka baro bölgesinde ilk kez bir davaya giden avukat o yer baro başkanına nezaket ziyaretinde bulunmaya gayret sarfeder." " Bulunur" kelimesini, " Bulunmaya gayret sarfeder " şeklinde değiştirilmesi istenmektedir.

HASAN YAZICIOĞLU (Kocaeli)- Bulunmaya' gayret eder...

BAŞKAN- Evet, bulunmayagayret eder şeklindeki sayın Hasan Yazıcıoğlu'nun teklifini kabul edenler işaret buyursunlar... Kabul etmeyenler... Ekseriyetle kabul edilmiştir.

Demin bir zuhul yaptık; verilen tahrir Yönetim Kurulu adına değil yönetim kurulu üyelerinin şahısları adına verilmiştir.

Sayın Genel Kurul Başkanlığına

Aşağıdaki maddenin bir madde olarak ithalini arz ve teklif ederiz.

Madde- Baro başkanlığı, baro yönetim kurulu üyelikleriyle, barolar birliği başkanlığı ve barolar birliği yönetim kurulu üyeliği görevleri bir kişide birleşemez.

Av. Hikmet Tuncay Hilmi Becerik Cengiz İlhan
Erdogan Bigat Tacettin Sürmeli Zeki Yücel İhsan Saraçlar

UĞUR KALAFATOĞLU (İstanbul)- Disiplin Kurulu üyeliğini de teklif ediyorum efendim.

BAŞKAN- Bu mevzu üzerinde söz isteyen var mı?.. Buyurun.

ATILÂ SAV (Ankara)- Arkadaşlar, bu görüşe inanıyorum ve inandığım için davranışımın bu görüşe katıldığımı isbat ettim.

Yalnız, bu bir meslek kuralı değildir. Bu, kanunda yer alması gereken bir hükümdür, meslek kuralları arasında bunu koymamız sakıncalı olur kanaatındayım. Bu itibarla Yönetim Kurulunun bu teklifinin, yahut Yönetim Kurulundaki arkadaşların bu teklifinin reddedilmesini taleb ediyorum. Genel Kurul bunu bir ilke kararı olarak benimseyebilir. O başka bir şeydir, fakat herhalde meslek kuralı olarak kurallar arasına alınması sakıncalıdır hukuki bakımdan.

BAŞKAN- Buyurun.

HASAN YAZICIOĞLU (Kocaeli)- Efendim Atılâ Sav'ın dediği doğru, ama o kanun çıkıncaya kadar; öğleden evvelki vaziyeti gördük, birbirimizle öyleydi, böyleydi diye saatlerimizi aldı. Bunu bir meslek kuralına koyacak olursak ileride kanuni vaziyete inkilabeder. İnkilâbedinceye kadar da bu bir teamül halinde, kural halinde bizi bağlar. O itibarla konması muvafık. Mani bir hüküm yok.

BAŞKAN- Buyurun Enverbey.

ENVERARSLANALP (İzmir)- Sayın Başkan, değerli meslektaşlarım, Yönetim Kurulu üyelerinin kendi adına vermiş bulunduğu şu önergeye sonsuz teşekkürlerimi bildirmek benim için bir vazife.

Kanunî bir lazimenin olduğu şeklindeki noktayı nazara bendeniz iştirak etmiyorum, tıpkı Hasan Yazıcıoğlu arkadaşımız gibi. Atılâ arkadaşımın da buna iltifat etmemesini ben isterim, şu bakımdan. Ankara Barosunun kanunun hilafına hazırlanmış bulunduğu bir protokol gereğince kanunda olmadığı halde iki senede bir baro başkanının seçilmesi meselesini teamül haline getirmiş ve hakikaten Türkiye baroları için örnek bir önderlik vazifesi görmüştür. Tıpkı Fransa'daki Paris Barosu gibi. Bunun gayet tabii sebepleri var, manevi değerleridir. Şu bakımdan ki, bir defa meslektaşlar için bir çalışma zemini hazırlamakta, baro meseleleriyle her meslektaşın eşit şartlarda hazırlanmasını temin eden bir maddedir, bir protokoldür. Hiç kimse, hiçbir arkadaş baro konularında diğerlerinden üstün bir durum ihdas etmesin diye, bir durum içinde bulunmasın diye.

Şimdi, 3499 sayılı Kanunda böyle bir madde olmadığı ve şimdi kabul edilmiş bulunan, ki Türkiye barolarının aksine bir noktayı nazardı bu, ama maalesef İstanbul toplantısında bu bir unutmaya oldu. Oradaki noktayı nazar iki devre içindi. Aşağı yukarı 4 seneden fazla olmuyacaktı bu iş. Unutuldu. Adalet Bakanlığı bunu daha da unuttu. Hem öylesine unuttu ki, bu sefer yöneticilerin sürelerini dahi uzattı, Barolar Birliği bakımından.

Şimdi, bu vaziyette bir ortada kendilerinin getirmiş bulunduğu, ki yakından biliyorum bunu, kendileri de bunu ortaya koymuşlardır, bir kanunî gereğin dışında bir protokola bağlanmak suretiyle bir çılgıncımlardır. Biz de İzmir Barosu olarak altı sene evvel yapmış olduğumuz bir mücadeleyi, altı sene sonra, üzülerek vemaçup olarak bunu söylüyorum, bir protokol olmamasına rağmen, insanın ağızdan çıkan söz sözdür, tıpkı Romalılarda olduğu gibi ve o sözün gereği yerine gelmiştir ve tıpkı Ankara Barosu gibi bu işi biz de kendi baromuzdayürüttük.

Tabiatıyla diğer barolarımız da adetleri arttıkça bunun gereğini yerine getirmeye çalışacaklar. Bu her baronun kendi özelliğine ait olan bir konu.

Yalnız bir gerçek çıkıyor burada. Bakınız ben size şunu söyleyeyim; Paris barosunda bir baro başkanı bir devre yapıyor. Paris Barosunda Başkanlık bir senedir, fakat bunun azlığını, daha doğrusu başkanlık yetiştirilmesinin bir tecrübeye istinat ettirilmiş bulunduğunu kabul ederek, bir senelik devre iki seneye çıkarılmakta, ama bir sene evvel Baro Başkanı olacak olan kimseyi idare heyetinesokmakta. Bakın; o takdirde demek ki, Paris Barosu, ki baroların anası, hakikaten orta zamanlarda, 1284 senesinden itibaren o Sen Lui zamanında, ki Fransızların bir Kralıdır, Sen Lui diye isimlendirilir, o zaman kurulmuş olan bu barolarda, Paris Barosunda ta o tarihten bu yana bu iş gelebilmektedir. O itibarla, biz madem ki, biz mesleğimizin daha yücelmesi için çalışmaktayız. O sebeple Yönetim Kurullarında vazifeli olan arkadaşların da bunu başka kurullardaki bir nitelikte olmadığını kabul edelim ve manevi zorunluklarını biz şimdiden kendimiz duymuş bulunalım. O itibardır ki, ben sayın arkadaşlarımla bu şekilde vermiş bulunduğu önergeye katılıyorum ve şu bakımdan da, Atilâ Sav'ın ayrılmasını terviç etmemiş bulunma rağmen, ama Ankara Barosuna seçildikten sonra bu kurultan istifa etmiş bulunması ile de kendisini bu bakımdan teşekkür borçluyum. O itibarla bu meslek kuralları konusunda bir manevi kanunî bir mecburiyetin getirilmesine değil, bunun bir meslek kuralı şeklinde burada tesbit edilmiş bulunmasında, barolarda görülebilmekte bulunan şahsî iradelerin topluluk iradesi karşısında işlemez duruma gelmesinin de önüne geçmiş bulunacaktır. Bunun manasını arkadaşlarımla ve bu kurala riayet etmemiş bulunan arkadaşlarımız anlayacağı kanaatındayım.

Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN- Erdoğan Bigat.

ERDOĞANBİGAT (Ankara)- Değerli arkadaşlarımla, sayın Arslanalp benim söyleyeceklerime genellikle tercüman oldu.

Üzerinde durmak istediğimiz nokta şu; kanunî engel olup olmanası

önemli değil. Meslek kurallarını tesbitte kanunun emrettiği bir husustur. Bu itibarla böyle bir kuralın yerleşmesi bazı komplikasyonları önleyici bir tedbirdir. Baro Başkanlarından müteşekkil bir barolar Birliğinin teşekkül etmemesi arzusundayız. Yani devamlı olarak her baro başkanı 11 kişi olarak Barolar Birliğini teşkil ederse, Barolar Birliği mefhumunun zedelenebileceği kanısındayız, bu önergeyi bu kanı ile yazdık.

Bu itibarla, bundan sonraki seçimlerde böyle bir kural haline gelirse, bundan sonraki seçimlerde genel kurul bu kurala uygun seçim yapmak suretiyle bu gelenek yerleşir. Arzım budur, teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN- Uğur Kalafatoglu.

UĞUR KALAFATOĞLU (İstanbul)- Değerli arkadaşlarım, bendeniz de bir ilâve yapılmak suretiyle tekliften yanayım.

Yapılmasını istediğim ilâve, barolar ve Barolar Birliğinde disiplin kurullarında çalışan arkadaşların Yönetim Kurullarında görev almamaları teklifidir.

Diğer teklifin gerekçesi bu teklifin içinde de vardır. Yani yalnız Yönetim Kurulunda çalışanların Barolar Birliği Yönetim Kurulunda çalışmasını yasaklarsak, diğerini hariç bırakırsak bunun gerekçesi olmaz. Çünkü aynı sakınca bu halde de vardır. Barolarda disiplin meclisinde çalışanların Barolar Birliğinde Yönetim Kurulunda, barolarda yönetim kurulunda çalışanların Barolar Birliğinde disiplin kurulunda çalışmalarını aynı mahzurları doğurmaktadır. Bu suretle bu ilâve suretiyle oylanmasını rica ediyorum.

Evvelâ bir değişiklik yapıp yapılmıyacağı oylanacak gayet tabii. Teklifte bir değişiklik yapılması kabul edilirse, iki teklif ayrı ayrı oylanacak. Saygılar sunarım.

BAŞKAN- Hayati Topallı.

HAYATİ TOPALLI (Giresun)- Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, genellikle Paris Barosu gibi benzeri baromuz bulunmayan yerlerden örnek vermek yanıltıcı neticelere ulaştırabilir.

Türkiye'mizde 15-20 üyelik barolar vardır. Bunların içinde Baş-

kan bulmak bazen bir problem teşkil eder. Öyle başkanlar vardır ki, adetâ bakmışlardır, fakat yeni bir talip zuhur etmez, bunların üzerinde bu görev kalır.

Binaenaleyh, eğer böyle bir kaideyi tesbit edecekseniz, meselâ 100 kişiden az üyeli barolarda uygulanmaz diye bir ayrıcalıktakoyunuz. Bunu rica edeceğim.

Bir deburada yapılan tenkitler giderek şu sonucu da tevlit edebilir. Bazı makamların sahipleri büyük kişilik sahibidirler ve orada uzun süreler kalması menfaatı muciptir. Burada baro başkanlarına yapılmış gibi görülen teklif bazı hassas arkadaşlar üzerinde etki yapabilir ve bunu kendi yapmakta, kifayetle yapmakta bulunduğu görevlerin de sık sık değişikliğe tâbi tutulması arzusu şeklinde kabul edilir ve zannedersenem önümüzdeki seçimlerde adaylığını koymaktan çekinebilir. Binaenaleyh, baro başkanlığı ile diğer bazı görevlerin ayrıcalığına düşünmek lâzımdır. Ben bu sözlerimi sayın Barolar Birliği Genel Başkanı için söyledim. Hassas bir büyüğümüz olduğunu tahmin ederim. Sakın kendisi bu tenkitlerden alınmasın.

Saygılarımla.

BAŞKAN- Atilâ Sav.

ATILA SAV (Ankara)- Arkadaşlar, şimdi sayın Topallı arkadaşımın da belirttiği gibi, Türkiye'de bütün barolar aynı sayıda avukatla kurulmamıştır. Bu itibarla belki bazı barolarda bunun sıkıntısı çekilecektir. Biz Ankara Barosunda sayın Arslanalp arkadaşımın dabelirttiği gibi, bazı gelenekler kurduk ve bunları kanun hükmüne vesaireye ihtiyaç hissetmeden de yürütüyoruz 14 yıldır.

Hepimiz kendimizi bu kurallarla, bu geleneklerle bağlısayıyoruz. Yalnız huzurunuzda getirdiğim meslek kuralları doğrudan doğruya avukatın meslekî çalışması ile ilgilidir, dikkat buyurduysanız. Avukatın avukatla ilişkisi, avukatın yargı organları ile ilişkisi, avukatın kalem teşkilâtı ile ilişkisi, avukatın müvekkille ilişkisinden ibarettir.

Avukatın meslek kuruluşu içindeki görevleri bu kuralların kapsamı içerisine girmez. Çünkü bu kurallara aykırı davranışın sonucu di-

siplin eylemi sayılması yolu ile disiplin kuruluna sevk edilmesidir. Bir baro yönetim kurulu üyesi veya bir baro başkanı Birlik Genel Kurulunda arkadaşların güvenine mazhar oldu ve birlikçe herhangi bir göreve seçildi. Disiplin kuruluna mı sevkedeceğiz? Buna imkân yok. Çünkü kanunda olmayan bir nedenle disiplin kuruluna vermek kolay kolay mümkün değil. Meslekî kural değil bu, Barolar Birliği Genel Kurulu bir ilke benimser. Yani bendeniz istifamı prensip itibariyle benimsenmek suretiyle bu ilkeyi kabul etmiştir. Bundan sonraki arkadaşlar için de bu bir yol olur, bir ışık olur. Benden sonraki arkadaşlar da aynı yolda yürürler ve 10 yıl sonra bir gelenek haline gelir, meslek kuruluşları bakımından, ama meslek kuralı olarak bunu tesbit edersek bir süre sonra bir yargı organı huzurunda açılacak dava ile bu kuralın tartışması bizi olumsuz sonuca götürebilir ve güç duruma sokabilir.

O itibarla ben bunun bir meslek kuralı olmadığı görüşünde, deminki ifademde de görüşümü arzettim, daha kısa oldu, meslek kuralı olmadığı görüşünde ısrar ediyorum. Meslek kuralları arasında böyle bir kuralın yeri yoktur.

Saygılarımla.

BAŞKAN- Buyurun Enver bey.

ENVER ARSLANALP (İzmir)- Bir hususu tavzih edeyim. Bendeniz Paris Barosunu misâl gösterdiğim zaman bir manevi durumu ortaya koymak için söyledim bunu. Yoksa adet bakımından gayet tabii. Meselâ 3500 kişilik bir İstanbul Barosu kadar değildir Paris Barosunun adedi. Çünkü Fransa'da 6 bin Avukat vardır, bilemediniz 7 bin. Mesele meslek kuralları derken bir manevi ortamın yaratılması meselesidir bu. Yani herkesin buna riayet etmesini sağlama meselesidir. Bu meslek kuralları içindedir. Yönetim de meslek kuralları içinde değil midir? Yönetime katılmak da meslek kuralları içinde değil midir? Eger böyle olmamış bulunsaydı Ankara Barosu bu şekilde bir protokola bağlar mıydı bunu?

Ben kendimiz bakımından bunu bir noktaya getirmemiz şarttır. Artık o kadar ki, barolar gittikçe genişlemekte. Zaten benim söylemiş olduğum nokta, sayın vermiş bulunduğu izahatla çelişkili değil. Hakikaten daha henüz diğer barolarımız adet itibariyle az olduğunu zaten söylüyoruz.

Belki bir hal çaresi olabilir; muayyen bir adetle sınırlandırılmış olabilir, ama moral yönünü ortayakoyarken, genellikle bu şekilde konuşmak mecburiyeti hasıl oluyor ve bendeniz de zaten konuşmada bütün Türkiye barolarının aynı adette olmamış bulunduğunu da ortaya koymuş bulunmaktayım.

O itibarla ben sadece bu işin moral yönünden, manevi yönden bir müdafâasını yapmak tarafını tercih etmiş bulunmaktayım.

BAŞKAN- Sayın Hayati Ekşi.

HAYATİ EKŞİ (Elâzığ)- Bütün arkadaşların konuşmalarından, bunun lüzumlu olduğu, fakat kanunda boşluk olduğu neticesine varmış bulunuyoruz. Bu mana çıkıyor, eger yanlış anlamadımsa. En iyi mevzuat kanunumuzdan ve meslekî kuraldan doğan mevzuattır. Binaenaleyh, biz bunu bir meslek kuralı olarak kabul edersek kanundaki boşluğu dolduracağız. Bihare de teamülen kanuna geçer.

Bu bakımdan ben bu maddenin disiplin kurulunu da içinealacak şekilde kabulünü istirham edeceğim.

BAŞKAN- Sayın Sabahattin Bilge.

SABAHATTİN BİLGE (Ankara)- Muhterem arkadaşlarım, bir defa bu mevzuun meslek kuralları cümlesinden mütalâasına tabiatıyla biraz evvel arkadaşımızın da ifade ettiği gibi, imkân yok, benim görüşüme göre de...

Ancak bir mesele üzerinde ben durmak istiyorum. Biz eski Avukatlık Kanunundan büyük şikâyet olarak bahsederken, bunun çok mubassır edatı taşıyan bir kanun olduğunu söylemiştim. Yeni Avukatlık Kanunu bize bazı imkânlar, bazı haklar dahatanıdı, ondan farklı bir mahiyet gösterdi.

Şimdi biz o kanundan kurtulmak için yaptığımız çabalarımız, çarpınışları bir tarafa bırakıp, kendi kendimizi takyit eden, fakat avukatın şahsen bazı şeyleri düşünebileceğini de inkar edebilen bir yola sapıyoruz, birçok müeyyidelerle arkadaşımızı bağliyoruz. Bu benim tasvip edeceğim bir yol değildir.

Bazı meseleler kendi haline bırakılır. Arkadaşların, avukatlık mesleğini kendi anlayışına göreşerefli ve haysiyetli bir istikamette geliştirmesine imkân vermekle mümkün olur. Bu itibarla ben bunu tasvip

etmiyorum. Bu kadar fazla takyidata da taraftar değilim. Meslek kural-
ları çok zaruri hallerde, çok üzerinde düşünülmesi lâzım gelen mesele-
lerde belki ortaya atılabilir. Biz Ankara Barosunda, biraz evvel bah-
sedilen hususuderpiş ettiğimiz zaman hiç böyle bir kanuni zaruret ara-
madık, beklemedik. Bugün de bu ihtiyacı hissetmiyoruz ve böylece devam
edip gelmektedir. Hususiyle bu meselenin bir de şartların icabına göre
mütalâası lâzımdır ki, biraz evvel bir arkadaşımız bunu güzel bir şe-
kilde ifade etmişlerdir.

O itibarla böyle bir takyidatı fazla buluyorum. Arzederim.

BAŞKAN- Sayın arkadaşlarım, başka söz isteyen yok.

Şimdi, esasta iki ayrılık, fakat bu bir meslek kuralı olarak
kabul edilirse disiplin meclisinin de ilâvesini isteyen bir teklif var.
Şimdi evveleminde bu bir meslek kuralı mıdır? Yani buraya ilâve edelim
mi, etmiyelim mi şeklinde teklif var, bunu halletmemiz lâzım. Eğer mes-
lek kuralı değilse diğer hususları konuşmaya lüzum yok. Meslekkuralı
olarak kabul edilirse disiplin meclisini de ithal edelim mi, etmiyelim
mi o ciheti halledeceğiz.

Şimdi, Atılâ Sav arkadaşımızın teklifi, bir meslek kuralı değil-
dir, ilâve edilmesin demektir. Bunu oyunuza arz ediyorum. Kabul eden-
ler işaret buyursunlar... Meslek kuralları arasında yer alsın şeklindeki
teklifi oyunuza arz ediyorum... Meslek kuralı olarak kabul edilmiştir.

Bir de disiplin kurulunun ilâvesi isteniyor. Yönetim Kurulunun
teklifi ile bu disiplin kurulunun ilâvesini beraber mi oylayalım?..

AHMET HAMDİ SAYAR (İstanbul)- Disiplin kurulunu kabul edersek
evleviyetle öbürü kabul edilmiş olur.

BAŞKAN- Şimdi Yönetim Kurulu arkadaşlarımızın teklifini oyları-
nıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ugur Kalafatoğlu arkadaşımızın bir teklifi var; disiplin meclis-
isinin de bir kişide birleşmesin şeklinde. Bunun ilâvesini de oyunuza
arz ediyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Disiplin meclisi ibaresi de
ilâve edilmiştir efendim.

Başka değişiklik teklifinde veya herhangi bir maddenin çıkarıl-
ması teklifinde bulunmak isteyen arkadaşımız var mı?.. Buyurun.

OSMAN REMZİ SEZER (Eskişehir)- Muhterem arkadaşlar, 37 nci maddede hakkında birendişem var. Belki ben yanıllıyorum, yanlış anlıyorum. Okuyayım, endişemi arzedeğim, ondan sonra hepsini kabul edelim:

" Avukat aynı davada birinin savunması öbürünün savunmasına zarar verecek durumda olan iki kişinin birden vekâletini kabul etmez." Bunda ihtilaf yok. " Bu durum vekâletin alınmasından sonra ortaya çıkarsa, avukat her ikisinin vekilliginden çekilmelidir."

Şimdi, şöyle bir durumasavvur ediyorum. Bendeniz hiçbir müessesenin avukatı değilim, fakat iki bankanın avukatlık vazifesini üzerine almış bir arkadaş kabul ediyorum; icra takibi yapmıştır, ihtiyatı haciz almıştır, icrai safhaya gitmiştir. Son sırada, 300-500 binlik bir ihtilafı adamın iflas halindeolduğu meydana çıkmıştır. Bir başka müvekkilinin veyabir başka bankanın da takibatını yapmıştır. Birinci ve ikinci sırada olup olmama mevzuunda her iki bankanın vekili olması hesabıyla her ikisinin vekâletinden de istifade etmek mecburiyeti vardır. İstifa ettiği zaman almış olduğu ücreti iade etmek zarureti vardır. Etmezse disiplin kuruluna verilebilir. Cezada da bu varittir. Meselâ faili gayri muayyen üç-beş kişilik bir sanık topluluğu gelmiştir, suçlarını inkar etmişlerdir. Vekâletinin iki tanesini deruhte etmiş olabilirsiniz. Avukat olarak bütün vecibenizi yerine getirmiş olursunuz. Son safhada bir şahit çıkar ve belki sanıklar karşılıklı çatışır, birbirlerini itham ederler. Her ikisinin vekâletinden ayrıldığınız zaman size yazık olmayacakmı?

Örnek olarak " Bern kurallarında", Alman ceza muhakemeleri, İtalyan ve kayseri barosunun teklifleri gösterilmiş. Onların hiçbirisinde bu tarzda kesin bir ibareye benrastlamadım. O itibarla bunun hakkında ne düşünüyorsunuz? Benim endişem bu arkadaşlar.

ATİLA SAV (Ankara)- Teklifiniz ne, 2 nci fıkrayı çıkaralım mı diyorsunuz?

OSMAN REMZİ SEZER (Devamla)- Benim teklifim şahsen 2 nci cümleyi kaldıralım. Avukat mevcut duruma göre mesleğin vakarı ile uygun şekilde hareket edebilir.

BAŞKAN- Efendim, 37 nci maddenin 2 nci fıkrasının çıkarılması isteniyor.

Bu teklif hakkında başka söz isteyen var mı?.. Olmadığına göre 37 nci maddenin 2 nci fıkrasının çıkarılmasını kabul edenler işaret buyursunlar... Aynen kabulünü isteyenler işaret buyursunlar... 2 nci fıkranın çıkarılması kabul edilmiştir.

Sayın Mehmet Kurtuldu.

MEHMET KURTULDU (Trabzon)- Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar, bendeniz de bu tasarinın 25 nci maddesi hakkında bazı endişelerimi söylemek üzere huzurunuzda geldim.

Esasında tasarı barolara gönderildiği zaman, baromuz bu tasarıyı tetkik edip, baromuza ait fikirleri tesbit etmek vazifesini de bendenize vermiş bulunduğu ve baromuzun görüşü' de birliğe gönderilmiş bulunduğu için, görüşümüzün nazarı itibare alınmadığını gördüğünden, fikrimizi savunmak ihtiyacını duydum.

Bilindiği üzere bu madde, avukat zorunlu haller dışında tanıklarla ve bilirkişilerle görüşemez. Onlara herhangi bir telkinde bulunamaz, şeklindedir.

Hemen arz edeyim ki, taşıdığı espiri itibariyle bu maddeye muhalif kalmak mümkün değil. Ancak, avukat zorunlu haller dışında tanıklarla ve bilirkişilerle görüşemez deniyor. Zorunlu haller nedir? Acaba çok sert bir tatbikat avukatla şahidi, meselâ muâşeret adabının icabet-tirdiği münasebetlerin dışında bir görüşmeden menedebilir mi? Edemez mi? Kanaatımızca son derece münakaşalı bir husus.

Şimdi, bu madde hakkında üç ayrı teklif daha olmuş. Bendeniz Trabzon'dan geliyorum. Memleketimizde zuhur eden davalar tip itibariyle şahide çokluklamüracaatı gerektiren davalardır. Ve bilhassa tek ispat delilinin şahitten ibaret bulunduğu davalar vardır. Bu itibarla memleketimizin seviyesi de nazarı itibare alınır, iş sahiplerinin bize şahitlerin neleri bildiği, neleri bilmediği hususunda verdiği bilgilerin de kısırlığı nazarı itibare alınır, avukatın açacağı dava konusunda önceden müsbet hiçbir bilgiye sahip olmadan dava açmak mecburiyetinde kaldığı pekâla düşünülebilir. Bunun tamamiyle aksi olmuş, birkaç hadisede

bendeniz şahitlere müracaat lüzumunu duymuşumdur. Nitekim şahitlerden aldığım bilgi neticesinde açtığım davaların neticesi müsbet olmuştur.

Yalnız bu konuda herhangi bir şüpheye kapılmamanızı istirham ederim. Meselâ şahitlerden birisi bir olayda bir temyiz azası idi. Bendeniz bu konuda bilgisinin neden ibaret olduğunu sordum, verdiği bilgiye istinaden dava açtım, aynı şekilde şahadette bulundu ve dava müsbet neticelendi.

Şimdi, demin de arzettiğim gibi, madde kanaatınca, avukatın son derece muhtaç bulunduğu bilgiyi şahitten edinme hususunu menedecek bir tertiptedir. Halbuki maddeyle ilgili "Bern kuralları"ndan 12 nci madde olarak verilen bilgi çok daha elastikiyete sahip ve avukatın bu ihtiyacını karşılayacak niteliktedir.

Nitekim burada deniyor ki, avukat ileride şahit olarak dinlenecek kimselerden istisnai olarak bazı hususları öğrenmek mecburiyetinde kalmış olupsa, onları tesir altında bırakmış olmak şüphesi altına düşmekten kaçınmalıdır. Tamamiyle doğrudur. Ancak, bir hususu kat'iyen reddetmiyor, avukatın şahitten pekâla bilgi alabileceğini peşinen kabul ediyor, ama ona herhangi birşey telkin etmemek şartı ile. Onun için yüksek heyetiniz bu maddenin, benim izaha gayret ettiğim şu endişeye mahal bırakmıyacak bir açıklıkta olduğuna karar verirse, benim diyecek bir sözüm yok, ama öyle sanıyorum ki, bir derdi ortaya atmış bulunuyorum.

4 Saygılar sunarım.

BAŞKAN- Buyurun.

OSMAN REMZİ SEZER (Eskişehir)- Sayın arkadaşlar, benden evvel konuşan arkadaşımın endişesini Ankara Barosunun önerisi de, Kayseri Barosunun iç yönetmeliği de izale edecek mahiyette. Bu şekilde menedici hüküm yerine, avukat duruşmada ve duruşma dışında tanıklara herhangi bir telkinde bulunamaz lâfzının alınmış olması hem endişeyi giderir, hem de beklenen gayesi sağlar. Ya da, Kayseri Barosunun yönetmeliğini aynen alırsak aynı madde yerine, avukat şahit ve bilirkişileri bilgi ve görgüsüne aykırı beyana yöneltmez, denilirse arkadaşımın endişesi bertaraf edilir. Arz ederim.

BAŞKAN-Buyurun.

HAYATİ EKŞİ (Elâzığ)- Muhterem heyet, 25 nci madde mevzuu Ceza Kanunumuzda ve Avukatlık Kanunumuzda suç olarak mevcuttur. Burada avukatın bir davada şahit olan ve bilirkişi olan şahıslarla görüşmesi mevzuu; görüşme insanî bir münasebettir, bundan men olmaz kanaatimca.

Şimdi kendi meslekî mevzuatımız olan Avukatlık Kanunu ile, Ceza Kanunu ile bağılı bulunduğumuz bir husus hakkında bir de meslekî kural getirmeye bencelüzum yoktur. Ben 25 nci maddenin metinden çıkarılmasını arz ediyorum ve teklif ediyorum.

BAŞKAN- 25 nci madde hakkında başka söz isteyen var mı?.. Yok.

Mehmet bey, siz Kayseri Barosunun teklifini benimsiyor musunuz, sizce uygun mu?

MEHMET KURTULDU (Trabzon)- Bendenizin teklifim, ek'teki 13 ncü sahifede bulunan 12 nci maddenin yani "Bern kuralları"nın aynen kabul edilmesi şeklindedir. Müsaade ederseniz okuyayım Bern Kuralını.

(Bern kuralı okundu)

BAŞKAN- Şimdi efendim, üç teklif var. Birisi tamamen çıkarılsın şeklinde, ikincisi Bern Kurallarının 12 nci maddesi kabul edilsin şeklinde, bir de ana teklif var.

Tamamen çıkarılsın şeklindeki teklifi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi bu teklif edilen madde yerine Bern Kurallarının 12 nci maddesinin kabul edilmesi teklif edilmektedir. Bu madde yerine Bern Kurallarının 12 nci maddesinin konmasını kabul edenler işaret buyursunlar... Meslek kurallarındaki 25 nci maddenin aynen kabulünü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Efendim, Bern Kurallarındaki 12 nci maddesi kabul edilmiştir.

ENVER ARSLANALP (İzmir)- Benim 24 ncü maddeyle ilgili bir teklifim var efendim.

ATİLA SAV (Ankara)- Usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN-Buyurun sayın Sav.

ATİLA SAV (Ankara)- Efendim, evvelâ tümü kabul edildi. Ondan sonra maddelerine geçildi. Maddeler ilerledi; 37, derken 25 e döndük,

şimdi sayın Arslanalp 24 ncü maddeye döndü. Bir başkası 1, 2, 3; deken
1 nci maddeden itibaren müzakere edeceğiz. Burada bir usulsüzlük var;
İsterseniz önce usulünü tesbit edelim. Madde madde gidilecekse, sayın
Başkan; 1, 2, 3 var mı desin, olmadıkça onaylayalım, kabul etmiş olalım,
tekrar geçmiş maddelere dönmüyelim. Arzederim.

BAŞKAN- Efendim, Atilâ bey doğru söylüyorlar. Biz bu müzakere-
leri bitirmiştik, fakat arkadaşlar sonradan maddeler çıkardılar.

RAHMI MAGAT (Ankara)- Sayın Başkan, 24 ncü maddeye kadar olan
maddeleri tünden oylarsanız tekrar geriye dönüş olmaz.

CENGİZ İLHAN (İzmir)- Usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN- Buyurun.

CENGİZ İLHAN (İzmir)- Efendim, tüzük kabul edildikten sonra
Genel Kurulda şöyle bir temayül belirtdi; yapılacak değişiklikler teker
teker bildirilsin dedik. Bu belli bir maddeye kadar, yahut madde sıra-
sı ile bildirilsin denmedi. Bubakımdan muhterem arkadaşlarımız değişik-
lik istedikleri maddeleri arzedebilirler.

BAŞKAN- Anlıyorum efendim.

Aziz arkadaşlarım, sayın Enver Arslanalp 24 ncü madde hakkında
söz istedi. Başka maddeler hakkında söz isteyen var mı? Yok. O halde
yalnız 24 ncü madde hakkındaki müzakereye devam ediyoruz. Buyurun Enver
bey.

ENVER ARSLANALP (İzmir)- Sayın Başkan, değerli meslektaşlarım,
teklifin 24 ncü maddesi, hâkimin reddi, savcılarının ve başkaca adalet
görevlilerinin reddi veya şikâyet edilmesi konusunda ve genellikle ko-
nuşmalarında veyazılarında avukatlık kanununun gerektirdiği gerekçeleri
muhatapı rencide etmiyecek biçimde açıklar. Her türlü red veya şikâyet
veya dava dilekçelerinin bir örneği de baroya verilir.

Efendim, bizim İzmir Barosunun bu konuda bir teklifi oldu sayın
Barolar Birliğine. " Maksadı açmıyacak biçimde" tabiri olsun dedik.

Arzedeyim bunu: Bizim başımızda bir dert var. Bakınız o dert
nedir? Duymuşunuzdur herhalde, bir Savcı Kirkyaşar oğlu vardır. Yalnız
size şunu söylüyeyim; iki arkadaşımız, birisi bugün 10 bin liramanevi
tazminat karşısındadır, Bornova Asliye Mahkemesinde onun müdafaası ya-

pılmaktadır. İkinci bir arkadaşımız da Ağır ceza mahkemesinde Kırkyaşaroglu'nun yapmış bulunduğu temyiz dilekçesine vermiş bulunduğu cevabın meslek haysiyetini rencide eder mahiyette bulunmuş olması dolayısıyla açılmış bulunan bir davadır. Ve bu dava nasıl açılmıştır, biliyor musunuz? Bilirkişiden rapor alınmak suretiyle ve rapor da adli takka uygun bulunmamış olması dolayısıyla, onun şahsına bir tecavüz telâki edilmiştir. Bugün o ağırcezamahkemesinde görülmektedir.

O itibarla, bu rencide etmeyecek biçimde tabiri bizim mesleğimizi icra etmemiz daima bir amaca götürür. Dünya Barolar Birliğinin, ki iltihakına karar vermiş olduğumuz Dünya Barolar Birliğinin 1964 senesinde Berlin'de yapmış bulunduğu toplantıda almış olduğu bir karar vardır. Mahkemede avukatın söylemiş olduğu her söz muteberdir ve hakaret telâki edilmez. Bu kadar geniş.

O itibarla biz İzmir Barosunun, "Maksadı aşmıyacak" tabiri şeklinde bu maddenin kabulünü istiyoruz. "Rencide" tabiri kalksın. Çünkü bu rencide tabiri çok kaypak. O itibarla, "Rencide" tabiri yerine "Maksadı aşmıyacak" tabirinin konulmasını arz ve teklif ediyoruz.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI Prof. Dr. FARUK EREM - Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN- Efendim, bir teklif var 24 nci maddenin 1 nci fıkrasındaki "Rencide etmeyecek" tabiri yerine "Maksadı aşmıyacak" tabirinin konulması şeklinde. ("Amacı aşmıyacak" sesleri) Amacı aşmıyacak...

Amacı aşmıyacak şeklindeki tadil teklifini oyunuzda arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Efendim, 1 nci fıkra "Amacı aşmıyacak biçimde" şeklinde tadil edilmiştir.

Şimdi Sabih Atli arkadaşımız 2 nci fıkra hakkında söz istemişti, buyurun.

SABİH ATLI (İstanbul)- Muhterem arkadaşlar, 2 nci fıkrada, bu türlü red veya şikâyet dava dilekçelerinin bir örneği de Baroyabildirilir, deniliyor. Aşağı yukarı baronun durumu, âmme davası açmakla mükellef savcı durumuna geliyor.

Malumunuz dilekçe ile takibat yapacak. Eğer bir savcı arkadaşımızı veya hâkim arkadaşımızı rencide ettikse, onun ilgilisi müracaat,

eder. Yoksa bu mükellefiyeti koymamız hem baronun işlerini artırır, hem de bizi âdeta artık serbest hareketlerden engeller. Yani, acaba olacak mı, olmayacak mı? Ufak tefek bazı kelimeler olur sayın hâkimlerimizin ve savcılarımızın bunu nasıl Ceza Kanununun 486 nci maddesi var, onda gördü mü kendisi açmaz, ama dün Baro İdare Heyetine gelmiş bir arkadaşımız bakar bunu ağır bulur, ilgilisi müracaat etmediği halde disiplin takibatı yapmak gibi bir durum hasıl oluyor. Ben 2 nci fıkranın çıkarılmasını teklif ediyorum. Takdir heyeti âliyenizindir.

BAŞKAN- Atilâ Sav.

ATİLA SAV (Ankara)- Efendim, sayın Sabih Atlı arkadaşımın kaygusu yerinde değil. Bu hüküm daha çok belgelendirme, yani tevsik bakımından konulmuştur. Dikkat buyurulursa, yukarıda, hâkimin reddi, savcılarının ve başkaca adalet görevlilerinin reddi veya şikâyet edilmesi konusunda şöyle hareket eder, diyor. Altındaki hüküm, bu türlü red veya şikâyet veya dava dilekçelerinin bir örneği baroya verilir. Yani avukat yazdığı yalnız red ve şikâyet dilekçelerinin birer örneğini meslek kuruluşuna verecek. Yarın, öbür gün yargıç veya savcı; efendim beni tahkir etti diye müracaat ettiği zaman, baro elindekine bakacak, elindeki belgeye, herhangi bir değiştirme keyfiyetini de önler bu, herhangi bir tahrifi önler, bakacak, diyecek ki, endişe ettiğiniz veya şikâyet ettiğiniz husus yoktur. Meslektaşımız kendi meslek kurallarımıza uygun biçimde hareket etmiştir deyip kararını verecek.

Yani sizin endişe ettiğiniz cihet yok burada, tam tersine avukatı himayeye matuftur bu hüküm. O itibarla aynen kabulünü rica edeceğim.

BAŞKAN-Buyurun.

CAHİT ALTAN (Çanakkale)- Muhterem Başkan, sayın arkadaşlarım, 24 ncü maddede hâkimin ve savcının reddi mevzubahis. Verilecek bu dilekçenin de 2 nci fıkrasında, bir nüshasının baroya verilmesi ileri sürülmekte. Şayet verilen bu dilekçede bir suç unsuru var veya bir disiplin takibatını icabettirir bir hâl varsa, baroya sevk edilen dilekçeyle avukat hakkında baroca disiplin soruşturması açılması gibi gerekli bir hal doğacaktır.

Hiçbir suçta hiçbir kanun der mi ki suçluya; sen suç işledin, işledin, işlediğin suçu savcıya bildirmek mecburiyetindesin. Bu aşağı yukarı bu mahiyette. Sen hırsızlık yaptın, sen zimmetine para geçirdin bu parayı zimmetine geçirdiğin anda savcıya bildirmek mecburiyetinde-sin... Bir bakıma böyle anlaşılıyor arkadaşlarım.

Şimdi, iki bakımdan düşünülürmü. Birisi, sayın Atılâ Sav'ın söylediği gibi, delillendirmek bakımından. Yani, verilen dilekçenin bir nüshasında baroya sevkediliyor, binaenaleyh, delillendiriliyor. Verilen dilekçe suret itibariyle mahkemede var zaten, artık yeniden delillendirmeye lüzum yok. Her zaman sûretialınabilir oradan. Bu bir mahzur değil, dilekçenin baroya verilmemesi, ama verilmesi âdeta; ben suçluyum, suçumu ihbar edeceğim, delillerini götüreceğim baroya... Böyle bir teklif hukukla bağdaşmaz, asla kabul edilecek bir teklif değildir arkadaşlarım.

BAŞKAN- Ugur Kalafatoğlu.

UĞUR KALAFATOĞLU (İstanbul)- Saygı değer arkadaşlarım, bendemiz bu 2 nci fıkranın aynen kalması gerektiğini savunacağım.

Bu bize iki fayda sağlayacak. Birincisi, reddi hâkimi sanata mutadı ittihaz eden arkadaşların daha teenniyle hareket etmelerini ve dosyalarına her reddi hâkimin dilekçesinin girmesi suretiyle bunun kabarıklılığı halinde kendileri hakkında baroca daha iyi düşüncelere, daha iyi yargılara varılmasını sağlayacak.

İkincisi de, kızgınlıkla reddi hâkim dilekçesi veren arkadaş bu dilekçesini bir kere daha okuyup, daha yumuşatmak, bunu baronun ittilağına sunacağı için daha teenniyle hareket etmek, yani dilini birkaç kere çevirip, sözünü söylemek zorunda kalacak. İki amaç da bu suretle gerçekleşmiş olacak.

Yalnız ben bir kelimenin burada fazla olduğu kanaatindeyim.

" Bu türlü" diyor. Bu türlü, sanki rencide eder türlü gibi... Red ve şikâyet dilekçelerinin ve dava dilekçelerinin bir örneği de baroya verilir. " Bu türlü" fazla oluyor. Bu türünün çıkarılması suretiyle maddenin aynen ipkısı lehindeyim, saygılar sunarım. Yani teklifim, " Bu türlü red veya şikâyet dilekçelerinin bir örneği de baroya verilir"

ibaresinden " bu türlü" tabirinin çıkarılarak " red veya şikâyet dilekçelerinin bir örneği de baroya verilir" şeklinde kabul edilmesidir.

BAŞKAN- Aziz arkadaşlar, üç teklif oluyor. Birincisi Sabih Atlı arkadaşımızın fıkranın tamamen çıkarılması şeklinde. İkincisi tadil şekliyle kabulü. Üçüncüsü de Yönetim Kurulunun teklifi.

Şimdi en aykırı olan teklif fıkranın çıkarılması şeklindeki tekliftir. Bu teklifi oyunuza arz ediyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İkinci teklif, red veya şikâyet dilekçelerinin bir örneği de baroya verilir şeklinde olsundur.

YONETİM KURULU BAŞKANI Prof. Dr. FARUK EREM - Bu teklife katılıyoruz efendim.

BAŞKAN- Bu teklifi oyunuza sunuyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Bu madde tadil şekliyle kabul edilmiştir.

ENVER ARSLANALP (İzmir)- Efendim, bir madde daha var, müsaade ederseniz o madde hakkında da konuşmak istiyorum.

BAŞKAN-Başka maddenin müzakere edilmemesine Umumi Heyet karar verdi.

ENVER ARSLANALP (İzmir)- Ben konuşmakta ısrar ediyorum efendim.

BAŞKAN- Efendim, Enver Arslanalp arkadaşımız konuşmakta ısrar ediyor. Onun için Enver beye söz verilmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Buyurun.

ENVER ARSLANALP (İzmir)- Sayın Meslektaşlarım, teşekkür ederim. Çünkü bu mühim bir madde ve zannederim ki bir zuhul olmuş bunda.

Malumuâliniz, Başkanımız da yakından bilmekte, bendenize bundan bir müddet evvel dünya Barolar Birliğinin tüzüğü, teklif mektupları ve aynı zamanda ilk defa çıkarmış buldukları dergi gönderildiği zaman Dünya Barolar Birliğinin bir kitap halinde meslek kuralları konusunda hazırlamış bulunduğu bir kitaptan bahsedilmişti ve kendisine de bu hususta malûmat vermiştik. Mesut bir tesadüf Kent Otelin'de bugün Londra'da elçilikte vazifeli olan arkadaşım Sait beyden bunun bir örneğinin bize gönderilmesini rica etmiştim, fakat kendisinden almış olduğum bir mektupta sadece bunun basılmakta olduğu bildirilmişti.

Hocamız da o konuda teşebbüse geçecekti, fakat bilmiyorum ne-tice nedir, kendisiyle bu konuda konuşamadım.

Şimdi, Dünya Barolar Birliği resmî bir teşekkül değil, hususi bir teşekkül. Bunlar kendi paraları ile dünyaya seyahat etmekte bulunan kimseler. Gidiyorlar, turistik geziler yapıyorlar, ayrıca meslek kural-ları ve diğer mesleki konularda da çalışmalar yapıyorlar gayet tabii.

Yalnız Dünya Barolar Birliğinin kabul etmiş bulunduğu meslek kuralları konusu daha henüz bir resmîyete girmiş olan bir husus değil. Şimdi biz büyük bir taallûkle, bilmediğimiz bir konuyu, çünkü benzeniz bilmiyorum, istemiş bulunmama rağmen, bir Fransızca hattâ İngilizce metni gönderilsin tercüme ettiririz, benzeniz Fransızca biliyorum, fakat İngilizceyi çat-pat, yaparız dedik, fakat gelmedi. O itibarla, bu ka-ranlık birşey oluyor.

O itibarla bunun çıkarılmasında bence fayda var. Talik edelim bunu. Yani bu maddeyi, alacağımız olan şeylere göre gelecek toplantıda görüşebiliriz. Meslek kuralları gelecek toplantıda başka bir hüviyette alabilir, yani unuttuğumuz konular da olabilir. O itibarla ben-de-niz bu maddenin talikinde fayda görürüm. Bunu kabuletmezlerse hiçol-mazsa müteakabiliyet esası konulsun devletlerarası şeyinde, ama bence birinci teklif daha uygun. Bilmiyorum bu konuda ne düşünüyorlar.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI Prof. Dr. FARUK EREM- Talik teklifine katılırız efendim.

BAŞKAN- Efendim, Enver beyin teklifini oyunuza sunuyorum. Bu madde talik edilsin diyorlar. Bu teklifi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, bu madde de şimdilik çıkarılmıştır.

ATILÂ SAV (Ankara)- Usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN- Buyurun.

ATILÂ SAV (Ankara)- Arkadaşlar, biraz önce Genel Kurul bir mad-de kabul etti, bir maddenin eklenmesini kabul etti. Yalnız meslek kural-larının sistematigi içerisinde bunun yeri yoktu. Eger uygun görürseniz bir başlık açalım, yeni bir bölüm, ayrı hükümler diye, oraya koyalım bu maddeyi. Çünkü başlıklarımız, meslektaşlararası ilişkiler, avukatlar-la yargıçlar, avukatlarla kalemler, avukat ve müvekkil ilişkileridir.

Biraz önce kabul edilen hüküm bunların hiçbirisine girmiyor. Tamamen bağımsız nitelikte bir hüküm. O itibarla ben usulî bakımdan buna temas etmek istiyorum. Çünkü buradan kabul edilerek geçen metin ana başlıkları ile filan bir bütün olmazsa, ileride herhangi bir tereddüte yol açabilir ve kuralların sistematigi bakımından da havada kalır o hüküm, o bakımdan arz ediyorum.

Yani 5 nci bölüm olarak yürürlük maddelerinden önce yukarıya 4 ncü bölümden aşağıya 5 nci bölüm, ayırık hükümler, oraya birmadde numarası koyalım, kaçınca madde olacaksa. Yönetim Kurulundaki üye arkadaşların teklif ettikleri ve Genel Kurulun onayından geçen metni aynen yazalım oraya. Uygun mu? ("Uygun"sesleri)

BAŞKAN- Buyurun.

ERDOĞAN BİGAT (Ankara)- Efendim, sayın Sav'ın fikrine takrir sahipleri olarak katılıyoruz. Ancak, " Ayırık hükümler" yerine, " Avukatların barolar ve Barolar Birliği ile ilişkileri" şeklinde bir matlab altında toplanmasını öneriyoruz.

Saygılarımla.

ATILÂ SAV (Ankara)- Sayın Bigat'ın teklifine katılıyorum.

BAŞKAN- Katılıyorsunuz. " Avukatların barolar ve Barolar Birliği ile ilişkileri" başlığı altında ek maddenin konulmasını Erdoğan Bigat arkadaşımız teklif ediyor. Bu teklifi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Buyurun.

RAHMİ MAGAT (Ankara)- Sayın Başkan,değerli meslektaşlarım, şimdi kabul edilen meslek kuralları arasında daha evvel bulunmayan ve bu Genel Kurulda teklifinizle kural haline gelen, disiplin ve yönetim kurulunda görev alanların Barolar Birliği disiplin ve Yönetim Kurulunda görev almamaları ana kuralının ne zaman uygulanacağı ve geçmişe şâmil olup olmayacağı hususunda bu Genel Kurulda saptanması gerekir.

Çünkü bundan sonraki Genel Kurula kadar görev almış olan arkadaşların durumu muallakta kalacaktır. Madem ki biz şimdi bunu tesbit ettik. O halde bunun kapsamı ne olacaktır? Onu da tesbitte yarar var.

Çünkü meselâ biraz evvel Kayseri Barosu Başkanı ve Barolar Birliği Disiplin Kurulu üyesi arkadaşımız bana sordu, ben istifa edeceğim mi, yoksa beni de disiplin kurulunamı verecekler', kendi bulunduğu disiplin kuruluna. Ben bunu cevaplıyamadım. Şüphesiz ki, bu kişisel bir görüş olmaktan uzak Genel Kurulun görüşü olarak tesbitte zorunluk var, Uygulamada isabeti ve arkadaşları müşkül durumdan kurtarmak bakımından.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Buyurun.

EMİN KALAFATOĞLU (İstanbul)- Saygı değer arkadaşlarım, bu hükmün, bu yönetmelik maddesinin kabul edilen bugünden itibaren uygulanacağına şüphe yoktur. Hele bahis konusu olan Disiplin Meclisi üyesi arkadaşımızın herhalde meslek kuralı olarak tesbit ettiğiniz şeylere aykırı davranacağını hiç zannetmiyorum zaten.

Şimdi meslek kuralı olarak tesbit ettiğimiz bir durumun hilafını kendisinde devam ettirmesini kabul etmiyoruz, buna imkân yok diyorum. Bu itibarla arkadaşım bu meslek kuralına durumunu uyduracaktır bittabi. Bunun için süre verilmesi çok sakıncalıdır. Hattâ süre verilse dahi arkadaşımızın bir disiplin meclisi üyesi olarak, kabul edilen meslek kuralına aykırı davranışını devam ettirmemesi en tabii sonucudur.

Saygılarımla.

BAŞKAN- Buyurun.

AHMET HAMDİ SAYAR (İstanbul)- Meslek kuralları için huzurumuzda müzakere edilip kabul edilen bu metnin yürürlüğü bu kabul tarihinden itibaren sayılmak lâzım gelir.

Disiplin muamelâtının şahıslara uygulanması konusu bu noktada, bu yürürlükten sonra bu kuralları muhil harekette bulunanlar hakkında olacaktır. Tabiatıyla makamline şâmil bir ceza uygulaması olamaz. Bu da hukukun prensipleri arasındadır.

Bu bakımdan yürürlüknoktasından ayrı bir hüküm sevketmeye, bunun filân matbaada basılıp neşredilmesinden, resmî gazetede yayınlanmasından gibi birtakım hâllerin bizim için mevzubahis olmaması lâzım gelir. Aksi hâlde bir takım tefsirler, bir takım izahlar gerektirir.

O itibarla, ötedenberi uygulanan kurulların, genel kurulların

aldığı kararların karargir olduğu günden itibaren bu yürürlüğe girer ve uygulama mevki bulur. Bunun dışında birsureti hallin âdet haline getirilmesi için ortada da başka başka hazırlık hareketine birsebep yoktur. Arkadaşımız, bu pozisyonda olan arkadaşımız bakar, hangisini tercih ediyorsa oradaki vazifesine devam eder. Hadise bundan ibarettir.

BAŞKAN- Buyurun.

HİKMET TUNCAY (Eskişehir)- Benden evvel konuşan arkadaşların noktayı nazarına tamamen iştirak ediyorum.

Bir meslek kuralı tesbit edildikten ve neşir ve ilân edildikten sonra elbette mer'idir ve bu bir usul hükmüdür. Usule müteallik bir hüküm olduğu için de makabline şâmilidir, ama şu manada makabline şâmilidir; yani eskiden bunu yapanlar elbette cezalandırılır manası çıkarılamaz. Bu itibarla biz idare heyeti olarak da şunu tüzüğün en son maddesine ilâve edilmesini istirham ediyoruz. Bu kararlar, yani şu ilke kararları Barolar Birliği bülteninde neşir ve ilân edildikten sonra meriyete girer. Bunu teklif ediyorum bir,

Bir de arkadaşlar, hadiseye vuzuh vermek için tahrir sahibi sıfatı ile açıklamak isterim ki, bu demek değildir ki, haysiyet divanı veya baro başkanı, Barolar Birliği İdare Heyetinde vazife almak için aday olamaz... Elbette aday olabilir, ama seçildikten sonra durumunu iki şıktan birine uyduracaktır. Maruzatım bundan ibarettir.

BAŞKAN- Buyurun.

RAHMİ MAGAT (Ankara)- Sayın Başkan, değerli delege arkadaşların, ben uygulamada bir aksaklık olmasın ve hazır Genel Kurul toplantı halindeyken görüşü tesbit edilsin dedim. Ne şu yolda, ne bu yolda, ne şu kişi için, ne bu kişi için...

Şimdi, görüşler açıklanmış oluyor ve Birlik Yönetim Kurulu da bunun bülte de yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girip uygulanması prensibinin de ilâve edilmesini istiyor. Demek ki, konuşmanın bir nedeni ve boşluk bulunduğu açıklanmış oldu. O halde bunu sağlamaya yararlı olduğu görüşünde bulunduğumun isabeti teşkil edilmiş bulunuyor. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Aziz arkadaşlar, yürürlük maddesi hakkındaki müzakere de

bitmiştir. Bazı arkadaşlar kabul tarihinde yürürlüğe girer der. Hikmet Tuncay arkadaşımız da, Barolar Birliği Bülteninde neşrinden itibaren yürürlüğe girer şeklinde teklifte bulunmuştur.

Barolar Birliği bülteninde neşrinden itibaren yürürlüğe girer şeklindeki teklifi oyunuza arz ediyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, Barolar Birliği bülteninde neşrinden itibaren yürürlüğe girecektir.

Efendim, meslek kuralları hakkındaki müzakerelerimiz son bulmuştur. Bu hususta sayın Başkanımıza söz vereceğiz, söz hakkı mahfuzdur. Yalnız seçmiş olduğumuz komisyonun hazırlamış olduğu bildiri gelmiştir. Evvelâ onu okuyalım, ondan sonra Başkanımıza söz vereceğiz.

Şimdi Ferruh Dereli arkadaşımız, Komisyon Başkanı sıfatı ile hazırlamış bulunduğu tasarıyı okuyor.

FERRUH DERELİ (İstanbul)- " Türkiye Barolar Birliği IV. Genel Kurul Adana toplantısı bildirisidir.

Hukukun üstünlüğü ilkesine ve Anayasa düzenine samimiyetle bağlı olan Türkiye Barolar Birliği IV. Genel Kurulu aşağıda özetlenen görüşlerini kamu oyuna duyurmayı kaçınılmaz bir görev sayar:

Son olaylar karşısında bazı tedbirler alınmak üzere olduğunu gösteren beyan ve davranışları izleyen Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu, konunun dikkatli ve yakından bir takipçisi olmak kararına varmıştır.

Olayları yanlış bir teşhisle değerlendirmenin demokratik düzenden fedakârlık istenmesiyle sonuçlanabileceği kaygusunu Genel Kurulumuz taşımaktadır.

Devam edegelen ve aşırı bir ölçüde sokağa taşan davranışlar, toplumumuzu tedirgin etmiştir. Buna rağmen alınacak tedbirlerin tesbitinde de, onların toplumca kabul edilip edilmeyeceğini düşünmek gerekir.

Çareler ararken, yüzeydeki nedenlerle yetinmek yeterli bir tedbir olamaz. Bugünkü buhranlı dönem bir yönüyle toplumun yüze çıkmış olan ihtiyaçlarının doğal sonucudur.

Böylelikle, mevcut siyasal kamu düzeninin yanı sıra Anayasamızın isteklerine uygun ekonomik ve toplumsal yurttaş haklarının bir an

önce gerçekleştirilmesi sakınılmaz görev olmuştur.

Yetiştirme çağında milletimizin kendilerine büyük umutlar bağladığı 17 gencimizin, gerek kendi aralarında çıkan çatışmalarda, gerekse dışarıdan vaki saldırılarla öldürüldükleri ve buna rağmen gerçek faillerinin bunca zaman geçtiği halde kesinlikle tesbit olunamadığına dair ciddi iddia ve kuşkular vardır.

Kişinin can güvenliğinin sağlanması devletin başlıca görevlerindedir. Devlet kavramının temelinde güvenlik fikri mevcuttur.

Kesinlikle ifade ederiz ki, Anayasanın prensiplerinde özerk ve bağımsız kurumlardan temelde şikâyetçi anlayışların tüm karşısındayız. Özerklik ve bağımsızlığın yetersiz, anlayışsız bir uygulama sonucu arzulan ölçüde başarılı olamadığını söylemek mümkündür. Ne var ki, bunun düzeltilmesinin yolu asla özerklik ve bağımsızlığın kaldırılması olamaz.

Çünkü ilkelerin uygulanmasındaki zaaf ve hatalar hiçbir zaman ne ilkelerden vazgeçmeyi, ne de bir ölçüde olsa bile bunlardan fedakârlık etmeyi gerektirmez."(Alkışlar)

BAŞKAN- Efendim, bu bildiri üzerinde söz isteyen varmı? Olduğuna göre bildiriye, kamu oyuna arz edilmek üzere oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir efendim. (Alkışlar)

Aziz arkadaşlar, meslek kuralları hakkındaki müzakeremiz son bulmuştur. Yalnız bu hususta sayın Başkanımıza söz veriyoruz. Buyurun.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI Prof. Dr. FARUK EREM (Ankara)- Sayın Başkanım, pek değerli delege arkadaşlarımız, sanırım ki Yüksek Kurulunuz bugün tarihi bir karar ittihaz etmiş bulunuyor. Bütün dünya barolarından ayrılarak, meslek töreleri olmayan bir kuruluştan olanlar arasına geçmiş bulunuyoruz.

Çok kısa bir süre içerisinde bu tasarrufların hazırlanabilmiş olmasının onuru Yönetim Kurulunuzdan daha fazla bu fikri ilk işlemeye başlayan barolara aittir. Sadece başlanan bir emeğe devam edilmiş, süratle karar alınması sağlanabilmiştir.

Bu törelerin diğer bir önemi de Şudur; bu kararları dıŐtan gelen hiĭbir yetkiyle kabul buyurmadınız. Biz kendi kendini denetlemenin Türkiye'de ilk örneğini vermiş bulunuyoruz. Bunun elbette takipçileri olacaktır veya bu hususta gecikme halinde bulunanlara biz bu rneği evvelâ kendine uygulanmıŐ bir teşekkül olarak daha israflı taleplerde bulunmak hakkını kazanmış bulunuyoruz.

Bu törelerin mesleğimize büyük onur sağlayacağı kanısı iĭindeyiz. Emekleriniz hayırlı vebaŐarılı olmuştur. (Alkışlar)

BAŞKAN- Aziz arkadaşlarım, meslek kuraları hakkındaki müzakereler son bulmuŐ ve kabul edilmiştir. Mesleğimize hayırlı ve uğurlu olsun.

Şimdi gündemin 12 nci maddesinin müzakeresine geĭiyoruz: "Yerli ve yabancı kongrelere gönderilecek delegelerin seĭilmesi yetkisinin yönetim kuruluna bırakılması."

Bu hususu oylarınıza arz ediyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, bu yetki Yönetim Kuruluna bırakılmıŐtır.

Gündemin 13 nc maddesi: " Gelecek Genel Kurul toplantısının yer ve zamanının tesbiti."

Teklif var mı efendim?... Arzu eden vilâyetimiz var mı?..

ENVER ARSLANALP (İzmir)- Geĭen senes İzmir'de bir Őartlı kabul olmuŐtu; Adana'dan sonra Bursa'da olacaktı;

ZEKİ YÜCEL (Bursa)- Sayın Başkan ben de sevgili arkadaşlarımdan istirhamda bulunacağım..

Bilindiği zere İzmir'de, biz bu sağcak ev sahipliği vazifesini görmek iĭin talepte bulunmuŐtuk. Büyük kongreniz tensip etti, muktasesp hakkınız bakidir, diyerek. Yine tensip ederarseniz biz bu Şerefli vazifeyi ifa etmek arzusundayız. (Alkışlar)

BAŞKAN- Buyurun Hikmet bey.

HİKMET TUNCAY (Eskişehir)- Efendim, muhtelif baroların nazikane davetlerine icabet edebilmek idare heyeti iĭin elbetteki büyük bir Şereftir.

Ancak, birćok arkadaŐlarımız mevsimin kiŐ olması sebebiyle Van'-

dan, Kars'dan, Diyarbakır'dan, Edirne'den bu toplantılara icabet etmek mecburiyetinde kalmaktadır.

İdare Heyeti bazı evrakı sandıklarla bu toplantılara getirmek durumunda kalmaktadır. Oradaki arkadaşlarımız yer bakımından, otel bakımından bir takım külfetlere, severek de olsa katlanmaktadırlar ve nihayet sesimizi duyurmak bakımından elbetteki Genel İdare Kurulunun bulunduğu merkezimizin olduğu Ankara bütün bu ihtiyaçlara daha kolaylıkla cevap verecek vaziyettedir.

Dünbir arkadaşımız, ^{Adalet Bakanının} buraya niçin gelmediğinden şikâyet etti. Gerekirse sayın Reiscumhurumuzun da toplantılarımıza şeref vermesi elbette onun içinde kaçınılmaz bir ödev olacaktır. Ve nihayet televizyon, TRT, basının çokluğu gibi sebepler bundan sonraki toplantımızın Ankara'da yapılması yolunda sizlerin huzurunda istirhamda bulunmaya beni mecbur kıldı.

Maruzatım bundan ibarettir. Bursa yine sırasını beklesin. Bir gün elbette oraya da gideriz.

YONETİM KURULU BAŞKANI Prof. Dr. FARUK EREM- Arkadaşlar, bir noktayı tavzih edeyim, sayın Hikmet Tuncay şahsı adına konuştu. Kanunumuz mahallin tayinini muhterem kurulunuza tevdi etmekle, bunun başka başka illerde olmasını emretmektedir.

Arkadaşımın bahsettiği güçlükler hakikaten varit. Gerçekten de çalışmalarda müşkilata uğruyoruz, fakat bunun yanında Türkiye'nin her zaman başka ilinde faaliyet göstermenin bizlere sağladığı tahmin buyuracağınız sonsuz imkânlar da vardır. Bu meşakkate devama Yönetim Kurulu âmadedir ve yine hatırladığıma göre, geçen yıl sayın Bursa Barosunun arzusu biraz da şarta bağlı olarak kabul edilmişti. Bu hususu da takdirlerinize arz ederim.

BAŞKAN- Buyurun.

ATILA SAV (Ankara)- Sayın arkadaşlar, Ankara Barosu sizi Ankara'da misafir etmekle onur duyacaktır. Ayrıca birliğin merkezi de Ankara'dadır. O bakımdan bu görev zaten Birliğe düşer. Yalnız Ankara'nın çeşitli kolaylıklarını bulunduğunu dikkatinize arz etmek isterim.

Yönetim Kurulu Bursa'da bir toplantı yaptı, bazı güçlüklerle uğradık. Genel Kurullar için bu güçlükler daha fazla olmaktadır. Bu itibarla kararınızı verirken bu hususu göz önünde tutmanızı da rica ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN- Buyurun Enver bey.

ENVER ARSLANALP (İzmir)- Sayın meslektaşlarım, biz şimdi zor bir durumda bulunmaktayız. Hiçbir Genel Kurul toplantısında böyle bir seçimlilikle karşı karşıya kalmadık.

Bir şehir talip olduğu zaman, bir şehrin barosu talip olduğu zaman bu mesele halledilmişti. Şimdi ikinci bir teklif oluyor. Acaba sayın Atılâ Sav'ın bir Yönetim Kurulu toplantısında Bursa'da karşılaşmış buldukları güçlüğü sayın Bursa Barosu delegesi büyüğümüzün kabul ettiğini kabul edebilir miyiz? Bu hususta bizi aydınlatıcı bir malumat verebilir mi?

Ankara Barosunun bu talebi karşısında kendileri vazgeçebilirler mi? Bize bunu bildirsinler. Eğer vazgeçiyorlarsa biz böylebir seçimlilikten kendimizi kurtarmış bulunalım.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI Prof. Dr. FARUK EREM- Arkadaşlar, tekrar söz aldığım için çok özür dilerim. Atılâ Arkadaşımın bahsettiği güçlükler pek o kadar bertaraf edilmeyecek güçlükler değildi. Esasen bu toplantımızda da bazı intibalarımız oldu, bazı karışıklıklar oldu. Bunun kısmı misafirperver Adana için değildir. Biz Yönetim Kurulu olarak gerekli alâkayı galiba biraz ihmal etmiş durumdayız.

Bu itibarla eğer Bursa'da yapılması kararını lütuf buyuracak olursanız her türlü hazırlıklardan evvel, Yönetim Kurulundan bir arkadaşın bu hazırlıklarda koordinasyonu temin etmek maksadı ile görevlendirileceği tabiidir.

Bu itibarla, güçlükleri bertaraf ederiz. Bizi misafir eden baroların bu hususta hiçbir kusuru yoktur. Bu kusur varsa, yönetim Kurulundandır, ama tekerrür etmeyecektir efendim.

BAŞKAN- Aziz arkadaşlarım, şimdi iki teklif var; Bursa ve An-

kara.

Bursa teklifini oyunuza arz ediyorum; Bursa'da olsun diyenler işaret buyursunlar... Ankara'da olsun diyenler işaret buyursunlar... Bursa'da olması kabul edilmiştir. (Alkışlar)

Yalnız zamanının tesbiti vardır. Bu hususta bir teklif var mı?

YÖNETİM KURULU BAŞKANI Prof. Dr. FARUK EREM - Efendim, 1972 yılı Ocak ayının 7-8 tarihleri olabilir.

BAŞKAN- Efendim, 7 ve 8 Ocak 1972 olarak teklif vardır. Bu teklifi oyunuza arz ediyorum; 7-8 Ocak 1972 tarihinde Bursada yapılmasını kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, dilekler faslına gelmiş bulunmaktayız. Söz isteyen arkadaşların isimlerini rica edeceğim.

(Dilekler maddesinde söz alanların isimleri tesbit edildi)

Aziz arkadaşlarım, dileklere geçmeden önce bazı takrirler gelmiştir, onları okutacağım. Bu takrirlerde stajyerler bir çok dert ve dâvalarını dile getirmişlerdir ve sonuç olarak şunları söylemektedirler:

"1- Stajyerlik döneminde her ay muayyen miktarda yapılacak maddi yardım ilerde geri alınmamak kaydıyla ve baronun bir lütfu olarak değerlendirilmelidir.

2- Stajın bitiminde, büro açmayı mümkün kılacak nisbette faizsiz olarak avukatlığın üçüncü yılından itibaren taksit taksit ödenmek üzere meslek kredisi verilmelidir.

3- Yukarıdaki hizmetlerin sağlanması için Barolar Birliğinin ve baroların gelirlerini artırıcı tedbirler getirilmelidir."

Aziz arkadaşlarım, Yönetim Kurulumuzun faaliyet raporunda stajyerler için büyük bir fasil var ve bazı teklifler vardı ve bunlar kabul edilmiş durumdadır. Bu stajyerlerin muhtırasını bilgilerinize arzettiğinden sonra bunu Yönetim Kurulumuza arz ediyorum, nazarı itibare almalarını dilemekteyim.

Şimdi takrirlerin okunmasına geçiyorum.

Türkiye Barolar Birliği IV. Kongre Başkanlığına

Aşağıdaki hususların kongrede müzakeresinin yapılıp bir karara varılmasını arz ve teklif ederim.

Afyon Karahisar

Demirali Özakıncı

Afyon Karahisar

Mustafa Akalın

1- Bir avukat arkadaşımızın vefatı halinde dayanışma bakımından bütün arkadaşların derhal Türkiye Barolar Birliğinin tayin ettiği miktarda yardımı yapması,

2- Meslektaşlarımızın yaz aylarında dinlenmelerini temin bakımından avukatlara mahsus dinlenme yeri temin ve satın alınması,

3- Sosyal Sigortalara, maddi imkânsızlık sebebiyle dörder aylık pirimini ödeyemeyenlerin kayıtlarının silinmesi hususunun bir yıllık mehil verilmesine imkân hazırlanması.

MUSTAFA AKALIN (Afyon Karahisar)- Bu hususta söz istiyorum.

BAŞKAN- Buyurun.

MUSTAFA AKALIN (Afyon Karahisar)- Sayın Başkan, muhterem arka-

daşlarım, tavrımızın birinci maddesinde izah ettiğimiz husus, zannediyorum ki bütün arkadaşlarımız tarafından benimsenecektir. Biliyorsunuz adliye câmiyasında yıllardan beri adet haline gelmiş bir husus vardır; savcı, başkâtip, icra memuru ve hâkimlerden herhangi birisinin vefatı halinde bütün adliye câmiyasının maaşlarından muayyen bir nisbette kesinti ile, mağdur kalan o adliye mensubunun ailesine yardım edilmektedir, ki bu gerçekten faydalı oluyor. Bizim de herhangi birimiz için ecelin ne zaman yakamıza yapışacağı malûm değil. Böyle meslektaşlarımızın birisinin vefatı halinde, diğer yönlerden ona imkânlar sağlanmış olmasını düşünmeyerek kendi aramızda meselâ Barolar Birliğinin tayin ettiği bir miktar üzerinden yardımda bulunmalıyız. Bunun temin edilmesini ve bir gelenek haline getirilmesini teklif ediyorum.

İkincisi, gene hepinizin bildiği üzere, gidin sahillerimizi gezin, hemen bütün kuruluşlar sahilleri parsellemişler, yaz tatili geldiği zaman gidip oralarda dinlenmektedirler. Biz de memleketin güzel bir köşesinde, Barolar Birliğinin tayin edeceği bir yerde mevcut imkânlarımızla bir dinlenme yeri açalım ve avukat arkadaşlarımız da sıraya konmak suretiyle 10 ar veya 15 er günlük bir zaman içinde bu dinlenmeden istifade edebilsin derim.

Üçüncüsü, arkadaşlarım bir kanun mevzuudur demektedirler. Bu belki bazı arkadaşlarımız için varit olabilir. Bilhassa İstanbul'daki arkadaşlarımızın Barolar Birliğine verilecek keseneği dahi vermek imkânını bulamayanlar olduğuna göre, üçer ay pirimleri zamanında yatırmadığı takdirde 1136 sayılı Kanun ve 1236 sayılı Kanunun verdiği yetkilere istinaden baroların idaresini üzerine almış olan idareci arkadaşlar kanunî muameleye kalktıkları takdirde, barodan kayıtlarını silmeleri icab ediyor. Bu her ne kadar bir kanunî mesele ise de, önümüzde Avukatlık Kanununun tamamının tekrar elden geçirilmesi gibi bir durum ileri sürülmektedir. Bunun o zaman nazara alınmak üzere dikkate alınmasını zikretmekteyim.

Saygılarımla.

HASAN YAZICIOĞLU (Kocaeli)- Efendim bu tavr bir temenni mahiyetindedir, bunun hakkında karar alamayız.

BAŞKAN- Karara arz etmiycrum efendim, yalnız bir husus var, tered-

düdümü mucip, onu arz ediyorum. Bir tahrir var, devlet avukatları ile ilgili; teklifini arz ve teklif ederiz diyor. Okuyayım, sıra ona gelmiştir.

Türkiye Barolar Birliği IV. Genel Kurul Başkanlığına

Resmî kuruluşlarda çalışan mukayyet avukatların 657 ve 1427 sayılı Kanunlarla ihlâl edilen müstesap haklarının, bu arada vekâlet ücretinden aldıkları payların iadesi ve genel olarak her türlü sorunlarının süratle halli için daha müessir davranılması hususunun genel kurulca karar altına alınmasını ve Birlik Yönetim Kurulunca bu konuda yürütülecek her teşebbüsün barolarca destekleneceğinin tesbitini arz ve teklif ederiz.

~~BAŞKAN~~ Bir çok delege arkadaşlarımız bu tahrire imza atmışlardır. Şimdi bu husustabir çok telgraflar da gelmiştir. Genel Kurulumuz bunu bir temenni olarak benimsemektedir. Yani benimsenmiş olduğunun tesbitiyle Yönetim Kuruluna verilmesine.. Bu şekilde oylarınıza arz ediyorum efendim. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Benimsenmiştir ve gereğinin yapılması için Yönetim Kuruluna tevdi edilmiştir.

Üçüncü bir tahrir var, okuyorum.

"Türkiye Barolar Birliği IV. Genel Kurul Başkanlığına

Adliye personelinin her türlü sorunlarının önemli bir sorun olarak Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca öncelikle ele alınması ve bu konuda girişilecek teşebbüslerin barolarca da destekleneceği hususunun Genel Kurulca karar altına alınmasını arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN- Bu tahririn de benimsenmesini ve gereğinin yapılması için Yönetim Kuruluna tevdi hususunu oyunuza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Aziz arkadaşlarım, dilekler maddesinde söz almış dokuz arkadaşımız vardır, sırasıyla söz veriyorum. Ha, efendim, bir tahrir daha var okutuyorum.

Türkiye Barolar Birliği IV. Genel Kurul Başkanlığına

1- 1136 sayılı Kanununun 163 ncü maddesi hükmünün uygulanmasının ve meslekte daha düzenli bir çalışmanın sağlanması için hazırlanıp, örneği divana sunulan istişare defterinin bütün barolarca kullanılmasının Genel Kurulca karara bağlanmasını istiyorum.

Gaziantep

Hüseyin Tavşancıl

... ..

BAŞKAN- Muhterem arkadaşlar, Gaziantep Darosunun hazırlamış olduğu defter buradadır ve arzu eden arkadaşlarımız görebilirler.

Sayın arkadaşlarımız, söz sırasına göre konuşmacıları davet ediyorum. Kamber İşmenoğlu, buyurunuz.

KAMBER İŞMENOĞLU (Sivas)- Saygı değer hukukçular, profesörler, hakimler, savcılar ve kıymetli meslektaşlarım; saygılarımı tekrar ederek ve tazeleyerek sözüme başlarım.

Bir hukuk üstünlüğünden bahsedilir ve bahsetmekteyiz. Hukuk üstünlüğü cemiyetlerin yapısında bir alt yapı vardır, bir de üst yapı vardır. Hukuk kuruluş itibariyle aslında üst yapıdır. Alt yapı ekonomi ve teknik terakkidir. Alt yapı ile üst yapı yekdiğerini tamamladığı takdirde cemiyetler ileri hamleler yapar. Geri kalmış ülkelerde alt yapı ile üst yapı genellikle yekdiğerini tutmamaktadır. Memleketimiz de geri kalmış memleketlerden birisidir. Şu anda dört mevsimi birlikte yaşayan bir dünyanın parçası üzerinde yaşıyoruz. Erzurum kış, Kayseri sonbahar, görüyorsunuz ki burası ilkbahar. Biz bu topraklara ne verdik ki ne istiyoruz? Profesör olarak, hâkim olarak, hukukçu olarak ne verdik ki ne istiyoruz, hukukun üstünlüğünden bahsedelim.

Yine şunu arz ederim ki, hâkim teminatından, savci teminatından, avukat teminatından bahsediyoruz. Ben demek isterim ki, kuruluş itibariyle bir teminatı yoktur bu müesseselerin. Yani teşrii, idare ve adli kuvvetler içinde en zayıfı adliyeciliktir, kuruluş buna engel olmaktadır. Bugün mahkemelerimizin en üstünde bulunan Anayasa Mahkemesi, kuruluş itibariyle saçma ve sakattır. Gerçekleri kör kadı gibi arz ediyorum, beni mazur görsünler, peşinen özür diliyorum.

Anayasa Mahkemesine üye seçilir, nerelerden? Teşrii güçlerden. Anayasa Mahkemesi üyeliğine ben de bir zaman adaylığımı koydum, Anayasa Mahkemesi üyeliğine adaylağını koyan 51 kişi idik. İki sene devam etti bu. Bu iki sene tekrar ve tekrar devam etti. Teşrii Mecliste bu yolda grup kararı almak yasaktır. En yakın arkadaşlarımıza gidiyoruz, diyorlar ki, efendim partim böyle düşünüyor, böyle karar veriyor. Binaenaleyh, Anayasa Mahkemesine üye seçilecek kişi dahi Meclis koridorlarında şuna buna

ağız eğmektedir. Ve nihayet 51 kişi içinde inanınız en boş olan arkada-
şımız seçilmiştir. Bir gúna hukukçuluğu, bir gúna avukatlığı yok. Bina-
enaleyh Anayasa Mahkemesi kuruluş itibariyle hatalıdır ve bu, istiklâle
gölge düşürür. Bunun için ne yapmak lâzımdır? Onun gereğini, Türk mille-
tine ışık tutacak olan Barolar Birliği bunu düşünmelidir. Teklifim bu.

İkincisi Yüksek Hâkimler Kurulu meselesidir. İstirham ediyorum,
yine Meclis koridorlarında mebuslara yalvaran, hatta ziyafet çeken hâkim-
lerin Yüksek Hâkimler Kuruluna seçildikten sonra onun tutumunu tasavvur
etmek elbette mümkündür ve görüyoruz. Binaenaleyh, Yüksek Hâkimler Kuru-
lunun da kuruluşunda bir saçmalık vardır, bunun da giderilmesi, yine
Türkiye'ye ışık tutacak olan sizlerin ve bizlerin vazifemiz olacaktır.
Savcıların meselesi de aşağı yukarı aynı. Ve biz bugün Adliye Vekâleti-
nin vesayetinden çıkmaya çalışıyoruz, savcılar da Adliye Vekâletinin ve-
sayeti altındadır.

Avukatların durumuna gelelim. Avukatlar gereği kadar vazifesini
yapabilmekte midir? Biz her şartlar altında, göğsümüzü kurşuna da gere-
rek müdafaa yaparız gerekirse. Hür bir hava içinde müdafaa yapmak herşey-
den evvel iktisadi şartlara bağlıdır. Avukatlık serbest bir meslektir,
fakat Türkiye'ye ışık tutacak, önder olacak bu câmianın mensuplarını dü-
şünelim. Meselâ İstanbul barosunda 10 lira vermek gücüne sahip olmayan
bir insanın müdafaa kudretini tasavvur edebilir misiniz? Ve bu hileli
yollara sapmaz mı, evvelâ yaşamak hakkı değil midir insanın? Evvelâ ben
yaşayacağım ki, ondan sonra diğerini yaşatacağım.

Türkiye'de 8000 avukat var, bunun 3600 kişisi İstanbul Barosunda,
2000 kişisi Ankara barosunda. Ne yaptı? 5000. Geriye kalan, Türkiye'nin
karanlıkları içindeki kişilere ışık tutacak mı yahi? Kazalarımız, hatta
vilâyetlerimiz ışık beklemektedir. Bunun için çare nedir? Demokratik
devletlerden misâl vereyim size; Hollanda: Avukatlığı tamamen devletleş-
tirmiştir ve demokratik bir devlettir.

ENVER ARSLANALP (İzmir)- Hayır..Yok öyle şey.

KAMBER İŞMENOĞLU (Devamla)- Evet, avukatı tayin ediyor, hem de
barolar birliği tayin ediyor. Müdahale etmeyiniz, buraya gelir cevabını
verirsiniz. İsveç: Avukatlığı devletleştirmiştir, tamamen devletleştiri-
miştir. Sosyal demokratik bir memlekettir, 1923 ten beri aynı nâzâmla
idare edilir, avukatlığı devletleştirmiştir. Bu, avukatın serbestisine

gölge mi düşürür? Hâkime maaş alıyor diye niye bağımsız diyoruz? Savcıya Devlet olarak ücret veriyorsak niye bağımsız diyoruz? Avukat da elbetteki ücret aldığı takdirde bağımsızlığını devam ettirir. Böyle bir nizam kurulur, Barolar Birliği memleketin ihtiyacına göre avukatı tayin eder.

Muhterem arkadaşlar, hiç düşündünüz mü ki, Türkiye'de kaç milyon kişi mahkeme koridorlarında mesaisini mezara gömer? İstatistikleri göre Türkiye'de nüfusun % 32 si dâvalı ve dâvacıdır. Dâvalı ve dâvacı % 32 si olduğuna göre tasavvur buyurabilirsiniz, kaç milyon kişi mahkeme koridorlarında?.. Bunların mesaisini değerlendirirsek milletimize ışık tutmuş olaruz, milletimize ileri hamleler yaptırmış oluruz. Bunda hiç şüphemiz yoktur. Hesabını yaptım, günde asgari 2,5 milyon kişi mahkeme koridorlarındadır. Halbuki avukatlık devletleşecek olursa bu miktar 500 bine inebilir. Ve avukatım istiklâline de gölge düşürülmeden..Bunu da bilmek gerekir. Eğer bu sağlam bir nizam içerisinde yapılacak olursa avukat maişet kaygısından uzakta, durumuna göre devletten maaşını alır, bunda hem devlet kazanır, hem fert kazanır.

İstanbul ve Ankara avukatları belki bilmezler, Sivas'ın 11 kazasının avukatı yoktur. Buralara koşarız, buralara gideriz, buralarda bizim de mesaimiz mezara gömülür. O halde Barolar Birliğimiz Türk Milletine ışık tutacağına göre, Türk Milletini aydınlatacağına göre, bizim Barolar Birliğine yardımcı olup bu ışığı tutacağımıza göre, fazilet ve mferagat mesleğine önemle eğilelim.

Hayatımızın son çağına gelmişiz, -Ben şahsım itibariyle arz ediyorum.- avukatlıktan emekli olacağım Martta. Ve fakat bu ışığı, milletimizden münevver olarak, Türk Milletinin münevveri olarak esirgememeliyiz, bunu istirham ediyorum. Bütün avukat ve hukukçu arkadaşlarıma bu istirhamımı arz ediyorum.

Arkadaşlar bendeniz askerî mahkemede 17 sene hâkimlik yaptım. Muhterem hocam bunun üç gününe dayanamamış, burada yanarak, yakılarak anlattılar. Şimdi kendinizi adalet ~~ve~~ tevzi eden hâkim olarak tasavvur ediniz. Türk milleti adına adalet tevzi eden ve fakat hayatının hiç bir

safhasından emin olmayan bir insanın tevzi ettiği adaletten ne çıkar?.. İsteddiği yere istemediği zamanda tayin edilir, istemediği zaman da emekli edilir. Ben bunun yıllarca mücadelesini yaptım ve de yapmaktayım. Kısmen bugün askerî mahkemeler istikrara kavuşmuş ve fakat istediğimiz 'açıklıkta, istediğimiz adaleti bulamıyoruz. Zira hâkimler arasında hukukçu olmayan kişiler de vardır. Yani askerî mahkemelerin kuruluşunu biliyorsanız bir de hukukçu olmayan üye vardır. İkisi hâkim, birisi de herhangi bir piyade subayı. Binaenaleyh, askerî mahkemenin üç ayacağı varsa bu üç ayaktan birisi topaldır ve istenen adalet de sağlanamaz.

Devlet Şûrasının durumu da hatalıdır. Yüksek Kurulunuz ve muhterem arkadaşlarım Türkiye'ye ışık tutmak istiyor idiysek, geri kalmış memleketlerin hukukçuları, kurşuna göğüs gererek ilân etmek istiyorlar memleketlerini. Bizden de memleketimiz ışık beklemektedir. Biz de feragat ve fazilet bekleyen memleketimize ışık tutalım.

Hepinizi saygı ile salâmlarım, saygılarımı tekrar ederim efendim.
(Alkışlar)

BAŞKAN- Sayın arkadaşlarım, yine bir takrir var. "Konuşmacıların kabarıklık bir miktarda olması karşısında konuşmaların 5 dakikaya inhisar ettirilmesi saygı ile arz olunur." denilmektedir. Efendim 9 kişi söz almıştır ve bir kişi konuşmuştur. Bu beş dakika olması şeklindeki teklifi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Ferruh Dereli, buyurunuz.

FERRUH DERELİ (İstanbul)- Sayın Başkan, aziz meslekdaşlarım; İzmir'de toplanan Genel Kurulda sizlere dilekler faslında, Atatürk inkılâbının en büyük anıtı olan Medeni Kanunun 44'ncü yıldönümünün Birlik tarafından kutlanması ricasında bulunmuştum. Birlik Yönetim Kurulu gerçekten çok başarılı ve yoğun çalışmaları içerisinde bu konuya eğilmek imkânını bulamamıştır. 4 Ekim 1971 Türk Medeni Kanununun 45 nci yıldönümüdür. Türkiye'nin bugünkü koşulları içerisinde gerçekten bu kanunun yaldönümünün kutlanması büyük bir anlâm ve değer taşıyacaktır. Bu konuyu tekrar gönülden dile getirdiğimizi burada ifade etmek istiyorum.

Adana'daki Genel Kurul toplantısı vesilesiyle, hepimize karşı gösterilen sıcak ilgi dolayısıyla Adana Barosuna ve onun çok değerli mensuplarına, sayın Başkanının şahsında teşekkürler eder, saygılar sunarım.

(Alkışlar)

BAŞKAN- Mustafa Akalın, buyurunuz.

MUSTAFA AKALIN (Afyon Karahisar)- Muhterem arkadaşlarım, demin ki takdir vesilesiyle konuşacaklarımı konuştum. Şimdi hepinizin başından geçen bir hadiseyi misâl vermekle bu beş dakikayı değerlendirmek istiyorum.

Avukatlara tabanca verilmesi hususunda çalışılması gerekir. Çünkü cümlemizin malûmudur ki, İstanbul'da bir çok hadiseler oluyor. Bizim memleketimizde de bu avukatların başına gelmektedir. Benim kendi başıma gelmiş bir hadise vardır; keşfe gittiğimiz zaman, tımarhaneden çıkmış bir adam tabancayı çekmiştir, bize orayı terkettirmiştir. Tabancamız olmadığı için müdahale edemedik.. (Gülüşmeler) Gülmeyin arkadaşlar, acıdır, burada bir avukatın haysiyeti meselesi mevzuubahistir. Bu itibarla Yönetim Kurulunun, tabanca ruhsatı verilmesi hakkında çalışmalarda bulunması gerekir.

Arkadaşlar yine bir gün mahkemeye gittik ilk tahkikat raporunu okumak istedik. Dedi ki efendim ilk tahkikat gizlidir. Hayır dedim, biz de hâkimlik yaptık, ilk tahkikatın gizli olan tarafları vardır, olmayan tarafları vardır. 143 ncü maddenin üçüncü fıkrası der ki, raporlar ve 186 ncü maddeye göre tetkikte bulunma yetkisi olan evrak okunabilir, sağın beyanına tabidir. Yok efendim, bize profesörümüz böyle öğretmedi dedi.. Senin profesörün kadar biz de okuduk dedim. (Gülüşmeler) Onun profesörü bizim hoca değil, başka bir profesör okutmuş onu. Bu hususu Adalet Bakanlığına yazdım, oradan bir tamim geldi ve onlar da buna muttali oldular. Bundan bir kaç ay evvel tekrar gittiğimde okutamam efendim dedi, ama zatialinizin hatırı için okutabilirim.. Ben hatır için bakmam, sen kanunen baktırmaya mecbursun dedim. Demek istiyorum ki, bu hususta Bakanlığın tamimi var dediğim halde bana dedi ki, ben Bakanlığı tanımam, Bakanlık bana karışmaz. Yüksek Hâkimler Kurulu dedim, O da bana karışmaz dedi. Arkadaşlar ne yapalım bu gibi olaylara?..

Maruzatım bundan ibarettir, saygılarımı sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Hamdi Sayar; buyurunuz. Konuşmalar beş dakikadır.

AHMET HAMDİ SAYAR (İstanbul)- Ben söz aldığım zaman Heyeti Umumiyenin zaman hatırlatması hususundaki alışkanlığına hürmet ederim. Artık bir alışkanlık haline gelmiş bulunuyor.

Şimdi teklifler babındayız. Efendim bendeniz İzmir toplantısında söylemiştim, herhalde banta veyahut da nota alınmadı. Gündem tanzimi sırasında Genel Kurul toplantılarında duyulan ihtiyaçların müteakip Genel Kurul toplantılarının gündemi tanzim edilirken nazara alınması maksadına matuftu görüşmem. Yine aynı maksatla huzurunuzu işgal etmiş bulunuyorum.

Biraz önce, çok güzel kaleme alındığını gördüğümüz bir tebliğin bir bildirgenin karara iktiran ettiğini gördük, fakat bunun hazırlanması hususunda bir gündem maddesi olmadığı gibi, bir komisyon teşkili konusu da yoktur. Bu, Genel Kurulların tabii neticesi olan bir şey değildir ve yapılacaktır, yapılmıştır. Ancak, gündemde bu hususun da derpiş edilmesinde isabet vardır. Şu bakımdan isabet vardır: Bir gün gelir ki, bu genel kuruldaki çocuklarımız böyle bir tebliğin yapılmasına lüzum görmeyebilirler. Ama gündemlerde bu tarifli olarak intikah etmekte devam eder.

İkincisi, hesapları tetkik komisyonu. Bunun üzerinde şimdilik pek durulmuyor. Fakat daima Genel Kurullarda genel kurula niyabeten toplantının başında hesapları tetkik edecek bir komisyonun teşkili isabetli bir uygulama olarak öteden beri dünyanın her yerinde ve Türkiye'de uygulanmaktadır. Birliğimizin Genel Kurul toplantılarında da gündemde bunun yer almasında sayılamayacak kadar faydalar vardır, zamanla bunlar daha iyi anlaşılacaktır.

Bir de sayın İdare Kurulu tarafından getirilen ve meslek törelerini kapsayan tüzük gibi, ilerde başka tüzükler de huzurumuza gelecektir. Bunlar, hangi safhalardan geçirilerek hazırlanırsa hazırlansın, gene gündemde bir teamülün tesbitinde fayda vardır. Genel Kurula niyabeten bir komisyon kurulması gene esas alınmalıdır. Bu, bütün toplu ça-

lişmalarda bir usuldür ve şu komisyon mahiyetinde çalışmalara kadar giden ihtiyaçları zaman zaman göstermiştir. Bu bakımdan yapılacak olan komisyon teşkili maddesine uyularak seçilecek komisyonlar, komisyon seçilsün mi, seçilmesin mi müzakerelerini bertaraf ettiği gibi, o komisyonun Genel Kurul toplantısının devam ettiği süre içinde konuları tesbit ederek genel kurulun önüne getirmesinde ve demin gördüğümüz gibi, bazı maddelerin gözden kaçmasını önlemekte gene sayılamayacak kadar faydaları vardır. Çünkü bu komisyon daha dikkatle, daha etraflı bir şekilde izahlarda bulunmuş ve genel kurul üyesi olan, fakat komisyon üyesi olmayan kişiler de dileklerini, fikirlerini o komisyonlarda ifade etmek suretiyle buradaki genel kurul çalışmalarının daha önemli konulara tevcih ettirilmesi faydasını sağlarlar. Bu bakımdan temennim odur ki, bundan sonraki genel kurul toplantılarının davetinde nazarı itibare alınan kanunca da derpiş edilen gündemin tanziminde bu konular nazarı dikkate alın-sın ve huzurda bir takım gündem münakaşaları yapılmak lüzumu hasıl ol-masın.

Bunun dışında benim meslekî teklifler olarak üzerinde duracağım her konuyu arkadaşlarımız yer yer ifade ettikleri gibi, çok güzel hazırlanan raporda gene bu konular yeryer ele alınmıştır. Arzum odur ki, dilek ve temenniler konusunu subjektif örneklere bağlı bir takım hadiselerle izah etmekten ziyade, memleketimizin genel sorunları içinde bu görülen aksaklıkların, subjektif hadiselerin nedenlerini, müşterek noktalarını tesbit ile, bunların çözüm çarelerini arama yolunu tercih edelim.

Gene rapor hakkında genel cevaplamayı yapan sayın Başkanımızın konuşmalarında, tesadüfen üzerinde dikkatim toplandığını gördüğüm bir konuyu da ifade etmek isterim.

Avukatlığın mesleğin bağımsızlığı konusunda yeni bir inkişafın nazarlar önünde bálirdiği ifadesine rastladım. Yani avukatlık kanununda yapılacak olan tadillerle mesleğimizin bağımsızlığı sağlanabilir. Bendeniz bu kanaatte değilim. Anayasal esaslardan hareket edilerek, Anayasanın esprisi ve onun sevkettiği hükümler çerçevesinde muayyen noktalarda Anayasaya dayalı bir bağımsızlığın savunulmasında isabet olur.

Malûmu ihsanlarıdır genel kurulun; daima teşrii meslisler ekseriyetle-
rin bağılı oldukları partilerin görüşlerine göre mevzuat değişikliğini
yapabilecek bir alışkanlık içindedirler. O zaman sadece Avukatlık Kanu-
nunda bugün ağırlığımızı koyarak temin edeceğimiz bağımsızlık hükümle-
rinin, zaman gelir aksi istikamette mevzuat tadilleriyle değiştirilmesi
tehlikesi belirebilir. Bu bakımdan bendeniz hukukun genel sistematiği
içinde, Anayasal düzenimizin gerektirdiği esasların Anayasada tesbiti
ve ondan istiane edilmek suretiyle mevzuat tadillerinin takipçisi olmak
yolunda olmalıdır görüşümdedir.

Maruzatım bundan ibarettir. Hürmetlerimle. (Alkışlar)

BAŞKAN- Hayati ekşi, buyurun.

HAYATİ EKŞİ (Elâzığ)- Maruzatlarımın birinci bölümünde, muhterem
İdare Heyetinden adliye meselesinin bütçesi ile alâkadar olmasını ve
mahkemelere, savcılıklara verilecek tahsisat ve gerekçelerin, araçların
temin cihetine gidilmesiyle istirham edeceğim. Bu doğrudan doğruya sa-
vunmayı alâkadar eder. Bugün taşradan mahkûm nakli bir mesele olmuştur.
Bugün mahkûmların bir yerden bir yere nakli vatandaşlara tahmil edilmek-
te, vatandaşlar bu külfeti sağlayamazsa mahkûm yerinde kalmaktadır.

İkinci bir husus, Anadolu'da ağır ceza mahkemeleri, parasını za-
manında ödeyememek yüzünden, vasıta temin edemiyorlar.

Bir üçüncü husus, tapulama mahkemeleri prensip olarak yargıyı
bedava yapar, fakat bugün tatbikat şu şekle girmiştir: Vasıta tutan,
tapulama harcını götürenin davası görülür, diğer davalar görülmez. Bu
çok acadır.

Üçüncü istirhamım, hukukçu olmayan adliye personelinin durumudur.
Bazı istisnaî meseleler hariç adliye personeli bize hizmette kusur et-
mezler. Bunlara müzahir olunmasını istirham edeceğim.

Dördüncüsü, bizim bir hüviyet varakasına ihtiyacımız vardır. Bir
avukatın devamlı nüfus cüzdanı taşıması müşkül oluyor. Bu bakımdan Baro-
lar Birliğinin şeklini tayin etmiş bulunduğu bir kimlik cüzdanına ih-
tiyâç vardır. Bunu da istirham ediyorum.

Beşincisi, Devlet bütçesinden gereken tahsisat temin edilmesidir.

Genel İdare Heyetinden istirham edeceğim bir husus daha var, te-

menni mahiyetinde. İcra tetkik mercilerinde ücretin nisbi olmasına çalışalım. Benim istirhamım bunlardan ibarettir. Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN- Cahit Altan, buyurunuz.

CAHİT ALTAN (Çanakkale)- Muhterem Başkan, değerli delege arkadaşlarım; hukuk muhakemeleri usulü kanunu, mahkemelerin yetkisini tayinde vazifesini tayinde müdaabinin kıymetini de esas olarak almıştır. Sulh mahkemeleri müdaabinin kıymeti 1000 liraya kadar olan dâvalarla ancak meşgul olabiliyor. Paranın bugünkü iştira kabiliyeti düşünülecek olursa bu bin liranın beşbin olduğu ve bunun neticesi olarak da sulh mahkemelerine giden dâvaların çok az, asliye mahkemelerine giden dâvaların da büyük yekûn tuttuğu görülür. Barolar Birliğinden ricamız; Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanununda sulh mahkemeleri yetki mevzuunda bin liranın üçbin liraya çıkarılması şeklinde bir değişikliğin istenmesidir.

Muhterem arkadaşlarım, bir de hâkimlerin kifayeti mevzuu var. Hadise olarak size bir vakıayı nakletmek lüzumunu duyuyorum. Bir hâkimimiz var, gece gündüz içer, aylık olduğu zaman da ya gazete okur, ya uyur. Biz bunu şikâyet ettik, bir hâkim geldi tahkike, yanına kâtiplerimizden biri verildi. Kâtiplerimizden biri verildiği için ne yanında çalışan hâkim arkadaş, ne savcı, ne de hâkim arkadaş bu hâkimin aleyhinde maalesef bir şey söylemediler. Benim temennim, bu tahkike gelecek hâkimlerin başka yerden bir kâtibin bulunması, tesir altında kalmaması bakımından.

Muhterem arkadaşlar, üçüncü teklifimiz adliye kâtipleri mevzuundadır. Bu arkadaşlarımız gece gündüz çalışırlar, sabahın erken saatinden gecenin geç saatine kadar çalışırlar, buna rağmen maddi bakımdan gerekli şekilde tatmin edilememektedirler. Muhterem arkadaşlarım İş Kanununda fazla mesai yapan, gece çalışan işçiye tazminatları verilir de, bu kâtiplerden Devlet bunu niye esirger? Bu hususta çalışılmasını bilhassa rica ediyorum.

Bir de, bizim zabıt kâtipleri ekseri ilkokul mezunudur ve hâkimin söylediği şeyleri ekseriya ters yazar ve bu ters yazılan zabıtlarla da biz hak alır, hak veririz. Benim temennim, zabıt kâtiplerinin yetiştirilmesi için okul açılmasıdır.

Tapulama dâvalarında da nisbî bir ücretin tesbiti ve bu hususta çalışılmasını rica ediyorum.

Sigortalar mevzuunda Personel Kanunu yeni bir tavan tesbit etmiştir. Bizim sigorta mevzuunda tavan 120 dir, bunun da yeni kanununa göre ayarlanması hususunda çalışılmasını temenni ediyorum.

Ayrıca memuriyette geçen hizmetin sigortada sayılması lâzım geldiği kanaatindeyim.

Benden evvel bazı arkadaşlar dinlenme yeri mevzuunda durdular. Ben de aynı talebe iştirak ediyorum. Ancak bunun dışında huzur evleri de üzerinde durulması lâzım gelen bir mevzudur.

Hepinizi saygı ve sevgilerimle selâmlarım efendim.(Alkışlar)

BAŞKAN- Saadettin Tokbey, buyurunuz.

SAADETTİN TOKBEY (Adana)- Muhterem meslektaşlarım, toplantımızın başından sonuna kadar muhtelif vesilelerle mukayyet avukatlar hakkında sözler söylendi, temennilerde bulunuldu. Ben de bir nebze buna temas etmek istiyorum. Adana'da bulunan mukayyet avukatların hazırladıkları ve temenni mahiyetinde huzurlarınıza bildirmemizi istedikleri bir hususu Başkanlığa takdim edeceğiz. Bu münasebetle bir iki söz söylemeyi ve sabırlarınızı istirham ediyorum.

Şimdi bu taleplerimizin bir kısmı Barolar Birliğinin ağırlığını koymasıyla, bir kısmı Avukatlık Kanununda tadilâtyapılmasıyla, bir kısmı da teşkilât kanununu ilgilendirdiği için bu hususta tadilâtle mümkün olacaktır.

Bunlardan bir tanesi, bu son 657 sayılı Kanun dolayısıyla idare âmirlerinin muhakeme mercileri önünde temsil yetkileri kalmamıştır. Kalmaması münasebetiyle mutlaka avukatlarla temsil edilmeleri gerekiyor. İdare âmirlerinin muhakeme önünde dinlenmemelerinin temin edilmesi ve zorlanmasını yapılması ittifaken arzulanıyor. Sonra kadrolarda, mukayyet avukatlık kısmı bulunmayanlar mevcut. Bilhassa taşrada temsil gücünü kaybetmişler, merkezdekiler gelmiyor, ek görev kabul edilmiyor. Bu münasebetle müdafaa imkânsızlaşıyor, Devlet hazinesine de zarar iras ediliyor. Bir çok avukatlarımızın kazanç imkânlarından yoksun olduğu burada

da terennüm edildiğine göre, bu zorlamalar yapılmakla bu şahıslara ve arkadaşlarımıza da bu imkânların temin edilmesi arzulanıyor.

Diğeri ücreti vekâlet meselesidir. Bu mesele hakkında etraflıca teklifler serdedilmiş olduğu için zamanınızı almak istemiyorum. Bu meseleyi de dikkate almalarını rica ederim.

Bir mesele daha onların ızdırabını dile getiriyor. Diyorlar ki, bizim tetkik ve murakabemiz maateessüf hukukla alâkası olmayan idare amirlerinin nezaretinde cereyan ediyor. Bundan dolayı nahoş hadiseler zuhur ediyor. Avukatlık hizmeti mesleği diye bir sınıf teşekkül ettiğine göre bizim tetkik ve murakabemiz, bu hiyerarşiye dahil olarak onlar arasından seçilecek şahıslarla temin edilmesine yardımcı olmalarını istiyoruz diyorlar.

Bir de, mukayyet avukatların behemahal Barolar Birliğiyle irtibatının konmamasını, meseleler hazırlanırken onlarla da münasebete geçilerek bu imkânın daha faydalı bir hale getirilmesini istiyorlar. Biz Adana barosu olarak da bu arzuyu, bu teklifleri benimsiyoruz ve huzurunuzda bu tavrımı teferruatıyla divana veriyorum. Bundan sonraki çalışmalarımızın bu ışık altında olmasını da hassaten istirham ediyordum. Teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Sayın Dursun İspiroğulları, buyurunuz.

DURSUN İSPIROĞULLARI (Erzurum)- Efendim, hepinizi hürmetle selâmlarım. Ben de müessese avukatları hakkında bir konuşma yapacaktım, fakat şu ana kadar konuşan arkadaşlar bu mevzuu dile getirdiği için artık yenedön bu mevzuu açmaya lüzum görmüyorum.

Bu vesile ile Adana'da gördüğümüz sıcak alâkaya teşekkür eder, gerek Baro Başkanına gerek Adana'lı avukatlara hürmetlerimi arz ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Orhan Barlas, buyurunuz.

ORHAN BARLAS (Gaziantep)- Sayın Başkan, saygı değer arkadaşlarım; Gerçekten, sayın Rahmi Mağat'ın dün ifade buyurdıkları gibi, emekli olduktan sonra mesleğe devam etme hakkımız var mıdır, bu konuda kuşku var, şüpheler var, tartışmalar var. Sayın Başkanımızın bu konuda açıklamalarda bulunmasını istirham edeceğim.

Seçimler hususunda önemli olan, bir üyenin ayrılması yerine yedekten veya başka birinin seçilmesinden evvel Genel Sekreterin olması meselesi idi. Bence bu gerçekten önemlidir. Neden? Reisin kuralında, geleneginde, raconunda var, bir kurulun genel başkanı birlikte çalışacağı Genel Sekreteri seçmek yetkisine haiz olmalıdır. Yani ~~xxx~~ genel sekreter kadar bir genel başkana yakın kimse bulunamaz. Ben şu kimse ile beraber çalışırsam ancak verimli sonuçlar alabilirim, derse, bu yerden göğe kadar başımızda yeri olan makul bir teklif tarzıdır. Ne var ki, Birliğimizin en başında ortaya konan bir gelenek, devam edeggen ve şimdi vapuru kaçırdık, onun üzerinde tartışma yapamıyoruz, bir gelenek bizi bir açmaza soktu. Saygı değer genel başkan ve genel sekreter, kanun kendilerine hak tanıdığı halde biz para almayız dediler, hepimiz alkışladık. Nihayet bir lira denip gidiyor. Aslında -vapura w kaçırdık dedim- bunu bütçe tartışılırken ortaya atmam icabederdi. Ne olur? Genel Başkan falan genel sekreterle çalışmak ister. Bu genel sekreter ya çok zengin, başka bir yerden yan gelirleri olan bir kimse olmalı, işi gücü bırakmalı Ankara'ya gelmeli, yahut da Ankara'dan bir kimsenin genelsekreter olması zorunlu olmalı. E bütçeye bakıyoruz 900 küsur bin liralık bir fazlalık var. Bu kadar geniş bir bütçe ile çalışan bir avukatlar topluluğu bence bir genel sekreterine, şu anda aklıma gelen bir rakamı söyleyeyim; ayda 5000 lira verebilir. Ve böylece kendisi devamlı olarak mesaisini bu işe hasreder. Şimdi gitti elimizden, ama dilerim ki, gelecek genel kurulda bu hususu destekçisi olalım. Bu böyle devam etmez. Ya ne olacak? Ya devamlı olarak Barolar Birliğinin su başında bulunan yöneticileri ister istemez Ankara'dan seçilecek veyahut da çok varlıklı kimseler bu işe gelecek. Meselâ ben bundan 50 yıl sonra genel sekreter olmak istersem, o zamana kadar para biriktirirsem olabilirim. Bilmiyorum bu konuşmam gerçekçi oldu mu?

Efendim şimdi az gelişmiş ülkelerde hukukçunun görevi.. Ben işin felsefesini, ana noktasını, bu konuda yapılan sağlam, sağlıklı ve açık bir durumda görüyorum. Hukukçu gerçekte hukukun temel nedeni sebebiyle hukukçu tabiatında tutucu olar. Neden? Kurallar var, bu kuralları devam

ettirecektir. Hukukçunun görevi, bu kuralların, bu statükoya bağlı olarak bunları devam ettirmektir. Şimdi bu kuralların olduğu gibi kalması gerek milletlerarası münasebetlerin, gerekse Türkiye'nin, yahut herhangi bir az gelişmiş ülkenin kendi şartları içindeki gibidir. Uluslararası münasebetlerde devam olunması gerekli olan hukukun üstünlüğü prensibine göre, anlaşmalar var, akitler var, sözleşmeler var ve filân az gelişmiş ülke, falan çok gelişmiş ülkeye kendisini yakasından, paçasından tutturmuş. Hukuk üstün, bu sözleşmeler devam edecek ve de biz bunun savunmasını yapacağız. Değerli İzmir Barosu Başkanı Enver Arslanalp, avukat toplumun yüksek mühendisi değildir veya öyle olabilir gibi bir soru ortaya attı. Elbette öyle olacaktır. Eger bir az gelişmiş ülkede bir adliye olarak halkına borçlu olduğunu bilen bir kuruluş olarak hukukçu iş yapmak istiyorsa, bir takım güçlerin savunması gerekiyorsa elbette onları şurasından, burasından sarsmaya başlayacaktır. Bunu düşünmezse hukukçu, bence bir kâtiptir, o kadar.. Dış ilişkiler konusunda da yine böyledir. Sayın Arslanalp söylediler; biz falan veya filân teşekkülle ilişki kuracağız.. Hangisiyle?.. Bunun üzerinde durmak lâzım. Onlar ile münasebetlerimizde onların bize gelişi eğer bize bir şey sağlamayacak, aksine bize zarar verecekse, yalnız demokratik ilkelere bu haliyle bağlı kalmak, bizim içimizde ağrıdan başka hiç bir sonuç doğurmayacaktır.

Sözümün başında arzettiğim gibi bu noktaları çok önemli buluyorum. Düşüncelerimin ve kuşklarımın ana noktalarını arzettim zannediyorum. Beni sabırla dinlediğiniz için hepinize candan saygılar, sevgiler sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Efendim başka söz alan arkadaşımız yok. Şimdi söz Birlik Başkanımız Sayın Prof. Faruk Erem'indir.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI Prof.Dr.FARUK EREM (Ankara)- Saygı değer misafirlerimiz, aziz meslektaşlarımız; arkadaşlarımızın temenniler bölümündeki isteklerine, alabildiğim notların imkânları nisbetinde ve hazırsız olmam sebebiyle kusurlarımın da affı dileğiyle açıklamalarda bulunmamaya gayret edeceğim.

Kamber arkadaşımızın, yüksek mahkemelere yasama organlarında üye seçimindeki sakıncaları belirtmeleri, Yönetim Kurulunun görüşünün tam mutabakatı halindedir. Fakat sanırım ki rapordaki meseleyi gereği kadar açıklayamamışız. Evvelâ bir olayı nakletmek durumundayım. Siyasî Partiler, yüksek mahkemelere üye seçiminde bir anlaşmaya vardılar. Bütün partilerin iştirakiyle bir taslak hazırlanmıştır. Tasarıya göre, yasama organları bu türde mahkemelere hiç bir şekilde müdahale etmeyecekler, bu bakımdan da Anayasa tehlikede denmiş. Biz Yönetim Kurulunda bu noktayı şükranla karşıladık. Bu itibarla olayların kendiliğinden çözülmesi mümkün olabilecektir, eğer partiler arası şu anlaşma son dakikada bozulmazsa. Buna mukabil endişe içinde olduğumuz bir nokta da var. Örneğin; Yüksek Hâkimler Kuruluna seçilecek üyeleri Yargıtayın sinesinde toplama hususunda da anlaşmışlardır. Yani Yüksek Hâkimler Kurulunun oy ve reyleriyle seçilecekler, yargıtaydan olacaktır. Yönetim Kurulu olarak bu fikrin karşısındayız ve bu konu tekrar alevlendiğinde, bildiri taslağımız hazırdır.

Şimdi arkadaşlar, seçme ve seçilmenin Yargıtayda toplandığı dönemler oldu, sakıncalı bulundu ve terkedildi. Geriye dönmek anlâmsızdır. Kaldı ki, oy hakkı üzerindeki genel ilke, okuma-yazması olmayanlara, kıt olanlara dahi bu hakkı tanıırken, hâkimlerimize kendilerini idare edecek olan kurula üye seçmek hakkından yoksun bırakmakta isabet yoktur. Ama seçilecek olanlarda kanunî şerait ve vasıf elbetteki olacaktır. Bu hususta henüz kesin bir sonuç alınmış değildir. Bir fırsat elde edildiği takdirde Birliğimizin kanaati - Değişiklik olmadığı takdirde- bundan ibaret olacaktır.

Yine Kamber üstadımızın, bir çok tecrübeler sonunda avukatlığın devletleştirilmesi konusuna temas buyurdıklarını gördük. Bu oldukça çetin bir konudur, bugün için kanunen de imkânsızdır. Çünkü kanunumuz 1 nci maddesinde; avukatlık serbest meslektir derken, mevcut sistemlerden bir tanesini seçmiştir. Bu yolda bir kanun değişikliğine gidilmesi istenince; Yönetim Kurulumuz bu kanaata katılmamaktadır. Burada bazı kavramların iyi tesbit edilmesi gereklidir. Eğer bir çeşit sosyalizasyon

fikri üzerinde duruyorsak, bunun anayasal mesnedini belki bulmakkabil. İhtiyarî şartlara bağılı olmak üzere. Ama biz bunun da yapılması hakkında bir karara sahib değiliz. Devletleştirilmek ise Anayasada özel hukuk teşebbüsleri için kabul edilmiştir, böyle bir imkandır, meslekler için değildir. Bu itibarla bu konuya ne kanunî, ne de Anayasal imkâna sahip bulunmadığımız kanaatindeyiz.

Buna rağmen bir teba içine girelim. Bundan öte maruzatımı şahsım adına kabul buyurun. Çeşitli devletleştirilmeler mevcut. Meselâ demirperde gerisi devletleştirme şekli ortak büro halindedir. Orada bir avukat yazıhanesini açamaz. Varşova'da o şekilde beş tane Avukat-bâre vardır ve bir altıncısı istekle açılmaz. Her baronun başında bir başkanı vardır, müşteri ile o temas eder ve ortak büro mevcutları başkanı seçmek, atmak, değiştirmek haklarına sahiptir. Bu, demirperde memleketlerinin devletleştirme şeklidir. Bunun dışında kalanlar derece derece değişiklikler gösterir. Bugün, bir askerî yönetim altında bulunduğu için Atina Barosu acaba aynı ve eski itibarını devam ettirebiliyor mu? Herhangi devletleştirme imkânını getiren bir rejim ile karşılaştığımız takdirde, kesin surette -şurada şahsım adına ifade ediyorum ki- bütün görevlerimden köşeme çekilmeyi tercih ederim. ("Bravo sesleri, alkışlar) O itibarla bu yaptığımız mücadelenin, demokrasinin elden gitmemesi için yapılan bir sosyal mücadele olarak, akıllıca diktatörlüğe karşı yıkılmış ~~ve~~ çareler olaraktelâkki edilmesi icabeder. Herhangi bir diktatörlük içinde savunma mesleği gülünçtür. ("Bravo" sesleri, alkışlar)

Çok değerli meslekdaşım, askerî mahkeme meşakkatine üç gün dayanmadığımı ifade ettiler. Ben bunu pek hatırlayamadım amma, belki tahmin edersiniz, benim uyku saatlerim bile sayılıdır, dayanamayacağım bir meşakkati ben kendime asla kabullenmiyorum.

Ferruh Dereli beyefendinin, Medeni Kanun hakkındaki temennilerinin çalışmalarına başlanıldı. Yalnız bu noktada karşımızda bir rakibimiz var. O da hukuk fakülteleri. Ben oranın bu işle uğraşanları ile temasa geçtim, bu şerefine kendilerine ait olması gibi bir istek içeri-

sindeler. Belki bir işbirliği şeklinde olacaktır. Ayrı ayrı törenlerin biraz zayıf kalacağı tehlikesi için değil, hazırlıklarımızın sonucunu Yönetim Kuruluna arzettikten sonra elbetteki barolarımıza duyuracağız.

Mustafa Akalın üstadımızın tabanca ruhsatı meselesinin bir karar konusu olmaması temenni edildi. Biz raporumuza almadık, fakat daha teferruata giden başkaca çalışmalarımız oldu. Meselâ telefon almak hususunda öncelik tanınması gibi. Bu tabanca taşınması mevzuunda şüphesiz ki, silâhlanmış avukattan korkulacak bir şey yoktur. Her halde meşru müdafaa şartlarını biz herkesten daha iyi bilir ve hissederiz. Ama bu meseleyi bir karar mevzuu halinde mütalâa etmemek daha isabetli olsa gerektir. Bununla, bazı temaslarımız olmadığını söylemek istemiyorum arkadaşlar. Ama bu gibi işleri Yönetim Kuruluna herhalde tevdi etmiş durumdayız.

Hazırlıkta ve sorguda evrakın teşvik edilip edilemeyeceği. Barolarımıza duyurduğumuz bir genelge ile, savcılar açısından Adalet Bakanlığının bir genelgesi bütün savcılıklara bildirildi. Sorgu hususu için Yüksek Hâkimler Kuruluna müracaat ettik, gelen cevapta, yargıya ilişkin olması dolayısıyla bir şey yapılamayacağı yolunda cevap geldi. Bu cevap biraz eskicedir, bizim kısa ömrümüz içinde biraz eskicedir. Fakat gelen cevap, Yüksek Hâkimler Kurulu ile aramızda çatışma ve sertleşmeye sebep oldu. Bunda yaklaşmanın ilk adımını yine Yüksek Hâkimler Kurul yaptı. Şükranla kaydederiz, şöyle ki;

Bilhassa Doğu illerimizde Gaziantep, hatta Van'a kadar bu şikâyetlerin muhatabı olduk; adlî tatilde dâva açılması veya açılmaması. O iller için sıcak mevsim, keşif ve benzeri gibi hususlar daha çok elverişli. Batıda yaşayanlar için elverişsiz. O halde tatilde dâva açılması lâzım geldiğini, bunun hukuken ve kanunen mümkün olduğunu dilimiz döndüğü kadar izaha çalıştık, gelen cevap müsbettir, fakat rapordan sonra geldiği için duyuramadık. Hatta genelge biraz da gönül alıcı. Genelge bizim müracaatımızın tam metnini ve Hâkimler Kurulunun kararını bir arada ihtiva ediyor, bütün hâkimliklere duyurulmuştur. O halde dâva açmak ^{gibi} ~~ixix~~ bir hususun yargıya ilişkin olmayacağı yolundaki şu prensip kararından

ilerde bazı inkişaflarla karşılaşmak ümidimiz boş olmasa gerektiler.

Hamdi Sayar üstadımın, gündemin hazırlanması sırasında komisyonlara yer verilmesi hususundaki temennisini zaten vazetmiştik ve Yönetim Kurulunda görüştük. Bu hususta size bir karar getiremedik, teklifte bulunamadık, çünkü bu kanaate gönülden iştirak etmekle beraber, yetki tecavüzü gibi saydık, şöyle ki:

Yüksek Kurulumuz her zaman bir komisyon kurabilir. Ama bizim ille şöyle bir konuyu bir komisyon incelesin dediğimiz de, dolaylı şekilde sizlerden ayrı, ama sizin seçeceğiniz olsa bile ikinci elden bir işin yapılmasını istemiş olmak gibi bir endişe içerisinde kalmış olmanız bizi pek çok üzecektir. Bu itibarla karar serbestisi sizindir ve nitekim biraz evvel yaptınız ve gayet de mükemmel olduğunu gördünüz. Ne zaman isterseniz, istediğiniz kadar komisyon kurmaya amadeyiz. Hesapların bir komisyon tarafından incelenmesi hususunda ısrarla durduk, fakat o zaman yine sizin seçtiğiniz denetçilerin durumu üzerinde üzücü bir takım ihtilâflar ortaya çıktı, Bu bakımdan biz komisyon fikrine asla karşı değiliz. Ama sizlerin bunu daima yapmanız mümkün olması hasebiyle, başka kuruluşlarda böyle bir teamülün teessüs etmiş olması bizim de aynı yolda olmamızı intaç etmez gibi bir endişe içindeyiz. Ama bu hususta herhangi ısrarlı bir talep olursa yakın bir gelecekte prensip kararına bağlayabiliriz.

Bir konuda, sabahki maruzatım dolayısıyla Hamdi bey arkadaşımızın biraz imalı konuştuklarını gördüm, ben fikrimi iyi anlatamamışım. Bakınız biz bağımsızlığı bir an evvel elde edebilmek için Anayasa değişikliğini beklemeye tahammül edecek durumdayız. Onun için adı geçen formülün yalnız Avukatlık Kanununda yer almış olmasını iyi bir tesadüf sayıyoruz. Yönetim Kurulu, barolar ve Barolar Birliğinin bir meslek teşekkülü olarak mütalâa edilmemesi kanaatindeyiz. Bizim Anayasada izimiz yok. Olsaydı neresi olacaktı? 122 nci madde mi, yani kamu kuruluşu şeklinde meslek teşekkülü mü?..Hayır arkadaşlar, bizim yerimizin yargı bölümünde olması icap ederdi. Eğer Anayasada bir değişiklik olacaksa, biz 122 nci madde veya civarında değil, doğrudan doğruya yargı bölümünde yer alamız icap eder. Bakınız iki ayrı görüş ortaya çıkıyor.

Genel Kurulda dünden beri bir takım konular üzerinde konuştuk. Hangi meslek kurulunun kuruluşunda bu konuştağumuz mevzular münakaşa edilebilirdi? Şu ihtiyaçlarımız dahi gösteriyor ki, biz yargının bir parçasıyız, bizim Anayasada ismen geçmemiz lâzımdır, Anayasa yapılıyorken buna nedense önem verilmemiştir. Benim esas fikirlerim bundan ibarettir. Bu sözlerimden acaba eskiye bir tariz mi çıktı, eğer böyle ise yüzbin defa özür dilerim. Ben bu işin başına geçtiğim zaman evvelki çalışmaların hepsini değerlendirmek çabası içerisinde kaldım ve bu bakımdan da çok iyi ettiğimi, bugün bazı iltifatkâr sözlerle anlamış buluyorum.

Hayati arkadaşımızın, Bakanlık bütçesi ile ilgilenmemiz hususundaki temennilerine daha evvel de temas etmiştim. Nitekim evvelâ, bir mukayeseli etüdün menşei olur diye bir çok yabancı memlekette bütçe raporlarını getirttik. Gerçekten orada Adalet Bakanlığının bütçe tahlilleri her memleketin adalet politikasını aksettiricisi pek önemli ve yepyeni fikirlerle doludur. Bu hususta bu yıl yapabildiğimiz takdirde biz Adalet Bakanlığı bütçe tahmin raporunun tipini umumî efkâra, bakanlıklara arz etmek arzusundayız. Adalet bütçelerinin bir kimlik kazanmasına çalışmamız hakikaten verimlidir.

Bir çok arkadaşlarımız adalet mensuplarının konularıyla ilgilenmemizden söz ettiler. Bu ilgimiz hakikaten başlamıştır. Daha üç dört gün evvel Ankara'daki adliyeciler sendikasının genel toplantısında bendeniz ve Ankara Barosunun yeni başkanı çok uzun konuşmalar yaptık. Ve kendilerine genel kurulda bu işlerle meşgul olacağımızı vaadettik, raporumuzda bir bölüm mevcut ve o bölümde bizim müşahhas bazı tekliflerimizin mevcut olduğu da görülecektir. Örneğin; fazla mesai ücreti konusu; bugün sadece hâkimler, savcılar ve avukatlar değil, elbetteki adliyeciler de mesai saati kavramını unutmuşlardır. Hangimiz acaba sıra beklerken şapkasını alıp giden memurların arkasından saat beşte gipta ile bakmıyoruz? Bizim mesleğimiz ile mesai saatini bağdaştırmaya esasında imkân yoktur. Bu itibarla mesai fazlalığı piriminin bu çocuklardan esirgenmesinin adaleti hiç anlamayanlar için pek rahatlıkla yok edilebilecek bir unsur olduğunu görmek hakikaten üzücüdür.

Yıpranma payı sosyal konularda standard usullere bağlandı. Belki ağır işçi durumunda mütalâa edilemez amma, yıpranma payının fizyolojik ve tıbbî bütün nedenleri bu tertip arkadaşlarımız için de fazlasıyla mevcuttur. Çok somut olmak üzere bu ve benzer konularda adı geçen sendika ile birlikte hareket etmekteyiz ve onları takviye etmekteyiz, gelen telegraflardan da bu sözlerimin teyit edildiğini zannediyoruz.

Kimlik konusu-na gelince; kimlik cüzdanı konusunda ihzarî bir çalışma yapıldı, kısa bir zamanda ancak isteyen barolara gönderilmek üzere tek tip bir hüviyet cüzdanı tesbit etmemiz mümkün olacaktır. Yalnız bu konuda arkadaşlar, barolarla Birlik arasında bir çatışmadan bu kerrede, benim de temenniye hakkım varsa bahsetmekten kendimi alamıyorum. Biz kurulur kurulmaz Türkiye Barolar Birliğini gerçekten baroların üstünde bir kuruluş olmak gibi bir intibaa kapıldık. Ve bazı kararlarımızın müdahaleci niteliğini, bazı barolarımızın ikazından sonra anladık ve değiştirdik ve değiştirdiğimizi de barolarımıza bildirdik. Bu itibarla bizim bu nedenli, bu nitelikteki çalışmalarımız sadece ihtiyarî mahiyet taşıyacak, arzu eden barolara yardımcı olmak gayretini asla aşmayacaktır. E gerçek de, yeni uygulanan bir kanunda yetki tecavüzleri gibi sakıncalı durumlar olmaktadır. Bu hususta baroların bizim buna hakkımız yok demelerini bilhassa bekliyoruz.

Sicil cüzdanları yapıldı ve isteyen bütün barolara gönderildi, daima almak mümkündür. Ve güzel bir cilt içerisinde, hakikaten beğenilecek bir şekildedir.

Cahit Altan arkadaşımız hukuk usulüne ilişkin 1000 lira limitin artırılması hususunda sulh-asliye belgesinin yeniden kurulması yolundaki temennisi tamamiyle yerindedir. Bu noktayı özellikle ele almadık, çünkü Adalet Bakanlığında bu konu üzerinde bir çalışma halen yapılmaktadır.

Bazı hâkimlerin şu veya bu davranış içinde olduklarına dair birliğimize gelen şikâyetler son günlerde fazlasıyla artmıştır. Şu ana kadar belki bizler bazı teşebbüslerde ifade edilen terimle, temsili olmak gibi bir suçlama altında da tutulabiliriz. Arkadaşlar, biraz evvel kabul buyurduğunuz meslek kurallarından sonra artık gözümüzün pekliği çok ileri gidecektir. Kendini düzene koyma çabası içerisinde bulunan bir kurul

bunu yapmadan evvel ortaya atılacak bir kuruldun herhalde pek çok daha kuvvetli, daha istekli olabilecektir.

Şu ana kadar çeşitli yollarla Birlikte çalışma gayreti içerisinde çırpındık. Bazı ufak-tefek ümitler mevcut olmakla beraber, yetersiz olduğu hakkındaki tenkitleriniz tünden haklıdır. Gelecek toplantıya daha fazla tedbirlerle geleceğimizi tahmin ediyorum.

Dinlenme merkezi ve benzeri çalışmalara girmeyi hakikaten çok isterdik. Yalnız oturacak binalar hakkında dahi ne kadar çok tereddüt izhar edildiği düşünülürse, bu işleri bizlerden nasıl olup da istediğiniz hususunu bir türlü anlamak imkânına sahip bulunmadık. Amma kendi bünyemiz içinde bu ve benzer sosyal tedbirleri almamızın zamanı elbet- teki pek uzak değildir.

Saadettin beyefendinin mukayyet avukatlar kanunundaki bütün temennileri, daha bu konu, bu mukayyet arkadaşlarımız bize dünden bağıllığı hissetmedikleri anda dahi sadece Türkiye Barolar Birliğinin teşebbüsü ile başlamıştır. İlk Personel Kanunu kokusunun alındığı anda Ankara Ağır Ceza Mahkemesinde toplanan, adeta mukayyet avukatlar kurultayı dediğim topluluğu biz temin edebildik. Bu itibarla ilk teşebbüs bizden geldi, sonra sendika ile birleştik ve bütün gayretlerimizi sarfettik. Raporumuzun 25 küsur sayfasında yer alan izahlar, ne kadar emek sarfedildiği hakkında bir fikir verebilecektir. Aynı zamanda Saadettin arkadaşımızın sicil âmiri olarak idarî makamlara yetki vermek isteminin sâkincalarına da inanıyorum. Burada, henüz kesin şeklini almış olmamakla beraber, biz başka bir ihtiyacın da mevcut olduğu zannındayız. Yalnız çok tehlikeli bir teşebbüs olduğunu da idrak etmekteyiz, şöyle ki:

Bugün Avukatlık Kanunu açık bir hükümle, vazifesini icrada avukat bağımsızdır, der. Acaba mukayyet avukatlarımız bu netilekte avukatlık imkânına sahip midirler? Açılmaması icabeden dâvaların azabı ile açılması icabeden dâvaların açılmamasından dolayı duyulan üzüntü hepimizin malûmudur. Nitekim birçok memleketler, meselâ savcılık teşkilâtı gibi, savcılarının kamu haklarını savunan bir örgüt olmasına benzer Devlet avukatlığı teşkilâtı kurmuşlardır. Bunun başında bir kaç avukat,

ondan sonra bütün teşkilât. Ve nitekim özel hukuk açısından bütün dâvalarını tefrik aranmaksızın bu teşkilâtın yürüttüğü görülür. Devlet eğer kişi ile dâvalaşırsa der ki, Devlet avukatlığı teşkilâtına dosyayı sundum der. Bundan sonra devlet, işte o zaman herşeyi istihsal etmek maddi imkânına sahip olan devlet, bir vatandaşın bir vatandaşı dava etmesine ait kurallara tamamiyle boyun eğdiği gibi, güzel bir örnek vermek maksadıyla dosyasını bu teşkilâta tevdi eder. Bundan sonra artık devlet yoktur, o teşkilât vardır.

Bu itibarla böyle ideal bir teşkilâtın hazırlanması için araştırmalarımız ikmal edilmiş gibidir, bir kanun teklifiyle gidiyoruz. Ama bu çığır açıldığında arkadaşlar, bazı sol rejimleri uygulayan memleketin tatbikatına acaba bir adım atar mıyız korkusu içimizde büyük bir endişe halindedir.

Dursun kardeşimizin mukayyet avukatlar hakkındaki temennisi cevaplandırılmış sayılabilir.

Sanat tarafı çok üstün Barlas'ın isteklerine gelince; gerçekten emeklilik aylığı alanın mesleğe devam veya ademi devamı hakkında Başkan çok kesin bir cevap beklemiş olmaları karşısında Başkan aczini itiraf etmek durumundadır. Daha evvelki toplantı yapılırken, zannedirim Barlas bir vazife ile komisyonda idi. Kendilerine ayrıca endişelerimi izah etmek suretiyle onları tekrarlamaktan beni mazur görmesini istirham edeceğim. Niçin kesin cevap veremeyeceğimi en açık şekilde söyledim. Çünkü, ama üç, ama dört sene sonra söylediğimin aksi çıkarsa ben çok mahcup olurum arkadaşlar.

Başkana, genel sekretere, yönetim kurulu ve haysiyet divanı üyelerine ücret konusunun burada tekrar bahis mevzuu olması hususiyle bu saydığım kişilerin ve kurulların mensupları hiç bir arzu ~~istihar~~ etmemiştir. Bunu söylememesini tercih ederdim; istemiyorlar ama başkalarına söyletiyorlar gibi bir intiba doğabilir. Bunu kesin surette reddediyorum, bu iş böylece devam edecektir. Eğer arkadaşlarım beni seviyorlarsa, vazife gördüğüm sürece lütfen bunu tekrarlamasınlar. ("Bravo" sesleri, şiddetli alkışlar)

ORHAN BARLAS (Gaziantep)- Ama sayın Başkanım, beni sanki sizden bir talimat almış durumuna düşürüyorsunuz. Ben orada kendi adıma konuştum..

Prof.Dr.FARUK EREM (Devamla)- Talimat asla bahis konusu değil. Özür dilerim; neyse ben açıklamak fırsatını buldum ya..Gönlünü alırım.

Mühim olan konu, şüphesiz hukukun üstünlüğünden bahsediyoruz.Hukukun üstünlüğü bahanesi altında Barlas; tutucu olabileceğimizden endişe ediyorlar. Nitekim bu endişeyi başka çevrelerden de duyduğumuz oluyor. Eğer rapcrun başındaki Başkanlık maruzatına göz atılırsa, görülür ki, biz kanunların üstünlüğünü değil, hukukun üstünlüğünü savunmaktayız. ve üstün çıkacağımız hukukun ne olduğunu da pek yakında açıklamak taahhüdü altına girmiş bulunuyoruz.

Öyle olaylar olur ki, tutucu olmak memleket hayrınadır, ama öyle ihtiyaçlar olur ki, itici olmamak memleketin büyük zararına olur. Biz ilk defa az gelişmiş memleketin hukukçularının görevi üzerinde ısrarla dururken, bunun tutucu olarak tavsif edilmesinin akla dahi gelmeyeceğinin zannı içinde idik. Ama kuşuklar, bizi daha açık olmağa, daha gayretli olmağa sevkettiği için bu ikazlar tamamiyle yerindedir.

Not edebildiğim istekler bundan ibarettir. Daha evvelki istekler tamamiyle not edildi, isteklerinizin bazılarını bazı toplantılarda yeteri kadar tesbit edemedik, ama bu sefer tedbirli geldik; bakın bir bantımız var, iki tane de stenomuz. Bu itibarla bundan sonra unuttuğumuz bir şey ümit ederim ki olmayacaktır. Sagolun. (Şiddetli ve sürekli alkışlar, "bravo" sesleri)

BAŞKAN- Hocam, son söz olarak bir şey söylemek ister misiniz?

Prof.Dr.FARUK EREM (Devamla)- Arkadaşlar, son sözün ne olacağını hepiniz tahmin buyuruyorsunuz. Adanalılara binlerce teşekkürler..Onun sayın Başkanının bizim için katlandığı emeklere, zahmetlere, onunla birlikte mesai arkadaşlarının gayretlerine, misafirsevenliklerine hepiniz adına teşekkür etmek hususunda müsaadenizi istirham edeceğim.

Biz Adana'yı çok severdik. Ama bundan sonra galiba pek çok seveceğiz. (Alkışlar)

BAŞKAN- Sayın Başkan, muhterem delege arkadaşlarım; şehrimizde yapılmakta bulunan Türkiye Barolar Birliği IV. Genel Kurul toplantısı son bulmuştur. Gerek Başkanımızın, gerekse muhtelif vesilelerle burada söz alan sayın meslekdaşlarımın, gerek şahsıma ve gerekse Baromuz mensubu arkadaşlarıma göstermiş oldukları iltifatkâr sözlere huzurunuzda ne kadar teşekkür etsem azdır.

Bu toplantının şehrimizde yapılmış olması, bu toplantıda mesleğimize taallük eden en ciddi kararların alınmış bulunması, memleket davaları çerçevesi içerisinde yapılmış bulunan bildirinin şehrimizde Türk basınına verilmiş, Türk efkârı umumiyesine açıklanmış bulunması bizleri, Adana Barosunu ve Adanalıları son derece memnun etmiştir ve bizler için unutulmaz birer hatıra olarak saklanacaktır.

Aziz delege arkadaşlarımı hürmetle selâmlarken, Barolarına ve baroları mensubü avukat arkadaşlarımıza Adana'nın, Adana Barosu avukatlarının selâmlarını iletmelerini dilemekteyiz.

Arkadaşlar, toplantımız son bulmuştur. Saygılarımızı sunar, hayırlı yolculuklar dilerim hepinize. ("Bravo" sesleri, alkışlar.)

KAPANMA SAATİ: 18.30

" Yıldırım

Sayın Prof. Dr. Faruk Erem

Türkiye Barolar Birliği' Başkanı

ADANA

Birliğinizin gücüne ve etkisine yeni katkılar sağlayacak olan Genel Kurul toplantısının, başarılı geçmesinitemenni ederim.

Anayasamızın milletçe doğru anlaşılması, Cumhuriyetimizin niteliklerinin kuvvetlendirilmesi ve milletlerarası münasebetlerimizin desteklenmesi bakımlarından büyük ve suratlı bir önem taşıyan ve giderek daha iyi değerlendirilmekte olan hukukun üstünlüğü ilkesi ve tatbikatı millî kalkınma çabalarımızın iktisadî, sosyal ve kültürel alanlardaki hedeflerini ve izlediği yolları da gittikçe daha çok aydınlatmaktadır. Bu maksatlara daha iyi hizmet edilmesini sağlayacağına umit ettiğim bir hukuk kongresinin toplanması için Genel Kurulda tartışılacak arzuyu takdirle karşıladım. Böyle bir kongrenin Anayasamız ile cari kanunlarımız arasındaki bağları kuvvetlendireceğine, gelişmeleri giderecek ve yetersizlikler ile bozuklukları telafi edecek sonuçlar ve çareler bulacağına inanıyorum. Çalışmalarınızın bu yolda da verimli kılınmasını dilerim, Genel Kurulun Mümtaz Başkan ve üyeleri ile temsilcileri oldukları Türkiye Barolar Birliğinin değerli mensuplarına saygılar sunarım.

Cevdet Sunay

Cumhurbaşkanı"

(Alkışlar) -

" Acele- 8.1.1971 Toplantısı Saat 10.00

Barolar Birliği Genel Kurul Başkanlığına

ADANA

Hukuk meselelerini konuşmak üzere toplanıyorsunuz. Hukuk meseleleri memleketlerin özelliğine göre kabul ettiği meseleler ve millet-

lerarası degerini muhafaza etmiş ve etmesi lâzım olan genel meseleler diye hukukcu olmayanların ayırabileceği konular olduğunu zannediyorum. Memleketin özelliğine göre hukuk bünyesi başta Anayasa olmak üzere yayınlanan kanunlarla kurulur. Bunları tetkik etmek sizin bilimsel ve mesleki yetkileriniz içindedir. Mevcut kanunların uygulanmasına dikkat edilmesi gereken noktaları belirtirseniz bundan istifade ederiz. Düzeltilmesi lâzım gelenleri belirtirseniz bunları da önemle karşılayıp karar vermeyi ödev biliriz.

Özel mahiyeti olmayan genel hukuk kuralları vardır. Onları da medenî bir toplum olarak öğrenmek, düşünmek borcumuzdur. Bu hususta da bize tutacağınız ışıklar çok makbule geçecektir.

Siyasi parti olarak üçüncü grup hukukî meseleleri de vardır. Meselâ bizim açımızdan memleketin sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarını karşılamak üzere düzen değişikliği ve reformların gerçekleştirilmesi zorunludur. Toprak reformu bunların başında gelir. Bunu ve benzeri düzen değişikliği meselelerimizi hukuk bakımından inceler, yayınlarsanız onu da teşekkür ederek karşılarız.

Görüyorsunuz ki, siyasi parti lideri olarak müzakerelerinizi yakından izliyeceğiz. İstifade edilecek noktaları kavramaya çalışacağız.

Yüksek seviyeli çalışmanızda sizlere başarılar diler, saygılar sunarım.

İsmet İNÖNÜ"

(Alkışlar)

" a. cpe. Ankara 10061 7 17-35

8-1-1971 tarihinde 9.30 da verilecektir.

Sayın Prof. Dr. Faruk Erem Türkiye Barolar Birliği 4 ncü Genel Kongresi/ Adana

Adana'da toplanan Barolar Birliği 4. Genel Kongresinin muhterem eyelerini ve aziz meslektaşlarımı selâmlamaktan bahtiyarlık duymaktayım.

İnsan haklarına dayanan millî, demokratik, lâik ve sosyal hukuk devleti içinde meslek mensuplarımızın ne kadar büyük ve değerli hizmetler

ifa ettiğini takdirle belirtmek isterim.

Şahsî ve keyfî idare yerine hukukunüstünlüğü prensibinin devletin temel olması değişen ve gelişen şartlara göre hukuk alanında aynı hamleler yapılmasını zaruri kılmıştır.

Bugün meri olan hukuk toplumun sosyal ve ekonomik seviyesinin ve hayat tarzının çok gerisinde kalmıştır.

İhtiyaçlara uygun bir hukuk reformu yapılması için öncülük eden Barolar Birliğinin değerli genel Başkanı Sayın Profesör Faruk Erem'i ve kıymetli meslektaşlarını inanç birliği içinde şükranla yadedirim.

Sosyal hukuk devletin tabii sonucu olan merkezin güvenliğe kavuşması ve yarın endişesinden kurtulması anahedektir.

Değerli meslektaşlarımda daha ileri hakları ve imkânları elde etmeleri için alınacak her kararı veteşebbüsü samimiyetle desteklemek benim için şerefli bir vazifedir.

Başarılarınızın devamını diler saygılarımı sunarım.

Seyfi Öztürk Çalışma Bakanı"

(Alkışlar)

" a 69

bak 7012 Bakanlıklar. 11800 33 8/1 1130

Sayın Prof. Dr. Faruk Erem Türkiye

Barolar Birliği

Başkanı Adana.

Barolar Birliğinin yıllık toplantısı dolayısıyla size ve kıymetli hukukçu arkadaşlarıma başarı dilekelerimle selâm, sevgi ve saygılarımı sunarım.

Yusuf Ziya Önder Adalet Bakanı."

(Alkışlar)

a 48

bak 7001 / Bakanlıklar Ankara 11798 36 8/1 10/15

Yıldırım.

Sayın Prof. Faruk Erem Baro

Adliye Adana

Türkiye Barolar Birliğinin 4 üncü Genel Kurul toplantısı münasebetiyle tebriklerimi ve bu vesile ile başarı dileklerimi sunar kongreye katılan arkadaşlarınıza selâm ve muhabbetlerimizi iletmenizi rica ederim.

Süleyman Demirel Başbakan."

(Alkışlar)

" aa, 218 Ankara Bakanlıklar 2167 28 6 1 16

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına/Adana

Barolarımızın kısa zamanda bağımsızlığa kavuşması adalet cihazının başta gelen dileklerinden olduğu kanaatiyle çalışmalarınızda başarılar diler değerli meslektaşlarımıza saygılarımı sunarım.

Ferruh Adalı Yargıtay Başkanı."

(Alkışlar)

"141 Ankara Ahmetler 73 34 6 1 12-35

Sayın Prof. Faruk Erem

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Baro Adliye Adana

Anayasamızın millî, demokratik, lâik ve sosyal hukuk devleti ilkelerine yararlı ve verimli çalışmalarınızda başarılar diler saygılarımı sunarım.

Prof. İsmail Hakkı Ülgen Danıştay Başkanı."

(Alkışlar)

